

Dokument nr. 15:1

(2011–2012)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1 – 150

1. – 27. oktober 2011

Innhold

Spørsmål	Side
1. Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. Fiskekvoter, besvart av fiskeri- og kystministeren	13
2. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. genteknologiloven, besvart av miljø- og utviklingsministeren	14
3. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. Norsk matproduksjon, besvart av landbruks- og matministeren	15
4. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. bybanen i Bergen, besvart av samferdselsministeren	16
5. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. Nav hjelpemiddelsentral, besvart av arbeidsministeren	17
6. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. legeutdanning, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	18
7. Fra stortingsrepresentant Per-Kristian Foss, vedr. høyhastighetsbredbånd, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	18
8. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. kvalifiseringsprogram for langtidsarbeidsledige og langtidssykmeldte, besvart av arbeidsministeren	20
9. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. Marka skytefelt på Lista i Farsund kommune, besvart av forsvarsministeren	20
10. Fra stortingsrepresentant Karin Yrvin, vedr. rammeavtalen med Norsk Psykologforening, besvart av helse- og omsorgsministeren	21
11. Fra stortingsrepresentant Karin Yrvin, vedr. Bahraíns innbyggere, besvart av utenriksministeren	22
12. Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. parkeringsplassar merka for handikappa, besvart av samferdselsministeren	22
13. Fra stortingsrepresentant John Thune, vedr. eiendomsskatt, besvart av finansministeren	23
14. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. reindriftsforvaltningen, besvart av landbruks- og matministeren	24
15. Fra stortingsrepresentant Per Arne Olsen, vedr. rehabiliteringsinstitusjoner, besvart av helse- og omsorgsministeren	26
16. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. Palestina som en selvstendig stat, besvart av utenriksministeren	27
17. Fra stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen, vedr. adopsjon, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	28
18. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. unge uføre, besvart av arbeidsministeren	29

	Side
19. Fra stortingsrepresentant Åse Michaelsen, vedr. narkotikamisbruk i fengsel, besvart av justisministeren	30
20. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. mangel på lukkede soningsplasser i Bergen, besvart av justisministeren	31
21. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. retningslinjer for oversendelse av anker hos Statens kartverk, besvart av miljø- og utviklingsministeren	32
22. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. rett til sykepenger, besvart av arbeidsministeren	33
23. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. hjelpemidlet Paragolfer, besvart av arbeidsministeren	34
24. Fra stortingsrepresentant Åse Michaelsen, vedr. samarbeidsavtale mellom Politiets utlendingsenhet og Frelsesarmeens fengselsarbeid, besvart av justisministeren	35
25. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. dagpenger knyttet til sesongarbeid, besvart av arbeidsministeren	36
26. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. rus- og avhengighetsmedisin, besvart av helse- og omsorgsministeren	37
27. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. ny struktur i Luftforsvaret, besvart av forsvarsministeren	38
28. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. mennesker med kroniske sykdommer, besvart av arbeidsministeren	38
29. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. bruk av PVC-vinduer i offentlige byggeprosjekter, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	39
30. Fra stortingsrepresentant Afshan Rafiq, vedr. arbeidsinnvandring, besvart av arbeidsministeren	40
31. Fra stortingsrepresentant Afshan Rafiq, vedr. bemanningssituasjonen på Ahus, besvart av helse- og omsorgsministeren	45
32. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. finansiering til oppstart av Hålogalandsbrua, besvart av samferdselsministeren	46
33. Fra stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen, vedr. midtdelere i Vest-Agder, besvart av samferdselsministeren	47
34. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. salg av statlig skog, besvart av landbruks- og matministeren	47
35. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. elektriske småbåtmotorer, besvart av miljø- og utviklingsministeren	48
36. Fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke, vedr. surrogat barn, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	49
37. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. veistandarden på deler av rv 41, besvart av samferdselsministeren	50
38. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. flom, besvart av samferdselsministeren	50
39. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. fengselssituasjonen i Midtre Hålogaland, besvart av justisministeren	51
40. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. Ofotbanen, besvart av samferdselsministeren	51

	Side
41. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. Gullestad-utvalget, besvart av fiskeri- og kystministeren	52
42. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. industribedrifters fastpriskontrakter med Statkraft SF, besvart av nærings- og handelsministeren	53
43. Fra stortingsrepresentant Karin S. Woldseth, vedr. nasjonalmuseet i Sarajevo i Bosnia-Hercegovina, besvart av utenriksministeren	53
44. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. bemanning i Haugaland og Sunnhordland politidistrikt, besvart av justisministeren	54
45. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. rammevilkårene for Eksportfinans, besvart av nærings- og handelsministeren	55
46. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. fengsel ved det som tidligere var Lødingen fort, besvart av justisministeren	56
47. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. fagprøve på engelsk, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	57
48. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. Free sale certificate, besvart av fiskeri- og kystministeren	58
49. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. Dyrevernalliansen, besvart av landbruks- og matministeren	58
50. Fra stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad, vedr. vassdraget Driva i Møre og Romsdal, besvart av miljø- og utviklingsministeren	59
51. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. kvinne med en tannskade, besvart av arbeidsministeren	60
52. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. tarmslyng, besvart av kommunal- og regionalministeren	61
53. Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. turistveien over Trollstigen, besvart av samferdselsministeren	61
54. Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. Stad skipstunnel, besvart av fiskeri- og kystministeren	63
55. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. bompengefinansiering av riksvei gjennom Elverum og Løten kommune, besvart av samferdselsministeren	64
56. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. sammenslåing av helseforetakene i Møre og Romsdal, besvart av helse- og omsorgsministeren	64
57. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. reaksjoner i forhold til tildelingen av fjorårets nobelpris, besvart av utenriksministeren	65
58. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. nytt politihus i Bergen, besvart av justisministeren	65
59. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. kalkulasjonsrente som ble lagt til grunn ved Statsskog SF sitt tilbud i forbindelse med oppkjøpet av Borregaard skoger, besvart av landbruks- og matministeren	66
60. Fra stortingsrepresentant Morten Høglund, vedr. menneskerettighetssituasjonen i Nord Korea, besvart av utenriksministeren	67

	Side
61. Fra stortingsrepresentant Karin S. Woldseth, vedr. politisk og religiøst motiverte drap i Pakistan, besvart av utenriksministeren	68
62. Fra stortingsrepresentant Morten Høglund, vedr. hatkriminalitet mot kristne i blant annet Indonesia og Egypt, besvart av utenriksministeren	69
63. Fra stortingsrepresentant Peter N. Myhre, vedr. Cuba, besvart av utenriksministeren	70
64. Fra stortingsrepresentant Peter N. Myhre, vedr. den franskvietnamesiske bloggeren og foreleseren Pham Minh Hoang fra Vietnam, besvart av utenriksministeren	70
65. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. ventetider på opptil 31 uker på CT ved SUS, besvart av helse- og omsorgsministeren	71
66. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. kristne bibel- og friskoler, besvart av kunnskapsministeren	72
67. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. dieselmotorer, besvart av finansministeren	73
68. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. el-overfølsomme mennesker, besvart av arbeidsministeren	75
69. Fra stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad, vedr. frivillige miljøorganisasjoner og allmennnyttige miljøvernstiftelser, besvart av miljø- og utviklingsministeren	75
70. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. ulv, besvart av miljø- og utviklingsministeren	76
71. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. Rosenholzfilene fra den tidligere Østtyske etterretningstjenesten Stasis virksomhet i utlandet, besvart av justisministeren	77
72. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. stortingsmelding om idrett, besvart av kulturministeren	78
73. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. den arabiske våren, besvart av utenriksministeren	78
74. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. prisen på prøveskilt, besvart av samferdselsministeren	79
75. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. elektroshokkvåpen, besvart av justisministeren	80
76. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. relasjonene mellom Kina og Norge, besvart av utenriksministeren	80
77. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. utviklingen i sykehusprosessen i hovedstaden, besvart av helse- og omsorgsministeren	81
78. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. Særfradrag for ME-pasienter, besvart av helse- og omsorgsministeren	81
79. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. vedtak om oppholdstillatelse, besvart av justisministeren	83
80. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. opptrappingen av omsetningspåbudet for biodrivstoff til 5 prosent, besvart av miljø- og utviklingsministeren	84
81. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. Øksfjordtunnelen, besvart av samferdselsministeren	85

	Side
82. Fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke, vedr. Brøsetutbyggingen, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	85
83. Fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke, vedr. slekt og fosterhjem, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	86
84. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. Slottsplassen, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	87
85. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. drivstoffet GTL, besvart av finansministeren	88
86. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. fysiske midtdelerløsninger, besvart av samferdselsministeren	89
87. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. Follobanen, besvart av samferdselsministeren	90
88. Fra stortingsrepresentant Svein Harberg, vedr. Oslo International Bible College, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	90
89. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. merverdiavgiftskostnader for bygging, vedlikehold og drift av offentlig vei, besvart av samferdselsministeren	91
90. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. deling av Datatilsynet, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	92
91. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. statsløse barn, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	93
92. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. lisensjakt på ulv, besvart av miljø- og utviklingsministeren	94
93. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. utbygging av Utsirahøyden, besvart av olje- og energiministeren	95
94. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. asylpolitikken, besvart av justisministeren	97
95. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. verdighetsgarantien, besvart av helse- og omsorgsministeren	98
96. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. svineinfluensa, besvart av arbeidsministeren	99
97. Fra stortingsrepresentant Frank Bakke-Jensen, vedr. nedleggelse av Skatteetatens kontor i Mehamn, besvart av finansministeren	100
98. Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. forskriftskravet om tilgjengelighet i bygningsmassen, besvart av kommunal- og regionalministeren	101
99. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. økologiske kjøttvarer, besvart av landbruks- og matministeren	102
100. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. EUs kapitaldekningsdirektiv, besvart av finansministeren	103
101. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. maktposisjoner, besvart av kulturministeren	105
102. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. at syk kvinne måtte hjelpe seg selv gjennom saksgang og klage til Nav, besvart av arbeidsministeren	106

	Side
103. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. bonuser for HV soldater, besvart av forsvarsministeren	107
104. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. Helse Møre og Romsdal, besvart av helse- og omsorgsministeren	107
105. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen, vedr. Nav-reformen, besvart av arbeidsministeren	108
106. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. rapporten "Fra ord til handling", besvart av justisministeren	109
107. Fra stortingsrepresentant Lars Myraune, vedr. bredbånd, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	110
108. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. lektor II-ordningen, besvart av kunnskapsministeren	112
109. Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. fødeavdelinga og akuttbereidskapen ved lokalsjukehuset på Nordfjordeid, besvart av helse- og omsorgsministeren	113
110. Fra stortingsrepresentant Else-May Botten, vedr. Lostjenesten, besvart av fiskeri- og kystministeren	113
111. Fra stortingsrepresentant Torstein Rudihagen, vedr. Fosheim meieri i Vestre Slidre, besvart av landbruks- og matministeren	115
112. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. fiskebåter, besvart av fiskeri- og kystministeren	116
113. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. sanitetspersonell i Afghanistan, besvart av forsvarsministeren	116
114. Fra stortingsrepresentant Siv Aida Rui Skattem, vedr. overgrepssaker mot barn, besvart av justisministeren	117
115. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. samarbeidet mellom etterforskere og påtaleseksjonene, besvart av justisministeren	118
116. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. Haugesund Toppidrettsgymnas, besvart av kunnskapsministeren	119
117. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. finansiering av krisesentrene, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	120
118. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. Stiftelsen Vilde i Horten, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	121
119. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. statlige arbeidsplasser eller institusjoner i Meløy og Narvik, besvart av kommunal- og regionalministeren	122
120. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. politimål, besvart av justisministeren	123
121. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. "skyting pågår"-instruksen, besvart av justisministeren	123
122. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. generell studiekompetanse i Norge, besvart av kunnskapsministeren	124
123. Fra stortingsrepresentant Per Arne Olsen, vedr. HPV-testen, besvart av helse- og omsorgsministeren	125
124. Fra stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide, vedr. den politiske, humanitære og menneskerettslige situasjonen på Sri Lanka, besvart av miljø- og utviklingsministeren	126

	Side
125. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. Jondalstunnelen, besvart av samferdselsministeren	127
126. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. hygieneregelverket for næringsmiddelvirksomheter, besvart av landbruks- og matministeren	128
127. Fra stortingsrepresentant Torstein Rudihagen, vedr. eiendommer for salg, besvart av landbruks- og matministeren	129
128. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. stortingsmelding om fremtidens velferdsyrker, besvart av kunnskapsministeren	131
129. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. utbygging av luftambulansetjenesten i Norge, besvart av helse- og omsorgsministeren	132
130. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. helsemyndighetenes råd om amming, besvart av helse- og omsorgsministeren	133
131. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. foreldrestyrte skoleturer, besvart av kunnskapsministeren	134
132. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. ulønnet permisjon i etterkant av foreldrepermisjonen, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	135
133. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. betaling av barnebidrag til barn, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	135
134. Fra stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide, vedr. F-35, besvart av forsvarsministeren	136
135. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. diskriminering av gravide kvinner, besvart av arbeidsministeren ..	138
136. Fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke, vedr. styrket forbrukerinformasjon rundt leverandører og produksjonsbakgrunn, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	139
137. Fra stortingsrepresentant Afshan Rafiq, vedr. legeårsverk, besvart av helse- og omsorgsministeren	140
138. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. private audiografer, besvart av helse- og omsorgsministeren	141
139. Fra stortingsrepresentant Jon Georg Dale, vedr. akutt- og fødetilbud, besvart av helse- og omsorgsministeren	142
140. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. Norgespaviljongen i Walt Disney Worlds Epcot park, besvart av nærings- og handelsministeren	143
141. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. oversikt over nordmenns reise- og oppholdsmønster, besvart av utenriksministeren	144
142. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. tilgang til skytebaner, besvart av forsvarsministeren	145
143. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. ungdom og arbeid, besvart av arbeidsministeren	145
144. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. trygdete tilbake i arbeid, besvart av arbeidsministeren	146
145. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. avvenningsplass for metadonavhengige, besvart av helse- og omsorgsministeren	147

	Side
146. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. alternativer til dyreforsøk, besvart av landbruks- og matministeren	148
147. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. den private sikkerhetsbransjen, besvart av justisministeren	149
148. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. klimamelding fra regjeringen, besvart av miljø- og utviklingsministeren	149
149. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. kvinner og barn som dumpes i opprinnelseslandet så mannen i Norge kan heve kontantstøtte, barnetrygd og sosialstønad fra mors norske konto, besvart av arbeidsministeren	150
150. Fra stortingsrepresentant Jon Georg Dale, vedr. trafikkkløysingar gjennom Volda sentrum, besvart av samferdselsministeren	151

*Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1 - 150) for sesjonen 2011-2012.*

Partibetegnelse:

*A Det norske Arbeiderparti
FrP Fremskrittspartiet
H Høyre
KrF Kristelig Folkeparti*

*Sp Senterpartiet
SV Sosialistisk Venstreparti
V Venstre*

Anundsen,Anders(FrP)	75,76,115,131
Asmyhr,Hans Frode Kielland(FrP)	71,120,121
Aspaker,Elisabeth(H)	129
Bakke-Jensen,Frank(H)	97
Bekkevold,Geir Jørgen(KrF)	14,91,94
Botten,Else-May(A)	110
Bredvold,Per Roar(FrP)	34,35,55,112
Dahl,André Oktay(H)	147
Dale,Jon Georg(FrP)	139,150
Dåvøy,Laila(KrF)	6,26,78
Eide,Rigmor Andersen(KrF)	1,53,54,98
Ellingsen,Jan Arild(FrP)	16,46,103,141,142
Eriksson,Robert(FrP)	22,23,51,52,96
Flåtten,Svein(H)	21,45,48,118
Foss,Per-Kristian(H)	7
Fredriksen,Jan-Henrik(FrP)	81
Giltun,Vigdis(FrP)	8,28
Gitmark,Peter Skovholt(H)	9
Godskesen,Ingebjørg(FrP)	17,33
Grande,Trine Skei(V)	2,57,79,90,122,138,148
Grimstad,Oskar J.(FrP)	50,69
Gundersen,Gunnar(H)	70,92
Gåsvatn,Jon Jæger(FrP)	77
Halleraker,Øyvind(H)	89
Harberg,Svein(H)	88
Helleland,Linda C. Hofstad(H)	72,130,132
Hjemdal,Line Henriette(KrF)	106
Hoksrud,Bård(FrP)	37,38,74,85
Horne,Solveig(FrP)	65,117,133
Høglund,Morten(FrP)	60,62
Høie,Bent(H)	47,108
Høybråten,Dagfinn(KrF)	29,113
Håbrekke,Øyvind(KrF)	36,82,83,136
Isaksen,Torbjørn Røe(H)	105
Kjos,Kari Kjønnaas(FrP)	5,95,144,145
Korsberg,Øyvind(FrP)	27
Kristiansen,Ivar(H)	39,40,119
Lien,Tord(FrP)	128
Michaelsen,Åse(FrP)	19,24

Myhre,Peter N.(FrP)	63,64
Myraune,Lars(H)	107
Nesvik,Harald T.(FrP)	41,42,56,100,126
Nørve,Elisabeth Røbekk(H)	104
Olsen,Per Arne(FrP)	15,123
Rafiq,Afshan(H)	30,31,137
Reiertsen,Laila Marie(FrP)	18,102,135,143
Ropstad,Kjell Ingolf(KrF)	25,80,149
Rudihagen,Torstein(A)	111,127
Skattem,Siv Aida Rui(FrP)	114
Sortevik,Arne(FrP)	4,20,58,86,125
Starheim,Åge(FrP)	12,109
Syversen,Hans Olav(KrF)	73,84
Søreide,Ine M. Eriksen(H)	124,134
Tenden,Borghild(V)	87,93,140
Thomsen,Ib(FrP)	101
Thorsen,Bente(FrP)	44,66,116
Thune,John(KrF)	13
Trældal,Torgeir(FrP)	3,32,49,59,99,146
Vaksdal,Øyvind(FrP)	67,68
Woldseth,Karin S.(FrP)	43,61
Yrvin,Karin(A)	10,11

Dokument nr. 15:1

(2011–2012)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1

Innlevert 1. oktober 2011 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide

Besvart 5. oktober 2011 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen

Spørsmål:

«Vil Fiskeri- og kystdepartementet vurdere en endring av strukturkvoteordningen fra dagens 2+2 (alternativt 3+1) kvoter til 3+3 kvoter?»

BEGRUNNELSE:

Bakgrunnen for spørsmålet er flere henvendelser angående strukturkvoteordningen for fiskefartøyer. Regjeringen Bondevik II endret strukturkvoteordningene for kystfiskeflåten i 2003 og for havfiskeflåten i 2005. Regjeringen Bondevik II gikk inn for en kvoteordning med 3+3 kvoter. I Strukturmeldingen fra 2007 (St. meld 21, 2005-2007) ble kvoteordningen endret til 2+2 kvoter, alternativt 3+1 kvoter.

Næringen har flere ganger gitt uttrykk for at dagens kvotesystem gir for lite driftsgrunnlag med svekket økonomi for den enkelte fisker som resultat. Store deler av fiskeflåten må fornyes de neste årene,

samt at lønnskostnadene har økt. Dette gjør at den økonomiske situasjonen forverres.

Svar:

Regjeringens strukturpolitikk er beskrevet i St. Meld. Nr. 21 (2006–2007) Strukturpolitikk for fiskeflåten. Denne politikken ligger fast. Den omfatter også kvotetaket for kystfartøy over 15 meter som representanten stiller spørsmål ved, og som er beskrevet nærmere i stortingsmeldingens kap. 4.5.2.

Jeg har jevnlig møter med næringen, og registrerer at det er delte oppfatninger om hvordan strukturkvoteordningene bør utformes. Kvoteøkningene ble satt for å balansere ulike hensyn som ønskes ivaretatt. Jeg vil fortsatt ha oppmerksomhet på spørsmålet om hva som er nødvendig for å legge til rette for en utvikling som sikrer lønnsomhet og fornying i fiskeflåten innenfor rammen av dagens strukturpolitikk.

SPØRSMÅL NR. 2**Innlevert 3. oktober 2011 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 7. oktober 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Ingen genmodifisert mat eller fôr er til nå godkjent i Norge.

Hva gjør statsråden for å opprettholde denne restriktive politikken, og hvor lenge må vi vente på et forbud mot de to kontroversielle genmodifiserte maissortene T25 og NK 603?»

BEGRUNNELSE:

3. juni 2008 kom Direktoratet for naturforvaltning med positiv innstilling til to søknader om import av to typer genmodifiserte mais.

Norge har trolig verdens beste genteknologilov. For å bli godkjent skal ikke GMOen ha noen miljø- og helserisiko. I tillegg er etiske forhold og bidrag til bærekraft og samfunnsnytte sjølstendige vurderingskriterier etter genteknologiloven. Den lange vurderingsprosessen i Miljøverndepartementet kan tyde på at det er tidkrevende å koordinere en beslutning i tråd med andre hensyn.

Svar:

Departementet har fortsatt til behandling søknadene for genmodifisert mais som begge er godkjente i EU:

- Mais NK603 fra Monsanto
- Mais T25 fra Bayer CropScience

Disse genmodifiserte linjene har fått innsatt gener som gjør dem sprøytemiddeltolerante. Maislinje T25 er gjort resistent mot sprøytemiddelet glufosinat, som er forbudt å bruke ved maisdyrking i Europa på grunn av miljø- og helsemessige forhold.

Norske vedtak skal fattes i medhold av genteknologiloven, og omfatter følgelig bare spiredyktige genmodifiserte organismer. Direktoratet for naturforvaltning har i brev til departementet av 2. juni 2008 anbefalt at de to maislinjene godkjennes til bruk som all annen mais bortsett fra til dyrking.

Norge har en restriktiv politikk overfor genmodifiserte produkter. Genteknologiloven gir oss adgang til å legge vesentlig vekt på også andre kriterier enn helse og miljø, nemlig etikk, bærekraft og samfunnsnytte. De aktuelle søknadene inneholder i liten grad informasjon som belyser våre omfattende vurderingskriterier. Miljøverndepartementet har derfor etterspurt ytterligere informasjon direkte fra søkerne om etiske forhold og produktenes effekt på bærekraft og samfunnsnytte. Etter norsk lov er det søkers plikt å opplyse om slike forhold. Søkerne har ikke bidratt med informasjon som belyser saken.

EU er inne i en prosess for å endre regelverket slik at medlemslandene får økt nasjonal handlefrihet og kan begrunne forbud mot dyrking av genmodifiserte planter ut fra andre forhold enn helse og miljø. Dette vil trekke EUs regelverk i retning av den norske genteknologiloven og åpne for at vurderingskriterier utover helse og miljø kan legges til grunn.

Eventuelle norske forbud må vurderes opp mot internasjonale forpliktelser og avtaler. Avtalene under Verdens handelsorganisasjon stiller krav om at eventuelle handelshindrende tiltak skal være basert på en vitenskapelig vurdering av helse- og miljørisiko.

De to mais-søknadene er fortsatt til vurdering, og i denne vurderingen vil de ovennevnte forholdene tas med i betraktningen.

SPØRSMÅL NR. 3**Innlevert 3. oktober 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 11. oktober 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Landbruksminister Brekk har i flere anledninger utalt at han skal styrke Norsk matproduksjon. Hvis man øker matmomsen vil det føre til svekket konkurransekraft som vil føre til blant annet økt grensehandel.

Hva vil statsråden gjøre for å styrke Norsk mat industri?»

Svar:

Den foreslåtte økningen av merverdiavgiften for matvarer fra 14 til 15 % vil isolert sett, og under en forutsetning om full overveltning til forbrukerne, innebære en prisøkning på 0,88 %. Avgiftsøkningen gjelder alle matvarer, norske så vel som importerte. Denne avgiftsøkningen vil derfor hovedsakelig ikke påvirke eller svekke konkurransesituasjonen for norskproduserte matvarer sammenlignet med importerte når varene omsettes i Norge. Det er likevel riktig, som representanten påpeker, at avgiftsøkningen marginalt kan stimulere den private grensehandelen.

Jeg mener imidlertid at konkurransesituasjonen for norsk matproduksjon og matindustri må vurderes i en vesentlig bredere sammenheng enn forslaget om økt matmoms alene.

Jeg vil her først vise til at Regjeringen allerede i forbindelse med Jordbruksforhandlingene 2011-2012 orienterte om at den fra 1. januar 2012 vil foreslå å fjerne avgiftene som har vært knyttet til Mattilsynets tilsyns- og kontrollvirksomhet. Dette er nå fulgt opp i det framlagte forslaget til statsbudsjett. Disse avgiftene er beregnet til 613,8 mill. kroner i 2011. Avvikling av disse avgiftene innebærer en vesentlig forbedring av industriens rammevilkår og er også et vesentlig forenklingstiltak både for industrien og for forvaltningen.

Jeg vil videre understreke at en konkurransedyktig norsk matindustri er en forutsetning for et levende landbruk. Industrien sikrer avsetning for landbruksråvarene og har dermed avgjørende betydning for å sikre inntektene i jordbruket. Samtidig er norsk råvareproduksjon en forutsetning for en levedyktig matindustri. Uten nasjonal råvareproduksjon ville norsk matindustri vært betydelig mindre. Det er et således et sterkt avhengighetsforhold mellom primærproduksjonen og store deler av denne industrien.

Norske råvarepriser gir inntekt til bonden, men representerer samtidig en kostnad for industrien. Landbruks- og matpolitikken må derfor balanseres

slik at den gir konkurransedyktige rammevilkår i hele verdikjeden.

Innenfor landbrukspolitikken og handelspolitikken er det en rekke spesifikke virkemidler rettet mot matindustrien med formål å regulere markedene og samtidig ivareta konkurransekraften. Importvernet for landbruksvarer og jordbruksavtalen står her sentralt.

Importvernet er en bærebjelke i norsk landbruks- og matpolitikk. Importvernet beskytter norsk produksjon av både råvarer og ferdigvarer, og er avgjørende for å sikre avsetningen av norske landbruksvarer. Samtidig er det også en viss fleksibilitet i forvaltningen av importvernet blant annet av hensyn til industrien. I handelsavtaler har Norge for eksempel åpnet for tollfri import av landbruksvarer der det er liten eller ingen norsk produksjon, og der import vil være fordelaktig for industrien ved at de får rimeligere inn-satsvarer.

Jordbruksavtalen gir også viktige rammebetingelser for næringsmiddelindustrien. For en rekke råvarer fastsetter avtalen målpriser som igjen har stor betydning for industriens råvarekostnader. Dette er hensyn som må balanseres i forhandlingene. I jordbruksavtalen fastsettes også bevilgningen til nedskrivning av prisen på råvarer til den bearbeidende foredlingsindustrien (RÅK-industrien). Slik prisnedskrivning utjevner råvarekostnadene mellom norsk RÅK-industri og EUs industri og sikrer konkurranselikheter i forhold til import fra EU.

Regjeringens utgangspunkt er at norske landbruksråvarer skal videreforedles i Norge. Det er avgjørende for industrien å opprettholde produksjonsvolumer. Av hensyn til industrien setter ordningen med utenlands bearbeiding av landbruksvarer begrensinger for hvor stor del av norske råvarer som kan videreforedles i utlandet.

Nærings- og handelsdepartementet har i dag det sektorovergripende ansvaret for næringspolitikken, med et overordnet mål om å legge til rette for størst mulig verdiskapning i norsk økonomi, og her under generelle næringsrettede virkemidler knyttet til forskning, innovasjon, omstilling og internasjonalisering. Dette kommer også matindustrien til gode.

Landbruks- og matdepartementet har også særskilte ordninger for å støtte forskning og innovasjon i matindustrien.

En rekke andre politikkområder påvirker også viktige rammebetingelser for matindustrien som for

annen industri, for eksempel skatte- og avgiftspolitikken, samt den generelle økonomiske politikken som påvirker rente- og valutaforhold.

På en rekke politikkområder bidrar således Regjeringen til å styrke konkurransekraften i matindustrien. Hensynet til matindustrien vil også være viktig framover. Dette vil Regjeringen komme tilba-

ke til i meldingen til Stortinget om landbruks- og matpolitikken.

Jeg vil likevel understreke at det avgjørende for den enkelte bedrifts konkurransekraft til sist også vil være dens evne til egen utvikling, omstilling og sunn økonomisk drift, slik at den kan hevde seg i et krevende marked.

SPØRSMÅL NR. 4

Innlevert 3. oktober 2011 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 21. oktober 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Jeg viser til svar på spørsmål 1915 om utviklingen av kollektivandelen innen persontransport i Bergen etter 1 år med Bybane. Svaret er uklart. Jeg spør derfor på nytt med presisering.

Kan statsråden oppgi kollektivandel i Bergen før oppstart av Bybanen og etter 1 år med drift av Bybanen hhv totalt i Bergen, i Bergen syd og i bybanetrasseen Nesttun – Bergen, samt prognoser for kollektivandelene for årene 2012, 2013, 2014 og 2015 alt i forhold til forutsetningene i Bergensprogrammets Bybaneprojekt?»

BEGRUNNELSE:

Jeg legger til grunn at både total persontransport og fordeling på hhv bil, buss, jernbane og Bybane blir oppgitt slik at tallene kan etterprøves.

Svar:

Samferdselsdepartementet har vært i kontakt med Hordaland fylkeskommune, som ansvarlig myndighet for kollektivtransporten i Bergen. Hordaland fylkeskommune opplyser at det ikke foreligger reisevaneundersøkelser som fullt ut gir grunnlag for svar

på det representanten Sortevik spør om. Slike undersøkelser ble gjennomført i 2001 og 2008. Dette er svært kostbare undersøkelser, men ifølge Statens vegvesen og kommunen vil det bli gjennomført en ny undersøkelse om noen år.

Hordaland fylkeskommune opplyser imidlertid om passasjervekst i kollektivtrafikken i hele Bergensområdet. Antall påstigninger på Bybanen første år (juni 200-juni 2011) er ca. 5,1 mill. Prognoser for 2011 er ca. 6,2 mill. Det er likevel for tidlig å si noe om det høye passasjerantallet har gitt økt kollektivandel, opplyser Hordaland fylkeskommune.

Det foreligger ikke prognoser for kollektivandeler i årene framover. Så langt Bergen kommune kjenner til, foreligger det heller ikke konkrete mål i Bergensprogrammet om en bestemt kollektivandel innenfor byområdet. Både Bergen kommune og Hordaland fylkeskommune har imidlertid fattet vedtak om at all framtidig trafikkvekst skal skje med miljøvennlige transportformer (kollektivtransport, sykkel eller gange). Bergen bystyre vedtok 22. januar 2007 at det er et mål for 2020 å øke kollektivreisene med 50 %. Dette har Hordaland fylkeskommune (og SKYSS) sluttet seg til.

SPØRSMÅL NR. 5**Innlevert 3. oktober 2011 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos****Besvart 11. oktober 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Hva mener statsråden er akseptabel ventetid på repereasjon og vedlikehold av nødvendige hjelpemidler fra Nav hjelpemiddelsentral for personer som har varig hjelpemiddelbehov, og vil statsråden foreta seg noe for å sikre at ventetiden ved Nav hjelpemiddelsentral Oslo og Akershus går ned?»

BEGRUNNELSE:

I Romerikes blad fredag 30. sept. står flere personer frem og forteller om uakseptable lange ventetider for å få tilgang til nødvendige hjelpemiddelapparat fra Nav hjelpemiddelsentral. Påførende til personer med ulike funksjonsnedsettelse varsler om ventetid på over 6 mnd. for helt nødvendige hjelpemidler. Nav hjelpemiddelsentral opplyser i den samme artikkelen at pågangen i perioder er nesten dobbelt så stor som det er kapasitet til etter nedbemanning på 16 stillinger det siste året. Nå viser det seg altså at dette i stor grad går ut over de som har behov for hjelpemidler.

Svar:

Representanten Kjos stiller spørsmål vedrørende ventetid på reparasjon og vedlikehold av hjelpemidler ved NAV Hjelpemiddelsentral Oslo og Akershus.

Arbeids- og velferdsetatens egne mål for normert saksbehandlingstid for reparasjoner og vedlikehold av hjelpemidler er på tre uker. Minst 75 prosent av både søknader og reparasjoner skal behandles innenfor denne tiden. I tillegg kommer en normal leveringstid på 3 uker. Arbeids- og velferdsetaten har også utarbeidet interne retningslinjer for prioritering av reparasjoner. Såkalte førsteprioritets-reparasjoner (også kalt akutt reparasjoner) skal løses innen 24 timer, mens de som krever noe lengre tid skal løses innen sju dager. Særlig kompliserte saker, eller de tilfellene der brukeren for eksempel er bortreist i forbindelse med sykehusinnleggelse, løses etter nærmere avtale med brukeren.

Hva som skal klassifiseres som en akuttreparasjon, avhenger av brukerens situasjon. Hvorvidt en reparasjon faller inn i denne kategorien vurderes normalt i en dialog med den enkelte brukeren. Det er videre innført en telefonvaktordning for akutte henvendelser utenom vanlig arbeidstid.

Jeg har vært i kontakt med Arbeids- og velferdsdirektoratet for å få en nærmere redegjørelse for ut-

fordringene ved NAV Hjelpemiddelsentral Oslo og Akershus.

I forbindelse med flytting og samlokalisering av NAV Hjelpemiddelsentral Oslo og Akershus til nye lokaler i januar 2011, oppstod det enkelte oppstartsproblemer. Årsaken til dette er blant annet innføring av nye arbeidsrutiner, innføring av nytt sentralt posthåndteringssystem og innføring av sentral ordning for bestilling av hjelpemidler. Når disse endringene kom på samme tid, medførte dette midlertidige utfordringer i forhold til hjelpemiddelsentralens leveranser til brukerne. Hjelpemiddelsentralen har iverksatt nødvendige tiltak i form av ytterligere opplæring og omfordeling av arbeidsoppgaver.

I følge Arbeids- og velferdsdirektoratet har tiltakene som er gjennomført gitt resultater, og søknader og bestillinger blir nå behandlet etter hvert som de kommer inn til hjelpemiddelsentralen. Etterslepet ligger nå på utsendelse av varer fra lageret. Der settes det inn ekstra ressurser for å få ut hjelpemidlene, og hjelpemiddelsentralen regner med å være à jour ved utgangen av året.

Jeg har fått rapportert fra Arbeids- og velferdsetaten at ventetiden på reparasjoner også skyldes at delebestillinger har hopet seg opp. Tiltak er nå iverksatt, og reparasjoner vil bli utført løpende fremover. Fra 1. januar til 31. august har NAV Hjelpemiddelsentral Oslo og Akershus mottatt 524 hasteoppdrag, som skal være løst innen en dag, og 83 prosent av disse ble løst innen fristen. I samme periode ble det innmeldt 5 405 oppdrag som skal løses innen en uke. 72 prosent av disse ble løst innen fristen.

Hjelpemiddelsentralens kundesenter har kapasitet til å besvare om lag 500 telefoner innen 30 sekunder per dag. På grunn av stor saksmengde, har ekstra mange brukere tatt kontakt for å spørre om når hjelpemidlet kommer. Hjelpemiddelsentralen har derfor i en periode hatt opp mot 900 telefonsamtaler fra brukere per dag, og disse har måttet vente noe lenger på svar.

Jeg har tiltro til at NAV Hjelpemiddelsentral Oslo og Akershus fremover vil kunne bistå brukerne med behov for reparasjon og vedlikehold av hjelpemidler innenfor de krav som er satt til saksbehandlingen. Jeg vil også følge utviklingen på dette området tett på landsbasis i tiden framover. Det er ikke akseptabelt at brukere må vente så lenge som i dag med å få sine hjelpemidler reparert.

SPØRSMÅL NR. 6**Innlevert 3. oktober 2011 av stortingsrepresentant Laila Dævøy****Besvart 12. oktober 2011 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«En ny norsk studie viser at norske legestudenter mener de ikke får god nok undervisning i etikk ved svangerskapsbrudd. Legestudentene mener også at det ikke gis tilstrekkelig tilbud om å observere et abortinngrep.

Dersom statsråden finner dette uheldig, hva tenker statsråden å gjøre med det?»

BEGRUNNELSE:

En studie publisert 20. september i Tidsskrift for Den norske legeforening, som kartlegger norske medisinstudenters holdning til selvbestemt abort, viser at 27,5 % av legestudentene ønsker å benytte seg av reservasjonsretten når de blir praktiserende leger.

Rundt en tredjedel av studentene i undersøkelsen var også misfornøyd med etikkundervisningen ved svangerskapsavbrudd. I Bergen var halvparten av studentene misfornøyd med undervisningen på dette feltet. Siden så mange påpeker mangler, mener forskerne at den delen av undervisningen bør utvides.

Svar:

Jeg viser til spørsmål til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentanten Laila Dævøy om legestudenters kunnskap om etikk forbundet med svangerskapsavbrudd. Det refereres til en undersøkelse gjort av Legeforeningen, der man fant at en tredjedel av legestudentene var misfornøyd med etikkundervisningen knyttet til svangerskapsavbrudd.

Jeg er opptatt av at helseprofesjonene får god opplæring i etisk refleksjon rundt sitt yrke, og forventer at det blir gjort vurderinger rundt dette i forbindelse med Legeforeningens undersøkelse. Jeg er ansvarlig for den overordnede styringen av høyskoler og universiteter, men har etter Universitets- og høyskoleloven ikke myndighet til å regulere det faglige innholdet i medisinstudiet. Det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket for høyere utdanning setter imidlertid krav til at studenter i høyere utdanning skal ha læringsutbytte også når det gjelder etiske problemstillinger. Institusjonene, som utarbeider det faglige innholdet i utdanningene, må derfor kontinuerlig vurdere utdanningene i lys av ny og relevant kunnskap.

SPØRSMÅL NR. 7**Innlevert 4. oktober 2011 av stortingsrepresentant Per-Kristian Foss****Besvart 12. oktober 2011 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud****Spørsmål:**

«I fremtiden kommer høyhastighetsbredbånd til å bli et helt nødvendig verktøy både for næringsliv og private brukere. På papiret har Norge en svært høy bredbåndsdekning, men vår linjehastighet og linjekvalitet dårligere enn i andre nordiske land. Dekningen av høyhastighetsbredbånd er i realiteten nokså lav, sammenlignet med våre naboland.

Hva vil samferdselsministeren gjøre for å hindre at Norge blir en bredbåndssinke?»

BEGRUNNELSE:

Broadband Quality Study, utført av University of Oxford og Universidad de Oviedo på oppdrag for

Cisco, er en stor undersøkelse som har vurdert kvaliteten på bredbåndsinfrastrukturen i ulike land. I studien havner Norge på 11. plass av de 72 landene som har blitt vurdert. Denne plasseringen på tabellen betyr at vi ligger bak våre nordiske naboer Sverige, Danmark og Island.

Norge har per desember 2010 en bredbåndsdekning på over 99,7 prosent, og ligger på tredje plass i OECD-området når det gjelder antall bredbåndsabonnenter pr. 100 innbygger - etter Danmark og Nederland. Denne dekningen gjelder imidlertid kun fastkoplet bredbånd på inntil 649 kbit/s. Dette er ikke høyhastighetsbredbånd, og på dette området har vi en vesentlig lavere dekning. For at vår fremtidige kunn-

skapsøkonomi skal være konkurransedyktig i et globalt perspektiv, er det helt essensielt at vi får på plass et topp moderne bredbåndsnett i Norge. I tillegg vil fremtidens husholdninger være storkonsumenter av digitale tjenester som krever høy kvalitet på linjene. Nettopp derfor er det viktig å sørge for at denne typen infrastruktur ikke forsømmes.

Svar:

Storingsrepresentant Per-Kristian Foss peker i sitt spørsmål på at høyhastighetsbredbånd i fremtiden kommer til å bli helt nødvendig for både næringsliv og private brukere. Det er jeg enig i. Derfor er det siden 2006 bevilget over 1 milliard øremerkede statlige kroner til bredbåndsformål. Disse midlene har bidratt til at over 100 000 husstander som trolig ikke ellers ville fått noe tilbud, har fått et bredbåndstilbud. I år er 150 millioner kroner øremerket til å tette noen av de siste hullene i bredbåndsdekningen.

Regjeringens markedsbaserte politikk har gitt resultater. Status i dag er at:

- Godt over 99 prosent av husstandene har et grunnleggende tilbud (0,64 Mbit/s) og om lag 19 av 20 husstander har tilbud om høyere båndbredde.
- Tre av fire husholdninger har et bredbåndsabonnement.
- Det er mange tilbydere, god konkurranse og mange akssteknologier på markedet. Bredbåndsmarkedet fungerer.
- Tilbudet av bredt bredbånd stiger meget raskt. Dekningskartleggingen som FAD offentliggjorde i september viser at markedet tilbyr stadig større båndbredder. Hele 41 prosent av husstandene kan i 2011 få 50 Mbit/s nedstrøms hastighet, mens dette bare gjaldt 19 prosent i 2010. Dekningen for 25 Mbit/s nedstrøms hastighet har økt fra 55 prosent i 2010 til 67 prosent i 2011.

Hva som er tilstrekkelig kapasitet vil endre seg over tid. Det er verd å merke seg at etterspørselen i dag er vesentlig lavere enn tilbudet. Gjennomsnittlig båndbredde for bredbåndsabonnement ligger i dag på litt over 10 Mbit/s. Mens nær en million husstander kan få over 50 Mbit/s bredbånd, abonnerer færre enn 100 000 husstander i Norge på slike hastigheter.

Regjeringen er enig i at det er viktig å ha et fullverdig digitalt kommunikasjonsnett med tilstrekkelig kapasitet i Norge og følger utviklingen nøye, blant annet gjennom årlige kartlegginger av tilbud og etterspørsel.

Regjeringen er opptatt av å legge til rette for en markedsbasert videre utbygging gjennom:

- å legge til rette for lavest mulige utbyggingskostnader for tilbydere gjennom hensiktsmessig regulering, som f.eks. graveforskriften (forskrift etter veilovens § 32) og tilgang til offentlige bygg i forbindelse med utbygging av mobilnettet
- å legge til rette for virksom og god konkurranse
- å omdisponere frekvensressurser til bredbånd – herunder utlysning av den såkalte digitale dividende til mobilt bredbånd
- å vurdere ulike ordninger i områder der det med sikkerhet kan fastslås at det ikke kommer et markedsbasert kommersielt tilbud.

Per-Kristian Foss er opptatt av Norges rangering i undersøkelsen Broadband Quality Study. Jeg er enig i verdien av sammenlikninger internasjonalt. Norges 11. plass har en score på 102 poeng i undersøkelsen, noe som er meget bra, mens Danmark ligger foran med 103 og Sverige 104 poeng, dvs. tett inntil. Det er små forskjeller de nordiske landene imellom. Norge er foran land som England og USA, men bak land som Korea, Hong Kong og Japan, som har satset på å legge fiberkabler over hele landet. Land som Luxembourg, Singapore, Malta, Nederland, Qatar og De arabiske emirater ligger foran Norge i rangeringen, men det må pekes på at disse land har begrenset geografisk utstrekning samt topografi som gjør det enklere når det gjelder å strekke fiber. Norges geografiske og topografiske forhold gir oss utfordringer som tilbyderne så langt har håndtert meget bra, blant annet gjennom utbygging av fremtidsrettet mobilt bredbånd.

Det er regjeringens oppfatning at det er markedsaktørene som driver den teknologiske utviklingen og utviklingen av nye tjenester og forretningsmodeller på bredbåndsområdet. Derfor er et viktig prinsipp og la markedet lede an i utrulling av bredbåndsinfrastrukturen. Myndighetenes rolle vil være å få på plass rammebetingelser som gjør slik utbygging mest mulig effektiv og fjerne unødige hindringer for markedsaktørenes investeringsvilje. Så må vi kontinuerlig vurdere behovet for støtte der markedet ikke strekker til. Regjeringen vil fortsette arbeidet for å tilrettelegge for bredbånd med tilstrekkelig kapasitet til å møte framtidige behov innen skole, helse, næringsliv og husholdninger i hele landet. Dette gjør vi – og vil fortsette å gjøre, for at Norge skal forbli i teten i internasjonal sammenheng.

SPØRSMÅL NR. 8**Innlevert 4. oktober 2011 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun****Besvart 11. oktober 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Langtidsarbeidsledige som deltar på et kvalifiseringsprogram får fast stønad med eventuelt barne tillegg, og skal på lik linje med arbeidstakere sykemeldes, eller ha gyldig sykdom ved fravær.

På hvilken måte følges sykefravær opp hos deltakerne, og mister deltakerne retten til kvalifiseringsstønad hvis de har hyppige udokumenterte fravær eller langtidssykemelding slik at de ikke følger programmet?»

Svar:

God oppfølging av den enkelte deltaker er et av de viktigste elementene i kvalifiseringsprogrammet, og fremheves både av NAV-kontorene og brukerne som avgjørende for et vellykket program. Kvalifiseringsprogrammet inneholder en rekke ulike tiltak, og det kan også settes av tid til helsehjelp, trening og annen helserelatert aktivitet. Oppfølgingen vil ha sammenheng med hvordan deltakeren oppfyller sine forpliktelser, om tiltakene fungerer etter hensikten og til generell progresjon mot målet om å komme i arbeid. Oppfølgingen kan også omfatte registrering av utvikling i deltakerens helsetilstand dersom dette har betydning for gjennomføringen av programmet. Om sy-

kefraværet går ut over egenmeldingsperioden, uten at det leveres legeerklæring, vil det ligge i oppfølgingen å ta dette opp med deltakeren.

I Ot.prp. nr. 70 (2006-2007) vises det under punkt 7.2.2.2 til at deltakere i kvalifiseringsprogram skal være underlagt samme regelverk som deltakere i introduksjonsprogram mht. fravær og permisjoner. Dette regelverket bygger igjen på det som gjelder ordinære arbeidstakere, men med enkelte tilpasninger.

Udokumentert fravær får konsekvenser for stønadsnivået. I § 36 i lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen står det at ved fravær som ikke skyldes sykdom eller andre tvingende velferdsgrunner, og som det ikke er gitt tillatelse til, reduseres stønaden, slik at det ikke gis stønad for de dagene fraværet har vart. Jeg legger til grunn at NAV-kontorene følger loven på dette området.

Det er ikke gitt presise regler om konsekvensene av lang tids sykmelding. I utgangspunktet er sykmelding ikke en grunn til å stanse programmet, heller ikke når den blir langvarig. Avhengig av årsaken til sykmeldingen, kan det være behov for å revurdere programmets innhold, og om arbeid fortsatt er et realistisk mål. Vurderingen kan få som konsekvens at programmet avsluttes.

SPØRSMÅL NR. 9**Innlevert 4. oktober 2011 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark****Besvart 13. oktober 2011 av forsvarsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Det er mange år siden Marka skytefelt på Lista i Farsund kommune reelt ble nedlagt. På tross av en enighet om at det foreligger innløsningsrett for de opprinnelige grunneierne så drøyer prosessen. Feltet utgjør 1100 da og tidligere var halvparten fulldyrket. Dette er således et område av stor verdi.

Ser ikke forsvarsministeren at det er viktig å stå på tidligere inngåtte avtaler og bidra til at skytefeltet tilbakeføres snarest?»

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 5. oktober 2011 med spørsmål fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark om tilbakeføring av Marka skytefelt til de opprinnelige grunneierne.

Tilbakeføringen skal skje iht. voldgiftsdom fra 1954, der det fremgår at "Hvis øvelsesfeltet i framtiden nedlegges, skal de bruk som har avstått grunn ha forkjøpsrett til samme etter takst". Forsvarsdepartementets syn er at det ikke foreligger noen innløsningsrett for grunneierne, men forkjøpsrett som vil gjelde fra det tidspunkt eiendommen er klar for av-

hending. Før rydding har funnet sted og området kan tas i bruk til andre formål, er imidlertid feltet etter departementets oppfatning ikke nedlagt.

Jeg har stor forståelse for behovet for raskt å komme i gang med å planlegge ny bruk av eiendommen. Selv om feltet nå er tatt ut av bruk som skyte-

og øvelsesfelt, er Forsvaret forpliktet til å besørge opprydding av all eiendom før overdragelse til andre iht. forurensningsloven. Oppryddingsarbeidet tar tid fordi det er svært krevende, og bare kan utføres av personell med spesialkompetanse.

SPØRSMÅL NR. 10

Innlevert 4. oktober 2011 av stortingsrepresentant Karin Yrvin

Besvart 14. oktober 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Vil statsråden arbeide for at det i rammeavtalen med Norsk Psykologforening kommer inn en formulering om at avtalespesialistene skal bidra til en hensiktsmessig samhandling med helseforetakene i forbindelse med behov for å utrede/behandle pasienter som har ventet lenge?»

BEGRUNNELSE:

Alt helsepersonell, både leger og psykologer, er etter helsepersonelloven § 7 pålagt å gi øyeblikkelig hjelp. En del mennesker som trenger hjelp, har ventet lenge på det selv om de kanskje har tilstander som en skulle hatt hjelp for tidligere.

Det er en viss forskjell i rammeavtalen for leger og den for psykologer som er inngått mellom de regionale helseforetakene og henholdsvis Den norske legeforening og Norsk psykologforening. I rammeavtalen med Den norske legeforeningen heter det i § 6.1 sjettede ledd at avtalespesialistene skal bidra til hensiktsmessig samhandling med helseforetakene i forbindelse med behov for å utrede/behandle pasienter som har ventet lenge. I rammeavtalen med Norsk Psykologforening er det ikke tatt inn noe slikt krav.

Svar:

Et av målene i Samhandlingsreformen er at pasienter og brukere møter en helsetjeneste som er preget

av god samordning, kontinuitet og helhetlig behandling. Dette er viktige forutsetninger for god behandlingskvalitet, spesielt når det gjelder pasienter med langvarige og sammensatte behov.

I § 6.1 sjettede ledd av rammeavtalen mellom de regionale helseforetakene og Norsk Psykologforening om spesialistpraksis i klinisk psykologi står det:

Psykologen skal bidra til hensiktsmessig samhandling med HF i forbindelse med behov for å utrede/behandle pasienter. RHF tilrettelegger for gjensidighet i slik samhandling bl.a. gjennom samarbeidsutvalget (psykologene) og bruk av styringsdokumenter (HF).

Denne formuleringen innebærer at psykologspesialistene skal bidra til hensiktsmessig samhandling med helseforetakene for alle pasientgrupper, herunder pasienter som har ventet lenge. I tillegg ble de regionale helseforetakene i Oppdragsdokumentet for 2009 pålagt å etablere rutiner/systemer i den offentlige spesialisthelsetjenesten som innebærer at henvisninger til spesialisthelsetjenester innen psykisk helsevern blir koordinert, slik at pasienter slipper å henvende seg til flere tjenesteytere for å få hjelp.

Det er derfor viktig at psykologspesialistene prioriterer på en måte som gjør at pasienter som har et stort og snarlig behov for hjelp får behandling så raskt som mulig, og at dette gjøres i tett samarbeid med øvrig spesialisthelsetjeneste.

SPØRSMÅL NR. 11**Innlevert 4. oktober 2011 av stortingsrepresentant Karin Yrvin****Besvart 11. oktober 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Hva vil utenriksministeren gjøre for å bedre situasjonen for Bahrains innbyggere?»

BEGRUNNELSE:

Menneskerettighetssituasjonen i Bahrain har de siste måneder opplevd forverring. Befolkningen i øystaten bør få støtte i sin kamp for demokrati, frihet og rettferdighet.

Svar:

Jeg er bekymret for menneskerettighetssituasjonen i Bahrain. Landet har siden protestaksjonene startet i februar i år brukt fengslinger og spesialdomstoler mot en lang rekke personer som er mistenkt for å være motstandere av dagens regime, inkludert helsearbeidere som behandlet demonstranter som ble skadet under demonstrasjonene. Også universitetsansatte og advokater er blitt arrestert eller de har mistet jobben. Det kommer stadig meldinger om bruk av

tortur og nattlige aksjoner for å spre frykt hos grupper av befolkningen. Myndighetene i Bahrain har så langt ikke overbevist når det gjelder sine løfter om å innlede en dialog med politiske motstandere om reformer for å innføre demokrati og like rettigheter for alle.

Norge har fordømt voldsbruken mot fredelige demonstranter og oppfordret myndighetene i Bahrain til å avstå fra vold, respektere ytringsfriheten og tillate fredelige demonstrasjoner; det har vi gitt uttrykk for bl.a. i pressemeldinger 19. februar, 16. mars og 5. mai i år. Statssekretær Espen Barth Eide tok i mai opp menneskerettighetssituasjonen med Bahrains tidligere ambassadør i London, som er sideakkreditert til Norge. Norge har senest tatt opp overgrepene i Bahrain under høstesjonen i FNs menneskerettighetsråd nå i september.

Regjeringen vil fortsette å protestere mot menneskerettighetssituasjonen i landet og dette vil bli tatt opp ved alle anledninger hvor vi møter representanter for myndighetene i Bahrain.

SPØRSMÅL NR. 12**Innlevert 4. oktober 2011 av stortingsrepresentant Åge Starheim****Besvart 10. oktober 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«I dag er det ikkje lov å parkere på parkeringsplassar merka for handikappa for køyretøy som institusjonar disponerar p.g.a. at slike parkeringsbevis ifølgje byråkratiet skal skrivast ut til personar og ikkje institusjonar. Bilane til rehabiliteringssentra vert i hovudsak bruk til å køyre pasientar til sjukehus, kontrollar og til treningsturar eller andre trengande tilfeller.

Vil statsråden ta initiativet til å endre regelverket slik at også institusjonar og rehabiliteringssenter kan få slike parkeringsbevis?»

GRUNNGJEVING:

Våre rehabiliteringssentra rundt i landet gjer ein fantastisk jobb for dei pasientane som kjem i ein situ-

asjon der dei treng den opptrening desse sentra kan gje dei.

Då er det eit paradoks at desse sentra ikkje får tildelt parkeringsbevis slik at dei kan parkere sine køyretøy på parkeringsplassar som er merka til handikappa. Eit slikt parkeringsbevis ville kunne gjere arbeidsdagen for tilsette og brukarar ein langt lettare kvardag.

Det er ei kjensgjerning at pasientane ved desse sentra har bruk for å verte køyrd til sjukehus, kontrollar og sosiale treningsturar, til frisør, butikkar og liknande. Då skapar det vanskar med parkering for dei som skal køyre pasientane til slike tenester.

Det er derfor viktig at regelverket vert endra slik at også institusjonar/rehabiliteringssentra kan få tildelt parkeringsbevis slik at dei kan parkere på områder merka for handikappa.

Svar:

Det er i dag berre personar som kan få parkeringsbevis, jf. forskrift av 15. mars 1994 nr. 222 om parkering for forflytningshemmede. Institusjonar o.l. må difor nytta bevis til passasjer for å kunna parkere på plassar reservert for forflytningshemma.

I samband med ein større gjennomgang av regla-

ne for parkeringsverksemd som Samferdsels- departementet har leidd, har det og blitt vurdert grunn til å innføre eit eige parkeringsbevis for institusjonar. Denne saka er no til avsluttande handsaming i departementet, og eg ventar at forslag vil bli sendt på alminneleg høyring i løpet av hausten.

SPØRSMÅL NR. 13

Innlevert 4. oktober 2011 av stortingsrepresentant John Thune

Besvart 12. oktober 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Vil finansministeren vurdere å endre eiendomsskattelovens paragraf 28 slik at kommunene får mulighet til å utforme regler for lempinger av eiendomsskatten ut fra særlige sosiale hensyn?»

BEGRUNNELSE:

Turbulensen i verdensøkonomien som vi nå opplever har så langt ikke gjort store utslag i Norge, men mye tyder på at også Norge vil bli hardt rammet dersom de verste scenarioene slår til. Høyst sannsynlig står vi nå foran flere år med behov for innstramming i offentlige utgifter både i stat og kommuner, noe statsministeren også har varslet i forkant av statsbudsjettet for 2012.

Samtidig vet vi at kommunenes oppgaver stadig øker som følge av regjeringens politikk og vedtak fattet i Stortinget. Kostnadene i forbindelse med samhandlingsreformen er ventet å overstige økningen i overføringen til kommunene, noe som sannsynligvis vil tvinge flere kommuner til å vurdere innføring av eiendomsskatt.

KrF støtter at kommunene på frivillig basis skal kunne ha anledning til å skrive ut eiendomsskatt innenfor hele kommunens område, både på boligeiendom og næringseiendom. Det må være en del av lokaldemokratiet at folkevalgte kan foreta avveininger mellom eiendomsskatt og behovet for å finansiere det lokale velferdstilbudet ut over det som følger av de statlig fastsatte rammer, og så stilles til ansvar for disse avveiningene i lokale valg.

KrF mener imidlertid at rammene i eiendomsskatteloven for at kommunene kan ta sosiale hensyn i forbindelse med utskrivning av eiendomsskatt er for snevre, og at de bør utvides. For eksempel bør det bli mulig å fritta minstepensjonister og andre med tilsva-

rende lave inntekter uten annen formue enn sin egen bolig fra eiendomsskatt.

Svar:

Den kommunale eiendomsskatten er en objektskatt. Dette betyr at det er eiendommen som skal skattlegges, i motsetning til subjektskattene (eksempelvis skatt på arbeidsinntekt eller virksomhetsinntekt) som pålegges en fysisk eller juridisk person. Eiendomsskatten er derfor ingen skatt på nettoinntekt eller nettoformue. Det vil imidlertid normalt være sammenheng mellom eiendomsskatteverdier og skatteevne. En eiendom vil også innebære skatteevne i seg selv.

Eiendomsskattelova § 28 inneholder en særskilt bestemmelse som gir adgang for kommunene til å sette ned eller ettergi skatten. Etter lovens ordlyd kreves det "særlege grunnar" som gjør "at det kom til å verta sær sars urimeleg om heile eigedomsskatten vart innkravd". Bestemmelsen oppstiller svært strenge vilkår for at eiendomsskatt skal kunne nedsettes eller ettergis. Det heter i Ot.prp. nr. 44 (1974-1975) at "nedsetjing eller fråfalling av skatten av rettferdsgrunnar berre bør koma på tale som reine unnatak."

Krav om nedsettelse behandles i den enkelte kommune, og det er ikke fastsatt sentrale forskrifter eller andre regler for utøvelsen av det skjønn som må foretas. Flere kommuner har opprettet retningslinjer for praktiseringen av ettergivelse eller frafall, for å sikre økt likebehandling i denne typen saker, og dette er positivt. Spørsmålet om nedsettelse eller frafallelse av eiendomsskatt må imidlertid avgjøres etter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle av hvorvidt bestemmelsens vilkår er oppfylt.

I forbindelse med søknad om nedsettelse/ettergivelse vil den enkelte søkers inntekts- og formuesfor-

hold være et viktig og relevant moment ved avgjørelsen. I tråd med ønsket om likebehandling vil det her kunne være aktuelt å anvende ulike former for grensebeløp. Avgjørelsen vil imidlertid, som nevnt, bero på en konkret og samlet vurdering. Departementet har tidligere lagt til grunn i fortolkningsuttalelser at bestemmelsen ikke åpner for at kommunene skal kunne foreta en generell nedsetting eller frafallelse av eiendomsskatten for minstepensjonister. Tilsvarende vil gjelde for andre med tilsvarende lave inntekter uten annen formue enn sin egen bolig.

Spørsmålsstiller mener at kommunene bør få utvidet adgang til å foreta lempinger av eiendomsskattene ut fra særlige sosiale hensyn. Jeg tror at kommunene gjennom lokaldemokratiet i stor grad innretter eiendomsskatten slik at den oppfattes som rimelig av innbyggerne. Det er opp til kommunestyret i den enkelte kommune å avgjøre om det skal utskrives eiendomsskatt i kommunen. Videre gir regelverket muligheter til å tilpasse eiendomsskatten til ønsket nivå og/eller lokale forhold. Jeg viser her til at svært mange kommuner opererer med et skattegrunnlag langt under omsetningsverdi, enten gjennom bruk av lave takster og/eller bruk av såkalt reduksjonsfaktor. Lo-

ven har også et spenn i valg av skattesats fra 2 til 7 promille, og det åpner også for differensiering av satsene.

Jeg kan også nevne at eignedomsskattelova inneholder et progressivt element ved at kommunen kan velge å innføre et fradrag i taksten på bolig- og fritidseiendommer med et fast beløp (bunnfradrag). Ved at bunnfradraget knyttes til eiendommens verdi, vil fradraget betyr mest for de med de laveste eiendomsverdiene. På denne måten gir loven en viss åpning for å fremme fordelingshensyn også ved en objektskatt.

Som nevnt er eiendomsskatten en objektskatt. I likhet med andre skattearter har denne noen fordeler og noen ulemper. Etter mitt syn vil et generelt fritak for minstepensjonister frata skatten karakter av å være en objektskatt, og kunne skape nye ulikheter. Jeg viser her til at minstepensjonister ikke nødvendigvis utgjør noen ensartet gruppe i denne sammenhengen. Med dagens regler vil de samme hensynene som etterlyses kunne ivaretas, og det med større grad av presisjon enn hva tilfellet vil være med en generell regel.

SPØRSMÅL NR. 14

Innlevert 4. oktober 2011 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold

Besvart 11. oktober 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Landbruks- og matdepartementet orienterte ved en pressemelding at reindriftsforvaltningen foreslås endret ved at områdestyrene avvikles og områdekontorene overføres fylkesmannen.

Hvordan vil statsråden se til at det gjennomføres reelle konsultasjoner med Sametinget og Norske Reindriftsamers Landsforbund om hvilke framtidige ordninger en skal ha for reindriftsforvaltningen, som samtidig er i tråd med Norges menneskerettslige forpliktelser overfor samene som urfolk?»

BEGRUNNELSE:

4. april 2011 orienterte Landbruks- og matdepartementet ved en pressemelding at reindriftsforvaltningen foreslås endret ved at områdestyrene avvikles og områdekontorene overføres fylkesmannen. Seks måneder seinere, 30. september 2011, er samme forslag sendt på høring.

Reindriften er en hjørnestein i samisk kultur og den eneste kulturspesifikke samiske næringen.

Hvordan en organiserer den offentlige forvaltningen av reindriften er av direkte betydning for samisk kultur og samfunn. Regjeringen Bondevik II fastsatte ved kongelig resolusjon egne prosedyrer for konsultasjoner mellom statlige myndigheter og Sametinget. Det heter her at formålet med prosedyrene er å søke å oppnå enighet når det overveies å innføre lover eller tiltak som kan påvirke samiske interesser direkte. Videre framkommer det av prosedyrene at Statlige myndigheter så tidlig som mulig skal informere Sametinget om oppstart av aktuelle saker som kan påvirke samene direkte og at konsultasjonene skal foregå i god tro med målsetting om å oppnå enighet. Hvilke forvaltningsordninger regjeringen vurderer å innføre er derfor konsultasjonspliktig. Konsultasjonsplikten kan ikke sies å bare omfatte hvordan forslag skal gjennomføres. Et tilnærmet enstemmig sameting har i juni 2011 vedtatt at regjeringen verken har informert eller konsultert Sametinget forut for forslaget om endringer av reindriftsforvaltningen.

Ved organiseringen av den offentlige forvaltning-

gen av reindriften er denne næringens betydning for samisk kultur helt sentral. Dette innebærer at det må legges grunnleggende vekt på at forvaltningsordningene er i tråd med Norges menneskerettslige forpliktelser overfor samene som urfolk. ILO-konvensjonen nr. 169 artikkel 7 om urfolkets rett til å vedta egne prioriteringer i den grad det angår deres liv og landområder, og så langt mulig å utøve kontroll med sin egen økonomiske, sosiale og kulturelle utvikling, og artikkel 15 om urfolkets rett til å delta i bruk, forvaltning og bevaring av naturressursene må ligge til grunn når endret forvaltningsordning skal vurderes av departementet. Videre er det også slik at FNs spesialrapportør for urfolk i sin rapport om samens situasjon fra januar 2011 bør vies nødvendig oppmerksomhet. Her heter det at staten gjennom konsultasjoner med Sametinget må overveie å overføre beslutningsmyndighet til Sametinget innenfor områder som tradisjonelle næringer. Dette er for øvrig i samsvar med hva som har vært gjeldende politikk fra et bredt flertall på Stortinget siden vedtakelsen av sameloven i 1987. Landbruks- og matdepartementets forslag beveger seg i motsatt retning av hva som har vært gjeldende samepolitikk og uttrykte internasjonale standarder.

Reindriften er i en situasjon både i forhold til arealtilgang, reintall, rovvilt og uavklarte interne rettighetsforhold som krever en reindriftsforvaltning som har stor grad av tillit og legitimitet i reindriften og det samiske samfunnet. Utfordringene i reindriften kan bare løses med et tillitsfullt samarbeid mellom reindriften og den offentlige forvaltningen. Bred konsensus om organiseringen av reindriftsforvaltningen må derfor være avgjørende.

Svar:

Den 14. april 2011 sendte departementet invitasjon til både Sametinget og NRL om konsultasjoner, vedlagt en helhetlig redegjørelse for de planlagte endringene i den offentlige forvaltningen av reindriften. Sametinget og NRL takket nei til denne invitasjonen, men ville ha et orienteringsmøte om saken. Departementet fulgte opp dette ønsket og det ble holdt et slikt møte 5. mai 2011.

Departementet inviterte på nytt i brev av 27. juni 2011 Sametinget til konsultasjoner – og nå på politisk nivå – om de foreslåtte endringene. Sametinget meddelte i brev av 8. juli 2011 at det ikke var ønskelig å konsultere om departementets forslag. Det ble vist til at Sametinget og NRL har fremmet et felles forslag til mandat for en ny offentlig utredning om styring, forvaltning og virkemiddelbruk i reindriften.

Jeg vil også nevne at jeg så sent som i august i år gjennom direkte kontakt med sametingspresidenten, igjen oppfordret Sametinget om å delta i konsultasjo-

ner. Heller ikke denne kontakten førte fram til konsultasjoner om saken.

Arbeidet med å forenkle og effektivisere den offentlige forvaltningen av reindriften er viktig og nødvendig både for reindriften og det øvrige samfunnet. Departementet har i dette arbeidet lagt opp til å følge gjeldende regelverk og prosedyrer for konsultasjoner. Stortinget er både gjennom proposisjonen om reindriftsoppgjøret og budsjettproposisjonen orientert om bakgrunnen for det arbeidet som nå gjøres.

Organiseringen av den offentlige forvaltningen av reindriften er i dag nokså kompleks og skiller seg betydelig fra andre fagområder. Forvaltningen er i dag organisert med en administrasjon med tre ulike nivå (LMD, Reindriftsforvaltningen Alta og seks områdekontorer), og i tillegg to styrenivå (et nasjonalt reindriftsstyre og seks områdestyrer).

Siden etableringen er det gjennomført flere evalueringer av reindriftsforvaltningen, senest i 2010. Evalueringene viser blant annet at forvaltningen fremstår som isolert fra annen forvaltning, og at modellen med kollegiale forvaltningsorgan gjør den lite effektiv og handlekraftig. Dette er utfordringer som har vedvart i lang tid.

Når det gjelder overføringen av områdekantorene til fylkesmannen, foreligger det også klare forpliktelser overfor de ansatte i forvaltningen. Ved en omorganisering av et statlig forvaltningsorgan som det her er snakk om, har departementet et særskilt ansvar for å ivareta informasjonsplikten overfor de ansatte, jf også avtaler mellom arbeidstagerorganisasjonene og staten.

Pressemeldingen den 4. april 2011 som representanten Bekkevold viser til, ble sendt ut i forbindelse med et informasjonsmøte med de ansatte i reindriftsforvaltningen samme dag.

Den andre endringen er forslaget om å avvikle områdestyrene, noe som krever endring av reindriftsloven. I dette arbeidet har vi lagt opp til å følge samme prosedyre som i alle andre saker der det foreslås endring av en lov.

Ved en avvikling områdestyrene, vil styrenes oppgaver bli overført til fylkesmennene i de fem nordligste fylkene. Reindriftsstyret, der reindriften er i flertall, videreføres med samme oppgaver som tidligere. Ut fra de erfaringer som er høstet gjennom mange år, samt resultater fra flere evalueringer, har vi nå et godt grunnlag for å vurdere nødvendige endringer. Etter min vurdering vil de foreslåtte endringene samlet sett bidra til å sikre næringens interesser på en bedre måte enn under dagens forvaltningsordning.

Et forslag til endring av reindriftsloven er nå sendt på høring og med høringsfrist 15. januar 2012.

Etter at høringen er gjennomført vil jeg på nytt invitere Sametinget og NRL til konsultasjoner om denne saken.

SPØRSMÅL NR. 15**Innlevert 4. oktober 2011 av stortingsrepresentant Per Arne Olsen****Besvart 14. oktober 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden akseptere nedbygging av rehabiliteringsinstitusjoner i helseforetakene i en tid der det er en uttalt målsetning å styrke habilitering og rehabilitering, eller vil statsråden straks gripe inn for å sikre velfungerende rehabiliteringsinstitusjoner som eksempelvis Mork rehabiliteringssenter?»

BEGRUNNELSE:

Det nye helseforetaket Helse Møre og Romsdal er tiltross for betydelige utfordringer knyttet til sammenslåing av 2 helseforetak til et nytt pålagt betydelige økonomiske innsparinger. Dette har satt det nye helseforetaket i en svært krevende situasjon og mens signalene om omstillingsmidler til Helse Sørøst har kommet, har det ikke vært gitt tilsvarende signal i de andre helseforetakene.

De siste ukene har debatten om kutt i rehabiliteringsinstitusjoner stått på dagsorden. Jeg har tidligere besøkt Mork rehabiliteringssenter i Volda kommune som nå er ett av de stedene som er truet av kuttene i helseforetaket.

Fremskrittspartiet reagerer sterkt på at det i en tid der man er i ferd med å innføre samhandlingsreformen, bygger ned rehabiliteringskapasiteten. Statsråden har selv uttalt at bedre habilitering og rehabilitering er et av de viktigste tiltakene for å få bedre helsetjenester. Da fremstår det som svært lite gjennomtenkt om man samtidig bygger ned velfungerende rehabiliteringsinstitusjoner.

Svar:

Rehabilitering innenfor helsetjenesten skjer både i kommunen og i spesialisthelsetjenesten.

Rehabilitering i spesialisthelsetjenesten skjer i sykehus, både i avdelinger for fysikalsk medisin og rehabilitering og i andre avdelinger, i poliklinikker, gjennom rehabiliteringsteam og lærings- og mestringssentre, og i private opptrenings- og rehabiliteringsinstitusjoner.

Rehabiliteringsfeltet har gjennomgått en faglig utvikling de senere årene. Videre har behovet for rehabilitering endret seg for noen pasientgrupper. For

eksempel kan behovet for rehabilitering for ortopediske pasienter være mindre enn tidligere på grunn av mer skånsomme operasjonsmetoder. Generelt er det en utvikling mot mer lokalbasert og poliklinisk rehabilitering for mange pasientgrupper.

De regionale helseforetakene har inngått avtaler med en rekke private opptrenings- og rehabiliteringsinstitusjoner, og som følge av dette er en del av spesialisthelsetjenesten. Gjennom avtaleinngåelsene stilles det krav om blant annet kvalitet. I 2006 var den øremerkede bevilgningen til kjøp av tjenester fra private opptrenings- og rehabiliteringsinstitusjoner 1 020 mill. kroner. Fra 2010 ble de øremerkede midlene videreført i rammen til de regionale helseforetakene. I 2010 kjøpte de regionale helseforetakene tjenester fra private opptrenings- og rehabiliteringsinstitusjoner for om lag 1 490 mill. kroner, inkludert tjenester innenfor "Raskere tilbake"-ordningen.

For å få til en god rehabiliteringsprosess må de ulike tilbudene være koordinerte og være basert på felles målsettinger. Dette innebærer samarbeid mellom ulike aktører i kommunen, samarbeid mellom kommunen og spesialisthelsetjenesten og samarbeid mellom ulike faggrupper og evt. enheter innenfor spesialisthelsetjenesten. Samhandlingsreformen har som intensjon samarbeid og samhandling i tjenesteytingen. Dette fokuset er særlig viktig for å få til et godt rehabiliteringstilbud til den enkelte. Opphold i institusjon kan være et viktig tilbud i en rehabiliteringsprosess. Det er det regionale helseforetaket som må vurdere det helhetlige tilbudet i regionen, og organiseringen av tilbudet.

Gjennom oppdragsdokumentene for 2010 er det gitt signaler om at de regionale helseforetakene skal sørge for at alle som har behov for rehabiliteringstjenester på spesialisert nivå skal motta slike tjenester til riktig tid. Mork Rehabiliteringssenter er en avdeling under medisinsk klinikk i Helse Møre og Romsdal HF. Andre institusjoner innenfor helseforetaket er Nevrohjemmet Rehabiliteringssenter og Aure Rehabiliteringssenter. Det er Helse Midt-Norge RHF sitt ansvar sammen med det lokale helseforetaket, å vurdere innholdet i disse tjenestene og å se disse tjenestene i en helhetlig sammenheng i regionen.

SPØRSMÅL NR. 16**Innlevert 4. oktober 2011 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 11. oktober 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Den palestinske Presidenten Abbas har nå søkt FN om anerkjennelse av Palestina som en selvstendig stat. For noen var nok dette en overraskelse, for andre var det sikkert forventet. At denne søknaden er en utfordring for en del stater er heller ingen overdrivelse.

Mitt spørsmål til Utenriksministeren er om Norge, på noen som helst måte, hjalp til med utforming eller ga råd om forhold som berørte søknaden?»

Svar:

Det har vært stillstand i forhandlingene mellom Israel og palestinerne siden forsøket på gjenopptakelse i september 2010 strandet. Samtidig fortsetter Israel å bygge og utvide bosettinger på okkupert land i strid med internasjonal lov og FNs resolusjoner.

De siste månedene har Norge hatt kontakt med palestinsk side på flere nivåer, og vi har hatt meningsutvekslinger om grunnlaget for statsdannelse. Det har hele tiden vært klart at palestinerne selv må foreta egne politiske valg.

Jeg har selv hatt flere samtaler med president Abbas, og jeg har rådet ham til ikke å foreta seg noe som vil kunne gjøre palestinerne situasjon vanskeligere enn den allerede er. Å gå til Sikkerhetsrådet først, ville etter min vurdering kunne resultere i en vetosituasjon og sterk polarisering og kanskje bidra til å komplisere det som ellers ville være mulig å oppnå gjennom Generalforsamlingen. Samtidig har jeg gjort det klart at Norge ville respektere Abbas' beslutning. Vi har for øvrig ikke medvirket til utformingen av søknaden.

Palestinerne fremmet søknad om fullt medlemskap i FN til FNs generalsekretær 23. september i år og deres søknad ligger nå til behandling i Sikkerhetsrådet. Deres sak og rett til en stat har stått på FNs dagsorden i årtier. Norge mener at det var – og er – legitimt for palestinerne å ta sin sak til FN i dagens situasjon, og dette står ikke i motsetning til å gjenoppta fredsforhandlinger med Israel.

Norge stemte for FNs delingsplan for mandatområdet Palestina og opprettelsen av to stater i 1947. Da Norge stemte for opptak av Israel som medlem av FN

i 1949, baserte vi vår beslutning på erklæringer og forklaringer gitt av Israel. Israel forklarte med overbevisning at man ikke måtte vente på en løsning av utestående spørsmål vedrørende grenser, flyktninger, Jerusalem og fred med nabolandene før medlemskap i FN og anerkjennelse av Israel kunne bli en realitet.

Norge støtter en tostatsløsning som innebærer opprettelsen av en palestinsk stat side om side med en israelsk stat. Vi ser en direkte sammenheng mellom det palestinske folks legitime rett og Israels legitime rett, og dette ble også understreket fra norsk side da vi anerkjente staten Israel i 1949.

Det er ikke mulig å se for seg varig og rettferdig fred i Midtøsten uten at begge parter rettigheter anerkjennes, både formelt og i praksis.

Ved en anerkjennelse vil Norge legge vekt på at palestinerne forplikter seg til å gjenoppta forhandlingene med sikte på en helhetlig, varig og rettferdig løsning på Midtøsten-konflikten, og at en palestinsk stat skal være tuftet på moderne rettstatsprinsipper med respekt for menneskerettighetene, og med full tilslutning til FN-pakten, folkeretten og alle de relevante FN-resolusjonene.

Vi har også gitt tydelig uttrykk for at vi ikke kan støtte noen tekst som delegitimerer Israel. I sin tale til FNs generalforsamling 23. september bekreftet president Abbas at palestinerne vil etterleve disse elementene. Talen er videre understøttet av forpliktende formuleringer i selve søknaden om medlemskap som ble overlevert FN. Slike autoritative tilsagn på vegne av det palestinske folk og dets framtidige ledere, har vi hevdet er nødvendige for at Norge skal kunne anerkjenne staten Palestina.

Både det palestinske statsbyggingsprosjektet og de erklæringer og forpliktelser palestinerne har avgitt, bringer oss et stykke videre på denne veien. Norge ser frem til å ønske Palestina velkommen som fullt medlem av FN. I dette spørsmålet vil Norge fortsatt arbeide for en mest mulig samlende tilnærming fra det internasjonale samfunnets side.

For øvrig vil jeg vise til de tre redegjørelser jeg har holdt for Stortingets organer de seneste ukene om disse spørsmålene.

SPØRSMÅL NR. 17**Innlevert 4. oktober 2011 av stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen****Besvart 11. oktober 2011 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken****Spørsmål:**

«Et foreldrepar er døde og etterlater seg felles barn. En person påstår at han/hun i voksen alder er adoptert av nettopp dette foreldreparet. Det foreligger ikke, og det blir heller ikke fremlagt gyldige papirer som beviser adopsjonen.

Hvilke rettigheter har da livsarvinger (ektefødte barn) til å få vite sannheten om en slik påstått adopsjon?»

BEGRUNNELSE:

I noen arveoppgjør som jeg har fått henvendelser om, kommer enkelte personer og påstår at de er adoptert av et bestemt foreldrepar i voksen alder. Disse påstandene kommer frem etter at begge "foreldre" er døde. Ingen papirer beviser påstanden.

Det naturlige er da at biologiske arvinger (barn av begge avdøde), sender forespørsel til fylkesmannen for å få bekreftet eller avkreftet denne påstanden. Det er blitt gjort.

For ordens skyld, det er kun snakk om å få avklart om påstanden om adopsjon medfører riktighet.

I ett tilfelle avviser fylkesmannen henvendelsen og henviser til Adopsjonslovens § 12, hvor det står som følger: "Adopsjonsforeldre skal så snart som tilrådelig fortelle adoptivbarnet at det er adoptert. Fra barnet er 18 år har det krav på å få opplyst fra departementet hvem de opprinnelige foreldre er." Ut fra denne henvisning blir forespørsel om avklaring avslått, enda det overhodet ikke har vært snakk om å finne ut hvem de biologiske foreldrene er.

Fylkesmannen svarer dermed at blodsarvinger ikke har anledning til å få rede på hvem som er arveberettiget utover ektefødte barn, så lenge den som påstår at han/hun er arveberettiget sier at han er adoptert av de avdøde. Dermed står Fylkesmannen i noen tilfeller bak en person som bevisst prøver å svindle til

seg en arv, altså - fylkesmannen skjuler med vitende og vilje en forbrytelse.

At ektefødte barn av et foreldrepar ikke har rettigheter til å få rede på om påståtte adopsjoner er korrekte, virker jo meget urimelig. Det fremstår da slik at rette arvinger ikke har noen rettigheter i det hele tatt, mens personer som påstår at de er adoptert, har alle rettigheter.

Dersom reglementet virkelig er slik, vil det kunne komme frem mange ukjente adopterte barn i fremtiden, som vil kreve å ta del i arveoppgjør. De trenger ikke dokumentasjon og behøver ikke bevise at de har arverett, men altså - bare si at de er adoptert.

Svar:

Jeg vil aller først få understreke at det av hensyn til alle parter i et dødsbo er nødvendig å bringe klarhet i om en mulig adoptert er arving eller ikke, og eventuelt med hvilke rettigheter.

Opplysninger om gjennomført adopsjon er i utgangspunktet taushetsbelagte opplysninger. Livsarvingene har derfor i det tilfellet stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen nevner, ikke rett til innsyn i adopsjonssaken. Den adopterte kan imidlertid alltid be om innsyn i sin adopsjonssak i medhold av adopsjonsloven og forvaltningsloven, og dermed selv dokumentere at det er gjennomført en adopsjon. Dersom slik dokumentasjon ikke kan fremskaffes, må arvingene kunne legge til grunn at det ikke foreligger noen adopsjon.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet har ansvaret for det sentrale adopsjonsregisteret som gir oversikt over alle adopsjoner gjennomført fra 1917.

Direktoratet kan derfor besvare henvendelser om adopsjon og veileder også den adopterte til den instans som i sin tid ga adopsjonsbevillingen.

SPØRSMÅL NR. 18**Innlevert 5. oktober 2011 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen****Besvart 17. oktober 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Gruppen unge uføre er i økning. Dette er alvorlig både for den det gjelder og for samfunnet som trenger all arbeidskraft en kan få i fremtiden. Med denne økningen så kan en kanskje tenke at man er i gal retning når det gjelder denne gruppen.

Hva vil statsråden gjøre for at vi er inne på et positivt spor når det gjelder unge uføre og vil man vurdere en egen avdeling hos Nav for denne gruppen der en også tilfører mer aktuell kompetanse slik som psykologer og andre for at man skal bli ivaretatt på best mulig måte?»

BEGRUNNELSE:

Mange unge som dropper ut av videregående skole har diagnose. Dette gjelder også flere unge under 30 som blir sykemeldt fra et eventuelt arbeidsliv, går over på arbeidsavklaringspenger og til videre uførhet. Dette er ille. Arbeidsministeren har selv kommentert denne utviklingen senest i Bergens Tidende den 18. sept. i år. Der sier statsråden at utviklingen med flere unge uføre er en tragedie for dem det gjelder, og en ødsling med ressurser som igjen blir dyrt for samfunnet. Dette er vi svært enige om. Og det er da en må spørre om vi ikke går i feil retning hvis ikke tiltakene som er i bruk i dag ikke virker. Da må en se på nye muligheter og mer ressursbruk på nettopp de unge. Og ikke slippe dem så lett gjennom til å bli ufør. Flere unge jeg har vært i kontakt med sier de kunne gjerne ønsket å jobbe men de føler ikke trygghet med saksbehandlere hos Nav og de får ikke god nok forståelse for sine diagnoseutfordringer samt oppfølging eventuelt videre i en jobbsituasjon. Med dette så tyder det på at kompetanse på spesielt psykiatri er noe mangelfullt.

Det at også de unge trenger kontakter hos Nav som de føler tillit til, og kan følge dem over tid, er andre momenter som de unge selv etterlyser. En føler til slutt at det er en letteste for Nav at de blir uføre. Noe som ikke bør skje. Vi trenger all den arbeidskraft vi kan få i fremtiden. Også de som har ulike utfordringer. Om ikke full stilling er et alternativ, så er mindre stillingsbrøker også et viktig signal til den det gjelder. Dette viser da igjen at bare det å føle seg til nytte videre i livet er også med å gjøre livskvaliteten til den enkelte bedre. Noe en må ha som mål. Også hos Nav.

Svar:

Unge under 30 år utgjør mindre enn 3 prosent av alle uførepensjonister. Antallet unge med uførepensjon har vært relativt stabilt de siste årene, men med en økning i aldersgruppen 19-24 år og en reduksjon i aldersgruppen 24-30 år. Fra utgangen av 2000 til utgangen av 2009 steg antallet under 30 år som mottok tidsbegrenset uførestønad med om lag 3 300 personer, fra om lag 8 200 til 11 600 personer. Dette tilsvarer en økning på 41 pst.

Fra 1. mars 2010 erstattet arbeidsavklaringspenger (AAP) attføringspenger, rehabiliteringspenger og tidsbegrenset uførestønad. Målet er å få en bedre og mer samordnet oppfølging av stønadmottakerne, og å vri ressursbruken i etaten fra stønadsforvaltning til aktive tiltak og oppfølging. Om lag 16 prosent av alle som mottar arbeidsavklaringspenger er under 30 år. Den høye andelen må ses i sammenheng med at unge som tidligere mottok tidsbegrenset uførestønad nå er innlemmet i ordningen med arbeidsavklaringspenger. At andelen unge mottakere av arbeidsavklaringspenger er så høy, gir grunn til bekymring fordi disse trolig vil ende opp med uførepensjon dersom vi ikke lykkes med å få dem tilbake i arbeid eller utdanning. Regjeringen har derfor forsterket innsatsen rettet mot denne gruppen.

Regjeringen legger opp til at den arbeidsrettede bistanden i Arbeids- og velferdsetaten skal målrettes mer mot unge. Arbeidsdepartementet ga i tildelingsbrevet til Arbeids- og velferdsetaten for 2011 signaler om at unge som står i fare for å bli uførepensjonerte skal prioriteres ved bruk av arbeidsmarkedstiltak. Tett oppfølging av unge personer med arbeidsavklaringspenger med gode arbeidsevnevurderinger og tilhørende aktivitetsplaner er viktige redskaper for Arbeids- og velferdsetaten i valg av hensiktsmessige tiltak for denne gruppen.

Regjeringen har i Prop. 130 L (ny uføretrygd og alderspensjon til uføre) skissert flere tiltak som jeg har tro på vil bidra til å redusere uføretilgangen blant unge. Jeg mener at det er behov for en bred og målrettet innsats. Dette stiller krav til Arbeids- og velferdsetaten og til arbeidslivet generelt, men også til helsevesenet og skolen. Jeg vil i den forbindelse nevne Nasjonal strategiplan for arbeid og psykisk helse, der det er flere tilbud og tiltak som skal sikre at flere med psykiske helseproblemer skal komme i arbeid eller aktivitet. Å sikre at flere unge gjennomfører videregående skole, er et annet viktig tiltak. Prosjektet NY Giv i regi av Kunnskapsdepartementet gir gode resultater. Målet her er å fange opp unge som står i fare for å falle ut av skolesituasjonen tidlig og iverksette nødvendige tiltak.

I forbindelse med statsbudsjettet for 2012 har Regjeringen videre lagt fram en egen jobbstrategi for personer med nedsatt funksjonsevne. Regjeringen har i strategien valgt å rette innsatsen mot personer med nedsatt funksjonsevne under 30 år som har behov for arbeidsrettet bistand for å komme i arbeid, og målgruppen vil dermed fange opp en stor andel av unge personer som står i fare for ellers å bli uførepensjonert. Arbeids- og velferdsetaten får økte ressurser i forbindelse med jobbstrategien. Det vil bli opprettet 20 prosjektlederstillinger og 20 stillinger knyttet til arbeidslivssentrene. Jeg legger til grunn at innehaver-

ne av disse stillingene vil ha ulik kompetanse og bakgrunn. Det legges opp til en løpende evaluering av denne innsatsen. I tillegg foreslås det blant annet å sette av midler til et nytt forsøk med tilretteleggings-tilskudd for arbeidssøkere med nedsatt arbeidsevne og til et utvidet forsøk med funksjonsassistanse.

Et viktig mål for Regjeringen er å skape et inkluderende arbeidsliv. Målet er at flere med nedsatt funksjonsevne skal være i jobb. Jeg har tro på at de tiltakene som nå blir iverksatt vil bidra til at flere får tilbud om hensiktsmessig tiltak og derigjennom en forankring i arbeidslivet.

SPØRSMÅL NR. 19

Innlevert 5. oktober 2011 av stortingsrepresentant Åse Michaelsen

Besvart 12. oktober 2011 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Er statsråden enig i at narkotikamisbruk i fengselet skal anmeldes?»

BEGRUNNELSE:

I fengsel i dag er det vanlig at en innsatt som avgir urinprøver som tester positivt på narkotika ikke straffeforfølges. Istedenfor blir det gitt en reaksjon på brudd som ofte ligger på 8-10 dager tap av fritidsfellesskap, hvilket betyr at de må være på cella fra midtdag til morgen. Annen konsekvens, som anmeldelse eller registrering finner ikke sted. Dette betyr at en som for eksempel gjennomfører subsidiær bøtestraff kan være ruset fra dag en til løslatelsesdato uten at dette registreres andre plasser enn hos det enkelte fengsel. Vedkommende kan for eksempel være bussjåfør, og ha ett rusmønster politiet bør være kjent med.

Bruk av narkotika i fengsel bør anmeldes, slik at brukeren blir registrert som misbruker.

Svar:

Straffbare handlinger som blir begått i fengsel skal som hovedregel anmeldes til politiet. Mindre alvorlige forhold kan imidlertid i stedet møtes med disiplinærreaksjon etter straffegjennomføringsloven. Det følger av retningslinjene til loven at bruk av narkotika som blir konstatert gjennom positiv urinprøve eller dokumentert på annen måte skal møtes med en reaksjon, enten i form av anmeldelse til politiet eller som en disiplinærreaksjon. Ved eventuell anmeldelse skal det ikke i tillegg ilegges disiplinærreaksjon.

Formålet med straffegjennomføringslovens bestemmelser om disiplinærreaksjoner er å sikre ro, orden og disiplin og å markere grensene for akseptabel opptreden under straffegjennomføring, samt å forebygge uønsket atferd. Kriminalomsorgen jobber etter en helhetlig russtrategi som blant annet tar sikte på å motivere og tilrettelegge for at domfelte kan endre sitt forhold til rusmisbruk og kriminalitet. I tillegg er det et mål å gi en rask, tydelig og differensiert reaksjon på rusmiddelbruk.

Kriminalomsorgen har behov for raskt å sanksjonere brudd på rusmiddelforbudet, og derved bidra til at domfelte avstår fra bruk av rusmidler under straffegjennomføringen. Hvilken reaksjon som velges må bero på en konkret vurdering av i hvert enkelt tilfelle. Det må også ses hen til de samfunnsmessige konsekvensene av misbruket. Selv om forholdet ikke anmeldes vil bruk av rusmidler i fengsel få betydning for de sikkerhetsvurderinger som gjøre i forbindelse med soningsprogresjon, permisjon m.v.

Dersom forholdet anmeldes tilligger det påtalemyndigheten og domstolen å avgjøre om det er grunnlag for videre oppfølging, og eventuelt å ilegge vedkommende en straffereaksjon. En anmeldelse sier i seg selv lite om den anmeldtes rusmønster og får isolert sett ingen konsekvenser for vedkommende, for eksempel når det gjelder trafiksikkerhet/inndragning av førerkort m.v.

Ut fra situasjonen i dag anser jeg det nåværende system som tilstrekkelig. Dette er også i tråd med hva jeg tidligere har uttalt i forbindelse med behandlingen av representantforslag 76 S (2009-2010) om bekjempelse av narkotika i norske fengsler.

SPØRSMÅL NR. 20**Innlevert 5. oktober 2011 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 12. oktober 2011 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Ifølge Bergensavisen er mangel på lukkede soningsplasser prekær i Bergen. I verste fall kan dette medføre at liv settes i fare ved at innsatte løslates for tidlig. Ikke minst har økende antall utenlandske fanger som skal sendes til sitt hjemland medført at fengselskapasitet generelt og kapasitet på lukkede plasser spesielt er kritisk. For tidlig løslatelse gir også kommunen utfordringer innenfor rehabilitering.

Hva vil justisministeren konkret gjøre for å bedre situasjonen slik den også er beskrevet i brev sendt fra KLF?»

Svar:

Justisdepartementet er godt kjent med utfordringene i Bergensregionen. Departementet har gitt Kriminalomsorgens sentrale forvaltning (KSF) i oppdrag å utarbeide en samlet kapasitetsplan med enhetsstruktur for fengslene og friomsorgskontorene.

I planen skal vurderes hvordan kapasiteten i kriminalomsorgen bør settes sammen for å dekke fremtidig kapasitetsbehov og legge til rette for en straffegjennomføring etter intensjonene i St.meld. nr. 37 (2007–2008) Straff som virker – mindre kriminalitet – tryggere samfunn.

Det skal også vurderes hvor enhetene bør lokaliseres med hensyn til bl.a. nærhetsprinsippet og innsattes hjemsted, og hvor store enhetene bør være for å sikre et godt innhold i straffegjennomføringen. I tillegg skal det gjøres en vurdering av enhetenes bygningsmessige tilstand og hvordan fengslene bør være utformet for å tilfredsstille kravene til moderne straffegjennomføring. Strukturen i Kriminalomsorgen re-

gion vest, herunder Bergensregionen, vil bli vurdert i forbindelse med planen.

Regjeringen har styrket soningskapasiteten på Vestlandet betydelig med etablering av til sammen 151 plasser ved Bjørgvin, Åna og Vik fengsler, samt Lyderhorn overgangsbolig. Det er etablert elektronisk kontroll i Rogaland og Sogn og Fjordane fylker, og i statsbudsjettet for 2011 ble det bevilget 10 mill. kr til en økning av kapasiteten med elektronisk kontroll blant annet i Hordaland. I tillegg vil Hustad fengsel bli utvidet med åtte plasser. Samlet sett bidrar disse tiltakene til å øke straffegjennomføringskapasiteten.

For å lette presset på varetekt i Kriminalomsorgen region vest, er det den siste tiden overført flere innsatte fra Bergen fengsel til ulike fengsler på østlandsområdet. Departementet vurderer flere tiltak for å redusere soningskøen og sikre tilstrekkelig kapasitet i kriminalomsorgen, blant annet ved å øke bruken av alternative straffereaksjoner og -gjennomføringsformer og å overføre flere utenlandske innsatte til fortsatt soning i eget hjemland.

Departementet planlegger å omgjøre en avdeling ved Ullersmo fengsel til en avdeling primært forbeholdt utenlandske innsatte som skal utvises og uttransporteres av politiet eller overføres til fortsatt straffegjennomføring i hjemlandet, jf. Prop. 1 S (2011–2012) for Justisdepartementet. Tiltaket vil effektivisere uttransportering og soningsoverføring av utenlandske innsatte. Innsatte kan overføres fra andre fengsler i hele landet til Ullersmo for videre uttransportering av politiet via Oslo Lufthavn Gardermoen.

SPØRSMÅL NR. 21**Innlevert 5. oktober 2011 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 17. oktober 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for praksis og eventuelle retningslinjer for oversendelse av anker hos Statens kartverk, og ser statsråden ulemper ved et regelverk hvor Statens kartverk i realiteten kan forsinke rettsavgjørelse av saker hvor de selv er part ved å bruke lang tid på videresendelse?»

BEGRUNNELSE:

Tinglysingsavgjørelser kan ankes til Borgarting lagmannsrett av alle som har rettslig interesse i å få overprøvd avgjørelsen. Anken skal sendes til Statens kartverk, som etter innledende saksbehandling videresender anken til lagmannsretten. Borgarting lagmannsrett er ankeinstans for alle tinglysingsavgjørelser.

I sivile saker gis det normalt en frist for tilsvarende på 3 uker.

Undertegnede er kjent med eksempel på at Statens kartverk har mottatt anke, hvor Kartverket er saksøkt, og hvor oversendelse tar lang tid.

Svar:

Spørsmålet er stilt til Justisministeren men besvares av Miljø- og utviklingsministeren som rette fagansvarlig.

Innledningsvis vil jeg nevne at Statens kartverk behandler et stort antall saker om tinglysing. I 2011 er anslaget at det vil bli tinglyst 1,2 millioner rettstiftelser i fast eiendom. Dette tilsier at Statens kartverk behandler oppunder 5000 saker om dagen. I saker om tinglysing i fast eiendom er det fastsatt et mål om at 95 % av sakene skal behandles innen 4 dager. De resterende sakene, herunder ankesakene, har ulike former for kompleksitet som tilsier at det er vanskelig å ha en så rask saksgang. Statens kartverks interne retningslinjer sier imidlertid at alle slike saker skal være påbegynt innen én måned. Hittil i år har Statens kartverk hatt en gjennomsnittlig saksbehandlingstid for ankesaker på 3,5 måneder. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i ankesaker der Statens kartverk har omgjort sin egen avgjørelse etter anke har vært på 1 måned.

I henhold til tinglysingsloven § 3 kan avgjørelser av registerføreren ankes av enhver som har rettslig interesse. Reglene i tvisteloven kommer til anvendelse

se dersom ikke annet følger av tinglysingsloven. Ankefristen er en måned, jf. tinglysingsloven § 10 første ledd. Når en anke kommer inn skal den først registreres i grunnboken. Registerføreren kan omgjøre sin tidligere avgjørelse dersom han finner at anken gir grunn for det. Fastholdes avgjørelsen skal registerføreren tilrettelegge saken og uten opphold sende sakens dokumenter til Borgarting lagmannsrett, jf. tinglysingsloven § 10 og tinglysingsforskriften § 14. Dersom saken har en motpart, skal anken forkynnes for denne først og det skal fastsettes en frist for å avgi tilsvarende. I følge Statens kartverks interne retningslinjer skal denne forkynnelsen skje innen 14 dager. Anken kan altså ikke oversendes lagmannsretten før nødvendig saksbehandling er foretatt hos Statens kartverk. Det som oftest har størst betydning for saksbehandlingstiden er hvilket behov det er for å utveksle prosesskriv mellom de private partene i saken. Det foretas en grundig saksbehandling hos Statens kartverk og dette innebærer at sakene er godt forberedt når de forelegges for lagmannsretten og at retten har lite behov for ytterligere dokumentasjon.

I forhold til lagmannsretten er Statens kartverk ikke å regne som formell part. Statens kartverk har som ansvarlig tinglysingsmyndighet ingen annen interesse i saken enn at lovbestemmelsene blir riktig anvendt. Statens kartverk har ingen egeninteresse i å forsinke saksbehandlingen.

Det er vanlig i norsk rett at forvaltningsklager fremsettes for det organ som har fattet avgjørelsen. Tilsvarende gjelder for anker over domstolens avgjørelser, jf. tvisteloven § 29-9. Prinsippet har en praktisk begrunnelse. Underinstansen har sakens dokumenter, kan forberede saken og eventuelt omgjøre vedtaket. Jeg ser ikke at det foreligger forhold knyttet til Statens kartverks behandling av anker som tilsier at ankeordningen bør revurderes. Anke direkte til lagmannsretten er en rask og effektiv ordning både for borgerne og for offentlige myndigheter.

Tinglysingen i Statens kartverk er fortsatt forholdsvis ny og under stadig utvikling. En naturlig del av denne utviklingen vil være at også kompliserte saker som anker skal behandles raskere og mer effektivt enn det som tidligere har vært tilfellet. Dette er også viktige målsettinger for Statens kartverk sin virksomhet.

SPØRSMÅL NR. 22**Innlevert 5. oktober 2011 av stortingsrepresentant Robert Eriksson****Besvart 17. oktober 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«En kvinne som har mange helseproblemer har hele tiden kjempet for å holde seg i arbeid. Til slutt ble hun nødt til å søke om 50 % uførepensjon som hun fikk innvilget. Hun har hele tiden vært i 50 % jobb. En tid etter at hun fikk sin uførepensjon ble hun akutt syk og innlagt i sykehus. Hun søkte om sykepenger for den 50 % delen hun hadde vært i arbeid, men fikk til svar fra Nav at det måtte gå 26 uker etter at hun fikk innvilget 50 % uførepensjon før hun hadde rett til sykepenger.

Er dette riktig praktisering av regelverket?»

BEGRUNNELSE:

Ovennevnte forhold er, så vidt jeg vet, regulert i folketrygdloven § 8-12 3. ledd. Jeg er i tvil om hvorvidt innholdet i denne bestemmelsen betyr at man har rett til sykepenger for den delen man har vært i arbeid etter at f.eks. uføretrygden begynte å løpe. Uansett virker det urimelig at man ikke skal få sykepenger for den delen av arbeidsevnen som utnyttes fullt ut - i dette tilfellet 50 %. Bortfallet av inntekt må kompenseres dersom brukeren skal kunne fortsette en normal tilværelse. Denne brukeren har klaget inn Navs vedtak. Det er gått 7 måneder siden klagen ble levert og hun fikk nylig beskjed om at det ville gå ytterligere 2 måneder før hun kunne få svar. I mellomtiden forventes hun altså å skulle leve av ca. 60 % av halvparten av tidligere inntekt.

Svar:

Jeg kjenner ikke den konkrete saken. Jeg antar imidlertid at kvinnen som det vises til, har brukt opp sine sykepengerrettigheter før hun fikk innvilget 50 prosent uførepensjon. Bestemmelser om antall sykepengedager er gitt i folketrygdloven § 8-12. Når en arbeidstaker har mottatt sykepenger fra trygden i til sammen 248 dager i de siste tre år, opphører retten til sykepenger fra trygden. Gjelder det ett stønadstilfelle, har man rett til sykepenger fra arbeidsgiver og folketrygden i til sammen ett år. Hver dag med sykmelding teller som en sykepengedag, uavhengig av om

det gis hele eller graderte sykepenger. Det innebærer at personer som er delvis sykmeldt har rett til sykepenger for en like lang periode som personer som er helt sykmeldt.

Ut fra begrunnelsen for spørsmålet forstår jeg stortingsrepresentant Eriksson slik at han mener det kan virke urimelig at personer med gradert sykmelding bruker opp sykepengeperioden i samme utstrekning som personer med fulle sykepenger. Man kunne i prinsippet tenke seg en ordning hvor varigheten på sykepenger avhenger av sykmeldingsgraden, slik at en person som for eksempel er 50 prosent sykmeldt kan motta sykepenger fra folketrygden i to ganger 248 dager. Mange har imidlertid flere kortere sykmeldingsperioder med ulik sykmeldingsgrad, for enkelte også innenfor en sammenhengende sykmeldingsperiode. Et system der varigheten på sykepenger varierer etter sykmeldingsgraden vil dermed gi liten forutsigbarhet for den enkelte og vil være svært krevende å administrere. Videre vil det kunne være urimelig at personer som er helt sykmeldte etter ett år skal ha en dårligere kompensasjon fra folketrygden enn personer som er delvis sykmeldte.

For igjen å få rett til sykepenger fra folketrygden (i 248 sykepengedager), må man har vært helt arbeidsfør i 26 uker. Mottakere av arbeidsavklaringspenger anses ikke som helt arbeidsføre, og kan følgelig ikke opptjene ny sykepengerrettighet i en eventuell deltidsstilling. For mottaker av gradert uførepensjon er det gitt egne regler som sikrer opptjening av ny rett til sykepenger i forhold til deltidsstillingen, jf. § 8-12 tredje ledd. Utnyttelse av restarbeidsevnen i deltidsstillingen regnes i slike tilfeller som hel arbeidsførhet.

Jeg gjør oppmerksom på at selv om man har brukt opp sykepengerretten fra folketrygden, har man likevel fortsatt rett til sykepenger fra arbeidsgiveren de første 16 dagene av hvert sykefravær. Videre kan den som ikke har rukket å opparbeide seg ny sykepengerrett, ha rett til arbeidsavklaringspenger etter arbeidsgiverperioden hvis arbeidsevnen er nedsatt med minst 50 prosent.

SPØRSMÅL NR. 23**Innlevert 5. oktober 2011 av stortingsrepresentant Robert Eriksson****Besvart 17. oktober 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Undertegnede har blitt kontaktet av pårørende til handikapede gutter 12 år. Vedkommende har søkt om hjelpemidlet Paragolfer, men fått avslag fra Nav HMS Østfold. Avslaget begrunnes med at det tidligere er gitt stønad til hjelpemidler.

Mener statsråden det er riktig at Nav kan gå inn og bestemme hvilke typer fritidsaktiviteter barn med funksjonshemming skal kunne få delta i, og vil statsråden klargjøre regelverket slik at likebehov blir behandlet likt uavhengig av bosted?»

BEGRUNNELSE:

En 12 år gammel gutt med funksjonshemming har søkt Nav HMS Østfold om å få innvilget hjelpemidlet Paragolfer. Vedkommende har fått avslag på sin søknad, en beslutning han har anket. Men også anken har blitt avslått.

Bakgrunnen for avslaget er, ut ifra hva undertegnede kjenner til, at det legges betydelig vekt på at det er tilstått flere hjelpemidler som skal bidra til å ivareta behovet for fritidsaktiviteter, og at utlånte hjelpemidler vil være tilstrekkelig for i hovedsak å gi muligheter for slik deltakelse. Det kan i den forbindelse opplyses om at det tidligere er gitt stønad til blant annet armsykkel og hockeykjelke for å tilrettelegge for trening og aktivitet.

Dette er en gutt på full fart inn i tenårene. Han vil søke selvstendighet og finne egne aktiviteter og deltagelsesområder, der han ikke alltid må ha med seg foreldre. Golf er en arena der dette kan skje. Med en Paragolfer er han, etter en opplæringsperiode (Veien til golf, et obligatorisk kurs alle som ønsker å spille golf må ta) en selvstendig golfer og kan delta i aktiviteter på lik linje med andre. Golf er i seg selv en god egnet aktivitet siden den har et handikapsystem som gjør at alle kan spille mot alle på like vilkår.

Norges Golfforbund har etablert: "Golf grønn glede" som et lavterskeltilbud for å på sin måte bidra til reduserte samfunnsmessige kostnader. Med en Paragolfer kan den 12 år gamle gutten ta del i dette. Uten et slikt hjelpemiddel kan han ikke delta og vil bli passiv, da han ikke har en organisert fritidsaktivitet han driver med. Det er golf han ønsker og drive med og det er i golf han har muligheten for god oppfølging, fra både nære familiemedlemmer, samt en støttekontakt. Det er godt dokumentert at tett oppfølging over tid, sammen med mestring og motivasjon er det som kreves for å bli værende i en aktivitet. Under utprøving av Paragolfer i Larvik på golfbanen der opplevde han en betydelig

mestring og fikk av den korte utprøvingen god motivasjon for å spille mer golf.

Undertegnede stiller seg uforstående til at Nav HMS kan bestemme hvilke aktiviteter andre mennesker har lyst til å delta på. Det at det er gitt avslag med begrunnelse av at det er gitt hjelpemidler tidligere vil bety at gutten aldri kan gjøre noe annen fritidsaktivitet enn kjelkehockey og armsykling, med mindre det ikke krever spesialutstyr eller tilrettelegging. Dette kan lett oppfattes som diskriminering, da det er svært sjelden at 12-åringer har bestemt seg og spesialisert seg i en eller to aktiviteter.

Undertegnede vil videre understreke at hockeykjelke er et vinteraktivitetshjelpemiddel, noe en Paragolfer ikke kan sies å være. Videre må man kunne betrakte at en sykkelfront like mye er et forflytningshjelpemiddel som et aktivitetshjelpemiddel. Den bidrar ikke i stor grad til å gjøre vedkommende 12 åring selvstendig eller integrert blant andre syklende kamrater, men forenkler forflytningen over større avstander, enn kun å bevege seg i rullestol.

Videre kan det opplyses om at det er innvilget Paragolfer i et liknende tilfelle i Nordland. Regelverket burde vært utformet slik at praksis kunne være lik uavhengig av hvor man måtte være bosatt.

Svar:

Representanten Eriksson stiller spørsmål vedrørende barns rett til hjelpemidler til trening, stimulering og aktivisering, og prinsippet om lik praksis for tilståelse av hjelpemidler uavhengig av bosted. Konkret omhandler henvendelsen en gutt på 12 år som skal ha fått avslag på sin søknad om stønad til paragolfer, samtidig som paragolfer skal ha blitt innvilget i tilsvarende tilfeller andre steder i landet.

Retten til hjelpemidler til trening, stimulering og aktivisering for barn og unge under 26 år følger av Forskrift om stønad til hjelpemidler mv til bedring av funksjonsevnen i arbeidslivet og i dagliglivet og til ombygging av maskiner på arbeidsplassen (hjelpemiddelforskriften) § 2, 3. ledd.

Forskriftsbestemmelsens intensjon er at også funksjonshemmede skal ha mulighet til å delta i hel- sefremmende lek- og sportsaktivitet. Enhver tilståelse av hjelpemidler etter folketrygden forutsetter at hjelpemiddelet er nødvendig og hensiktsmessig. I dette ligger det også en vurdering av om behovet kan dekkes gjennom enklere og rimeligere tiltak. Bestemmelsen gir heller ikke en ubegrenset rett til hjelpemidler der muligheten for deltakelse i blant annet

sport og lek på generelt grunnlag allerede må anses som tilstrekkelig. I nødvendighetsvurderingen må derfor muligheten for deltakelse i lek- og sportsaktiviteter vurderes generelt, og ikke utelukkende knyttes til aktiviteten golf.

Hvorvidt det skal gis stønad til hjelpemidler til sport og lek, herunder paragolfer, blir en konkret vurdering i den enkelte sak. I praksis vil det kunne være en vanskelig vurdering hvor mange forskjellige aktiviteter det skal gis utstyr til.

Departementet har vært i kontakt med Arbeids- og velferdsdirektoratet for å undersøke nærmere hvordan praksis er i etaten vedrørende tilståelse av paragolfer. Etaten informerer om at de vurderer paragolfer som et hjelpemiddel som kan være hensiktsmessig for sport og lek, og at avgjørelsen av hvorvidt paragolfer kan tilstås er avhengig av hvorvidt det vil anses nødvendig og hensiktsmessig i den konkrete saken.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har også opplyst meg om at den aktuelle saken som representanten Eriksson viser til, ikke er ferdig behandlet av etaten. NAV Klageinstans har opphevet NAV Hjelpemiddelsentral Østfolds vedtak og hjemvist det til ny behandling.

Når det gjelder spørsmålet om jeg vil gjøre noe for å klargjøre regelverket for å sikre at like saker behandles likt, så ser jeg per i dag ikke behov for å gjøre dette. Som redegjort for ovenfor, skal etaten foreta en konkret vurdering i hver enkelt sak av hva som er nødvendig og hensiktsmessig for den enkelte brukeren. Jeg mener det er viktig at hjelpemiddelsentralene har rom for å utøve skjønn i hver enkelt sak. Det er ikke slik at paragolfer er et hjelpemiddel det bestemt ikke kan gis stønad til, men det må vurderes konkret i den enkelte sak.

SPØRSMÅL NR. 24

Innlevert 5. oktober 2011 av stortingsrepresentant Åse Michaelsen

Besvart 11. oktober 2011 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for at samarbeidsavtalen blir oppjustert slik at det gis tilgang på informasjon om rutetider til nøkkelpersonell som jobber innen programmet "Safe way home"?»

BEGRUNNELSE:

Den 01.02.2009 ble det laget en samarbeidsavtale mellom Politiets utlendingsenhet representert ved leder Ingrid Wirum og Frelsesarmeen's fengselsarbeid representert ved Knut Haugsvær. Denne avtalen er viktig for prosjektet "Safe way home", et tilbakeføringsprogram som Frelsesarmeen har hatt stor fokus på.

I forbindelse med dette programmet er det av stor betydning at Frelsesarmeen får opplysninger om tidspunkt for flyavgang, samt tid og sted for flyankomst. Dette for å kunne forberede gode mottak i hjemlandet til den domfelte. Denne informasjonsutvekslingen har fungert bra mellom PU og Frelsesarmeen, men for noen måneder siden ble det gjort oppmerksom på at informasjon om rutetider ikke lenger kunne gis pga taushetsplikt og sikkerhet. Videre ble det påpekt at avtalen som var inngått ikke lenger var gyldig.

Svar:

Politiets utlendingsenhet og Frelsesarmeen har siden 2009 hatt et samarbeid opp mot innsatte ved Politiets utlendingsinternat på Trandum. Samarbeidet har vært knyttet opp mot Frelsesarmeen's prosjekt "Safe way home".

Ut fra sikkerhetsmessige og politioperative hensyn er det ikke rutine for å opplyse nærmere om endelig tidspunkt for gjennomføring av en tvangsmessig retur. Politiets utlendingsenhet kan ikke fravike dette utgangspunktet eller forplikte seg til å gi slike opplysninger til en ekstern samarbeidspartner som Frelsesarmeen. Gjennom den kontakt som Frelsesarmeen har mulighet til å etablere med de innsatte ved Utlendingsinternatet, bør imidlertid organisasjonen også uten slike opplysninger ha gode forutsetninger for å kunne følge opp den enkelte innsatte innen prosjektet "Safe way home".

Driften av Politiets utlendingsinternat er regulert av Utlendingsloven, særskilt forskrift og internt regelverk. Samarbeidet må skje innen de rammer som dette regelverket setter og øvrige regelverk som regulerer aktiviteten, herunder regler om taushetsplikt. Politiets utlendingsenhet har opplyst at de ønsker et videre samarbeid med Frelsesarmeen, men at dette bør formaliseres nærmere. Politiets utlendingsenhet vil derfor utarbeide et nytt forslag til samarbeidsavtale, og har informert Frelsesarmeen om dette.

SPØRSMÅL NR. 25**Innlevert 5. oktober 2011 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 17. oktober 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Vil statsråden medvirke til at retningslinjene for dagpenger knyttet til sesongarbeid blir gjennomgått på nytt?»

BEGRUNNELSE:

Vi er blitt kjent med at permittering av sesongarbeidere ikke lenger gir rett til dagpenger. Et eksempel er et lite anleggsgartnerfirma som opplever det som vanskelig å finne egnet arbeid utenom sommer- og høstsesongen.

Store bedrifter har anledning til å dimensjonere virksomheten i forhold til sesongvariasjoner ettersom flere oppgaver kan utføres på helårsbasis. Dette er som oftest ikke tilfellet for små bedrifter. Den nye praksisen kan føre til flere midlertidige ansettelser og da vil ikke bedriftene kunne utvikle kompetansen til de ansatte i samme grad. Det kan virke som de nye retningslinjene for dagpenger får noen utilsiktede virkninger, og at en gjennomgang kunne vært riktig.

Svar:

For å kunne få dagpenger ved permittering, må den permitterte fylle de generelle vilkårene for rett til dagpenger, herunder oppfylle kravene til minste arbeidsinntekt, ha fått redusert sin vanlige arbeidstid med minst 40 %, og være villig til å akseptere arbeidstilbud hos andre arbeidsgivere i permitteringsperioden. For at det skal kunne tilstås dagpenger må permitteringen skyldes mangel på arbeid eller andre forhold som arbeidsgiver ikke kan påvirke.

I utgangspunktet skal dagpenger under arbeidsløshet gi inntektssikring for dem som har mistet arbeid helt eller delvis, dersom de kan anses som reelle arbeidssøkere, jf. folketryktdoven § 4-5. Permitterte, som jo har et arbeidsforhold og bare midlertidig er helt eller delvis uten arbeid, kan likevel få dagpenger, selv om de i mindre grad enn andre dagpengemottakere kan sies å være reelle arbeidssøkere. At det gis dagpenger under permittering innebærer med andre ord et unntak fra hovedregelen, begrunnet ut i fra et ønske om å unngå oppsigelser og dermed opprettholde nødvendig kompetanse i virksomhetene. Dagpenger under permittering er først og fremst ment som et sikkerhetsnett ved hendelser som for virksomheten og dermed arbeidsgiveren, i liten grad er forutselige. For å ha rett til dagpenger under permittering stilles det derfor blant annet vilkår om at permitteringen skyldes mangel på arbeid eller andre forhold som ar-

beidsgiveren ikke kan øve innflytelse på, jf. folketryktdoven § 4-7. Arbeidsgiveren må altså være uten egen skyld i at det er nødvendig å permittere, og det forutsettes at arbeidsgiveren ikke har mulighet til å tilrettelegge arbeidet slik at permittering kan unngås. Bakgrunnen for at det stilles et slikt krav, er at det ikke er meningen at arbeidsgivere uten videre skal kunne velte lønnskostnader over på folketrygden gjennom å permittere.

Når permitteringsårsaken er påregnelig og forutsigbar, er det mulig for arbeidsgiveren å påvirke situasjonen. I utgangspunktet har arbeidsgivere mulighet til å planlegge driften og eventuelt sørge for redusert bemanning om vinteren dersom det er nødvendig. Det er også mulig å legge om driften gjennom alternative sysselsettingsmuligheter i perioder med påregnelig lite arbeid på grunn av sesongvariasjoner.

Sesongvariasjoner må anses som forutsigbare, og permitteringer på grunn av dette gir som hovedregel ikke rett til dagpenger under permittering. Arbeids- og velferdsetaten skal likevel vurdere permitteringsgrunnen konkret ut fra situasjonen for den enkelte virksomhet og forholdene på stedet. Det kan tenkes situasjoner der det blir nødvendig å permittere selv om arbeidsgiver faktisk har tilpasset sin bemanning etter sesongvariasjonene. Uavhengig av sesong vil det alltid være en vurdering av hva som kan anses å ligge innenfor eller utenfor arbeidsgivers kontroll. For eksempel kan unormalt strenge kuldeperioder som umuliggjør utføring av arbeidsoppgaver, være vanskelig å varsle særlig lang tid i forveien. Hva som er unormalt strenge kuldeperioder vil variere geografisk. Slike vurderinger foretas bl.a. når det gjelder permitteringer i asfaltbransjen, bergindustrien, maskinentreprenørbransjen og gartner- og anleggsbedrifter. Det gjelder likevel ingen særregler for noen av disse gruppene.

Jeg er kjent med at det har vært noe varierende praksis i Arbeids- og velferdsetaten mht. hvordan dette regelverket har vært praktisert. I løpet av vinteren 2010-2011 ble det derfor gjort noen presiseringer i etatens egne retningslinjer for hvordan man skulle vurdere permitteringer i forbindelse med sesongvariasjoner, for å unngå forskjellsbehandling. Det ble imidlertid ikke gjort noen endringer i det formelle regelverket. Jeg kan ikke umiddelbart se at det er grunnlag for å gjennomgå regelverket på nytt, men vil be Arbeids- og velferdsdirektoratet gjøre en ny vurdering dersom det viser seg at presiseringene har fått utilsiktede virkninger.

SPØRSMÅL NR. 26**Innlevert 5. oktober 2011 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy****Besvart 14. oktober 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Jeg viser til mitt tidligere spørsmål om å opprette en ny spesialitet i rus- og avhengighetsmedisin. I sitt svar viste statsråden til en stortingsmelding om ruspolitikken som skulle komme i 2011, som naturlig sted for en vurdering av dette. Meg bekjent kommer ikke denne meldingen før i 2012, mens det haster med å få opprettet den nye spesialiteten. Jeg viser til at en samlet helse- og omsorgskomite har foreslått denne nye spesialiteten.

Når blir utdanningen iverksatt?»

BEGRUNNELSE:

Det uttrykkes nå bekymring fra flere hold om hvorfor opprettelsen av den nye spesialiteten ikke kommer i gang. I tillegg til at Stortinget har foreslått opprettelsen, er en rekke andre miljøer positive og anbefaler dette. Jeg nevner her Helsedirektoratet, Legeforeningen, Nasjonalt Råd for spesialistutdanning av leger og legefordeling, og Norsk Forening for Rus og Avhengighetsmedisin.

Svar:

Jeg er kjent med at det er oppmerksomhet rettet mot departementets vurderinger og avgjørelse om hvorvidt det skal opprettes en ny medisinsk spesialitet i rus- og avhengighetsmedisin. Departementet mottok i 2010 en tilråding fra Helsedirektoratet om at ny spesialitet burde etableres. Vi fant imidlertid

grunn til å be om ytterligere informasjon og vurderinger, disse ble mottatt i brev av 23. juli i år. Helsedirektoratet fastholder i brevet sin tidligere anbefaling, men vektlegger samtidig at spesialiteten i større grad enn i det første forslaget må ivareta samarbeidet mellom kommune- og spesialistnivå, og at de foreslåtte reglene for en slik spesialitet må utredes noe mer.

Departementet har tidligere varslet at den kommende stortingsmeldingen om rusmiddelpolitikken er en god anledning til å drøfte det samlede behovet for kompetanse på rusfeltet, herunder spørsmålet om det skal opprettes en medisinsk spesialitet i rus- og avhengighetsmedisin. Meldingen skal gi en helhetlig gjennomgang av rusmiddelpolitikken og omfatte mange sektorer og ulike departementers ansvarsområder. Utvikling av kompetanse på feltet skal blant annet sees i lys av Samhandlingsreformen og den vekt som nå skal legges på kommunale tjenester. Saken om en mulig spesialitet i rus- og avhengighetsmedisin hører naturlig hjemme i dette arbeidet.

Det er tidligere varslet at stortingsmeldingen skal legges fram i 2011. På bakgrunn av den vanskelige arbeidssituasjon etter terrorhandlingen i Oslo, både for Helse- og omsorgsdepartementet og samarbeidspartnere i andre departementer, er det gitt tilslutning til at meldingen legges fram i 2012. Som ledd i arbeidet med stortingsmeldingen vil departementet, som tidligere varslet, arbeide videre med forslaget om det skal etableres en spesialitet for leger i rus- og avhengighetsmedisin.

SPØRSMÅL NR. 27**Innlevert 6. oktober 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg****Besvart 14. oktober 2011 av forsvarsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Forsvarssjefen skal snart legge frem forslag til ny struktur i Luftforsvaret. I forslaget foreslås det bl.a. at CRC Sørreisa og CRC Mågerø fases ut frem mot 2017 og ny CRC opprettes i Bodø.

Støtter statsråden en slik omlegging?»

Svar:

Regjeringen tar sikte på å legge frem en ny langtidsplan for forsvarssektoren våren 2012, slik Stortinget er orientert om, senest i Prop. 1 S (2011-2012). Forsvarssjefen er, som min øverste militærfaglige rådgiver, bedt om å legge frem et helhetlig fagmilitært råd som innspill til langtidsplanen. Rådet vil bli lagt frem i løpet av november 2011.

Jeg har bedt forsvarssjefen foreta en grundig gjennomgang av støttevirksomheten, den operative

virksomheten og basestrukturen tilknyttet Luftforsvaret. På det nåværende tidspunkt har jeg ikke motatt rådet og kan derfor ikke kommentere enkeltele-
menter når det gjelder fremtidig basestruktur.

Som forsvarsminister er jeg opptatt av at arbeidet med rådet og en ny langtidsplan skal være en grundig faglig prosess hvor utredningsarbeidet skjer med bidrag og forankring i berørte virksomheter, og i nært samarbeid med de ansattes representanter. Jeg legger til grunn at det fagmilitære rådet vil gi godt grunnlag for offentlig debatt om temaene vi skal behandle i langtidsplanen.

Både de faglige rådene og den offentlige debatten er viktige innspill i regjeringens arbeid med planen. Regjeringen vil fremme saken for Stortinget til våren neste år.

SPØRSMÅL NR. 28**Innlevert 6. oktober 2011 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun****Besvart 17. oktober 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Mennesker med kroniske sykdommer kan få grunnstønad for å dekke noen av ekstrautgiftene som varig sykdom, skade eller lyte medfører. Epileptikere får imidlertid ikke dekket utgifter til reparasjon og nyanskaffelser som følge av fall, selv om utgiftene er forårsaket av sykdommen. Forsikringsselskapene dekker heller ikke denne typen skader.

Vil statsråden sørge for en forskriftsendring i grunnstønaden som gjør det mulig for denne pasientgruppen å få dekket utgifter ved uanmeldte fall?»

BEGRUNNELSE:

Grunnstønaden gir mennesker med kroniske sykdommer mulighet til å få dekket noen av de ekstrautgiftene som varig sykdom, skade eller lyte kan medføre. Ordningen slik den er i dag hvor det er spesifisert hvilke ekstrautgifter som dekkes virker ekskluderende på en del sykdomsgrupper. Mennesker med

epilepsi har ofte store ekstrautgifter fordi ting ødelegges under anfall. Spesielt krampeanfall (GTK), eller andre anfall som innebærer at personen faller (Toniske og Atoniske anfall), er forbundet med ødeleggelse av inventar og utstyr, og i mange tilfeller er det snakk om gjenstander som det er helt nødvendig å få reparert eller erstattet. Eksempelene strekker seg fra briller til toalettskåler. For mange representerer disse reparasjonene og gjenanskaffelsene en vedvarende utgift. De som lider av denne sykdommen får heller ikke dekket denne typen skader av forsikringsselskapene. Det kan derfor virke urimelig at dagens grunnstønadsordning ikke omfatter disse utgiftene som er direkte forårsaken av sykdommen.

I Folketrygdloven står det at grunnstønad skal gå til å dekke ekstrautgifter som følger av varig sykdom, skade eller lyte. Lovverket er meget spesifikt, og det er oppgitt syv punkter (a-g) som kan gi rett til grunnstønad. Epilepsi er en kronisk lidelse, men omfattes likevel ikke av punktene i lovverket. Dette til tross

for at diagnosen gir nettopp den typen ekstraavgifter for enkeltindividet som grunnstønadsordning er ment å skulle bære på.

Epilepsiforbundet har ved flere anledninger tatt denne problemstillingen og ønsker at Folketrygdlovens paragraf 6 punkt 3 endres med et tilleggspunkt: h) Til dekke av reparasjoner og gjenanskaffelser etter anfall uten forvarsel.

Jeg er ukjent med hva som er begrunnelsen for at denne pasientgruppen fremdeles holdes utenfor ordningen, og imøteser statsrådets svar.

Svar:

Grunnstønad skal dekke nødvendige, varige og løpende ekstraavgifter som følge av varig sykdom, skade eller lyte. Det gis kun grunnstønadsordning til de avgiftstyper som er listet opp i folketrygdloven § 6-3, 1. ledd. Det er viktig å presisere at det er snakk om avgiftstyper, og det er ikke stilt krav til spesielle diagnoser. Det er således ikke slik at epileptikere er avskåret fra å få grunnstønadsordning på generelt grunnlag. Derimot er dekning av avgifter som følge av fall ved an-

fall ikke en avgiftstype som gir rett til grunnstønadsordning per i dag.

Grunnstønad dekker varige, løpende ekstraavgifter som følge av sykdom. Selv om de avgiftene det her er snakk om er et resultat av sykdom, er de av en noe annen karakter enn de øvrige avgifter grunnstønad er ment å skulle dekke. Det dreier seg her om å erstatte/gjenanskaffe gjenstander som blir ødelagt som følge av fall, og dette er avgifter som faller på siden av grunnstønadensordningen slik denne er utformet i dag.

Arbeidsdepartementet skal ha en gjennomgang av grunnstønadensordningen for å kartlegge nærmere hvilke formål som er omfattet av denne i lys av at ordningen med særfradrag for store sykdomsavgifter nå skal fases ut. Jeg vil ta med dette innspillet inn i en slik gjennomgang, men vil presisere at det per i dag ikke foreligger planer om å foreta en endring i folketrygdloven slik representanten Giltun foreslår. En slik utvidelse vil også ha relativt store budsjettmessige konsekvenser, som må prioriteres i konkurranse med andre gode formål.

SPØRSMÅL NR. 29

Innlevert 6. oktober 2011 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 18. oktober 2011 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud

Spørsmål:

«Hva er statsrådets holdning til bruk av PVC-vinduer i offentlige byggeprosjekter, og mener statsråden at innkjøp av slike vinduer er forenlig med regjeringens egen handlingsplan for miljø- og samfunnsansvar i offentlige innkjøp?»

BEGRUNNELSE:

Statsbygg har i en rekke prosjekter den senere tid gått til innkjøp av PVC-vinduer til bruk i offentlige byggeprosjekter, blant annet ved rehabilitering av et høgskolebygg på Gjøvik. PVC-vinduer har i løpet av kort tid tatt en markedsandel på nærmere 15 prosent i Norge på bekostning av norske trevinduer, blant annet som følge av offentlige anskaffelser.

Nettstedet miljøinnkjøp.no, som er et offentlig kunnskapsnettverk for miljøinnkjøp og ledd i regjeringens handlingsplan for miljø- og samfunnsansvar i offentlige innkjøp sier følgende om PVC-plast:

"Plast bør kun benyttes når andre alternativer mangler. Der hvor plast benyttes, bør det først og fremst benyttes plasttyper med minimalt innhold av helse- og miljøskadelige stoffer. Det er tvilsomt om PVC-plast overhodet bør benyttes."

PVC-plast klassifiseres som farlig avfall ved innlevering til avfallsdeponi, men det er per i dag ikke etablert noen returordning for PVC-vinduer. Dette kan etter hvert utvikle seg til et stort miljøproblem. PVC inneholder mykgjørere av typen ftalater som kan ha skadevirkning på mennesker og dyr. Selv små doser kan påvirke kjønns hormonene. PVC avgir giftige gasser om det brennes.

Svar:

Statsbygg har en restriktiv praksis for bruk av PVC-vinduer på grunn av utfordringer med avfallshåndtering og resirkulering av dette materialet. Statsbygg har opplyst at i den siste 6-årsperioden er Høy-skolen på Gjøvik det eneste nybygg hvor PVC-vinduer er benyttet. I samme periode har Statsbygg som

forvalter over 2,7 mill. m², totalt ikke anskaffet mer enn 20 PVC-vinduer i forbindelse med rehabilitering av bygg.

PVC-vinduenes fortrinn er isolasjonsevne, energieffektivitet og pris. Statsbyggs primære valg er imidlertid vinduer med vakuumimpregnert trevirke og utvendig aluminiumskledning. Ved anskaffelsen til Høyskolen i Gjøvik opplyser Statsbygg at de har foretatt en avveining av forskjellige hensyn, blant annet energieffektivitet. Vinduenes isolasjonsevne (energieffektivitet) og pris ble tillagt avgjørende vekt i vurderingen som er gjort.

Statsbygg er opptatt av å begrense bruken av materialer og bygningskomponenter som medfører miljø- og helsemessige belastninger, og som mangler troverdig miljødokumentasjon. Forvaltningsbedriften har nylig vedtatt en miljøstrategi for 2011-2014,

der materialbruk er ett av fokusområdene. Som oppfølging av strategien skal Statsbygg ved bestilling kreve at leverandøren framlegger troverdig miljødokumentasjon for produkter og materialer i form av en såkalt Environmental Product Declaration.

Jeg vil understreke viktigheten av at Statsbygg, som en stor, offentlig byggherre, går foran og vektlegger miljøhensyn ved kjøp av materialer og bygningsmessige løsninger.

Jeg har tillit til at Statsbygg i tråd med sin nye miljøstrategi, vil foreta en grundig vurdering av miljøhensyn ved sine fremtidige anskaffelser. Selv om det ikke foreligger forbud mot bruk av PVC-vinduer, er det etter min oppfatning gode grunner til å velge andre alternativer, slik Statsbygg har gjort i de aller fleste tilfeller.

SPØRSMÅL NR. 30

Innlevert 6. oktober 2011 av stortingsrepresentant Afshan Rafiq

Besvart 13. oktober 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Fremtidens Norge trenger trygghet gjennom kunnskap og konkurransekraft. Norge kommer svært dårlig ut når det gjelder høykompetent arbeidsinnvandring, få velger Norge, og det er vanskelig og byråkratisk å få innpass som arbeidsinnvandrere med spesialkompetanse. Dette gjør at konkurransekraften vår svekkes. Seks år har gått siden denne regjeringen overtok makta, og siden da har ingenting blitt gjort på dette feltet.

Hvorfor er regjeringen så lite villig til å gjøre noe med et så viktig felt?»

BEGRUNNELSE:

Arbeidsmarkedet vil trolig være preget av økende migrasjon av arbeidstagere og tjenesteytere i årene fremover, men også av større konkurranse om arbeidskraft mellom land. Det å ha en bevisst og helhetlig politikk som sikrer en bærekraftig arbeidsinnvandring er en av de største politiske utfordringene i årene fremover. Kunnskap og kompetanse, sammen med mangfold i arbeidsstyrken, er avgjørende for innovasjon og næringsutvikling i et stadig mer konkurranseutsatt og internasjonalt arbeids- og samfunnsliv.

For å opprettholde dagens velferdsnivå og sikre verdiskapning gjennom en levende kunnskapsøkonomi,

må Norge føre en politikk som gjør oss i stand til å hevde oss internasjonalt i konkurransen om den kompetente arbeidskraften.

Å sikre en vekstfremmende innvandring, og sørge for at høyt kvalifiserte arbeidstagere fra utlandet velger Norge, er å investere i fremtidig vekst for å sikre varig velferd.

Svar:

Spørsmålet er stilet til barne- likestillings- og inkluderingsministeren. Arbeidsinnvandring er arbeidsministerens ansvarsområde, og jeg svarer derfor på vegne av regjeringen.

Regjeringen har gjennomført flere tiltak for å legge til rette for at bedriftene skal ha tilgang på den arbeidskraften de trenger fra utlandet. Lov om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) og ny utlendingsforskrift trådte i kraft 1. januar 2010. Lovendringen omfattet blant annet et nytt grunnlag for oppholdstillatelse, spesialist. Spesialistordningen gjør det enklere for bedriftene å skaffe høyt kvalifisert arbeidskraft fra land utenfor EØS-området. Samtidig innførte regjeringen en ordning med tidlig arbeidsstart for faglærte, spesialister og personer med spesielle kvalifikasjoner, som gir mulighet for raskere rekruttering. For EØS-borgere er

prosedyrene for arbeidsinnvandrere forenklet og er redusert til en plikt til å registrere seg ved opphold utover tre måneder. Utlendingsforvaltningen har innført elektronisk saksbehandling som bidrar til raskere saksbehandling.

For utdypende informasjon om regjeringens arbeidsinnvandringspolitikk viser jeg til mitt svar av 13. september 2011 på Representantforslag 150 S (2010-2011). Dette er vedlagt.

Vedlegg til svar:

Brev fra Arbeidsdepartementet v/statsråden til kommunal- og forvaltningskomiteen, datert 13. september 2011

Representantforslag 150 S (2010-2011)

Jeg viser til Kommunal- og forvaltningskomiteens brev fra 23. juni 2011 med anmodning om min vurdering av representantforslag 150 S (2010-2011) fra representantene Trond Helleland, Michael Tetzschner, Siri A. Meling og Per-Kristian Foss om å sikre vekstfremmende arbeidsinnvandring.

Representantforslaget er oppsummert i 8 punkter. Innledningsvis vil jeg understreke at jeg deler forslagstillernes syn på viktigheten av å kunne rekruttere kvalifisert arbeidskraft på en rask og effektiv måte. Jeg vil også nevne at Norge de senere årene har hatt rekordhøy innvandring, og arbeid har vært den viktigste innvandringsgrunnen. Tallene, og tilbakemeldinger fra arbeidsgivere, tyder ikke på at det er store administrative barrierer som motvirker arbeidsinnvandring til Norge.

Før jeg går nærmere inn på de konkrete forslagene i representantforslag 150 S (2010-2011), vil jeg gi en kort generell orientering om nytt regelverk og nye ordninger for arbeidsinnvandring og redegjøre noe for saksbehandlingstider for søknader fra arbeidsinnvandrere fra tredjeland.

Nytt regelverk og nye ordninger

Utlendingsforvaltningen har over flere år hatt store restanser og lange saksbehandlingstider i arbeidsinnvandringssaker. Siden sommeren 2010 har utlendingsforvaltningen fått bedre grep om saksbehandlingstidene i disse sakene.

Det er flere årsaker til nedbygging av restansene. Den viktigste forklaringen er trolig gjennomføringen i norsk regelverk av EU-direktiv 2004/38/EF om fri bevegelse. EØS-borgere trenger ikke lenger søke om tillatelse for å kunne arbeide i Norge. De skal kun registrere seg hos politiet for å avklare at de oppfyller vilkårene for oppholdsrett etter direktivet. Dette dokumentasjonskravet er enklere enn etter tidligere regelverk, og politiet utsteder et registreringsbevis som bekrefter oppholdsretten.

Andre endringer i regelverket kan også ha hatt betydning for kortere saksbehandlingstid for søknader. Ny utlendingslov og -forskrift som trådte i kraft 1.1.2010, innførte flere endringer for å effektivisere søknadsbehandlingen, blant annet ble det da innført tiltak som jeg oppfatter at representantene nå etterlyser. Jeg kommer tilbake til en del av endringene i kommentarer til de ulike punktene i representantenes forslag.

I Oslo, Stavanger og Kirkenes er det opprettet Servicesenter for utenlandske arbeidstakere (SUA). Sentrenes oppgave er å koordinere utlendingsforvaltningen, politiet, skattemyndighetene og arbeidstilsynet. De har en selvpålagt saksbehandlingstid på 5 dager. Oslo politidistrikt og UDI prioriterer saker fra SUA-sentrene. Sentrene fungerer godt, og de benyttes av mange arbeidsgivere, se nærmere omtale under spørsmål 8.

Krav til saksbehandlingstider

I tildelingsbrevet for Utlendingsdirektoratet (UDI) for 2010 ble det stilt konkrete mål om saksbehandlingstid for søknader fra arbeidsinnvandrere og for familiegjenforening med arbeidsinnvandrere. I tildelingsbrevet for 2011 ble kravene til saksbehandlingstid til dels skjerpet, men også noe differensiert fordi det alltid vil være saker som tar lengre tid på grunn av mangelfulle opplysninger eller fordi de er kompliserte.

De konkrete kravene til saksbehandlingstidene er nå:

- Saksbehandlingstid for arbeidssaker (faglærte og spesialister, EØS-overgangsregler, sesong og øvrig): 80 pst av sakene skal behandles innen 4 uker fra saken er mottatt i UDI. Minimum 95 pst av sakene skal behandles innen 8 uker etter at saken er mottatt i UDI.
- - Saksbehandlingstid i familieinnvandringssaker hvor referansepersonen er arbeidsinnvandrer: 60 pst av sakene skal behandles innen 2 måneder og 80 pst av sakene skal behandles innen 3 måneder. Minimum 95 pst av sakene skal behandles innen 6 måneder.

Både i årsrapporten for 2010 og i 1. tertialrapport 2011 rapporterer UDI om raskere saksbehandling av søknader fra arbeidsinnvandrere selv om de oppsatte målene ikke er nådd. Jeg forutsetter at det langsiktige målet om fire uker saksbehandlingstid som stilles opp i Stortingsmelding nr. 18 (2007-2008) Arbeidsinnvandring, kan nås når det elektroniske saksbehandlingssystemet i utlendingsforvaltningen er fullt innført.

Representantforslagene

1. Stortinget ber regjeringen utrede en modell med forhåndsgodkjenning av bedrifter.

Dette ble vurdert i forbindelse med St.meld. nr. 18 (2007-2008) Arbeidsinnvandring, men ble ikke gjennomført i ny utlendingslov- og forskrift. Utlendingsdirektoratet hadde store restanser på den tiden, og departementet mente at en ny oppgave med en ekstra søknadsrunde ikke ville gjøre situasjonen enklere. For å oppnå det samme formålet, valgte en å innføre en type hurtigprosedyre for rekruttering av arbeidskraft i den nye utlendingsloven og –forskriften. Ordningen, som omtales som ”tidlig arbeidsstart”, gjelder for rekruttering av faglærte og personer med spesielle kvalifikasjoner og de som kalles ”spesialister” på grunn av lønnstilbudet over en gitt terskel. Disse arbeidstakerne kan reise inn i landet og starte opp arbeidet mens søknaden er under behandling. Arbeidsgiveren kan søke på arbeidstakerens vegne. Ordningen kan benyttes av arbeidsgivere som oppfyller følgende krav; det må fremlegges skatteattest og HMS-egenerklæring. Dette har vi vurdert som en enklere ordning enn et system med forhåndsgodkjenning av bedrifter, som i seg selv vil innebære nye administrative rutiner.

I vedlegg til årsrapporten for 2010 rapporterte UDI om foreløpige erfaringer med nye regler som ble innført i 2010. I løpet av 2010 ga politiet 408 foreløpige tillatelser etter denne ordningen.

Tidlig arbeidsstart i kombinasjon med spesialistbestemmelsen, som også ble innført i 2010, har vist seg å ha noen utilsiktede konsekvenser. Jeg kommer nærmere tilbake til dette under mine kommentarer til representantforslag 2.

2. Stortinget ber regjeringen endre reglene for arbeidstillatelse for faglært/spesialist, slik at kravene til kompetanse i større grad bestemmes av arbeidsgiverne.

Faglærtbestemmelsen ble videreført i den nye utlendingsforskriften som trådte i kraft 1.1.2010, med visse forenklinger. Vilkåret for oppholdstillatelse er utdanning på høyskole- eller universitetsnivå, men for fagutdanning er det tilstrekkelig med videregående skoles nivå. Utlendinger med spesielle kvalifikasjoner kan også få oppholdstillatelse etter denne bestemmelsen. UDI skal prøve kompetansen. Tidligere skulle UDI også vurdere om kompetansen var nødvendig. Kravet er myket opp og endret til om den er relevant for den aktuelle stillingen. Et slikt krav vil motvirke at arbeidsgivere henter inn utenlandsk arbeidskraft med høyere kompetanse og med lavere avlønning enn om de hadde ansatt en innenlandsk arbeidstaker i stillingen.

Det nye utlendingsregelverket innførte også et

nytt søkegrunnlag; spesialist. Spesialisthjemmelen var, sammen med ”tidlig arbeidsstart”, ment som en hjelp til arbeidsgivere for raskere rekruttering. Dette innebærer at arbeidsgiver fikk større kompetanse til å bestemme kvalifikasjonskravene selv, i tråd med dette representantforslaget. Etter denne bestemmelsen tar arbeidsgiveren ansvar for at kompetansen er god nok, og UDI skal ikke prøve søkerens kompetanse. Et lønnstilbud på minimum 500 000 er vilkåret for å få tillatelsen. Tankegangen var at dersom arbeidsgiver er villig til å betale lønn i en slik størrelsesorden, så er dette kompetent arbeidskraft. Det er med andre ord opp til arbeidsgiveren selv å vurdere nytten av arbeidssøkerens kvalifikasjoner. 109 søkte om tillatelse som spesialist i 2010. Etter første tertial i år mener UDI det vil bli en økning av totaltallet i 2011.

I årsrapporten for 2010 har UDI omtalt erfaringer med spesialistbestemmelsen og ordningen med tidlig arbeidsstart basert på egne erfaringer og erfaringer innhentet hos politiet. Foreløpig tyder disse på at ordningene dels fungerer etter formålet, men dessverre også slik at det ansettes ufaglærte i bransjer som kolonial- og grønnsaksbutikker, renhold, malerfirma, restauranter hvor de som ansettes, ofte er i familie med arbeidsgiveren. Ordningene har også vært brukt av tredjelandsborgere som har fått avslag på andre søknader som familieegjenforening eller asyl. Departementet vil derfor sammen med UDI vurdere mulige endringer for å tilpasse regelverket bedre til den gruppen ordningen var ment for.

3. Stortinget ber regjeringen forenkle prosedyrene for forlengelse/fornyelse av arbeidstillatelser.

EØS-borgere:

For EØS-borgere er prosedyrene svært enkle. Så lenge vilkårene for oppholdsrett etter direktivet er oppfylt, kan vedkommende bli i landet. EØS-borgere har plikt til å registrere seg ved opphold utover tre måneder. Tredjelandsborgere som omfattes av direktivet på grunn av familietilknytning til en EØS-borger, har plikt til å søke om oppholdskort etter tre måneder. Oppholdsrett utover tre måneder er i hovedsak betinget av arbeid eller annen selvforsørgelse. Varig oppholdsbevis (etter fem års botid) for EØS-borgere, utstedes for ubestemt tid. Varig oppholdskort for EØS-borgeres familiemedlemmer som er tredjelandsborgere, er gyldig i 10 år.

EØS-borgere uten arbeid i Norge har også rett til opphold i inntil seks måneder for å søke arbeid. EØS-borgere kan reise ut av landet, komme tilbake og registrere seg på nytt dersom de fortsatt oppfyller direktivets vilkår for oppholdsrett. Det er ingen regler om at vedkommende må ha oppholdt seg utenfor landet en viss periode (karantenetid) for å få ny oppholdsrett. En arbeidssøker kan derfor reise ut igjen etter seks måneder for så å returnere for en ny seks må-

neders periode for å søke arbeid. Dette følger av direktiv 2004/38/EF.

Tredjelandborgere:

Etter vanlig praksis får tredjelandborgere som er faglærte eller har spesielle kvalifikasjoner, en tre års oppholdstillatelse ved førstegangs søknad ved tidsbestemt ansettelse. Tillatelsen utstedes nå for en bestemt type arbeid, ikke for en bestemt arbeidsgiver. Det innebærer at skifte av arbeidsgiver innenfor perioden er tillatt. Spesialister på bakgrunn av lønn og hvor myndighetene ikke prøver kompetansen, får en tillatelse for en bestemt arbeidsgiver. Den gjelder for ett år før eventuell fornyelse. Fornyelsestidspunktet vil være det første mulige tidspunktet hvor forvaltningen kan kontrollere om vilkårene for tillatelsen, herunder lønnsvilkåret, er oppfylt.

Hovedregelen for tredjelandborgere er at det skal søkes om førstegangs oppholdstillatelse før innreise til landet på grunnlag av en allerede inngått arbeidskontrakt. Faglærte og sesongarbeidere kan søke arbeid fra Norge om de har lovlig opphold her. Arbeidsgiveren kan søke på vegne av arbeidstakeren. Faglærte tredjelandborgere kan få inntil seks måneders oppholdstillatelse for å reise inn og søke om arbeid.

Tillatelsene til faglærte og spesialister kan fornyes dersom vilkårene for opphold fortsatt består, og de danner grunnlag for permanent oppholdstillatelse etter tre års sammenhengende botid. Fornyelse kan søkes fra Norge.

Det er mer kontroll både med førstegangstillatelser og fornyelser for tredjelandborgere enn for EØS-borgere. Jeg mener det er behov for kontroll for å unngå omgåelser av regelverket og for å forhindre at utenlandsk arbeidskraft blir utnyttet av arbeidsgivere.

4. Stortinget ber regjeringen vurdere forenkling/ending av regelverket for arbeidsinnvandrere fra ikke-EU-land som ønsker å ha ektefelle/ barn med til Norge.

Jeg er enig i at det er av vesentlig betydning for arbeidsinnvandrerne at de raskest mulig får familien med seg. Den attraktive utenlandske arbeidskraften vil ikke bli tiltrukket av det norske arbeidsmarkedet om ikke familien får komme omtrent samtidig eller like etter. Jeg mener rask saksbehandling er det viktigste grepet for å få dette til. Så snart som mulig etter at saken er avgjort for referansepersonen, bør tillatelsen for familien normalt foreligge.

Som nevnt innledningsvis, har UDI derfor fått krav til rask saksbehandling også i sakene til arbeidsinnvandrernes familiemedlemmer. Departementet vil følge utviklingen løpende.

5. Stortinget ber regjeringen innføre språkopplæring som en rettighet for ledigmeldte arbeidsinnvandrere fra EØS-land.

I Stortingsmelding nr. 18 (2007-2008) Arbeidsinnvandring så regjeringen et behov for tiltak som kan legge til rette for at arbeidsinnvandrere blir kjent med sine plikter og kan bruke sine rettigheter på linje med befolkningen for øvrig. Blant annet ble det foreslått å utrede innføring av norskopplæring som et generelt tilbud for alle arbeidsinnvandrere og deres familiemedlemmer over 16 år. En slik vurdering pågår. Når disse vurderingene har tatt noe tid, har det sammenheng med flere forhold. For det første kunne EØS-innvandrere tidligere få gratis norskopplæring. Denne ordningen ble fjernet av regjeringen Bondevik fra 2004. En eventuell finansiering kan bli mer komplisert enn overfor andre innvandrergupper, bl.a. kan det være et spørsmål om ikke arbeidsgiverne bør bidra ved å dekke deler av utgiftene. Også selve organiseringen av opplæringen må tilpasses det forholdet at de fleste arbeidsinnvandrerne er i arbeid.

Normalt vil arbeidsledige miste retten til dagpenger dersom de er under utdanning eller opplæring under arbeidsledighet. Dagpengeforskriften § 4-3 har enkelte unntak fra denne regelen, ett av dem er: ”Medlem som fyller vilkårene for dagpenger under arbeidsløshet, kan beholde stønaden under deltaking i utdanning eller opplæring i følgende tilfeller: ... Ved deltaking på full tid i godkjent opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere i inntil ett år. Grensen på ett år gjelder uavhengig av hvor mange undervisningstimer på dagtid medlemmet deltar i. Perioden kan deles opp i bolker”.

Arbeidsledige arbeidsinnvandrere fra EØS-land som velger å bli boende i Norge, kan benytte de eksisterende arbeidsmarkedstiltakene til Arbeids- og velferdsetaten. Innvandrere, herunder arbeidsinnvandrere fra EØS-området, er i utgangspunktet en prioritert gruppe når tiltak igangsettes. En del av tiltakene har språklige elementer, gjerne i kombinasjon med teoretisk opplæring og praksis i arbeidslivet. Arbeidsledige arbeidsinnvandrere fra EØS-land har således tilgang på språkopplæring gjennom arbeidsmarkedsopplæring eller jobbklubber spesielt tilrettelagt for utenlandske arbeidssøkere, eller bistand gjennom praksisplass eller lønnstilskudd for å praktisere norskferdigheter.

Det tilbudet som er organisert som arbeidsmarkedsopplæring (AMO), har et hovedinnhold som er yrkesorientert, men hvor språkopplæring inngår som ett av flere elementer. Det ble arrangert 12 slike kurs til sammen i 2010, med ca. 230 deltakere. Det ble arrangert 18 jobbklubber med spesielt tilrettelagt innhold i 2010, med ca. 425 deltakere. Disse jobbklubbene har hatt språkopplæring som ett av flere innholdselementer. Hovedmengden av dette tilbudet i

2010 er gitt i fylker med storbyområder som Oslo, Akershus, Hordaland og Sør-Trøndelag.

Arbeids- og velferdsetaten vurderer bruken av arbeidsmarkedstiltak med utgangspunkt i individuelle behov hos arbeidssøkerne og situasjonen i det lokale arbeidsmarkedet. Dette gir rom for å tilpasse tiltakene til blant annet arbeidsledige arbeidsinnvandrere fra EØS-området med dårlige norskkunnskaper.

Brochmannutvalget (NOU 2011:7) har vurdert norskopplæringstilbudet til innvandrere. Flertallet i utvalget tilrår ikke at det gis noe generelt tilbud om gratis språkundervisning til voksne EØS-borgere som bosetter seg i Norge. Samtidig har Kaldheimutvalget (NOU 2011:14) anbefalt gratis norskopplæring til arbeidsinnvandrere som bosetter seg i Norge og familieegjenforente til disse. De forskjellige vurderingene til utvalgene viser at det er behov for en grundig vurdering før en konkluderer. Spørsmål om norskopplæring for arbeidsinnvandrere generelt vil behandles i forbindelse med stortingsmelding om integrering som Regjeringen vil legge fram for Stortinget i løpet av 2012.

6. Stortinget ber regjeringen fjerne taket på antallet som kommer inn under spesialistkvoten.

Kvoten for faglærte og spesialister som er tredjelandsborgere har i flere år vært på 5000 tillatelser, og kvoten har aldri begrenset innvandringen. Innenfor kvoten er det ikke nødvendig å foreta en individuell arbeidsmarkedsmessig vurdering om tilgjengelig arbeidskraft. Det bidrar til rask saksbehandling da det ikke er nødvendig for utlendingsforvaltningen å sende søknadene til Arbeids- og velferdsetaten til uttalelse. En eventuell forhøyelse av kvoten må vurderes mot EØS-avtalen som gir EØS-borgere fortrinnsrett til det norske arbeidsmarkedet foran tredjelandsborgere.

Kvoten er først og fremst satt for å forenkle saksbehandlingen. Dersom kvoten fjernes vil vi måtte innføre andre administrative ordninger for å oppfylle fellesskapsfortrinnsretten som gjelder i EØS-området, jf. nærmere omtale i Stortingsmelding nr. 18 (2007-2008) Arbeidsinnvandring. Slike administrative ordninger, som for eksempel å prøve om hver enkelt stilling kan besettes av arbeidskraft i Norge eller i EØS-området, vil innebære et mer-byråkrati stikk i strid med intensjonen bak dette forslaget.

Det er ikke nødvendig å utlyse stillingen innenlands eller i EØS-området dersom søkeren kommer inn på kvoten. Dersom kvoten blir oppfylt, er det fortsatt mulig å rekruttere tredjelandsborgere som er faglærte eller spesialiserte, men arbeidsgiver må da først prøve om stillingen kan besettes av arbeidskraft i Norge eller fra EØS-området.

7. Stortinget ber regjeringen vurdere innføringen av "Blått kort" etter modell fra EUs "Blue Card" i Norge.

EUs "Blue Card"-direktiv (rådsdirektiv 2009/50/EC) definerer et rammeverk for medlemslandenes arbeidsinnvandringspolitikk for å rekruttere høykvalifisert arbeidskraft fra tredjeland og for å fremme mobiliteten av slik arbeidskraft på tvers av medlemslandene. Utgangspunktet for direktivet er at arbeidsinnvandringspolitikken skal være kontrollert og etterspørselsdrevet, og at fellesskapsfortrinnsretten skal ivaretas. Dette er også utgangspunktet for vår arbeidsinnvandringspolitikk, jf. nærmere omtale i Stortingsmelding nr. 18 (2007-2008) Arbeidsinnvandring.

Dette direktivet er vurdert til ikke å være EØS-relevant. Det betyr at vi ikke behøver å implementere direktivet i norsk rett. Også flere EU-land har reservert seg mot direktivet: Danmark, Storbritannia og Irland. Når det gjelder den konkrete politikken for å tiltrekke seg høykvalifisert arbeidskraft fra tredjeland, mener jeg at dagens norske ordninger – slik de blant annet er beskrevet ellers i dette brevet – ligger godt innenfor intensjonene i EU-direktivet og at våre regler legger til rette for å rekruttere høykvalifisert arbeidskraft på en god måte. Erfaringene og tilstrømmingen av arbeidsinnvandrere tyder på at vi konkurrerer godt om den internasjonalt mobile arbeidskraften.

Også Brochmannutvalget (NOU 2011: 7) har i sin vurdering av vår arbeidsinnvandringspolitikk omtalt de norske arbeidsinnvandringsreglene som "fornuftige ordninger", men utvalget peker blant annet på at ordningene kan gjøres mer kjent og at saksbehandlingen bør effektiviseres. Jeg deler denne vurderingen, og har derfor lagt vekt på å skjerpe kravene til saksbehandlingstider, jf. nærmere omtale innledningsvis. Arbeidet med å effektivisere saksbehandlingen vil fortsette, også som en del av oppfølgingen av Brochmannutvalgets utredning.

8. Stortinget ber regjeringen endre/ forenkle prosessen med å søke om å få tildelt personnummer for arbeidsinnvandrere.

Representantene viser til at det er svært tidkrevende å få personnummer for mange av de utenlandske arbeidstakerne som kommer hit som spesialister.

Arbeidstakere fra utlandet som skal bosette seg i Norge (innvandring) må oppsøke skattekontoret for å melde innflytting og få fødselsnummer og skattekort. Arbeidstakere som skal være her midlertidig og ikke mer enn seks måneder, må oppsøke skattekontoret for å få skattekort og et såkalt d-nummer. Som hovedregel må arbeidstakeren møte på skattekontoret for legitimasjonskontroll for å søke om fødselsnummer eller d-nummer. Saksbehandlingstiden for tilde-

ling av d-nummer og fødselsnummer vil normalt være fra fem til ti dager, men vil variere med sesong.

Det gjøres oppmerksom på at Skattedirektoratet for tiden gjennomfører en utredning rettet mot bedret servicenivå og sikrere ID-kontroll av utenlandske arbeidstakere. Bakgrunnen for dette er blant annet flere medieoppslag om utlendingers bruk av falsk identitet. ID-kontroll krever særskilt kompetanse og spesielt teknisk utstyr. Det vurderes derfor om denne oppgaven bør utføres på færre skattekontor enn i dag, slik at oppgaven kan spesialiseres bedre. Finansdepartementet har nedsatt en tverrdepartemental arbeidsgruppe som skal redegjøre for dagens d-nummerordning, identifisere eventuelle svake punkter og foreslå eventuelle tiltak som kan bedre d-nummerordningen.

For å hjelpe arbeidsinnvandrere fra EØS-området, og spesialister utenfor EØS, ble det i oktober

2007 opprettet et eget servicesenter for utenlandske arbeidstakere (SUA). Senteret er et samarbeidsprosjekt mellom Skatteetaten, Politiet, UDI og Arbeids-tilsynet. Formålet var å få en mer brukervennlig og raskere saksbehandling, herunder at arbeidstakere fra utlandet, på ett sted, kan få ordnet flere tillatelser som er nødvendig for at de skal kunne jobbe lovlig i Norge. Det innebærer at spesialister utenfor EØS og arbeidsinnvandrere fra EØS vil kunne møte opp hos SUA i stedet for på skattekontoret for å søke om skattekort, noe som vil lede til at det rekvireres enten d-nummer eller fødselsnummer.

SUA har i sin serviceerklæring som mål at svar skal mottas innen fem virkedager. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid er opplyst å ligge på rundt fem virkedager. SUA er per i dag lokalisert i Oslo, Stavanger og Kirkenes, men betjener hele Norge.

SPØRSMÅL NR. 31

Innlevert 6. oktober 2011 av stortingsrepresentant Afshan Rafiq

Besvart 14. oktober 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Ahus mangler blant annet leger, radiologer, mages- og nyreeksperter og intensivsykepleiere. I følge HR-direktør ved Ahus, Jan Inge Pettersen, har dette skapt en kinkig situasjon for sykehuset.

Mener statsråden at pasientene ved Ahus får et forsvarlig behandlingstilbud i dag med den alvorlige bemanningssituasjonen Ahus er inne i, og har statsråden tillit til at bemanningssituasjonen på Ahus håndteres på en forsvarlig måte?»

BEGRUNNELSE:

Hver tredje Oslo-lege som frivillig søkte og fikk jobb på Ahus før årsskiftet har takket nei til tilbudet. Interessen for jobbene på Ahus blant Oslo-ansatte har ikke vært som sykehuset hadde håpet. Tar man med pleiepersonell og øvrig personell har hver fjerde Oslo-ansatt som fikk tilbud fra Ahus, sagt nei. Sykehuset har fylt de mange ledige stillingene med personell fra blant annet Sverige, Danmark og Tyskland samt andre deler av Østlandet.

Svar:

Som representanten er kjent med, ble lokalsykehus ansvaret for befolkningen i Alna bydel i Oslo og Follo-kommunene overført fra Oslo universitetssy-

kehus HF (OUS) til Akershus universitetssykehus HF (Ahus) fra årsskiftet 2010/2011. Dette innebar et økt pasientgrunnlag på 160 000 for Ahus og tilsvarende redusert pasientgrunnlag for OUS. Som en konsekvens av pasientoverføringen fra OUS til Ahus har OUS fått reduserte budsjettammer og må redusere antallet ansatte, mens Ahus har fått økte budsjettammer og behov for å øke antallet ansatte.

Helse Sør-øst RHF har informert meg om at Ahus har hatt en krevende bemanningssituasjon, bl.a. som en konsekvens av at rekrutteringen av ansatte fra OUS til Ahus ikke gikk som forutsatt. Dette har ført til at rekrutteringen av nytt personell ble forskjøvet fra årsskiftet 2010/2011 til en gradvis opptrapping i løpet av årets ti første måneder.

Ahus har løst den krevende bemanningssituasjonen ved hjelp av omrokeringer av egne ansatte, økt bruk av overtid og noe bruk av innleid personell fra vikarbyråer. Det er også rekruttert personell fra OUS, fra andre deler av Østlandet, og til dels også fra landet for øvrig og fra utlandet.

Som representanten viser til, har Ahus behov for intensivsykepleiere og ulike typer legespesialister. Ahus håndterer dette gjennom bruk av innleid personell og gjennom eksterne rekrutteringstiltak. Ahus har i tillegg igangsatt videreutdanning for 25 av sine sykepleiere til intensivsykepleiere, og er i ferd med å

rekruttere kompetente legespesialister i fra utlandet. Norge har en god legedekning, men innenfor enkelte spesialiteter kan behovet bli større enn tilgangen. Helse- og omsorgsdepartementet vil derfor legge vekt på at det utdannes flere legespesialister innenfor de rekrutteringsutsatte spesialitetene.

Ahus har pr. i dag ca 6 400 årsverk (ca. 8 000 ansatte) og et budsjett på om lag 6,7 mrd. kroner. Ahus' opptaksområde omfatter Romerike, Rømskog i Østfold, Follo og bydelene Alna, Stovner og Grorud i Oslo. Samlet sett utgjør dette et pasientgrunnlag på om lag 460 000 mennesker. I følge Helse Sør-øst RHF har Ahus økt bemanningen med om lag 1 400 årsverk for å håndtere det økte pasientgrunnlaget. De

mange nyansettelsene har medført omfattende opplæringsaktivitet i systemer, rutiner og teknisk utstyr. De ansatte og nyansatte, som har gjort en solid innsats, er i ferd med å finne gode arbeidsmønstre og samarbeidsrelasjoner. Dette vil gradvis forbedre logistikken og øke behandlingsaktiviteten ved helseforetaket.

Helse Sør-øst RHF har forsikret meg om at de følger situasjonen ved Ahus nøye, både når det gjelder bemanningssituasjonen og tjenestetilbudet. Vurderingen er at situasjonen er tilfredsstillende og at de ansatte ved Ahus har arbeidet målrettet og konstruktivt for å sikre forsvarlig og godt tilbud til pasientene.

SPØRSMÅL NR. 32

Innlevert 6. oktober 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 13. oktober 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Regjeringen har ikke lagt inn finansiering til oppstart av Hålogalandsbrua i statsbudsjettet for 2012. Regionsjef i Statens vegvesen utaler til dagsavisen Fremover at de likevel kan komme i gang med byggestart på Hålogalandsbrua.

Kan statsråden garantere for finansiering og oppstart i 2012, og hvordan vil statsråden finansiere prosjektet?»

BEGRUNNELSE:

I prop. 1S side 103 står E6 Bru over Rombakken (Hålogalandsbrua).

Det er lokalpolitisk tilslutning til et opplegg for delvis bompengefinansiering av utbyggingen. Det skal gjennomføres ekstern kvalitetssikring (KS2) Forutsatt tilslutning til et opplegg for delvis bompengefinansiering kan det være mulig med anleggsstart i 2012 med bompenger. Regjeringen vil først ta stilling til prosjektet etter at den eksterne kvalitetssikringen er gjennomført.

Regjeringen ligger 1,7 milliarder bak sin egen ramme for NTP, og det før man har finansiert Hålogalandsbrua.

Svar:

Det fremgår av Prop. 1 S (2011-2012) at det er lokalpolitisk tilslutning til et opplegg for delvis bompengefinansiering av utbyggingen. Det skal imidlertid gjennomføres ekstern kvalitets- sikring av prosjektet (KS2). Resultatet av dette arbeidet skal etter planen foreligge tidlig i 2012. Regjeringen vil ta endelig stilling til prosjektet etter at den eksterne kvalitetssikringen er gjennomført. Jeg tar sikte på å legge frem saken for Stortinget, herunder forslag til finansierings- og framdriftsplan for prosjektet, så snart endelige avklaringer foreligger.

Som det fremgår av Prop. 1 S (2011-2012) vurderer jeg det som mulig med anleggsstart i 2012 med bompenger.

SPØRSMÅL NR. 33**Innlevert 6. oktober 2011 av stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen****Besvart 13. oktober 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«I Statsbudsjettet for 2012 kan vi lese: Det er forutsatt midler til bygging av midtrekkverk på E39 ved Flekkefjord i Vest-Agder. Vi kan også lese at det er forutsatt midler til å starte byggingen av midtrekkverk på E39 mellom Rosseland og Storenes bru i Vest-Agder.

Betyr dette at det kommer midler til disse to prosjekter, eller betyr det at man kan se langt etter pengene?»

BEGRUNNELSE:

Begge ovennevnte prosjekter er viktig å få på plass i Vest-Agder. Forespørsel om midtdele på E39 ved Flekkefjord har jeg sendt inn tidligere.

Ved bruk av ordet "forutsatt" slik det fremkom-

mer flere steder, kan man ikke vite om det er avsatt midler til disse tiltak "eller ikke". Ordet brukt på den måten tåkelegger om det er vilje til å starte opp disse prosjektene, "eller ikke".

Jeg "forutsetter" at det er bevilget penger til prosjektene, pga at vi trenger disse forbedringene på veiene i Vest-Agder. Vi har ingen liv å miste.

Svar:

Jeg kan bekrefte at det i forslaget til statsbudsjett for 2012 er satt av midler til bygging av midtrekkverk på E39 ved Flekkefjord og til å starte byggingen av midtrekkverk på E39 mellom Rosseland og Storenes bru. Formuleringen "forutsatt" henger sammen med at det er Stortinget som fatter endelig vedtak om budsjettet.

SPØRSMÅL NR. 34**Innlevert 6. oktober 2011 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 13. oktober 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Det er nå lagt ut for salg noe statlig skog i enkelte fylker. Dette er i tråd med det som ble bestemt i forbindelse med norgeshistoriens største skogkjøp av Statsskog.

Hvorfor legges det ikke ut skog for salg i hele landet samtidig og med en tidshorisont som er mye kortere?»

Svar:

Arronderingssalget til Statskog SF skjer som en oppfølging av foretakets kjøp av selskapene Borregaard Skoger AS, Borregaard Vafos AS og Børresen AS fra Orkla ASA.

I Prop. 11 S (2010-2011) Kapitalforhøyelse og statlig lån til Statskog SF framgår det at styret i Statskog SF la til grunn at oppkjøpet av selskapene ville muliggjøre salg av spredte skogeiendommer foretaket eier fra før i sør- og midt-Norge for å effektivisere skogsdriften ytterligere. I Innst. 153 S (2010-2011)

uttrykte flertallet i næringskomiteen tilfredshet med at det i regjeringens forslag var lagt opp til et omfattende arronderingssalg, men ba regjeringen vurdere arronderingssalg av spredte teiger også i Nordland og Troms.

Jeg har på dette grunnlag og etter tett dialog med foretaket, vedtatt kriterier og opplegg for Statskog SFs arronderingssalg i ekstraordinært foretaksmøte i Statskog SF 27. mai i år.

Det skal selges eiendommer over hele landet etter kriterier og en tidsplan som gjør det mulig å effektivisere Statskog SFs skogsdrift og bidra til å styrke foretakets økonomi. Salget startet i september 2011, og det er allerede solgt eiendommer i Vest-Agder, Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Buskerud, Oppland, Møre og Romsdal, Nordland og Troms.

Det ligger for tiden eiendommer ute for salg i Troms, Nordland, Sør-Trøndelag og Oppland. Det er knyttet et omfattende arbeid til gjennomføringen av salget, både med hensyn til utvelgelse, taksering, avklaring av rettigheter m.m. Dette, og kravet til at Stat-

skog skal søke å oppnå høyest mulig pris for eiendommene, gjør at salget nødvendigvis må strekke seg over flere år.

Det er Statskog som har ansvaret for gjennomføringen innenfor de rammene som er gitt gjennom kriteriene og opplegget for arronderingssalget. I foretaksrådets vedtak er det lagt opp til at salget av eiendommer på Sørlandet, Vestlandet, Nordland og

Troms gjennomføres innen 2014, mens salget på Østlandet og i midt-Norge gjennomføres innen 2017.

I tillegg til at arronderingssalget vil styrke Statskog SFs økonomi, representerer salget en unik mulighet til å styrke næringsgrunnlaget for private skogeiere, kommuner og allmenninger. Dette vil gi muligheter for et aktivt lokalt eierskap slik Stortinget har forutsatt.

SPØRSMÅL NR. 35

Innlevert 6. oktober 2011 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 17. oktober 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Elektriske småbåtmotorer gir mange muligheter de ellers ikke ville hatt til å komme seg ut på vannet.

Vil statsråden gjøre dette lovlig på alle vann hvor dette er mulig?»

Svar:

Da lov om motorferdsel ble vedtatt i 1977, var det helt bevisst at loven også skulle omfatte motorkjøretøy og motorfartøy med elektriske motorer, selv om elektriske motorer ikke forurensar i form av eksos og heller ikke lager støy i samme grad som bensin- og dieselmotorer. Elektriske motorer ble omfattet fordi lovens formål er mye videre enn det å forebygge støy og forurensning, jf. Ot.prp. nr. 45 (1976-77) Om lov om motorferdsel i utmark og vassdrag. I motorferdselloven § 1 er det sagt at loven tar sikte på "å verne om naturmiljøet og fremme trivselen." Uttrykket "naturmiljøet" er ment i videste betydning. Det omfatter ikke bare naturlandskapet med mark, planteliv og dyreliv, men også andre miljøverdier som ren luft, rent vann og landskap og stillhet og ro. Ut fra formålet vil det derfor være områder der det er nødvendig å kunne

begrense eller helt forby ferdsl med elektriske motorer.

Motorferdsellovens hovedregel er at ferdsl med motorfartøyer er tillatt på innsjøer som er 2 kvadratkilometer eller større og forbudt på innsjøer som er mindre enn 2 kvadratkilometer. Som illustrasjon kan jeg nevne at Maridalsvannet her i Oslo er på ca 3,8 kvadratkilometer, nesten dobbelt så stort som de innsjøer der utgangspunktet er at ferdsl med motorfartøyer er tillatt. Så er det slik at de lokale forhold kan tilsi at det bør gjelde andre regler, enten ved at det bør være forbud eller begrenset ferdsl på innsjøer større enn 2 kvadratkilometer, eller at det helt eller delvis bør tillates ferdsl på innsjøer mindre enn 2 kvadratkilometer. Dette er det opp til den enkelte kommune å fatte vedtak om. Kommunen kan derfor tillate ferdsl på innsjøer mindre enn 2 kvadratkilometer, dersom det foreligger særlige grunner. Jeg mener derfor at behovet for å tillate bruk av elektriske båtmotorer på vann der dette er mulig, er tilstrekkelig ivaretatt i lovert slik den er i dag, og at det er den enkelte kommune som bør gjøre denne vurderingen.

SPØRSMÅL NR. 36**Innlevert 6. oktober 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke****Besvart 13. oktober 2011 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken****Spørsmål:**

«Hva vurderer statsråden som tilstrekkelig trygge juridiske rammer rundt et barns oppvekst, hvordan vurderer statsråden rammene rundt barn som av ulike grunner vokser opp uten kontakt med den ene av sine foreldre, og er det i den forbindelse behov for tiltak overfor flere grupper enn barn født av surrogatmor i utlandet?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til pressemelding fra BLD 16.09.11, om regjeringens arbeid for å sikre barn født av surrogatmor i utlandet juridisk. Det er fornuftig å gå gjennom dette for å sikre at alle barn i Norge får tilstrekkelig trygge rammer rundt oppveksten. Situasjonen for det enkelte barn født av surrogatmor i utlandet er imidlertid ulik fra tilfelle til tilfelle. En del av disse barna har den ene av sine to omsorgspersoner som biologisk og juridisk forelder. Flere vokser opp med sin biologiske far, mens farens mannlige eller kvinnelige ektefelle ofte ikke er biologisk eller juridisk forelder til barnet.

Det er imidlertid mange andre barn i Norge som også vokser opp i en situasjon der de ikke har kontakt med den ene av sine foreldre og dennes slekt. Det kan skyldes at den ene forelderen døde tidlig i barnets liv, eller det kan være andre grunner til at den ene forelderen (og dennes slekt) ikke har kontakt med barnet. Ofte har da den gjenværende forelderen funnet ny partner. Dette gjelder mange barn i Norge. Det er svært sjelden at disse stebarnsadopterer. Det ser ut til at disse familiene vurderer det slik at det ikke er behov for dette.

I noen få tilfeller er også uteblivelsen av en forelder planlagt ved at enslige kvinner har benyttet seg av assistert befruktning i utlandet.

Det er viktig at man i forbindelse med vurderingen av tiltak for å sikre barn født av surrogatmor, har et helhetssyn på de juridiske rammene rundt barns oppvekst, slik at de samme vurderingene legges til grunn for hva som er tilstrekkelig juridiske rammer for barn født av surrogatmor i utlandet som andre barn. Det er likeså viktig at lovgivningen og praksis på dette feltet baseres på barnets behov mer enn voksnes ønsker.

Svar:

Det gjelder ingen særregler for etablering av morskap og farskap og søknad om adopsjon etter bruk av eggdonasjon/surrogati. De generelle reglene gjelder derfor. Dette innebærer at den som føder barnet er barnets mor, og at farskap etableres på de måter som barneloven bestemmer. Den som ønsker å bli juridisk forelder til barnet må søke om adopsjon. Jeg understreker at adopsjon er et fullgodt alternativ for etablering av foreldreskap.

Jeg er opptatt av at barn i Norge, som er født av surrogatmor i utlandet og der morskap og farskap har blitt feilregistrert i Folkeregisteret, kan sikres et juridisk avklart foreldreskap. Departementet har nylig sendt et brev til NAV, Skatteetaten og Bufetat om hvordan foreldreskap i mange tilfeller kan etableres på en rask og god måte innenfor gjeldende regelverk. Som kjent vil departementet også få gjennomført en utredning med tanke på behovet for en midlertidig overgangsordning for de barna som eventuelt ikke kan sikres etter gjeldende rett. Brevet er lagt ut på departementets hjemmeside, www.bld.dep.no.

Jeg er enig med stortingsrepresentant Håbrekke i at det er viktig at man ved vurderingen av tiltak for å sikre barn født av surrogatmor, også ser helhetlig på alle barns behov for trygge juridiske rammer til sine omsorgspersoner, og at lovgivning og praksis på dette feltet baseres på hensynet til barnets beste. Jeg vil for øvrig vise til at Farskapsutvalget (NOU 2009: 5) og Adopsjonsutvalget (NOU 2009: 21), som begge har vært på høring, har foreslått at det også skal gis adgang til å adoptere tidligere ektefelles barn etter skilsmisse og etter juridisk forelders død. Forslagene er nå til vurdering i departementet.

Jeg er ellers opptatt av at vi, gjennom lovgivningen og andre tiltak, legger til rette for at alle barn skal kunne utvikle og opprettholde best mulig kontakt med begge sine foreldre. Svært mange barn i Norge opplever at foreldrene går fra hverandre. De fleste foreldre samarbeider bra etter samlivsbrudd, men i en del tilfeller er konfliktnivået høyt, noe vi vet er skadelig for barna. Jeg ser det som særlig viktig å arbeide videre med tiltak som kan fremme samarbeidet mellom foreldrene og bidra til at flere foreldre inngår avtale om foreldreansvar, fast bosted og samvær på et tidlig stadium. Jeg vil framheve mekling, hjelp til foreldresamarbeid og samtalegrupper i regi av familievernkontorene som et særlig viktig tilbud til familier med høyt konfliktnivå.

SPØRSMÅL NR. 37**Innlevert 7. oktober 2011 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 21. oktober 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Statsråden er kjent med har det i lang tid vært jobbet for å få gjort utbedringer på RV41 mellom Brunkeberg i Telemark og Timenes i Vest-Agder. På store deler av strekningen er det et stort forfall og bare i Vest-Telemark er det konstatert at man de neste ti årene trenger 220 mill. til å oppgradere veien. Det er i budsjettet ikke satt av midler til strekningen i Telemark.

Er statsråden tilfreds med den dårlige veistandarden på deler av RV41, eller vil statsråden bevilge midler slik at man kan starte oppgraderingen i 2012?»

Svar:

Rv 41 har stedvis lav standard og det er behov for en utbedring. Ingen deler av vegen har bredde under 6 meter, men drøyt halve veglengden mangler gul midtstripe. Flere delstrekninger har dårlig kurvatur og det er behov for å bedre trafikksikkerheten og framkommeligheten. Behovene for tiltak på rv 41 er

analysert i de rutevise riksvegutredningene som Statens vegvesen presenterte i april 2011 som et grunnlag for arbeidet med Nasjonal transportplan 2014-2023. Der vises behov for tiltak på totalt 1 320 mill. kr, hvorav 290 mill. kr i prioritetsgruppe 1. Problemerkene er størst i Telemark. For strekningen gjennom dette fylket har Rambøll AS i 2011 derfor utarbeidet en mer detaljert rutevis plan. Den viser et behov for tiltak for 220 mill. kr på rv 41 gjennom Telemark. Det foreligger ikke tilsvarende detaljerte utredninger for rv 41 gjennom Agderfylkene.

De rutevise riksvegutredningene og den rutevise planen for rv 41 gjennom Telemark vil inngå som et grunnlag for de vurderinger og prioriteringer som skal gjøres i arbeidet med Nasjonal transportplan 2014-2023. Statens vegvesen planlegger imidlertid også mindre utbedringer av denne strekningen med vedlikeholdsmidler i 2012 og 2013. I handlingsprogrammet for perioden 2012-2013 er det dessuten satt av midler i 2013 til gang- og sykkelveg på strekningen Lauvdalen – Treungen.

SPØRSMÅL NR. 38**Innlevert 7. oktober 2011 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 18. oktober 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«I 2011 har flom, ras og kraftig nedbør flere ganger skapt uforutsette utfordringer for både vei og jernbane. Hva har det kostet å reparere infrastrukturen etter disse hendelsene, hvor har disse midlene blitt hentet fra, og har noen av disse hendelsene ført til forsinkelser på spesifikke vedlikeholds- eller investeringsprosjekter?»

Svar:

Behovet for evt. tilleggsbevilgninger for veg og jernbane vil bli vurdert i forbindelse med nysalderingen av statsbudsjettet 2011 som legges fram for Stortinget i november.

SPØRSMÅL NR. 39**Innlevert 7. oktober 2011 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen****Besvart 12. oktober 2011 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Høyre har gjentatte ganger etterlyst en helhetlig bemannings- og soningskapasitetsplan fra Regjeringen. Eksempelvis er Midtre Hålogaland i dag det eneste politidistrikt som ikke har fengsel, med de praktiske og økonomiske ulemper dette medfører. Berørte fylkeskommuner og regionråd har vedtatt uttalelser med krav om fengselsplasser i regionen.

Vil statsråden bidra til å lette fengselssituasjonen i Midtre Hålogaland spesielt, og forutsigbarheten i Kriminalomsorgen generelt?»

BEGRUNNELSE:

Lødingen Kommune har presentert et forslag til en robust fremtidig fengselsløsning i tilknytning til de militæranlegg som ikke lengre er til militær bruk. Disse anleggene ligger også gunstig plassert geografisk i Midtre Hålogaland.

Svar:

Justisdepartementet har gitt Kriminalomsorgens sentrale forvaltning (KSF) i oppdrag å utarbeide en samlet kapasitetsplan med enhetsstruktur for fengslene og friomsorgskontorene.

I planen skal vurderes hvordan kapasiteten i kriminalomsorgen bør settes sammen for å dekke fremtidig kapasitetsbehov og legge til rette for en straffegjennomføring etter intensjonene i St.meld. nr. 37 (2007-2008) Straff som virker – mindre kriminalitet – tryggere samfunn.

Det skal også vurderes hvor enhetene bør lokaliseres med hensyn til bl.a. nærhetsprinsippet og innsettings hjemsted, og hvor store enhetene bør være for å sikre et godt innhold i straffegjennomføringen. I tillegg skal det gjøres en vurdering av enhetenes bygningsmessige tilstand og hvordan fengslene bør være utformet for å tilfredsstille kravene til moderne straffegjennomføring.

Strukturen i Kriminalomsorgen region nord, herunder Midtre Hålogaland, vil bli vurdert i arbeidet med planen.

I forbindelse med en vurdering av fengselskapasiteten i Midtre Hålogaland har Statsbygg gjennomført en utredning av et eventuelt fengselstilbud ved Nes fort.

Departementet har rapporten til vurdering og jeg vil komme tilbake til et eventuelt fengselstilbud ved Nes fort og kapasitetsplanen på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 40**Innlevert 7. oktober 2011 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen****Besvart 13. oktober 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Ofofbanens kapasitet vil om få år bli sprengt, dersom det ikke foretas tilpasninger som tar høyde for en kraftig økt jernmalmproduksjon i nord Sverige. Utskipning av malm fra Narvik kan bli fordoblet om få år. Noe som vil innebære at Ofofbanens kapasitet må økes kraftig. Det antas at det kun er dobbeltspor på Ofofbanen som kan ta høyde for den betydelige trafikkøkningen.

Hva vil statsråden foreta seg for å sørge for at Ofofbanen får kapasitet til å ta hånd om en forventet doubling av trafikken?»

Svar:

Ofofbanen har en høy kapasitetsutnyttelse særlig for lange tog over 500 meter. LKAB har varslet en vesentlig økning av sin malmtrafikk i årene framover. I tillegg har Northland Resources AB (NRAB) planer om å benytte Ofofbanen for å skipe ut malm fra Narvik allerede fra 2013. Økningen i malmtrafikken sammen med annen gods- trafikk, medfører behov for å øke kapasiteten på Malmbanan/Ofofbanen i løpet av de nærmeste årene. Hvis det ikke gjennomføres kapasitetsøkende tiltak antas det at Ofofbanen vil bli overbelastet omkring 2015.

Samferdselsdepartementet er positiv til den økte aktiviteten på Ofotbanen, men det er en utfordring å få på plass nye og omfattende investeringer ut over det som er prioritert i Nasjonal transportplan 2010-2019 (NTP). I Jernbaneverkets handlingsprogram 2010-2019 er det satt av om lag 250 mill. kroner til Ofotbanen fordelt med ca. 50 mill. kr i perioden 2010-2013 og ca. 200 mill. kr i 2014-2019. Dette har vist seg å være på langt nær nok til å møte malmselskapenes innmeldte ønsker og behov for den samme perioden, som for en stor del har kommet etter at NTP ble lagt fram og behandlet i Stortinget. Samferdselsdepartementet har derfor bedt Jernbaneverket gå i dialog med LKAB og NRAB om mulig forskuttering av tiltak som er omtalt i inneværende NTP og eventuelt anleggsbidrag på tiltak som er nødvendig ut fra selskapenes planer for transport, men som ikke er prioritert i Nasjonal transportplan 2010-2019. Jernbaneverket har for tiden drøftinger med både LKAB og NRAB angående hvilke konkrete tiltak som særlig er nødvendige for å møte selskapenes behov på relativt kort sikt, herunder finansiering og utbygging av disse tiltakene.

For øvrig arbeider Jernbaneverket med en utviklingsplan for Ofotbanen, bl.a. som grunnlag for arbeidet med neste Nasjonal transportplan 2014-2023. Jernbaneverket deltar også i et felles utredningsarbeid sammen med Trafikverket, LKAB, NRAB, kommuner og län osv. for å klarlegge de faktiske utfordringene i lys av de mange planer som foreligger for økt malmtransport på Ofotbanen. Resultatene fra disse utredningsarbeidene vil ventelig foreligge ved årsskiftet.

Jeg vil avvente resultatene av de pågående utredningsarbeidene for kapasitetsbehovet på Ofotbanen og Malmbanan. Resultatet av drøftingene mellom JBV og malm-selskapene, vil dessuten være førende for ev. tiltak på kort sikt, særlig rettet mot malmselskapenes behov. Planene for utvikling av kapasitetsøkning på Ofotbanen vil bl.a. i lys av malmtransport-selskapenes behov, bli revidert og vurdert på nytt i forbindelse med Nasjonal transportplan 2014-2023.

Det vises for øvrig til Samferdselsdepartementets Prop. 1 S. for 2012, side 141-142.

SPØRSMÅL NR. 41

Innlevert 7. oktober 2011 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 12. oktober 2011 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen

Spørsmål:

«I kjølvannet av Gullestad-utvalgets innstilling til departementet har det selvfølgelig blitt en betydelig debatt om de tiltak som utvalget foreslår knyttet til bruken av sjøarealer til oppdrett i fremtiden. Innfallsvinklene til de forskjellige forslag er mange og delte. Det er en selvfølge at det arbeidet som her er gjort blir gjenstand for en betydelig debatt. I den forbindelse ber jeg statsråden klargjøre hvordan den vil komme til politisk behandling.

Vil det bli en egen melding eller proposisjon til Stortinget?»

Svar:

Representanten viser i sitt spørsmål til Arealutvalgets rapport "Effektiv og bærekraftig arealbruk i havbruksnæringen" som jeg mottok i februar i år. Rapporten inneholder en rekke forslag til tiltak. Kjerne i rapporten må sies å være utvalgets forslag til endret arealstruktur for havbruksnæringen, og utvalgets prinsipp om inndeling av kysten i produksjonsområder, utsettsoner og såkalte "branngater".

Rapporten har nå vært ute på en seks måneders høring. Det har kommet inn en mengde høringsinnspill og enkelte av forslagene har allerede skapt betydelig debatt. Departementet vil nå sette seg godt inn i Arealutvalgets foreslåtte tiltak, og innspillene fra de ulike høringsinstansene. Alle som har bidratt i denne prosessen skal få sine merknader vurdert.

Noen av forslagene fra utvalget er generelle tiltak som dreier seg om utvikling av bedre og mer egnet kunnskapstilfang. Dette er tiltak som kan iverksettes relativt raskt, til dels uavhengig av vurderingen av utvalgets mer omfattende forslag. For eksempel har departementet bedt Havforskningsinstituttet, i samarbeid med relevante miljøer, sette i gang arbeidet med et forprosjekt med tanke på etablering en nasjonal strømkatalog for norskekysten.

Forslag som innebærer større potensielle endringer, som for eksempel prinsippet om ny arealstruktur i havbruksnæringa, er det naturlig å ta inn i arbeidet med Fiskeri- og kystdepartementets varslede stortingsmelding om Norge – verdens fremste sjømatnasjon.

SPØRSMÅL NR. 42**Innlevert 7. oktober 2011 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 24. oktober 2011 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Flere industribedrifter inngikk fastpriskontrakter med Statkraft SF mens prisen var høy. Nå risikerer de å måtte betale mer for strømmen enn det den vil koste i spotmarkedet.

Kan statsråden redegjøre for om det foreligger en reforhandlingsklausul i Statkraft SF sine fastpriskontrakter?»

BEGRUNNELSE:

Dagens Næringsliv 7.oktober 2011 har en artikkel hvor det fremkommer at 9 industribedrifter inngikk fastpriskontrakter med Statkraft SF på et tidspunkt da strømprisen var stabilt høy.

I mellomtiden har strømprisen i spotmarkedet sunket betraktelig uten at disse bedriftene har fått nytte av dette.

Norsk industri er avhengig av gode rammevilkår, herunder blant annet langsiktige og stabile energile-

veranser for å kunne konkurrere med internasjonale industriaktører. Pris på energien er en viktig faktor i denne sammenheng.

Svar:

Statkraft er en viktig leverandør av kraft til norsk industri. Norsk industri har behov for tilgang på kraft til vilkår som gir grunnlag for videreføring av eksisterende virksomhet og nye satsinger. Det er et mål at Statkraft innenfor rammene av EØS-regelverket skal arbeide for å møte industriens behov for stabil og langsiktig kraftforsyning.

Det er gledelig at det i den siste tiden er inngått flere langsiktige avtaler mellom Statkraft og kraftintensiv industri. Vilkårene i disse avtalene avgjøres mellom Statkraft og avtalepartene. Det er forretningsmessig forhold som departementet ikke har eller skal ha innsyn i.

SPØRSMÅL NR. 43**Innlevert 10. oktober 2011 av stortingsrepresentant Karin S. Woldseth****Besvart 17. oktober 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Kan utenriksministeren vurdere å bidra til å finne en løsning for nasjonalmuseet i Sarajevo i Bosnia-Hercegovina slik at befolkningen kan ha adgang til museet, samt tilby bistand til myndighetene i Bosnia-Hercegovina for å forhindre at de nasjonale skattene går til grunne på grunn av manglende finansiering?»

BEGRUNNELSE:

På min reise til Bosnia-Hercegovina nylig, ble jeg gjort kjent med at Nasjonalmuseet i Sarajevo er stengt for publikum, og at det ikke er ressurser nok til å sørge for stabil luftfuktighet, temperatur o.a. Dette fordi man ikke har fått noe budsjett for 2011, da man fremdeles ikke har fått noe ministerkomité, som kan gi Parlamentet budsjett. Bosnia-Hercegovina drives nå av byråkrater etter teknisk mandat.

En av grunnene til at man bør sørge for at Bosnia-Hercegovinas nasjonalskatter sikres, er at dette forteller historien til ett sammensatt land, hvor mennesker kunne leve sammen uten etniske forskjeller og uro. I dag samles det inn penger gjennom frivillige, og ved at man kopierer de gamle skattene og selger smykkene i gamlebyen i Sarajevo, der 25 % av prisen går til museet.

Svar:

Nasjonalmuseet i Sarajevo og alle dets avdelinger er, i følge våre opplysninger, åpent for publikum. Jeg er imidlertid også kjent med at den økonomiske situasjonen ved museet er vanskelig og at museet ikke er sikret de nødvendige årlige tilskudd over landets statsbudsjett. Det gis noen mindre beløp årlig til museet fra offentlige budsjetter. Som en følge av dette har det ikke vært tilstrekkelige midler til anskaffel-

se av fuktighets- og temperaturkontroll. Fra norsk side har vi tidligere gitt midler til museet for innkjøp av bl.a. teknisk utstyr og verktøy.

Mot denne bakgrunn vil vi ta kontakt med museet og Bosnia-Hercegovinas myndigheter for å kartlegge den faktiske situasjonen knyttet til spørsmålet om forsvarlig bevaring av nasjonalskattene.

Jeg kan legge til at den norske bistanden til Bosnia-Hercegovina er på om lag 100 millioner kroner og satsningsområdene er forsoning og demokratisering, utvikling av justissektoren, økonomisk utvikling og sikkerhetssektorreform.

SPØRSMÅL NR. 44

Innlevert 10. oktober 2011 av stortingsrepresentant Bente Thorsen

Besvart 18. oktober 2011 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Haugaland og Sunnhordland politidistrikt er ett av Norges lavest bemannede politidistrikt. I tillegg så er fengselskapasiteten på vestlandet sprengt noe som medfører at sårt tiltrengte politiresurser i distriktet blir brukt til å transportere fanger rundt om i hele landet.

Vil justisministeren sørge for at HSPD minst får samme rammebetingelser som andre politidistrikt får, både når det gjelder økonomi og bemanningsmessig, og ser ministeren for seg at det er behov for nytt fengsel på Haugalandet i nær fremtid?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge artikkel i Haugesunds Avis den 07.10 så uttaler fungerende politimester i Haugaland og Sunnhordland politidistrikt at distriktet ligger helt nederst både bemanningsmessig og i tildeling av midler per innbygger. Per i dag har de 15 ledige stillinger. Stillingerne står ubesatt fordi politiet må finansiere investeringer i nødvendig IT-utstyr over det ordinære driftsbudsjettet. Forsvaret, NAV og sykehusforetakene har fått ekstrabevilgninger til dette over statsbudsjettet.

Dette går helt klart utover tjenestetilbudet til innbyggerne i politidistriktet.

Mangel på soningsplasser på Vestlandet fører til at polititjenestemenn fra HSPD må transportere fanger over urimelig lange distanser.

Når det er et uttalt mål og ønske å ha et synlig politi i gatene så kan det synes som merkelig at politiet må bruke store resurser på fangetransport. Denne bruken av politiresursene bør vel med all tydelighet vise at det er behov for flere soningsplasser i regionen.

Svar:

Regjeringen har i perioden 2005 til 2011 gjennomført en betydelig styrking av politiet. Bevilgningen til politiet og påtalemyndigheten er økt fra 8,2 milliarder kroner i 2005 til 12,2 milliarder kroner i 2011, en vekst på 4,0 milliarder kroner (48,8 prosent). I tillegg er det i Prop. 1 S (2011-2012) foreslått en økning i bevilgningen på 696 millioner kroner. For regjeringen er det viktig at den styrking som er gjennomført bidrar til et politi som er bedre i stand til å forebygge og bekjempe kriminalitet, og som samtidig ivaretar befolkningens behov for trygghet, tilstedeværelse og service. Den styrking som er gjennomført i perioden 2005 – 2011 har også kommet Haugaland og Sunnhordland politidistrikt til gode.

Justisdepartementet har startet et arbeid som bl.a. skal gjennomgå politiets oppgaver og organisering – Resultatreformen – videreutvikling av politi- og lensmannsetaten. En sentral del av arbeidet vil være spørsmål om beredskap, bemanning, responstid, organisering og utstyr.

Da Politidirektoratet ble opprettet i 2001 ble ansvaret for etatsstyring og ressursfordeling delegert fra Justisdepartementet. Politidirektoratet fordeler budsjettet etter en ressursfordelingsmodell basert på en rekke kriterier relatert til politiets oppgaveløsning, hvor kriminalitetsbekjempelse og trygghet representerer de viktigste områdene. Det er ikke bare innbyggerantall, slik stortingsrepresentanten legger til grunn, som påvirker politiets arbeidsmengde og dermed ressursbehov.

Når politidistriktene får sin årlige rammetildeling, er det distriktets ledelse som kjenner de lokale utfordringene og har ansvaret for at ressursene disponeres slik at innbyggerne får en best mulig polititjeneste.

Dagens ressursfordelingsmodell legger til grunn en rekke kriterier relatert til politiets oppgaveløsning, hvor kriminalbekjempelse og trygghet representerer de viktigste områdene. Det er, etter de vurderinger som ble gjort ved utarbeidelse av fordelingsmodellen, ikke bare innbyggerantall som påvirker politiets arbeidsmengde og dermed ressursbehov. Imidlertid peker mange på forskjeller i ressurstildelingen mellom enkelte politidistrikter og mener noen distrikter kommer dårligere ut enn de burde. Regjeringen har derfor varslet en gjennomgang av dagens ressursfordelingsmodell.

For å imøtekomme utfordringene med soningskapasiteten, har Justisdepartementet gitt Kriminalomsorgens sentrale forvaltning (KSF) i oppdrag å utarbeide en samlet kapasitetsplan med enhetsstruktur for fengslene og friomsorgskontorene.

I denne planen skal det vurderes hvordan kapasiteten i kriminalomsorgen bør settes sammen for å dekke fremtidig kapasitetsbehov og legge til rette for straffegjennomføring etter intensjonene i St. meld. Nr. 37 (2007-2008) Straff som virker – mindre kriminalitet – tryggere samfunn.

Det skal likeledes vurderes hvor enhetene bør lokaliseres med hensyn til blant annet nærhetsprinsip-

pet og innsattes hjemsted, og hvor store enhetene bør være for å sikre et godt innhold i straffegjennomføringen. I tillegg skal det gjøres en vurdering av enhetenes bygningsmessige tilstand og hvordan fengslene bør være utformet for å tilfredsstille kravene til moderne straffegjennomføring.

Strukturen i fengselskapasiteten på Vestlandet (kriminalomsorgens regioner i sørvest og vest), vil bli vurdert i forbindelse med planen.

Regjeringen har styrket soningskapasiteten på Vestlandet betydelig med etablering av til sammen 151 plasser ved Bjørgvin, Åna og Vik fengsler, samt Lyderhorn overgangsbolig. Videre er det etablert straffegjennomføring med elektronisk kontroll i Rogaland, Sogn og Fjordane og Hordaland fylker. I tillegg vil Hustad fengsel bli utvidet med åtte plasser. Samlet bidrar disse tiltakene til å øke straffegjennomføringskapasiteten.

Departementet arbeider med flere tiltak for å redusere soningskøen og sikre tilstrekkelig kapasitet i kriminalomsorgen, blant annet ved å øke bruken av alternative straffereaksjoner og – gjennomføringsformer og å overføre flere utenlandske innsatte til fortsatt soning i hjemlandet.

SPØRSMÅL NR. 45

Innlevert 10. oktober 2011 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 17. oktober 2011 av nærings- og handelsminister Trond Giske

Spørsmål:

«Det som opplyses om Eksportfinans sin kredittisiklo i hhv. svar fra finansministeren på skriftlig spørsmål og statsbudsjettet, kan ikke begge stemme. Den forståelse som legges til grunn i budsjettet, om at Eksportfinans ikke tar risiko, har vært den rådende.

Vil Nærings- og handelsministeren bidra til å oppklare antatt misforståelse hos Finansdepartementet, og sørge for at eksportvilkårene ikke blir vesentlig forverret for norsk næringsliv gjennom at Eksportfinans får de nødvendige unntak fra nye EU-regler?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har stilt finansminister Sigbjørn Johnsen to spørsmål knyttet til rammevilkårene for Eksportfinans. Jeg viser til Dokument nr. 15:1797 (2010-2011) og Dokument nr. 15:1917 (2010-2011).

I svar av 30. august 2011 skriver finansministeren "Eksportfinans er en kredittinstitusjon og tar som andre kredittinstitusjoner risiko." I svar av 21. september 2011 skriver finansministeren "Eksportfinans er en kredittinstitusjon og må - på lik linje med andre norske kredittinstitusjoner - ha tilstrekkelig med kapital til å bære den risikoen institusjonen selv tar på seg, herunder risiko forbundet med engasjementer med andre kredittinstitusjoner".

I statsbudsjettet for 2012, Prop. 1 S (2011-2012) for Det kongelige nærings- og handelsdepartementet er det under Post 73 Støtte ved kapitalvareeksport skrevet "Eksportfinans tar ikke kredittisiklo, ved at bankene og/eller Garantiinstituttet for eksportkreditt stiller garanti for lånene". Tilsvarende formulering gjenfinnes i fjorårets budsjett.

Bakgrunnen for mine spørsmål har vært regjeringens unnlattelse av å gi et nasjonalt unntak for den type engasjementer Eksportfinans har, slik at nye

egenkapitalkrav fra nyttår ikke medfører at Eksportfinans sin ramme reduseres fra 6,8 mrd til 1,3 mrd kroner pr. bedrift.

For eksportnæringen vil en slik endring bety en vesentlig reduksjon av lånemulighetene hos Eksportfinans, og konsekvensene vil bli store. Bare Møre og Romsdal fylke alene har 95 kontrakter hos Eksportfinans, og Kyst-Norge kan bli hardt rammet.

Svar:

Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (GIEK) eller andre kredittinstitusjoner stiller garanti for Eksportfinans sine utlån. Som oppfølging av direktiv 2006/48/EF («Capital Requirements Directive», CRD) fastsatte Finansdepartementet 20. desember 2010 endringer i forskrift 22. desember 2006 nr. 1615 om store engasjementer, med virkning fra 1. januar 2011. En av endringene innebærer at engasjementer med andre finansinstitusjoner nå skal vektes 100 pst. i beregningen av samlet engasjement, dvs. med samme vekt som engasjementer med de fleste andre motparter. Tidligere ble engasjementer med

garanti fra andre finansinstitusjoner vektet 20 pst. Garantier fra GIEK skal også i fremtiden vektes 0 pst. Begrunnelsen for denne regelendringen fra EUs side er at erfaringene fra finanskrisen tilsier at engasjementer med andre finansinstitusjoner bør behandles på samme måte som engasjementer med andre typer motparter, fordi risikoen prinsipielt sett kan være lik.

Selv om Eksportfinans ikke tar risiko mot sine lånetakere ved at utlånene er garantert, tar Eksportfinans likevel en risiko mot sine garantister (andre kredittinstitusjoner enn GIEK), ved at disse garanterer for utlånene.

Finansdepartementet fastsatte en overgangsregel for Eksportfinans i forskriften om store engasjementer, slik at selskapet kan benytte de tidligere reglene om store engasjementer fram til 31. desember 2011.

Det arbeides for å finne en løsning som best mulig ivaretar at de særlige formålene med virksomheten til Eksportfinans kan føres videre. Dette skjer i samarbeid mellom Nærings- og handelsdepartementet og Finansdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 46

Innlevert 10. oktober 2011 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 21. oktober 2011 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«I mange år har det nå vært diskutert muligheten for å opprette et fengsel ved det som tidligere var Lødingen fort. Bygningsmassen er besøkt av flere, inklusiv Justisministeren selv og lokalbefolkningen føler at det går svært lang tid før en beslutning tas.

Mitt spørsmål blir derfor når justisministeren sammen med JD tar en endelig avgjørelse slik at de berørte parter får en avklaring?»

Svar:

Justisdepartementet har gitt Kriminalomsorgens sentrale forvaltning (KSF) i oppdrag å utarbeide en samlet kapasitetsplan med enhetsstruktur for fengslene og friomsorgskontorene.

I planen skal vurderes hvordan kapasiteten i kriminalomsorgen bør settes sammen for å dekke fremtidig kapasitetsbehov og legge til rette for en straffegjennomføring etter intensjonene i St.meld. nr. 37 (2007-2008) Straff som virker – mindre kriminalitet – tryggere samfunn.

Det skal også vurderes hvor enhetene bør lokaliseres med hensyn til bl.a. nærhetsprinsippet og innsettes hjemsted, og hvor store enhetene bør være for å sikre et godt innhold i straffegjennomføringen. I tillegg skal det gjøres en vurdering av enhetenes bygningsmessige tilstand og hvordan fengslene bør være utformet for å tilfredsstille kravene til moderne straffegjennomføring.

Strukturen i Kriminalomsorgen region nord, herunder Midtre Hålogaland, vil bli vurdert i arbeidet med planen.

I forbindelse med en vurdering av fengselkapasiteten i Midtre Hålogaland har Statsbygg gjennomført en utredning av et eventuelt fengselstilbud ved Nes fort. Dette er en mulighetsstudie som vurderer muligheten for ombygging av deler av Nes fort til fengselsformål og estimat på kostnadskonsekvenser i tilknytning til dette. Ny byggeteknisk forskrift gjeldende fra 1. juli 2010 innebærer at en ombygging vil medføre store utgifter. Departementet har rapporten til vurdering og jeg vil komme tilbake til et eventuelt fengselstilbud ved Nes fort og kapasitetsplanen på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 47**Innlevert 10. oktober 2011 av stortingsrepresentant Bent Høie****Besvart 21. oktober 2011 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Kompetent arbeidskraft er avgjørende for norske bedrifter og norsk offentlig sektor. Norsk næringsliv møter i stadig større grad internasjonal konkurranse. Vi er derfor avhengig av å ha et utdannings-system som forholder seg til dette. Fag- og yrkesopplæringen er intet unntak. Norske yrkesfagelever kan ønske å søke utfordringer i utlandet og utenlandske arbeidstakere kan ønske å jobbe i Norge.

På bakgrunn av dette spør jeg om statsråden vil legge til rette for muligheten til å ta fagbrev på engelsk?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har mottatt innspill fra bedrifter og NHO Rogaland som påpeker nytten det vil ha å kunne avlegge fagprøve på engelsk. Dette vil kunne være nyttig for norsk ungdom som av ulike årsaker ønsker en internasjonal vri på utdannelsen, og for utenlandsk arbeidskraft som ønsker å jobbe i Norge.

I lys av behovet for kompetent faglært arbeidskraft i Norge i de kommende årene, og for behovet å "snakke opp" yrkesfagene, mener jeg det er nødvendig å se på nye tiltak som kan bidra til å imøtekomme disse utfordringene. Muligheten til å ta fagprøven på engelsk fremstår som en slik mulighet.

I Stortingsmelding 44 (2008-2009) Utdanningslinja blir det redegjort for internasjonalt samarbeid om fag- og yrkesopplæringen og at dette er et samarbeid regjeringen vil følge opp. I lys av dette lurer jeg på om Kunnskapsministeren vil se nærmere på muligheten til å kunne avlegge fagprøve på engelsk.

Svar:

Engelsk står i en særstilling i norsk utdanning. Å kunne et annet språk enn morsmålet sitt fremheves som en helt sentral kompetanse for arbeidsmarkedet. Derfor er engelsk det fremmedspråket alle elever har som fellesfag, både i grunnskolen og i videregående opplæring. Jeg har stor forståelse for at fagarbeidere må kunne kommunisere på andre språk enn norsk.

Derfor er det også obligatorisk for alle elever som velger yrkesfaglige utdanningsprogram at de har et visst omfang av engelsk. I forskrift til Opplæringsloven forutsettes det at selve opplæringen i engelskfaget gjøres relevant og tilpasses det utdanningsprogrammet som eleven har valgt, slik at elevene lærer og blir prøvd i profesjonell engelsk. I den sammenheng gjør jeg oppmerksom på at det kan skje endringer i både omfang og eksamensordning for engelskfaget på de yrkesfaglige utdanningsprogrammene. Utdanningsdirektoratet vil sende dette på høring til alle relevante parter i høst.

Når det gjelder fag – og svenneprøven legger jeg til grunn at dette dreier seg om å prøve kandidaten i den kompetansen som er gitt i læreplanen for faget. Læreplanen er utarbeidet og fastsatt på grunnlag av råd fra partene i arbeidslivet og skal tilfredsstille norske krav. Det er den enkelte fylkeskommune som har ansvar for gjennomføring av fag- og svenneprøvene. Prøven er derfor å betrakte som en lokalt gitt prøve. Fylkeskommunene peker ut prøvenemnder etter forslag fra partene i arbeidslivet. Videre er det prøvenemndene som har ansvar for at utforming av oppgave til prøven og at vurdering av kandidatene er i tråd med læreplanen for faget. Dersom oppgaver og gjennomføring av prøven skal avvikes på engelsk vil dette stille nye krav til prøvenemndene, og vil derfor ha både faglige og økonomiske konsekvenser.

De som f.eks. kommer med en kvalifikasjon oppnådd i et annet land enn Norge, kan få sin kompetanse vurdert i forhold til krav i norske læreplaner. Slik vurdering benevnes realkompetansevurdering og kan f.eks. resultere i avkorting av opplæringstid. Det er delegert til fylkeskommunene å gjennomføre denne type vurdering etter regler gitt i forskrift til Opplæringslov.

Jeg tror ikke det å gjennomføre fagprøver på engelsk vil ha noen større effekt på rekruttering til yrkesfaglige utdanningsprogrammer. Derfor vil jeg prioritere andre virkemidler for å møte arbeidslivets behov for faglært kompetanse.

SPØRSMÅL NR. 48**Innlevert 10. oktober 2011 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 17. oktober 2011 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen****Spørsmål:**

«Er statsråden enig i at et Free Sales Certificate bør utstedes til den eksportør som selv regner seg som produktets produsent, sett i lys av sertifikatets formål?»

BEGRUNNELSE:

Slik undertegnede forstår det, er funksjonen til et såkalt Free Sales Certificate å bidra til gjennomføringen av eksportsalg. Mattilsynets hovedkontor har styring med utstedelse av Free Sale Certificate og de utstedes kun en gang til produksjonsvirksomhet, når det kan dokumenteres at dette er et myndighetskrav i importlandet.

Undertegnede er kjent med en sak hvor Mattilsynet mener at eksportøren ikke kan få sertifikatet, fordi et annet firma er produsent. Eksportøren mener de er produktets produsent, fordi det andre firmaet kun er deres underleverandør og på ingen måte for produsent å regne.

For eksportøren som skal selge sitt produkt/varemerke skaper det problemer at verken kunden eller importlandets myndigheter har hørt om selskapet som Mattilsynet mener skal stå som sertifikatholder.

Svar:

Representanten viser i sitt spørsmål til Free Sales Certificate som er et sertifikat som i enkelte tilfeller kreves av utenlandske myndigheter som dokumentasjon på at varen som eksporteres omsettes fritt i det landet hvor den produseres.

Det er Mattilsynet som utsteder sertifikater ved eksport av næringsmidler. Mattilsynet utsteder attester på varer som er produsert ved en konkret virksomhet. De attesterer for folkehelsemessige og evt. dyrehelsemessige problemstillinger. Godkjenningsnummer og navn på virksomhet angis i eget felt i attesten og eksportør/trader angis med eget navn i et annet felt. I sertifikatene skilles det dermed helt klart mellom produsentvirksomhet og eksportør.

Når det gjelder hvem et Free Sale Certificate kan utstedes til, opplyser Mattilsynet at de er opptatt av hvilket inntrykk man ved utstedelsen gir til mottakerlandets myndigheter. Mattilsynet kan i sertifikatet attestere at varer distribuert fra et bestemt distributørfirma fritt kan omsettes i Norge, men ikke at varen som fritt kan omsettes i Norge er produsert av en bestemt eksportør eller et bestemt distributørfirma. Det blir å gi et uriktig inntrykk av de faktiske forhold.

På bakgrunn av spørsmålet har jeg bedt Mattilsynet se nærmere på sin praksis på dette området, herunder vurdere hvorvidt sertifikatet er utformet slik at det fremstiller de faktiske forholdene, samtidig som formålet med sertifikatet ivaretas.

SPØRSMÅL NR. 49**Innlevert 10. oktober 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 18. oktober 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«I Regjeringens budsjett til Landbruks- og matdepartementet Kap. 1138 reduserer man støtten til Dyrevernalliansen fra 400 000 til 200 000. Stortinget valgte i budsjettet 2010-2011 å sette mere fokus på dyrevern og økte beløpet til 400 000. Dyrevernalliansen er den mest aktive organisasjonen innen det å sette fokus på en god dyrevelferd og søkte om 500 000 kroner.

Kan statsråden redegjøre faglig på hvorfor han legger opp til å kutte i støtten Dyrevernalliansen?»

Svar:

Landbruks- og matdepartementet har gjennom Prop. 1 S (2011-2012) foreslått fordeling av midler over ordningen Støtte til organisasjoner over kap. 1138 post 70. Formålet med tilskuddsordningen er å støtte landsdekkende organisasjoner som arbeider

innenfor landbruks- og matpolitiske satsingsområder.

Tilskuddet skal medvirke til å holde oppe aktivitet og på denne måten bidra til et levende og aktivt organisasjonsliv lokalt, regionalt og sentralt. Slik det går fram av proposisjonen, foreslår departementet å gi prioritet til organisasjoner som arbeider med barn og unge.

Ved fordelingen av midler er det nødvendig å gjøre en totalvurdering og avveining av en rekke hensyn når de forskjellige søknader skal vurderes. Det er ikke mulig å imøtekomme alle innmeldte behov, da posten er begrenset.

I årets runde har det kommet inn 31 søknader om støtte. Etter en totalvurdering og gjennomgang av

innkomne søknader, og en nødvendig og streng prioritering, er det i budsjettproposisjonen foreslått å gi støtte til 23 av søknadene.

Noen nye organisasjoner som ikke fikk støtte i fjor er foreslått i år. Dette har også sammenheng med en avvikling av støtte til visse organisasjoner over jordbruksavtalen, og en overføring fra avtalens kap. 1150 til kap. 1138.

For andre organisasjoner er det foreslått justeringer som innebærer både økning og reduksjon av foreslått tildeling.

Ut fra den omtalte helhetsvurderingen, og innenfor rammen av en nødvendig og streng prioritering, er derfor departementets forslag til fordeling slik det framgår av proposisjonen.

SPØRSMÅL NR. 50

Innlevert 11. oktober 2011 av stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad

Besvart 19. oktober 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Kva vurderer miljøvernministeren som forsvarlige alternativ til den svært omfattande og kostbare behandlinga planlagt for vassdraget Driva i Møre og Romsdal?»

GRUNNGJEVING:

Det er en uttalt målsetting å utrydde lakseparasitten Gyrodactylus salaris i Norske vassdrag der dette blir sett på som mogleg. Arbeidet med å bekjempe denne parasitten er svært krevjande og det er ulik erfaring med dei tiltak som er satt inn for å bekjempe den. Spesielt er det utfordrande å bekjempe den i vassdrag der det er mange sideelvar og vasstilsig frå steinurer og underjordiske bekkar. Det er derfor avgjerande for eit godt resultat at lokale grunneigarar som kjenner vassdraget godt, blir brukt som dei ressursane dei er. I den infiserte elva Driva i Møre og Romsdal er det planlagt rotenonbehandling pluss bygging av ei fiskesperre.

Proessen i denne saka synest å ha blitt slik at lokale grunneigarar og lokaldemokratiet ikkje lenger

har tillit til at den planlagde behandlinga vil lykkast. Der blir det peika på at naturen har gått sin gang og der er klare teikn på resistent fisk slik dei vurderer det.

Svar:

Miljøvernmyndighetene arbeider for tiden med å detaljplanlegge hvordan lakseparasitten Gyrodactylus salaris best kan bekjempes i Drivavassdraget. Planleggingsarbeidet vil strekke seg godt ut i 2012, og det er derfor for tidlig å konkludere med hensyn til hvilken konkret metodikk som skal legges til grunn. Kommunene Sunndal og Oppdal, Driva elveeigarlag og andre berørte interesser er trukket nært inn i planleggingsarbeidet, og som del av dette skal min statssekretær ha et møte med kommunene og elveeigarlaget 28. oktober. Statssekretæren vil også ha et møte med Norges Jeger- og Fiskerforbund. Jeg vil for øvrig presisere at målsettingen om å utrydde Gyrodactylus salaris fra alle vassdrag der dette anses som mulig fortsatt ligger fast.

SPØRSMÅL NR. 51**Innlevert 11. oktober 2011 av stortingsrepresentant Robert Eriksson****Besvart 21. oktober 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«En ung kvinne er født med en tannskade som har ført til store utgifter gjennom årene. Kvinnen er student og har, i perioder, måttet bruke hele studielånet til tannbehandling. Hun har store problemer med å klare seg økonomisk. Hun har søkt NAV om hjelp til å dekke utgiftene til tannbehandling og fått til svar at behandlingen klart var helt nødvendig, men at hun hadde søkt etter at behandlingen var foretatt, noe som ikke kunne aksepteres.

Finnes det muligheter for fleksibilitet et slikt tilfelle?»

BEGRUNNELSE:

Jeg er kjent med at man etter regelverket skal søke om støtte til tannbehandling før man setter i gang behandlingen slik at det kan innhentes priser fra forskjellige tannleger og at NAV får et grunnlag for å vurdere hvor meget av kostnadene som skal dekkes. Når imidlertid NAV erkjenner at behandlingen var helt nødvendig, men at personen har brukt feil prosedyre i forhold til regelverket, må det kunne gå an å foreta de nødvendige undersøkelser i ettertid og refundere det beløp man finner naturlig og korrekt. Så vidt jeg skjønner har personen i dette tilfellet rett til en viss refusjon, som hun går glipp av fordi hun ikke er ekspert på korrekt regelverk.

Svar:

De kommunale tjenestene ved NAV-kontoret har to hjemler for yte stønad til utgifter til tannbehandling. Begge finnes i lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen. Det dreier seg om § 18, som gir den som ikke kan sørge for seg selv rett til stønad til livsopphold og § 19, som gir hjemmel for å yte økonomisk hjelp til personer som trenger det for å kunne overvinne eller tilpasse seg en vanskelig livssituasjon, selv om vilkårene i § 18 ikke er tilstede.

Departementet har i rundskriv I-34/2001 skrevet følgende om utgifter knyttet til tannbehandling:

”Sosialtjenesten har normalt plikt til å inkludere utgifter til nødvendig konserverende eller kurativ tannbehandling ved vurdering av stønadsbehovet. Særlig kostbar behandling ligger i utgangspunktet utenfor det loven er ment å dekke. Foreligger det et rimeligere alternativ som er faglig forsvarlig, kan stønaden begrenses til en slik løsning. Når vedkommendes tannstatus ikke er ødelagt, er det ikke tilstrekkelig bare å dekke behandling i form av proteser. Sosialtjenesten kan ikke pålegge søkeren å benytte bestemte tannleger, men dersom det i kommunen er store prisforskjeller for samme behandling, kan stønaden begrenses til å dekke et rimelig alternativ.”

Det stilles ikke krav i loven om at søknaden må sendes før behandlingen foretas. Men det er lovens prinsipp at NAV-kontoret skal vurdere den enkeltes økonomiske situasjon slik den er på søknadstidspunktet. En kostnad som allerede er betalt, er derfor uten betydning. Dersom tannbehandlingen betales umiddelbart etter at den er gjennomført, og det deretter søkes om stønad til behandlingsutgiftene, har NAV-kontoret ikke hjemmel for å yte stønad til dette formålet. Ved å sende søknad før behandlingen igangsettes, vil denne situasjonen unngås.

På den annen side innebærer prinsippet om vurdering av situasjonen på søknadstidspunktet at en person som allerede har betalt sin tannbehandling, og som følge av dette står helt uten midler til å dekke andre utgifter, kan ha krav på stønad til livsopphold på vanlig måte.

Det er med andre ord et visst rom for fleksibilitet her, men det er generelt en fordel å ta kontakt med NAV-kontoret på forhånd, dersom man vet at man kommer til å få problemer med nødvendige utgifter.

SPØRSMÅL NR. 52**Innlevert 11. oktober 2011 av stortingsrepresentant Robert Eriksson****Besvart 19. oktober 2011 av kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«En jente på 11 år i Nesset kommune i Møre og Romsdal fikk tarmslyng da hun var 7 måneder gammel, og ellers helt frisk. På grunn av mangel på adekvat akuttbehandling i Kristiansund holdt det på å få fatale følger. Hun fikk omsider medisinsk hjelp ved St. Olavs sykehus i Trondheim og reddet livet, men har en alvorlig hjerneskade. Hun ble tilkjent erstatning og har bygget et hus tilpasset hennes behov. Problemer med diverse godkjennelser gjør at hun ikke får flytte inn.

Kan statsråden bidra til at problemene blir løst?»

Svar:

Spørsmålet er opprinnelig stilt til Arbeidsministeren. Etter avtale med Arbeidsdepartementet har Kommunal- og regionalministeren overtatt besvarelsen av spørsmålet som knytter seg til godkjenningen av boligen iht. plan- og bygningslovens bestemmelser.

Mitt departement har vært i kontakt med Nesset kommune for å få mer informasjon om saken. Siden jenta er forflytningshemmet, har kommunen stilt spesielle krav til brannsikkerheten med hjemmel i teknisk forskrift. I denne forbindelse har noen reist spørsmål omkring eventuelle mangler ved boligen og

som spesielt knytter seg til brannsikkerheten. SINTEF Byggforsk skal på en slik bakgrunn være engasjert for å kvalitetssikre at boligen blir utført iht. forskriftskrav. Så langt departementet kjenner saken, er ikke dette arbeidet avsluttet.

På grunn av usikkerhet omkring boligens mangler, og da særlig mht. brannsikkerhet, har ikke kommunen kunnet utstede ferdigattest. Kommunen opplyser at så snart brannsikkerheten er ivarettatt så vil midlertidig brukstillatelse og/eller ferdigattest kunne utstedes slik at jenta får flyttet inn i sin boenhet.

Jeg må forutsette og har tiltro til at kommunen behandler byggesaken i tråd med plan- og bygningslovgivningen.

Jeg kan ikke gå nærmere inn i den konkrete byggesaken det refereres til i begrunnelsen for spørsmålet. Det er kommunen som er delegert myndighet til å forvalte plan- og bygningsloven. Overprøving av kommunens saksbehandling og vedtak foretas eventuelt av fylkesmannen, som er en viktig rettssikkerhetsinstans for innbyggerne i klagesaker. En part i en byggesak kan ved misnøye også klage til Sivilombudsmannen, som har som oppgave å kontrollere offentlige myndigheter, og bidra til å sikre at myndighetene ikke øver urett mot den enkelte borger.

SPØRSMÅL NR. 53**Innlevert 11. oktober 2011 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide****Besvart 21. oktober 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Hva er statens fremtidige ansvar når det gjelder turistveien over Trollstigen?»

BEGRUNNELSE:

I juni i år forskotterte Fylkestinget i Møre og Romsdal 12 millioner kroner for å fullføre turistanlegget, inkludert den nødvendige omleggingen på Trollstigplatået. Vedtaket bygger på en oppfatning om at finansiering av nasjonale turistveier er et statlig

ansvar, men at fylkeskommunen kan forskottere midler for å fremskynde et prosjekt som senere blir dekket over statsbudsjettet.

Denne oppfatningen bygger på svaret fra samferdselsministeren i forbindelse med fremleggelse av kommuneøkonomiproposisjonen for 2010. Under behandlingen av kommuneproposisjonen den 26. mai 2009 ga samferdselsministeren følgende svar til Transport- og kommunikasjonskomiteen under tema fylkesfordeling av investeringsmidler:

”Turistveger holdes utenom. Midler til programmet nasjonale turistveger vil derfor fortsatt bli bevilget over Samferdselsdepartementets budsjett”.

Derfor er det behov for en avklaring av ansvarsfordelingen mellom staten og fylkeskommunene når det gjelder vedlikehold og utbedringer av nasjonale turistveier.

Svar:

Jeg vil vise til at den vedtatte satsingen på Nasjonale turistveger omfatter 18 strekninger som skal utvikles til en turistattraksjon for å styrke Norges attraktivitet som feriemål for vegfarende turister. I tråd med regjeringens reiselivsstrategi «Verdifulle opplevelser» skal markedsføringen av turistattraksjonen Nasjonale turistveger med alle 18 strekningene startes opp fra 2012.

Innen 2020 skal alle strekningene framstå med et kvalitetsnivå som kvalifiserer til status som fullverdige Nasjonale turistveger. I satsingen inngår ti store attraksjoner, med reiselivsikonene Trollstigen og Vøringsfossen som de to største. Trollstigen forutsettes åpnet i 2012.

Når det gjelder statens ansvar for turistvegstrekingen Geiranger – Trollstigen vil jeg vise til Statens vegvesen handlingsprogram for turistvegene i fireårsperioden 2010-2013. I handlingsprogrammet er det satt av 389 mill. kr i statlige bidrag til finansieringen av turistvegtiltak på strekingen i perioden. Av dette utgjør den statlige andelen til turistvegattraksjonen Trollstigen om lag 140 mill. kr.

Jeg vil også vise til at staten vil ha ansvar for oppgraderinger og fornyelser av de spesielle turistvegattraksjonene. Disse skal ivaretas og finansieres innenfor turistvegprogrammet. Det samme gjelder videreutvikling og suppleringer for å styrke Nasjonale turistveger sin attraktivitet. Attraksjonen på Trollstigplatået vil bli driftet av staten, som eier.

Når det gjelder finansieringen av attraksjonen Trollstigen er jeg for øvrig kjent med at Møre og Romsdal fylkeskommune har stilt spørsmål ved om det er rimelig å forutsette fylkeskommunalt bidrag til å ferdigstille prosjektet. Fylkestinget viser blant annet til prosessen rundt kommuneproposisjonen, og at statsråden skal ha stadfestet at midler til programmet nasjonale turistveger fremdeles skal bevilges over Samferdselsdepartementets budsjett. Fylkeskommunen anser det nødvendig med en avklaring av spørsmålet om staten sitt totale ansvar for Nasjonale turistveger. I påvente av en slik avklaring gikk fylkeskom-

munen med på å forskuttere 12 mill. kr til fullføring av prosjektet for å holde fremdriften.

Fra statens side har det hele tiden vært en forutsetning for satsingen på turistvegprosjektet at andre offentlige aktører bidrar. Dette gjelder spesielt ved gjennomføringen at de ti store attraksjonene, eksempelvis Trollstigen. For disse attraksjonene har det vært et utgangspunkt at regionale og lokale bidrar med en tredel av kostnadene til planlegging og gjennomføring. På denne bakgrunn vil det være rimelig at fylkeskommunen bidrar til finansieringen for å fullføre prosjektet.

I arbeidet med forvaltningsreformen var det i en fase tenkt at ansvaret for Nasjonale turistveger skulle overføres til fylkeskommunene og med tilhørende rammeoverføring. Dette ble endret fram mot kommuneproposisjonen i 2009 slik at staten fortsatt skulle ha ansvaret for turistvegsatsingen. Opplegget i kommuneproposisjonen innebar ikke noen endring i forhold til bidrag fra eksterne aktører, men en endring i forhold til det som tidligere var tenkt som del av forvaltningsreformen.

Forutsetningene om bidrag fra andre offentlige instanser er bl.a. lagt til grunn i st.meld. nr 16 (2008-2009) Nasjonal transportplan 2010-2019, St.prp. nr. 1 (2008-2009) og Prop. 1 S (2010 – 2011). Sistnevnte er altså behandlet i Stortinget etter at forvaltningsreformen trådte i kraft. Her framgår det at satsingen på Nasjonale turistveger også omfatter oppgradering av særskilte attraksjoner og at: “Turistvegsatsingen forutsetter økonomisk medvirkning fra andre offentlige instanser og privat næringsliv.” Saken er også omtalt i Prop. 1 S (2011-2012).

Statens vegvesen har i brev av 16. august til Møre og Romsdal fylkeskommune redegjort for etatens oppfatning av gjeldende prinsipper for finansiering av turistveg prosjekter. Vegvesenet viser bl.a. til det som er redegjort ovenfor med henvisning til omtaler i St.meld. nr. 16 (2008-2009), St.prp. nr. 1 (2008-2009) og Prop. 1 S (2010-2011). På denne bakgrunn anser vegvesenet at problemstillingen er avklart, og ser frem til finansieringsbidrag fra fylkeskommunen. Jeg slutter meg til vegvesenets synspunkter.

Jeg vil for øvrig bemerke at dersom Møre og Romsdal fylkeskommune bidrar med et finansieringsbidrag på ytterligere 12 mill. kr til prosjektet, slik Statens vegvesen forutsetter, vil den lokale/regionale andelen til Gudbrandsjuvet og Trollstigen, i snitt, utgjøre en sjettedel, dvs. halvparten av kravene som vil bli stilt til nye tiltak.

SPØRSMÅL NR. 54**Innlevert 11. oktober 2011 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide****Besvart 17. oktober 2011 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen****Spørsmål:**

«Hvilke grunner har statsråden for ikke å offentliggjøre kvalitetssikringen av Kystverkets utredning av Stad skipstunnel som er utført av Holte Consulting?»

BEGRUNNELSE:

I over ett år har Holte Consulting kvalitetssikret den siste rapporten fra Kystverket om Stad skipstunnel. Kystverket har enda ikke offentliggjort verken rapporten eller den eksterne kvalitetssikringen.

I følge medieoppslag blir det nå stilt spørsmål ved om båtene kan passere i tunnelen i dårlig vær. Dersom dette er en av konklusjonene i den siste utredningen fra Kystverket bør offentligheten ta del i den.

Stad skipstunnel er utredet 17 ganger i løpet av 25 år uten at det er tatt en beslutning. Utredningene har gitt ulike anbefalinger. De to siste utredningene fra Kystverket har henholdsvis anbefalt og ikke anbefalt bygging av Stad skipstunnel.

En skipstunnel gir bedre sjøsikkerhet og vil bedre trafikksituasjonen for skip som passerer Stad. En rapport fra Sintef bedriftsutvikling fra 2011 konkluderer med at den samfunnsmessige nytten er i størrelsesorden 1,2-1,7 milliarder kroner.

Svar:

Som stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide peker på har det i det siste vært reist spørsmål i media om kvalitetssikringen av utredningen om Stad skipstunnel. Dette gjelder særlig spørsmål om den tilleggsutredning som Kystverket nå har til vurdering om bruk av skipstunnelen under de verst tenkelige bølge- og strømforhold i området.

Det foreligger ikke per dags dato noen ferdigstilt rapport fra de eksterne kvalitetssikrerne, da det fremdeles gjenstår ubesvarte spørsmål før denne kan ferdigstilles. Regjeringa mener det er viktig at vi nå får på plass en fullstendig gjennomgang av prosjektet, der alle vesentlige spørsmål er utredet. Det er bedre å

få svar på disse spørsmålene nå, enn at vi på et senere tidspunkt må ta et skritt tilbake for å foreta nye utredninger som igjen kan skape vansker for å holde den tidsramma som regjeringa har skissert i Nasjonal transportplan.

For kort å dra historikken, ble Kystverkets utredning om Stad skipstunnel lagt frem ved årsskiftet 2010/2011. Denne utredningen med alle vedlegg ligger offentlig tilgjengelig på Kystverkets hjemmesider.

Utredningen av Stad skipstunnel dimensjonert for større fartøy gjør det nødvendig å gjennomføre ekstern kvalitetssikring (KS1 og KS2). Oppdraget er gitt til Holte Consulting og Econ Pöyry. Arbeidet med kvalitetssikringen av Kystverkets utredning ble startet opp i februar 2011. Kvalitetssikringen vil gjennomgå alle sider av Kystverkets utredning, herunder de samfunnsøkonomiske vurderingene.

I løpet av kvalitetssikringen har det blitt reist spørsmål fra kvalitetssikrernes side om bruk av tunnelen under dårlige værforhold er tilstrekkelig godt nok utredet. Kystverket er derfor bedt om å vurdere dette nærmere, slik at disse opplysningene kan oversendes Holte Consulting og Econ Pöyry. Dette vil dermed være en del av den samlede gjennomgangen som nå foretas.

Når utredningen av dette er gjennomført vil kvalitetssikrerne ferdigstille sin rapport. Jeg har blitt fortalt at denne kan ventes ferdigstilt tidlig i 2012. Vi vil med dette fremdeles være i rute i forhold til den tidsplan som er skissert i Nasjonal transportplan med mulig oppstart i siste halvdel av planperioden 2010-2019 dersom det besluttes å gå videre med prosjektet.

Vi ønsker ikke noe hemmelighold rundt utredningene om Stad skipstunnel. Kystverkets utredning, som nå kvalitetssikres, finnes som tidligere nevnt tilgjengelig på Kystverkets hjemmesider. Når kvalitetssikringen foreligger vil også denne offentliggjøres. Denne gjennomgangen vil være et viktig bidrag i regjeringas videre behandling av saken, før vi kommer tilbake til Stortinget med et forslag om den videre oppfølging av Stad skipstunnel.

SPØRSMÅL NR. 55**Innlevert 11. oktober 2011 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 19. oktober 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«En utbygging av riksvei 3/25 gjennom Elverum og Løten kommune i Hedmark tilsier en bompengefinansiering på 93 %.

Syns statsråden det er riktig at næringslivet og privatbilismen skal betale så mye?»

Svar:

I St.meld. nr. 16 (2008-2009) Nasjonal transportplan 2010-2019 er det vurdert som aktuelt å prioritere statlige midler til å legge om rv 3 fra Løten til Grundset nord for Elverum, i siste seksårsperiode. Prioriteringen er betinget av at det blir tilslutning til et opplegg for delvis bompengefinansiering av prosjektet. I grunnlaget for St.meld. nr. 16 (2008-2009) var det lagt til grunn et samlet investeringsbeløp på 1 900 mill. kr, hvorav 200 mill. kr i statlige midler, jf. Samferdselsdepartementets svar på spørsmål nr. 5 i for-

bindelse med Stortingets behandling av meldingen. Dette er også lagt til grunn i Statens vegvesens handlingsprogram for perioden 2010-2013 (2019).

Prioriteringene etter 2013 vil bli vurdert på nytt gjennom arbeidet med Nasjonal transportplan for perioden 2014-2023. I tiden fram til denne planen blir lagt fram, arbeides det med å få på plass nærmere planavklaringer for aktuelle prosjekter.

Jeg er gjort kjent med at arbeidet med reguleringsplaner for rv 3 gjennom Løten og Elverum har ført til vesentlige kostnadsøkninger sammenliknet med det som lå til grunn for St.meld. nr. 16 (2008-2009). Prioriteringen av dette prosjektet skal vurderes i det videre arbeidet med Nasjonal transportplan for perioden 2014-2023, på lik linje med andre aktuelle riksvegprosjekter, herunder også bompengedelen.

SPØRSMÅL NR. 56**Innlevert 11. oktober 2011 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 19. oktober 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Vi har gjennom mediene og statsbudsjettet blitt gjort kjent med at regjeringen foreslår at det bevilges ca. 300 millioner kroner til Helse Sør-Øst RHF i omstillingsmidler knyttet til sykehusomstillingene i Oslo regionen.

Kan undertegnede, i den forbindelse, be statsråden om å redegjøre for hvilke omstillingsmidler som er gjort tilgjengelig for Helse Midt RHF når det gjelder omstillingene særlig knyttet til en sammenslåing av helseforetakene i Møre og Romsdal?»

Svar:

De regionale helseforetakene får sine inntekter bevilget gjennom statsbudsjettet i form av basis- og aktivitetsbaserte bevilgninger. Øremerkede tilskudd gis i hovedsak ikke. I tillegg kan det gis lån til større investeringsprosjekter, lånebevilgning er å anse som øremerket.

Når det gjelder de 300 mill. kroner som representanten Nesvik viser til i sitt spørsmål, gjelder dette lån til investeringsformål over kap. 732, post 81 Investeringslån. Regjeringen har i statsbudsjettet for 2012 foreslått å bevilge totalt 2050 mill. kroner til gjennomføring av ulike større investeringsprosjekter, hvorav 300 mill. kroner gjelder investeringsprosjekter - såkalte samlokaliseringstiltak - ved Oslo universitetssykehus HF.

SPØRSMÅL NR. 57**Innlevert 11. oktober 2011 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 17. oktober 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Kan utenriksministeren utdype hva han mener med at han "tar på alvor" Kinas reaksjoner i forhold til tildelingen av fjorårets nobelpris?»

BEGRUNNELSE:

I en kronikk i dagens utgave av DN (11. oktober) vedr. forholdet mellom Kina og Norge i etterkant av tildelingen av Nobels fredspris 2011 til Liu Xiaobo skriver utenriksministeren bl.a. at: "Vi tar reaksjonene og de spørsmålene som stilles, på alvor". I et redaksjonelt oppslag i samme avis fremgår det at "Støre beklager ikke fjorårets fredspris, men "tar på alvor" Kinas reaksjoner (...)".

Undertegnede ønsker en utdyping av hva utenriksministeren legger i å ta de kinesiske reaksjonene på fjorårets pristildeling "på alvor", og om dette skal forstås som en aksept for de kinesiske reaksjonene på pristildelingen.

Svar:

Som jeg skrev i kronikken (Dagens Næringsliv 11.10.11) har de kinesiske reaksjonene på fjorårets fredspris kommet både i form av uttalelser og faktiske endringer i vårt bilaterale forhold. Våre forbindelser har det siste året beveget seg fra å være nære og omfattende til fravær av bilateral kontakt på politisk nivå. Dette er en situasjon som skader våre interesser,

som ikke er ønsket fra den norske regjeringens side og som vi derfor arbeider aktivt med å bedre.

Vi er kjent med den kinesiske misnøyen. Min kronikk kan forstås som et virkemiddel for å gripe fatt i og besvare denne misnøyen. Det er også bakgrunnen for at kronikken spenner over flere emner, som Regjeringens forhold til Nobels Fredspris og Nobelkomiteens uavhengighet, Regjeringens Kina-politikk og Norges ønsker og ambisjoner om å gjentablere et bredt og utdypet samarbeid med Kina – og som vi mener vil være i begge lands interesser. Dette er å ta de kinesiske reaksjonene "på alvor". Jeg mener for øvrig at det alltid høver seg å ta den andre part på alvor, uten at det betyr et samtykke i syn på ett og alt.

Norge og Kina har gjennom årene utviklet et nært samarbeid på flere områder. Innen næringsliv, forskning, kultur, miljø, menneskerettigheter og politisk dialog er nettverk etablert. Dette har gitt oss muligheter til å dra nytte av felles interesser, men også til dialog om tema hvor vi ikke har sammenfallende syn. Det er Regjeringens ønske at vi også i fremtiden skal ha slike kanaler. Derfor har jeg også gjennom den omtalte kronikken pekt på områder hvor vi har felles interesser og saker hvor vi kan ha motstridende syn, men likevel møtes. Kronikken kan forstås som en invitasjon til kinesiske myndigheter om å komme tilbake til et slikt bredt samarbeid og jeg håper den vil oppfattes slik på kinesisk side.

SPØRSMÅL NR. 58**Innlevert 11. oktober 2011 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 20. oktober 2011 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Gjennom media er det blitt kjent at realisering av et nytt politihus i Bergen nå kan bli sterkt forsinket. Politidirektoratet ga grønt lys for planlegging av nødvendig nytt politihus i 2005 basert på anbudskonkurranse om byggingen med utleie til politiet slik nye politihus er finansiert i bl.a. Trondheim og Stavanger. Nå krever Justisdept. angivelig at Statsbygg skal bygge finansiert med bevilgning over statsbudsjettet.

Hva vil statsråden gjøre for å få fortgang i bygging av nytt politihus i Bergen og med modell basert på leie?»

Svar:

Justisdepartementet er generelt opptatt av at ressursbruken knyttet til lokaler og bygg er mest mulig effektiv, og økonomisk mest gunstig for virksomhetene og staten også på lang sikt.

Når det gjelder nytt politihus i Bergen er dette et stort bygg som inneholder viktige og sentrale funksjoner. For å få en akseptabel pris, må det inngås en langsiktig leiekontrakt. I og med at den konkrete plasseringen i sentrum i Bergen er viktig både for kommunen og politiet, kan det når kontrakten utløper, være vanskelig å gå ut av leieforholdet.

Justisdepartementet besluttet derfor i 2009 at et nytt politihus i Bergen er å regne som formålsbygg. Formålsbyggene kjennetegnes ofte ved at det er vanskelig å skaffe alternative lokaler som passer for det formålet bygningen er spesielt konstruert for, eller at det kan være fare for at utleier kommer i en monopol-situasjon. I St.prp. nr. 84 (1998-1999) Om ny strategi for Statsbygg og etablering av Statens utleiebygg AS, er det gitt nærmere definisjon for hva som skal legges til grunn for om et bygg skal betraktes som formålsbygg eller konkurransebygg (leie på det åpne marked).

Generelt har Statsbygg, innenfor visse rammer, fullmakt til å starte byggeprosjekter under den såkalte kurantordningen. En forutsetning er bl.a. at årlige merutgifter til husleie og drift kan dekkes av leietaker innenfor uendret bevilgningsnivå i hele avtaleperioden. Ordningen likestilles langt på vei med prosjekter som departementer og virksomheter kan leie i markedet. Dersom et statlig byggeprosjekt får en antatt kostnad over 750 mill. kroner skal prosjektet i utgangspunktet gjennom ekstern kvalitetssikring (KS1 og KS2), før forslag til kostnadsramme og startbevilgning legges fram for Stortinget.

Framdriften i å få bygget et evt. nytt politihus i Bergen vil således bl.a. være avhengig av prosjektets antatte kostnad og hvordan dette skal finansieres. Departementet vil for øvrig prioritere å følge opp saken når vi får den til behandling.

SPØRSMÅL NR. 59

Innlevert 11. oktober 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 18. oktober 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for hvilken kalkulasjonsrente som ble lagt til grunn ved Statsskog SF sitt tilbud i forbindelse med oppkjøpet av Borregaard skoger?»

Svar:

Spørsmålet om de forretningsmessige vurderingene, herunder kalkulasjonsrenten, som Statskog SF la til grunn ved kjøp av selskapene Borregaard Skoger AS, Borregaard Vafos AS og Børresen AS fra Orkla ASA har vært diskutert i Stortinget tidligere. Jeg vil her vise både til debatten etter interpellasjonen fra representanten Gunnar Gundersen den 18. november 2010, og Stortingets behandling av Prop. 11 S for 2010–2011, om forslag til kapitalforhøyelse og statlig lån til Statskog SF den 15. desember 2010.

Jeg anser derfor at det er nødvendig å gjenta at Statskog SFs investering er gjort på rent forretningsmessig grunnlag. Før regjeringen – med forbehold om Stortingets tilslutning – ga sitt samtykke til Statskogs investeringsbeslutning, ble det innhentet en vurdering av Statskog SFs investeringsplan fra selskapet Arctic Securities. Arctic Securities ga uttrykk for at vurderingene Statskog SF har gjort, er i tråd med hvordan en kunne vente at andre kommersielle aktører ville verdsette selskapene. Avkastningskravet som er benyttet, er, ifølge Arctic Securities' uttalelse, relevant og riktig for denne type investering.

Som jeg tidligere har orientert om, er Statskog SFs vurdering av kalkulasjonsrente for de ulike verdielementene i de oppkjøpte selskapene å regne som forretningssensitiv informasjon.

SPØRSMÅL NR. 60**Innlevert 11. oktober 2011 av stortingsrepresentant Morten Høglund****Besvart 18. oktober 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Menneskerettighetssituasjonen i Nord Korea har vært svært alvorlig helt siden landet ble opprettet og landets innbyggere lever i praksis uten verken ytringsfrihet, religionsfrihet eller bevegelsesfrihet. De som klarer imidlertid å flykte fra regimet og kan fortelle om grusomme forhold. Kinesere tilbys løsepenger for å avsløre flyktninger fra Nord Korea som har tatt seg over grensen til Kina, og flyktningene blir automatisk sendt tilbake til det isolerte diktaturet.

Hvordan tar utenriksministeren praksisen opp med Kina?»

Svar:

Representantens spørsmål tar opp større problemstillinger knyttet til menneskerettighetssituasjonen i Nord-Korea og våre muligheter til dialog med Kina om dette. Situasjonen i Nord-Korea er alvorlig og gir grunn til stor bekymring. I ren desperasjon og i om håp om et bedre liv flykter mennesker over grensen til Kina.

Nord-Korea er et meget lukket samfunn, noe som vanskeliggjør kontakt og engasjement. Vi har en kanal gjennom Norges arbeid i FNs Menneskerettighetsråd, hvor vi regelmessig tar opp at Nord-Korea må endre sin praksis og oppfylle sine forpliktelser i henhold til menneskerettighetskonvensjonene, som Nord-Korea er bundet av. Norge har spilt en tydelig rolle på dette området; både da Nord-Korea ble hørt i Menneskerettighetsrådets universelle høringsprosedyre i 2009–2010 og ved å støtte opp om rapporten til FNs spesialrapportør for menneskerettigheter i Nord-Korea, som ble offentliggjort i september i år.

Representanter for norske myndigheter avlegger også regelmessig besøk til Nord-Korea hvor vi tar opp menneskerettighetssituasjonen. Et viktig poeng for oss har vært å påpeke at nordkoreanske myndigheter bør forholde seg aktivt til de anbefalinger Menneskerettighetsrådet har fremmet og som – dersom de gjennomføres – vil styrke menneskerettighetssituasjonen i landet. Det har også vært tilsvarende kontakter på politisk nivå. Vår ambassade i Beijing har flere ganger besøkt grenseområdene mot Nord-Korea og tatt opp flyktningssituasjonen med lokale myndigheter og med andre lands representanter i regionen. Vi har også tett kontakt med FNs Høykommissær for flyktninger i Beijing.

I arbeidet med menneskerettighetssituasjonen i Nord-Korea har Norge spesielt fokusert på situasjonen for flyktninger. I etterkant av høringen av spesialrapportørens rapport, la Norge vekt på innsatsen som er gjort for å rapportere om flyktningene og deres situasjon. Vi oppfordret alle land til å gi dem den beskyttelse de har krav på etter internasjonal rett.

Når det gjelder representantens henvisning til Kina, har Norge i dag en særlig utfordring knyttet til å drøfte bilateralt situasjonen for de nordkoreanske flyktningene i grenseområdene mellom Nord-Korea og nabolandet, fordi de politiske forbindelsene mellom Kina og Norge er på et langt lavere nivå enn normalt. Her vil jeg bl.a. vise til mine svar på skriftlige spørsmål nr. 57 og 76 (2011-2012) fra representantene Skei Grande og Anundsen. Når en bredere politisk dialog med Kina gjenopptas, vil også regionale spørsmål som situasjonen i Nord-Korea bli et viktig tema.

SPØRSMÅL NR. 61**Innlevert 11. oktober 2011 av stortingsrepresentant Karin S. Woldseth****Besvart 17. oktober 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«I januar i år ble Punjabs guvernør Salmaan Taseer skutt og drept, og to måneder senere ble Pakistans minoritetsminister Shahbaz Bhatti brutalt myrdet for hans motstand mot landets blasfemilov. Dette føyer seg inn i rekken av politisk og religiøst motiverte drap i landet de siste årene. I november 2010 ble den kristne kvinnen Asia Bibi dømt til døden i Pakistan for å ha fornærmet profeten. Hun venter fremdeles på fullbyrdelse av dommen.

Hva gjør utenriksministeren for å ta opp situasjonen med landets myndigheter?»

Svar:

Norge er sterk motstander av blasfemilovgivningen i Pakistan og måten denne praktiseres. Vi fordømmer også de mange politisk og religiøst motiverte drap, som det vises til i spørsmålet. Jeg ser med bekymring på denne utviklingen.

Saken mot den kristne kvinnen Asia Bibi har fått mye oppmerksomhet både i Pakistan og i utlandet. Se også mitt svar på representanten Høybråtens spørsmål vedrørende denne saken, nr. 257 (2010-2011), da Asia Bibi i november 2010 ble dømt til døden for angivelig å ha kommet med nedsettende uttalelser om profeten. Straffedommen utløste i Pakistan både protester mot og forsvar for blasfemilovene. Guvernør Salmaan Taseer (Punjab), minoritetsminister Shahbaz Bhatti og parlamentariker Sherry Rehman gikk sterkt ut mot lovene og arbeidet for endring av lovverket samt benådning av Asia Bibi. I januar 2011 ble

Taseer drept, i mars ble Bhatti myrdet og Rehman lever under konstant beskyttelse.

Pakistans straffelov ble endret i 1982 og 1986 under daværende president Zia ul Haq. Med grunnlag i de såkalte blasfemilovene i landets straffelov har et stort antall mennesker blitt dømt til ulike former for straff. Til dags dato har ingen blitt henrettet av myndighetene. I 2008 innførte Pakistan et såkalt uformelt moratorium på dødsstraff. Mange domfelte eller tiltalte er imidlertid blitt drept enten i fengsel eller etter at de er blitt løslatt ved at folk har tatt loven i egne hender.

Norge har gjentatte ganger tatt opp vår sterke bekymring mot denne straffeloven og andre menneskerettsforhold med den pakistanske regjering og andre representanter for myndighetene. Vi har også tatt dette opp i FNs menneskerettighetsråd. Norge har vært tydelig på at Pakistan må ta grep for å stanse denne negative utviklingen.

Vi har også dialog med organisasjoner, parlamentarikere og religiøse ledere og gir økonomisk og politisk støtte til flere menneskerettighetsorganisasjoner. Vi er også bekymret for de mange trusler og drap på journalister i Pakistan – og også dette er saker som vi har tatt og tar opp på politisk nivå med Pakistan. Norge arbeider gjennom formelle og uformelle kanaler for å bedre rettighetene til blant annet kvinner, journalister, menneskerettighetsforkjempere, minoriteter, og andre grupper som er særlig utsatt. Og vi vil fortsette å følge Asia Bibis situasjon nøye.

SPØRSMÅL NR. 62**Innlevert 11. oktober 2011 av stortingsrepresentant Morten Høglund****Besvart 18. oktober 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«I følge nyhetstjenesten Compass Direct som tar for seg forfølgelsen av kristne rundt om i verden har man den siste tiden i blant annet Indonesia og Egypt sett en betydelig økning i hatkriminalitet mot landenes kristne befolkning. Nylig ble minst 24 mennesker drept og over 200 skadet under en fredelig demonstrasjon for religionsfrihet i Kairo.

Hva gjør utenriksministeren for å ta opp problemstillingen med de respektive lands myndigheter?»

BEGRUNNELSE:

Open Doors, en internasjonal organisasjon som arbeider for religionsfrihet og imot forfølgelse av kristne rundt om i verden viser til flere tilfeller den siste tiden hvor det har kommet til sammenstøt mellom islamister og kristne blant annet i Indonesia og Egypt. Den 25. september ble en kirke på øyen Java utsatt for et selvmordsangrep hvor 20 mennesker ble skadet. I et intervju med Compass Direct innrømmer Dr. H. Nasaruddin Umar i Indonesias Ministry of Religious Affairs at radikal islam er et problem i landet. I Egypt har statsfinansierte fjernsynskanaler vært med på å bidra til en oppildnet stemning mot landets kristne minoritet, overgrep mot kristne etterforskes sjelden, straffrihet er utbredt og landets grunnlov forskjellsbehandler muslimer og ikke-muslimer.

Svar:

Norge følger nøye med på situasjonen for de kristne og andre religiøse minoriteter i Indonesia, og vår ambassade i Jakarta rapporterer jevnlig om dette spørsmålet. Ambassaden holder løpende kontakt med menneskerettighetsorganisasjoner og med andre ambassader, hvor religionsfrihet, diskriminering og trakassering av religiøse minoriteter er sentrale temaer.

Religionsfrihet og toleranse er ett av tre hovedte-

maer i menneskerettighetsdialogen mellom Norge og Indonesia. I den sammenheng reises situasjonen for de kristne og andre religiøse minoriteter både i plenum og i arbeidsgruppene av de norske deltakerne. Situasjonen for religiøse minoriteter tas også opp i de politiske samtalene som finner sted parallelt med dialogen og indonesiske myndigheter oppfordres tydelig til å beskytte disse.

Religionsfrihet var også et budskap som statssekretær Espen Barth Eide fremmet under 10års-markeringen av menneskerettighetsdialogen i Jakarta 10. oktober i år.

Tidligere biskop Gunnar Stålsett besøkte Jakarta i september i år, hvor han hadde en rekke møter med muslimske og kristne religiøse ledere, der Norges ambassadør var med, og møtte blant andre lederne for de to største og mest innflytelsesrike islamske organisasjonene i landet, Muhammadiyah og Nahdlatul Ulama. Hovedbudskapet deres var religionsfrihet og de to organisasjonene sa at de jobber aktivt med å hindre forfølgelse av minoriteter og for å bekjempe fanatisme.

Som representanten er kjent med, har Norge tatt sterk avstand fra den omfattende og uakseptable voldsbruken mot koptiske demonstranter i Kairo 9. oktober i år. I min uttalelse av 10. oktober understreket jeg at landets militære overgangsmyndigheter har ansvar for alle egypteres sikkerhet, og at alle grupper i det egyptiske samfunnet må kunne benytte seg av sin tros-, ytrings- og forsamlingsfrihet uten frykt for liv og helse. Statlige medier har også et viktig ansvar i denne sammenhengen.

Foruten voldelige angrep som det vi så 9. oktober, står Egypts kristne også overfor både formell og uformell diskriminering. Vi vil fortsette å følge denne utviklingen nøye og ta opp disse forholdene i våre kontakter med egyptiske myndigheter og i multilaterale fora. Se ellers mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 987 (2010-2011) fra representanten Høybråten vedrørende Egypt.

SPØRSMÅL NR. 63**Innlevert 11. oktober 2011 av stortingsrepresentant Peter N. Myhre****Besvart 17. oktober 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Den cubanske journalisten Calixto Arias fra Hablemos Press ble for niende gang i løpet av to år arrestert og deportert fra Havanna den 30. september. Reportere uten Grenser melder om utallige tilfeller hvor regimet har slått ned på opposisjonen på Cuba de siste månedene. I statsbudsjettet for 2012 sier Regjeringen at diktaturtiden i regionen er tilbakelagt. For to år siden normaliserte Norge forholdet til Cuba.

Mener utenriksministeren at den siste tids negative utvikling er forenlig med Norges endrede holdning i 2009?»

Svar:

Norge har vanlige diplomatiske forbindelser til Cuba, og vi fører en løpende bilateral dialog med landets myndigheter. Denne dialogen gir oss anledning til å gi uttrykk for norsk bekymring ved flere sider av menneskerettighetssituasjonen på Cuba, herunder begrensningene i yttrings-, presse- og forsamlingsfriheten. Det er vår erfaring at Norge og Cuba får en sta-

dig åpnere og mer konstruktiv dialog om menneskerettighetsspørsmål.

Kubanske myndigheter har – i tråd med blant annet gjentatte oppfordringer fra EU og Norge – i løpet av det siste året løslatt 115 politiske fanger, herunder alle dem som sto oppført på Amnesty Internationals lister. Dette er positive utviklingstrekk.

Til tross for dette er vi også kjent med at det rapporteres om økt bruk av korttidsarrestasjoner av politiske meningsmotstandere og uavhengige journalister og trakassering av fredelige demonstranter. Jeg deler din bekymring for denne utviklingen. Norge tar opp menneskerettigheter i vår jevnlige kontakt med kubanske myndigheter, noe jeg også gjorde i mitt møte med den kubanske utenriksminister i New York under FNs generalforsamling i september. Jeg opplever at våre synspunkter tillegges vekt og vi vil fortsette å ta opp menneskerettighetsspørsmål i vår dialog med Cuba.

Jeg viser også til mitt svar på spørsmål nr. 1951 (2010-2011) fra representanten Jan Tore Sanner.

SPØRSMÅL NR. 64**Innlevert 11. oktober 2011 av stortingsrepresentant Peter N. Myhre****Besvart 17. oktober 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Den franskvietnamesiske bloggeren og foreleseren Pham Minh Hoang fra Vietnam ble 10. august arrestert og fengslet i tre år for å ha motarbeidet regimet i landet. Hoang har arbeidet aktivt for å fremme respekt for menneskerettigheter og yttringsfrihet i Vietnam, og hans fengsling har ført til protester i en rekke land.

Hva har utenriksministeren gjort for å ta opp saken med landets myndigheter og kreve at Hoang løslates?»

Svar:

Menneskerettighetssituasjonen i Vietnam er de siste årene preget av en innstramning av politiske og

sivile rettigheter og denne utviklingen er bekymringsfull. Norge har ved flere anledninger både alene og sammen med andre land foretatt eller overlevert en rekke henvendelser og protester mot den negative menneskerettighetsutviklingen i landet. Vår ambassade i Hanoi har selv eller i samarbeid med andre ambassader vært til stede ved flere rettssaker mot kjente menneskerettighetsforsvarere eller politiske dissidenter. Dette gjelder blant annet rettssaken mot professor Pham Minh Hoang.

Observasjonen av denne rettssaken viste – slik deltakelsen ved andre lignende rettssaker også viser – at det er store utfordringer i Vietnam når det gjelder en forsvarlig strafferettsprosess og ivaretagelse av de rettergangsgarantier som landet har forpliktet seg til.

Norge tok sammen med flere andre land opp sa-

ken mot professor Pham Minh Hoang i et brev til Vietnams nye utenriksminister 1. september i år, der det påpekes hvor problematisk det er at fredelige opposisjonelle arresteres og fengsles. I brevet blir det også gitt uttrykk for bekymring overfor straffens strenghet samt den negative utviklingen i Vietnams overholdelse av landets menneskerettsforpliktelser.

Fra norsk side vil vi fortsette å løfte frem disse problemstillingene og situasjonen for fengslede menneskerettsforsvarere, som for professor Pham Minh Hoang, også i vår videre kontakt og dialog med vietnamesiske myndigheter.

Norge har siden 2003 hatt en egen menneskerettsdialog med Vietnam. Hovedformålet er å styrke gjennomføringen av landets menneskerettslovverk. Dialogen gir også begge parter anledning til å ta opp konkrete menneskerettighetssaker. Fra norsk side trekker vi inn kompetanse og ekspertise fra for-

skjellige fagmiljøer, rettsvesen og frivillige organisasjoner. Dette gir oss et utgangspunkt for å gå i dybden på konkrete, alvorlige problemstillinger.

Det neste dialogmøtet med Vietnam vil finne sted 17. – 19. oktober i Oslo og ledes av statssekretær Gry Larsen. Under fjorårets dialogmøte i Hanoi tok statssekretær Erik Lahnstein opp problemstillinger knyttet til bl.a. menneskerettsforsvarere, samvittighetsfanger, ytringsfrihet, medias rolle, demokratiutvikling, dødsstraff og religionsfrihet. Dette er utfordrende – men viktige temaer som vil bli løftet frem på nytt fra norsk side overfor vietnamesiske myndigheter under årets myndighetsmøte. Vi vil samtidig benytte anledningen til å be om informasjon om situasjonen for visse fengslede menneskerettsforsvarere og politiske dissidenter i Vietnam og oppfordre til at de løslates. Professor Pham Minh Hoang er blant disse.

SPØRSMÅL NR. 65

Innlevert 11. oktober 2011 av stortingsrepresentant Solveig Horne

Besvart 19. oktober 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Synes statsråden det er forsvarlig med ventetider på opptil 31 uker på CT ved SUS, og hva vil Statsråden foreta seg for å redusere ventetiden på CT og MR ved SUS?»

BEGRUNNELSE:

I Stavanger Aftenblad 11.10.2011 kan vi lese at SUS har 24 ukers ventetid på MR-undersøkelser og opptil 31 uker på CT. Dette er vente tider som er uholdbare i norsk helsevesen og pasienter som kunne fått riktig behandling raskt blir skadelidende av dette. I regionen er der i dag ledig kapasitet i privat regi og pasienter kan få undersøkelser utført på dagen. SUS bruker ikke denne kapasiteten, og vi ser at disse aktørene må avvike sin virksomhet. Dette er paradoksalt når en vet at ved å bruke denne kapasiteten så kan vi få redusert ventetiden, og pasientene kan raskt få komme i gang med behandling.

Svar:

Jeg har henvendt meg til Helse Vest RHF om saken som gir følgende begrunnelse:

”Selv om ventetiden det refereres til ikke gjelder prioriterte pasienter, mener Helse Vest at ventetiden i Helse Stavanger er for lange særlig til CT og MR. Helse Stavanger HF har lange ventetider til polikliniske MR- og CT-undersøkelser. Helseforetaket arbeider derfor for å øke kapasiteten og redusere ventetidene.

Som sagt gjelder de lange ventetidene på poliklinisk CT- og MR-undersøkelse lavt prioriterte undersøkelser. Høyt prioriterte undersøkelser som gjelder kreftutredning og lignende blir tatt betydelig raskere og innenfor medisinsk faglig akseptable ventetider.

Helse Stavanger HF har klare planer og er i ferd med å utvide sin kapasitet innenfor radiologi og spesielt på CT- og MR-undersøkelse. Det installeres i disse dager en ny MR-maskin i Helse Stavanger HF som vil være klar til bruk i løpet av november måned. Foretaket bestiller videre en ny CT for installasjon primo 2012.

For Helse Vest har det vært viktig å understreke og understøtte behovet for å øke kapasiteten i Helse Stavangerområdet, både gjennom styringsbudskap til foretaket og gjennom kjøp av ekstra kapasitet hos private leverandører.

Basert på regelverket for offentlige anskaffelser, har Helse Vest avtale med Curato i Stavanger. Kontrakten er på ca 28 mill. kroner per år. Avtalen løper til august 2012. Det er i 2011 i tillegg inngått en ekstra avtale med kjøp av poliklinisk radiologi, CT og MR, fra privat leverandør (Curato) direkte innrettet mot å

redusere ventetiden ved Stavanger universitetssykehus. Kontrakten er på 6 mill. kroner og har virkning fra august 2011 og ett år frem. Avtalen skal sikre at disse ekstra undersøkelsene gjøres basert på prioritet og således avlaster ventelistene i Helse Stavanger. Helse Vest forbereder ny samlet anskaffelse fra august 2012.

For å øke kapasiteten i helseforetaket, har Helse Vest videre gitt et lån til Helse Stavanger slik at Helse Stavanger kan kjøpe utstyr (CT og MR) i forbindelse med avvikling av Sandnes radiologisk senter.

Dette gjør at Helse Stavanger HF sin kapasitet på denne typen undersøkelser blir betydelig økt.

Helse Stavanger HF prioriterer arbeidet for raskt å komme i gang med å utnytte den nye kapasiteten på CT og MR og planlegger drift i løpet av få måneder.

Kapasitetsutfordringene innenfor radiologi skyldes også mangel på fagfolk, spesielt radiologer. Helse Vest har for 2012 bedt om en stor kvote nye legestillinger for slik også å kunne legge til rette for bedre legebemanningen i radiologi i Helse Stavanger HF. Helse- og omsorgsdepartementet har gitt Helse Vest anledning til å forskuttere 15 av disse nye legestillingene, og vi vil innrette disse særlig mot områder med lange ventetider og fristbrudd.

Helse Vest mener på denne bakgrunn at det er grunn til å forvente en klar forbedring av ventetidene i Helse Stavanger innen radiologi.”

SPØRSMÅL NR. 66

Innlevert 12. oktober 2011 av stortingsrepresentant Bente Thorsen

Besvart 19. oktober 2011 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Ulike aviser har den senere tid stilt spørsmål om kristne bibel- og friskoler forskjellsbehandles ved at Utdanningsdirektoratet stilles strengere krav til godkjenning for disse enn for andre livssynsnøytrale skoler. I VG nett den 01.10 blir det antydnet at nye signaler fra politisk ledelse innebærer innstramming.

Kan ministeren bekrefte at praksis for godkjenning av bibel og friskolene ikke er strengere og annerledes enn for andre skoler og dersom det er blitt endringer i dette hva innebærer det?»

Svar:

Representanten Bente Thorsen viser til oppslag i media, og reiser spørsmål ved om det stilles strengere krav til godkjenning av kristne bibel- og privatskoler enn til livssynsnøytrale skoler.

Jeg vil først vise til at spørsmålet omhandler skoler etter to ulike lover, nemlig privatskoleloven av 2003 og voksenopplæringsloven av 2009.

Privatskoleloven har regler om godkjenning med rett til statstilskudd av private grunnskoler og private videregående skoler. Loven ble endret med virkning fra 1. juli 2007. Det følger av § 2-1 at skoler for å kunne godkjennes må drive sin virksomhet på et av de alternative grunnlagene som er angitt i annet ledd (et religiøst grunnlag, en anerkjent pedagogisk retning mv.). Siden endringene i privatskoleloven trådte

i kraft er det behandlet totalt 112 søknader om godkjenning av nye skoler; av disse er 55 godkjent mens 57 har fått avslag. Av de 112 søknadene gjaldt 26 godkjenning av ny skole på religiøst grunnlag; her er 10 godkjent mens 16 har fått avslag. Jeg vil vise til at avslag på godkjenning etter privatskoleloven, hva enten det søkes på et religiøst eller et alternativt pedagogisk grunnlag, i all hovedsak er begrunnet med manglende oppfyllelse av lovens krav til læreplaner, reglementer, budsjett osv.

Kapittel 4 Diverse skoler i voksenopplæringsloven trådte i kraft 1. juli 2010. Samtidig ble kapittel 6A i privatskoleloven opphevet. Det opphevede kapittelet omfattet rundt 50 skoler, primært kunsts skoler, bibelskoler og skoler innen musikk og dans. De skolene som lå under kapittel 6A da dette ble opphevet ble samlet flyttet over til kapittel 4 i voksenopplæringsloven. Etter § 17 i loven kan departementet, delegert til Utdanningsdirektoratet, godkjenne nye skoler “[..]etter en samlet vurdering.” For å legge grunnlaget for en mest mulig ensartet forvaltningspraksis, sendte departementet i februar 2011 et brev til Utdanningsdirektoratet med angivelse av hvilke momenter som skal inngå i den samlede vurderingen av om nye skoler skal godkjennes eller om det skal godkjennes driftsendringer ved eksisterende skoler. I brevet heter det blant annet at samfunnets behov for skolen, arbeidsmarkedets behov for opplæringen, etterspørselen etter skoletilbudet og eventuell ledig kapasitet ved tilsvarende skoler skal vurderes. I brevet

trekkes det ikke skille mellom bibelskoler og andre typer skoler.

På denne bakgrunn kan jeg bekrefte at godkjenningspraksis for skoler som godkjennes på et religi-

øst grunnlag etter privatskoleloven og bibelskoler som godkjennes etter kapittel 4 i voksenopplæringsloven ikke er strengere enn for andre skoler etter samme lovverk.

SPØRSMÅL NR. 67

Innlevert 12. oktober 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal

Besvart 20. oktober 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Har regjeringen tatt lærdom av de mange feilslåtte grep man har foretatt i miljøpolitikken, og vil regjeringen foreta en gjennomgang av både miljøkrav og avgifter for å kvalitetssikre at disse virker etter hensikten?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen la for få år siden om avgiftene for å få folk til å kjøpe miljøvennlige dieserbiler. Nå har den samme regjering slått fast at det nettopp er dieserbiler som er miljøverstinger og foretar derfor nye grep på avgiftsiden og det vurderes også forbud mot slike biler enkelte steder.

Mange av de som tok signalene fra regjeringen og gikk til innkjøp av diesebil føler seg nå direkte lurt av regjeringen.

Regjeringens miljø- og energipolitikk har også sørget for at store deler av vår kraftforedlende industri som var den mest miljøvennlige og energieffektive i verden, er utflagget til steder med få eller ingen krav til utslipp. Dette pynter nok på det norske utslippsregnskap men fører til kraftig økning av utslipp globalt.

Alt dette i tillegg til regjeringens oppførsel i biodieselsaken, gjør nå at regjeringen står ribbet for troverdighet i miljøspørsmål.

Svar:

Regjeringen benytter prisvirkemidler aktivt i miljøpolitikken. Fra 2013 vil 80 pst. av klimagassutslippene være omfattet av avgifter og kvoter. Bruk av avgifter og kvoter gir økonomisk motiv til å redusere utslippene til lave kostnader.

Et viktig element i miljøpolitikken har vært å legge om bilavgiftene i mer miljøvennlig retning. Som et første skritt ble CO₂-utslipp tatt inn i engangsavgiften fra 2007. Samtidig varslet vi at arbeidet med å legge om bilavgiftene i en mer miljøvennlig retning

ville fortsette i de kommende budsjetter. Det har vi gjort.

I alle budsjettene fra 2009 til 2011 har Regjeringen gradvis lagt større vekt på CO₂-utslipp i engangsavgiften. Disse endringene har bidratt til vesentlig lavere CO₂-utslipp fra nye personbiler. Gjennomsnittlig CO₂-utslipp fra nye personbiler er redusert betydelig de siste årene, fra 177 g/km i 2006 til 134 g/km hittil i år. Dette er en reduksjon på 24 pst. I budsjettet for 2012 foreslår Regjeringen ytterligere styrking av CO₂-komponenten. Biler med svært lave CO₂-utslipp vil få enda lavere engangsavgift. Særlig gjelder dette ladbare hybridbiler som er ventet å komme på markedet neste år. Vi fortsetter altså dette arbeidet som har gitt et betydelig bidrag til reduksjon i klimagassutslippene.

Regjeringen har samtidig vært opptatt av at bilbruk gir utslipp av NO_x og partikler som kan medføre lokale miljø- og helseproblemer. Samtidig med at omleggingen av engangsavgiften ble lagt fram i budsjettet for 2007, ble det varslet at vi tok sikte på å differensiere årsavgiften etter miljøegenskaper ved kjøretøyet, bl.a. for å begrense den lokale forurensningen som følge av økt salg av dieserbiler. I statsbudsjettet for 2008 ble det påpekt at dieserbiler, som pga. lavere CO₂-utslipp kom godt ut av omleggingen av engangsavgiften, forårsaker noe mer utslipp av partikler og NO_x enn bensinbiler. Siden det særlig var dieserbiler uten partikkelfilter som ga store lokale utslipp, ble det innført en differensiering i årsavgiften slik at dieselkjøretøy uten fabrikkmontert partikkelfilter fikk en høyere årsavgift enn andre biler. I tillegg ble dieselavgiften økt med 20 pst. reelt. Disse tiltakene var målrettet mot å redusere lokale utslipp fra bl.a. dieserbiler. Regjeringen gjorde flere tiltak allerede i 2008 for å redusere lokale utslipp fra dieserbiler.

I 2012-budsjettet foreslår Regjeringen å innføre en NO_x-komponent i engangsavgiften for å stimulere til kjøp av biler med lavere NO_x-utslipp. NO_x-komponenten vil generelt slå sterkere ut for dieserbiler

enn for bensinbiler siden bensinbiler gjennomgående har lavere NO_x-utslipp. Dette vil imidlertid ikke påvirke de årlige kostnader for de som allerede har kjøpt dieselbil. Det er ikke grunn for de som har kjøpt dieselbil til å føle seg lurt slik det hevdes i spørsmålet.

Regjeringen har lagt opp til en langsiktig og forutsigbar avgiftspolitikkk der bilavgiftene er brukt aktivt for å få et bedre miljø. Det er imidlertid også behov for å ta i bruk virkemidler lokalt. Det er særlig i de store byene at det er problemer med lokale utslipp fra bilparken. Her kan et virkemiddel som kjøprising være effektivt. Regjeringen har nylig varslet at kjøprising kan iverksettes lokalt. Slike tiltak er det opp til lokale myndigheter å vurdere.

Veibruksavgiftene på drivstoff setter en pris på kostnadene knyttet til ulykker, kø, støy og veislitasje. Alle kjøretøy bidrar til slike utgifter, men i dag betaler ikke alle drivstofftyper veibruksavgift. Regjeringen ønsker å bidra til større forutsigbarhet på dette området, og varsler derfor at innen 2020 skal alle drivstoff ilegges veibruksavgifter etter energiinnholdet i drivstoffet. I 2015 skal unntakene fra veibruksavgiften vurderes. Regjeringen har ikke planer om å gjøre endringer i veibruksavgiftene for alternative drivstoff før denne evalueringen. Regjeringen bidrar dermed også til forutsigbarhet om avgiftslegging av biodrivstoff når vi nå varsler at alle drivstoff over tid skal ilegges avgift etter energiinnholdet i drivstoffet.

Representanten Vaksdal skriver at store deler av vår kraftforedlende industri har flagget ut til steder med få eller ingen krav til utslipp, og at dette fører til kraftig økning i utslipp globalt. Det er ikke vist til noen dokumentasjon for disse påstandene.

Studier gjennomført av det internasjonale energi- byrået (IEA), viser tvert imot liten grad av karbonlek-

kasje fra land som er underlagt utslippskrav som for eksempel utslippskvoter. Ifølge IEA viser "alle kvantitative studier det motsatte"¹. Store deler av industrien har i stor grad opprettholdt og gjerne økt sin produksjon, samtidig som de har utviklet mer miljøvennlig teknologi.

For store deler av industrien er kostnader ved utslippsreguleringer små i forhold til øvrige kostnader. Andre innsatsfaktorer har som regel større betydning for kostnadene, som investeringskostnadene ved å bygge nye anlegg, prisen på strøm og prisen på arbeidskraft. Nærhet til markedene er ofte avgjørende.

EUs kvotesystem, som norske bedrifter deltar i, har regler som skal balansere hensynet til konkurranseutsatt industri og hensynet til miljø. Reglene for vederlagsfri tildeling av klimakvoter reduserer bedriftenes utgifter, samtidig som bedriftene står overfor en pris på utslipp som gir incentiver til å redusere CO₂-utslippene, for eksempel ved å utvikle mer klimavennlig teknologi.

Deler av norsk kraftkrevende industri er verdensledende i bruk av miljøteknologi. Dette skyldes nettopp at bedriftene over lang tid har blitt pålagt krav til miljøstandarder samt bruk av utslippskvoter fra myndighetene. Vi bør fortsette å stille utslippskrav til industrien. På den måten kan vi bidra til at det utvikles miljøvennlig teknologi også for framtiden.

¹. The general notion that a cap in a country or region will result in even more emissions globally contradicted by all quantitative studies", s. 4, International Energy Agency (2008), Issues behind Competitiveness and Carbon Leakage - Focus on Heavy Industry (<http://www.iea.org/papers/2008/Competitivenessnarbonelakage.pdf>)

SPØRSMÅL NR. 68**Innlevert 12. oktober 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal****Besvart 10. november 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Har arbeidsministeren mottatt vurderingen fra Arbeids- og velferdsetaten om retningslinjer for el-overfølsomme mennesker, og hva vil statsråden eventuelt foreta seg for å følge opp denne?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til skriftlig spørsmål Dokument nr. 15:1751 (2010-2011) vedrørende manglende retningslinjer for el-overfølsomme mennesker.

Ifølge svaret fra arbeidsministeren har hun i brev av 15. juni 2011 bedt Arbeids- og velferdsetaten om å vurdere om det er hensiktsmessig å gi retningslinjer for el-overfølsomme mennesker.

Svar:

Et av hovedvilkårene for å få sykepenger, arbeidsavklaringspenger og uførepensjon er at funksjons-/arbeidsevnen er nedsatt pga. sykdom, skade eller lyte. Når det skal avgjøres om personen har en sykdom, skal det legges til grunn et sykdomsbegrep som er vitenskapelig basert og alminnelig anerkjent i medisinsk praksis.

Som representanten er kjent med, har jeg i brev av 15. juni 2011 bedt Arbeids- og velferdsetaten om å vurdere om det er hensiktsmessig å gi slike retningslinjer for el-overfølsomme mennesker. Arbeids- og velferdsdirektoratet har i brev av 23. august 2011 opplyst at el-overfølsomhet i dag ikke er en anerkjent sykdomsdiagnose. Tilstanden mangler en internasjonalt akseptert sykdomskode og vil derfor ikke oppfylle sykdomsvilkårene i folketrygdens helserelaterte ytelser. Direktoratet minner imidlertid om at personer som opplever å ha el-overfølsomhet også kan ha andre symptomer og tegn på sykdom som vil kunne fylle vilkårene for ytelser fra trygden. Direktoratet viser også til at det ved tilstander med uklart symptombilde uansett vil være nødvendig med omfattende utredning for å utelukke annen alvorlig behandlingstrengende sykdom. Direktoratet mener derfor at det ikke er hensiktsmessig å utarbeide egne retningslinjer for el-overfølsomme personer og at det må være opp til behandlende lege å utrede og dokumentere eventuelle tegn på sykdom.

Jeg tar orienteringen fra direktoratet til etterretning og ser ingen grunn til å stille spørsmål ved direktoratets vurdering.

SPØRSMÅL NR. 69**Innlevert 12. oktober 2011 av stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad****Besvart 19. oktober 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Kan statsråden avklare brutto støttebeløp til de ulike frivillige organisasjonene som omfattes av tilskuddsordningen?»

BEGRUNNELSE:

I Prop. 1 S for budsjettåret 2012 for Miljøverndepartementet, post 70 omtales Frivillige miljøorganisasjoner og allmennnyttige miljøvernstiftelser. På grunn av endringer i kriteriene for støtte og flytting av beløpet til andre poster er det vanskelig å summere volumet av støtten til de ulike miljøvernorganisasjonene. Når det også beskrives i budsjettet at de reste-

rende 30 blir fordelt etter en vurdering av den betydningen organisasjonene og stiftelsene har i samfunnet, blir det vanskelig å vite hvor mye organisasjonene mottar i tilskudd.

Svar:

Forskriften om tilskudd til frivillige miljøorganisasjoner og allmennnyttige miljøstiftelser ble fastsatt 1. oktober d. å. Forskriften vil gjelde for tildeling av tilskudd for 2012 for bevilgningen under kap. 1400 Miljøverndepartementet post 70 Tilskudd til frivillige miljøorganisasjoner og allmennnyttige miljøstiftelser. Aktuelle organisasjoner og stiftelser har frist til

31. oktober d. å. med å søke om tilskudd etter de nye reglene. Det er derfor ikke mulig å angi hva hver enkelt organisasjon vil få i tilskudd for 2012 før søknadene er kommet inn og vurdert. Bevilgningen må også være vedtatt før tilskuddene kan beregnes endelig. I forskriften er det fastsatt at organisasjonene og stiftelser vil bli meddelt tilskuddene innen 1. februar året tilskuddet gjelder for, dvs. 2012 i dette tilfellet.

De nye tilskuddsreglene er bl. a. fastsatt etter flere henstillinger fra Stortingets energi- og miljøkomité i de årlige budsjettinnstillingene om å gjøre tilskuddsordningen mer forutsigbar og transparent. Det mener jeg vi har oppnådd ved at 70 % av tilskuddet fordeles etter objektive kriterier basert på medlems-tall, medlemsinntekter, givere etter gavefradragsordningen i skattelovens § 6-50 og samlet innberettet gavebeløp avgrenset som i skatteloven, antall lokallag og antall fylkes- og regionallag. Videre er det ulike poengttall for organisasjonene og stiftelsene avhengig av om de er frivillige organisasjoner, sammenslutning av frivillige organisasjoner (paraplyorganisasjoner), barne- og ungdomsorganisasjoner eller stiftelser.

I de fleste regler for tilskuddsordninger er det lagt inn muligheter for skjønnsutøvelse. Det mener jeg også denne ordningen bør ha. I forskriften er det derfor fastsatt at 30 % av bevilgningen fordeles mellom

organisasjonene og stiftelsene etter en vurdering av deres samfunnsmessige betydning basert på søkerens opplysninger i årsberetningene.

Forskriften omfatter også en overgangsregel slik at de nye reglene først får fullt gjennomslag etter tre år. I 2012 vil 1/3 av tilskuddet fordeles etter de nye reglene mens 2/3 fordeles i samsvar med tidligere gitt tilskudd. I 2013 vil 2/3 av tilskuddet tildeles etter de nye reglene mens 1/3 fortsatt fordeles i samsvar med tidligere gitt tilskudd. For 2014 vil alle tilskuddene fordeles etter de nye reglene.

Den tidligere tilskuddsordningen omfattet kun frivillige miljøorganisasjoner. Miljøverndepartementet gir imidlertid tilskudd til en rekke andre typer organisasjoner, særlig stiftelser. Vi fant det derfor hensiktsmessig å se disse tilskuddene i sammenheng. På den annen side er organisasjonslivet mangesidig, og det ble derfor vanskelig å plassere alle frivillige organisasjoner og stiftelser under samme ordning uten at dette ville gi nokså urimelige utslag, både til fordel og ulempe for flere organisasjoner og stiftelser. Av den grunn ble noen organisasjoner og stiftelser flyttet til kapitler som forvaltes av våre ytre etater. Dette gjelder i hovedsak utpregede faglige organisasjoner og stiftelser. For disse organisasjonene og stiftelsene anser jeg at etatene er best egnet til å vurdere deres aktiviteter.

SPØRSMÅL NR. 70

Innlevert 12. oktober 2011 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 19. oktober 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Under overskriften "To ulver banket på døra" beskriver Østlendingen den 8.10 en opplevelse for en gammel dame i Åsnes. Hun hadde besøk av to ulver som holdt seg rundt huset i nærmere en halv time og som hun mistenker jaktet på kattene hennes. Dette skaper utrygghet og var en svært skremmende opplevelse for den gamle damen. Hun klarte ikke å skremme dem bort.

Mener statsråden at ulv på trappa og gårdsplassen er noe befolkningen i ulvesona skal måtte tolerere og lære seg å akseptere?»

Svar:

Det hender fra tid til annen at ulv blir observert ganske nært bebyggelse. Dette er ikke en unormal

oppførsel for ulv. Selv om ulven er sky og normalt vil unngå mennesker, kan unge og litt uerfarne individer ferdes nær folk blant annet fordi de er nysgjerrige, og fordi de i sin utvandring kommer til nye områder hvor de ikke er kjent fra tidligere. Det er derfor ikke til å unngå av vi i områder der det både er ulv og mennesker vil oppleve møter mellom de to.

Et enstemmig Storting har sagt at vi skal ha ulv i Norge og vi jobber kontinuerlig for, på best mulig måte, å unngå de konflikter som kan oppstå ved at ulv blir for nærgående. I tilfeller der ulv blir så nærgående at den vurderes å være til fare for mennesker, har vi mulighet til å avlive det aktuelle individet. Heldigvis har det ikke vært nødvendig å gå til et så drastisk skritt når det gjelder ulv. Derimot har avliving på grunn av nærhet til folk vært nødvendig i en del tilfeller der bjørn og moskus har blitt oppfattet som tru-

ende. Dette har nok sammenheng med at bjørn og moskus lettere forblir i samme område, mens ulven streifer og ofte forsvinner like fort som den kom.

Med grunnlag i et enstemmig Stortingsvedtak om å ha både ulv, bjørn, jerv og gaupe i Norge, er et nødvendig å øke kunnskapen om rovdyrene, også om deres forhold til mennesker. Det er også viktig at myndighetene samarbeider med dem som er berørt om både kunnskapsinnhenting og om tiltak som kan settes i verk for å redusere konflikter mellom rovdyr og mennesker. Gjennom rovdyrforliket i Stortinget i sommer er det lagt til rette for dette, blant annet gjennom økt fokus på bestandsovervåking og registre-

ring, økt fokus på kompetanse og informasjon og styrking av Statens naturoppsyn. På alle disse områdene har regjeringen foreslått økninger på budsjettet for 2012.

Som et ledd i arbeidet med å redusere konflikter mellom rovdyr og mennesker, er det også viktig at de som blir berørt varsler myndighetene om observasjoner og mulige konflikter. Her gjør de lokale rovviltkontaktene en flott jobb. De er rede til å rykke ut dersom de får melding, f.eks. om rovdyr som er på steder der de helst ikke bør være. Dette er et viktig bidrag til en forvaltning med minst mulig konflikter mellom mennesker og rovdyr.

SPØRSMÅL NR. 71

Innlevert 12. oktober 2011 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 20. oktober 2011 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Media har i den senere tid fokusert på de såkalte Rosenholtz-filene som er gamle dokumenter fra den tidligere Østtyske etterretningstjenesten Stasis virksomhet i utlandet, deriblant i Norge. Det er ønske om at disse arkivene utleveres til arkivet i Berlin slik at det kan nyttiggjøres av forskere og andre som har interesse av innholdet.

Vil statsråden bidra til åpenhet rundt og utlevering av disse filene, og hva har ansvarlige myndigheter foretatt seg i forhold til norske borgere som er omtalt i filene?»

Svar:

Rosenholtz-filene inneholder kopi av kartotek-kort fra Stasis utenlandstjeneste, og består av arkivreferanser, kodenavn og virkelige navn på utenlandske Stasi-agenter. De originale kartotek-kortene ble ødelagt av Stasi etter Berlin-murens fall i 1989. Rosenholtz-filene var i amerikansk besittelse, men ble returnert til Tyskland i 2003. Etter å ha blitt returnert ble filene kontrollert med hensyn til mulige feil av Bundesbeauftragter für die Stasi-Unterlagen, en tysk statlig organisasjon for bevaring av Stasi-arkivet.

Politiets sikkerhetstjeneste (PST) har ikke Ro-

senholtz-filene i sitt arkiv. I enkelte saker finnes det imidlertid kopi av dokumenter som stammer fra arkivet til Stasi, herunder Rosenholtz-filer. Disse dokumentene er kommet i Politiets sikkerhetstjenestes besittelse gjennom forespørsler til samarbeidende tjenester. Bakgrunnen for sakene, i daværende Politiets overvåkingstjeneste (POT), var mistanke om at norske borgere var agenter for Stasi. De samme dokumentene kan derfor etterspørres i Tyskland.

Eventuelle forespørsler til PST om innsyn i nevnte materiale fra enkeltpersoner eller forskere vil bli vurdert av PST i henhold til gjeldende regelverk. Når det gjelder opplysninger til bruk for forskning, viser jeg særlig til forvaltningsloven § 13 d som åpner for at departementet kan bestemme at et forvaltningsorgan kan eller skal gi opplysninger til bruk for forskning uavhengig av taushetsplikten, når dette finnes rimelig og ikke medfører uforholdsmessig ulempe for andre interesser. I denne forbindelse kan det også knyttes vilkår.

Det kreves en formell henvendelse til PST, og en begrunnet innstilling fra PST til Justisdepartementet. Jeg vil ta stilling til en konkret søknad når den eventuelt måtte foreligge.

SPØRSMÅL NR. 72**Innlevert 12. oktober 2011 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland****Besvart 20. oktober 2011 av kulturminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

«Regjeringen har tidligere bebudet at stortingsmeldingen om idrett skal legges frem høsten 2011. Idrettsmeldingen ble ikke nevnt i trontalen.

Når kan vi forvente at regjeringen legger frem stortingsmeldingen om idrett?»

Svar:

Regjeringen arbeider for tiden med en melding til Stortinget om idrett. Meldingen vil danne grunnlaget

for en framtidsrettet statlig idrettspolitik. Jeg har vurdert det som viktig å legge til rette for en prosess der interesserte parter har hatt anledning til å komme med innspill til meldingsarbeidet. Det er gledelig å kunne fastslå at mange har benyttet seg av denne muligheten.

Dette har medført at den opprinnelige tidsplanen er noe justert. Det tas derfor sikte på ferdigstillelse av meldingen i løpet av vinteren, slik at den kan legges fram for Stortinget i vårsesjonen 2012.

SPØRSMÅL NR. 73**Innlevert 12. oktober 2011 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 19. oktober 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Drapene på de kristne demonstrantene i Egypt i helgen fører seg inn i et mønster. De gamle, undertrykkende regimene har mange steder blitt erstattet av friere, men mer lovløse tilstander, der ekstreme islamister får større spillerom til å undertrykke annerledestenkende.

Ser utenriksministeren at resultatet av den arabiske våren kan bli en enda vanskeligere situasjon for kristne og andre minoriteter i Midtøsten, og hvordan kan Norge og det internasjonale samfunn påvirke slik at menneskerettigheter iverksettes?»

BEGRUNNELSE:

KrF er opptatt av hvordan Norge og det internasjonale samfunn kan øve innflytelse slik at kristne og andre minoriteters rettigheter sikres i kjølvannet av den arabiske våren. Kristne er i ferd med å bli presset ut av store deler av Midt-Østen. Dette skjedde før den arabiske våren blant annet i Irak, der kristne i stor grad har flyktet på grunn av islamistisk terror, og det skjer etter den arabiske våren.

Det er grunn til å spørre seg, for hvem skal den arabiske våren være? Mye tyder på at spørsmålet etter den arabiske våren ikke er om landene skal bli se-

kulære eller islamistiske, men snarere hvor islamistiske de skal bli.

I Egypt oppfordret landets statlige TV under sine sendinger søndag "ærbare egyptere" til å forsvare soldatene mot "den kristne mobben", til tross for at alle rapporter tyder på at det var soldatene som angrep demonstrantene. Det er også verd å merke seg at Det muslimske brorskap, i motsetning til liberale grupper i Egypt, er svært neddempet i sin kritikk av myndighetene. Stadig flere koptere flykter fra Egypt til USA etter at undertrykkingen fra ekstreme islamister, som tidligere ble holdt i sjakk av Mubarak-regimet, har tiltatt etter revolusjonen.

I Tunisia ser islamistpartiet Ennahda ut til å vinne valget senere denne måneden, et parti som har en brokete historie når det gjelder behandling av annerledestenkende.

I Syria frykter mange kristne paradoksalt nok at det undertrykkende Assad-regimet blir styrtet, fordi de er engstelige for at situasjonen for minoriteter kan bli enda verre situasjon dersom sunni-flertallet overtar styringen av landet.

Svar:

Norge tok sterk avstand fra den omfattende voldsbruken mot koptiske demonstranter 9. oktober i

år. I min uttalelse dagen etter understreket jeg at Egypts militære overgangsmyndigheter har ansvar for alle borgeres sikkerhet og at alle grupper i det egyptiske samfunnet må kunne benytte seg av sin livssyns-, ytrings- og forsamlingsfrihet uten frykt for liv og helse. Statlige medier har også et ansvar i denne sammenhengen.

De historiske omveltningene i Midtøsten gir imidlertid håp om en demokratisk utvikling; vi så bl.a. at kristne og muslimske opprørere markerte side om side mot Mubaraks regime. Men den komplekse og uforutsigbare situasjonen i dag gir også økt risiko for voldsbruk og overgrep. Vi er nå vitne til at underliggende konflikter, som tidligere ble holdt nede av autoritære regimer kommer til overflaten, noe som innebærer store utfordringer for de nye politiske systemene som er i emning.

Islamistisk inspirerte bevegelser vil etter alt å dømme bli en viktig del av det politiske landskapet,

så vel i Egypt som i andre arabiske land, og spørsmål knyttet til religionens plass i det politiske liv vil stå sentralt i den maktkampen som vil fortsette å utspille seg i tiden fremover.

Du har helt rett i at kristne minoriteter har vært under press i Midtøsten allerede i flere tiår og de pågående endringene kan føre til at denne tendensen forsterkes.

Norge følger denne utviklingen tett og vil fortsette å reagere på krenkelser av livssyns- og ytringsfriheten. Vi vil ta opp religionsfrihet og andre menneskerettigheter i våre samtaler både med myndighetene og med andre aktører i regionen, inkludert representanter for islamistiske politiske partier. Vi har økt støtten til uavhengige arabiske menneskerettighetsorganisasjoner som spiller en viktig rolle i den demokratiske utviklingen. Forøvrig vil jeg også vise til mitt svar på spørsmål nr. 62 (2011-2012) fra representanten Høglund.

SPØRSMÅL NR. 74

Innlevert 12. oktober 2011 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 21. oktober 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Trafikkstasjonene utsteder prøveskilt. Per i dag er prisen 240 kroner per døgn. Flere spør seg om denne prisen er satt for å dekke kostnadene ved ordningen, eller er det også slik at denne ordningen gir et overskudd.

Hvor stort er eventuelt overskuddet, hva er statens kostnad ved å administrere ordningen per skilt, og vil statsråden eventuelt redusere prisen slik at den er i samsvar med utgiftene?»

Svar:

Ordningen med bruk av dagsprøvekjennermerker (prøveskilt), som er regulert i forskrift av 25. januar 1990 om bruk av kjøretøy § 2-7, er etablert for at et kjøretøy skal kunne flyttes, prøves, demonstreres eller kjøres i forbindelse med registrering uten å være registrert og påmontert vanlige kjennemerker. Dagsprøvekjennermerkene skal ikke uthule den ordinære registreringen av kjøretøy.

Gebyret for lån av kjennemerkerne dekker Statens vegvesens kostnader knyttet til ansvarsforsikring og

administrative kostnader. Forsikringspremien fastsettes i dag på bakgrunn av gjennomsnittlige erstatningsutbetalinger for de 4 siste årene pluss et prosentvis påslag til forsikringsselskapet.

Gebyrets størrelse er pr. i dag på 240 kr pr. utlånsdag. Dette er noe høyere enn det kostnadsriktige nivået, som er beregnet til å være om lag 150 kr pr. utlånsdag. Inkludert i beregningen er det lagt til grunn en forsikringspremie som i 2011 var på 9,6 mill. kr og om lag 161 000 utlånsdager (2010).

Gebyret for dagsprøvekjennermerker er satt høyere enn kostnadsriktig nivå for å unngå overforbruk og økte forsikringskostnader. Et relativt høyt gebyr fører til mindre utlån og dermed lavere forsikringspremie på grunn av færre forsikringssaker som involverer kjøretøy med dagsprøvekjennermerke. Basert på etterslepet i premieberegningen i henhold til utbetalinger, synes det å være en sammenheng mellom forsikringspremien og gebyrets størrelse. Jeg ser på denne bakgrunn ikke behov for å gjøre endringer i gebyrstørrelsen nå.

SPØRSMÅL NR. 75**Innlevert 12. oktober 2011 av stortingsrepresentant Anders Anundsen****Besvart 18. oktober 2011 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Vil justisministeren bidra til å utrede om ulike typer elektrosjokkvåpen kan være nyttig for norsk politi som standard utstyr for å sette politiet i bedre stand til å håndtere alvorlige konfliktsituasjoner?»

BEGRUNNELSE:

Politiets tilgang på relevant utstyr for konflikt-håndtering dreier seg om langt mer enn det diskusjonen om allmenn bevæpning av politiet gir inntrykk av. Etter det jeg har brakt på det rene skjer flertallet av skudd løsnet fra politiet i konfliktsituasjon på svært kort avstand. I slike saker kan ulike typer elektrosjokkvåpen være svært aktuelle og effektive alternativer.

Bruken av elektrosjokkvåpen er utstrakt av politi i andre land vi kan sammenligne oss med. Effekten av elektrosjokket er at objektet settes helt ut av stand

til å ha kontroll over seg selv, og politiet kan enkelt overmanne vedkommende uten fare for vesentlig skade på objekt eller politi.

Svar:

Jeg kan opplyse at Politidirektoratet allerede har utredet de tekniske sidene av elektrosjokkvåpen, og vil følge fortløpende med i utviklingen av denne type våpen.

Direktoratet har også igangsatt en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS analyse) på oppdrag fra Justisdepartementet, for å identifisere områder som kan bidra til å øke politiets innsatsevne. Spørsmålet om elektrosjokkvåpen kan være nyttig å bruke for norsk politi vil bli vurdert i ROS analysen. Planen er å slutføre ROS analysen ved årsskiftet 2012/2013.

Justisdepartementet vil følge opp ROS analysen når konklusjonene foreligger.

SPØRSMÅL NR. 76**Innlevert 12. oktober 2011 av stortingsrepresentant Anders Anundsen****Besvart 18. oktober 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«På hvilken måte vil utenriksministeren arbeide for å sikre en raskest mulig normalisering av relasjonene mellom Kina og Norge?»

BEGRUNNELSE:

Samarbeidet mellom Kina og Norge har i vært relativt kjølig over tid. Den norske kontakten med Kina har i flere år før kulden satt inn, gitt Norge mulighet til å ta opp ulike viktige menneskerettighetsspørsmål direkte med Kina. Slik kontakt vil på lengre sikt bidra til å styrke menneskerettighetene i et viktig land for norsk handel og utveksling av teknologi.

Svar:

Regjeringen arbeider langs flere spor for å gjentablere et bredt og godt samarbeid med Kina. Det gjelder innenfor næringsliv, forskning, kultur, miljø, menneskerettigheter og politisk dialog. Til tross for de utfordringer vi står overfor, merker vi oss at det er en del samarbeid på arbeidsnivå.

Den norsk-kinesiske dialogen om menneskerettigheter og godt styresett har vært en sentral del av vårt tosidige samarbeid med Kina. Det er Regjeringens ønske at vi i fremtiden skal bygge videre på det grunnlaget som her er lagt.

Jeg er opptatt av at vi skal videreføre det tosidige samarbeidet med Kina med utgangspunkt i de erfaringer og gode relasjoner vi har bygget opp over flere tiår. Regjeringen arbeider aktivt for å nå denne målsettingen.

SPØRSMÅL NR. 77**Innlevert 13. oktober 2011 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn****Besvart 21. oktober 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Vil helseministeren i nær fremtid orientere Stortinget om utviklingen i sykehusprosessen i hovedstaden, hvilke konsekvenser det har for pasientbehandling, pasientsikkerhet, prosjektets økonomiske utvikling samt konsulentbruk versus ansattes medvirkning?»

BEGRUNNELSE:

Det kommer stadig flere bekymringsmeldinger om utviklingen i den omfattende fusjons- og omstillingsprosessen ved Oslo universitetssykehus. I en budsjettlekkasje den 23. september i TV2 fortalte Helseministeren at regjeringen ville bevilge 300 ekstra millioner til investeringer i forbindelse med omstillingsprosessen. I statsbudsjettet for 2012 fremkommer det at dette kun er forslag om et lån. En stiller seg da spørsmålet om hvordan OUS skal kunne betjene dette lånet og hvilke konsekvenser det vil ha. I TV2 nyhetene i går kunne en høre at OUS har brukt over 400 millioner på innleide konsulenter de siste tre årene, og det fremholdes at konsulentenes konklusjoner er sammenfallende med det interne arbeidsgrupper har konkludert med. Dette fremstår som sløsing med økonomiske midler. Helseministeren forsikret den 23. september at kvaliteten på pasientbehandlingen skal opprettholdes i prosessen. Nå ser vi at helsekøene øker. Vi ser at fagpersonell varsler om at prosessen går ut over pasientbehandlingen og ansatte slutter

i protest fordi de mener det ikke lenger er mulig å yte et faglig forsvarlig tilbud til pasientene.

Situasjonen fremstår som så alvorlig at det etter undertegneds oppfatning er behov for en redegjørelse for Stortinget om dagens situasjon snarest og før statsbudsjettet for 2012 endelig vedtas. Det må klargjøres hvilke virkemidler regjeringen vil sette inn for å sikre pasientene et faglig forsvarlig tilbud av god kvalitet, samt hvilke konkrete planer som foreligger for prosessen videre både i forhold til å sikre kvalitet, kompetanse og økonomi.

Svar:

Jeg har orientert om omstillingene i hovedstadsområdet i Prop. 1 S (2011-2012) for Helse- og omsorgsdepartementet under økonomi og organisasjon side 106, under hovedstadsprosessen side 106-107, under oppfølging av organisasjonsendringene i hovedstadsområdet side 111-112 og under budsjettforlaget på kap. 732, post 82 Investeringslån side 130. Jeg vil for øvrig vise til redegjørelsen som ble gitt i Stortinget i juni 2011.

Jeg vil selvfølgelig svare Stortinget fortløpende på spørsmål om denne saken. Dersom Stortinget i tillegg ønsker en ny redegjørelse, vil jeg gjøre dette. Jeg følger prosessen nøye gjennom Helse Sør-Øst RHF og har stilt krav om detaljert rapportering både på kvalitet og økonomi.

SPØRSMÅL NR. 78**Innlevert 13. oktober 2011 av stortingsrepresentant Laila Dævøy****Besvart 31. oktober 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Mange ME pasienter og deres familier har store utfordringer i landet vårt. Det finnes ikke behandlingstilbud som er godkjent og som kan utløse rettigheter. Gang på gang blir ME syke avvist med at sykdommen ikke kvalifiserer for uførepensjon eller særfradrag.

Hva kan statsråden gjøre for at en pasient som er

diagnostisert med ME, kan få de samme rettigheter som mennesker med andre sykdomsdiagnoser?»

BEGRUNNELSE:

Mange av ME pasientene er blant de sykeste vi har. Flere titalls er helt avhengig av at pårørende stiller opp døgkontinuerlig. De ligger i mørke rom, tåler verken lys eller lyd. Mange må sonde mates for i

det hele tatt å få i seg næring. De har ingen mulighet for å klare å kommunisere. Noen er noe bedre og ønsker behandling, men intet finnes.

I ett av de mange brev jeg har fått fra pårørende, fortelles om en voksen datter, som kan dokumentere ekstraavgifter på grunn av ME. Hun har ikke på noe tidspunkt fått tilbud om behandling eller hjelp for sin sykdom. Det finnes ingenting der hun bor. Det hun har fått av sporadisk behandling som har lindret noe, har hun måttet bekoste selv (kiropraktor, klimabehandling i utlandet). Hun har nå måttet selge sin bolig av økonomiske grunner. Gjentatte søknader om særfradrag er blitt avslått.

I statsbudsjettet for 2012 har regjeringen foreslått å avvike særfradraget. Jeg ønsker derfor at statsråden tar hensyn til dette i svaret og svarer på om man i en fremtidig alternativ ordning legger til rette for at ME pasienter kan få dekket ekstraavgifter til sykdom.

En annen henvendelse gjelder en ung kvinne som nå har vært syk i 12 år. Leger og annet helsepersonell har ifølge familien "gitt henne opp". Fire ganger i løpet av disse årene har hun fått avslag på varig uførepensjon. Hun fikk innvilget midlertidig uførepensjon fra 2005 til 2010, da måtte hun over på Arbeidsavklaringspenger, til tross for at sykdommen har utviklet seg negativt. Mor har ikke kunnet arbeide de siste 12 årene, da datteren trenger døgnkontinuerlig hjelp og tilsyn. Å gi et så sykt menneske Arbeidsavklaringspenger føles meningsløst for familien, hun kan ikke engang selv sende inn meldekort hver 14. dag.

Endelig skjer det gledelige, at hun til sist får innvilget varig uførepensjon fra en viss dato i høst. Men det som nå har skjedd, er at NAV har stoppet Avklaringspengene umiddelbart. Nå er hun helt uten midler igjen.

Men hun er fortsatt uten behandling eller tiltak fra helsevesenet. Mor kan ikke gå i arbeid, hun må ha omsorgen for datteren, som er svært syk.

Sintefs rapport om ME fra februar i år er meget alvorlig, og burde ha avstedkommet en offensiv innsats for ME-syke. Det er ingenting i statsbudsjettet som tyder på at det kommer til skje den nærmeste tiden. Sintefrapporten slår fast at det er mangel på kunnskap om ME, at det er uenighet om diagnostiske kriterier, at mange helseforetak ikke har noe tilbud, at det mangler kurativ behandlings- omsorgs- og rehabiliteringstilbud mm.

Svar:

Pasienter, brukere og pårørende skal møtes med respekt uavhengig av helse-, omsorgs- og velferdstjenestenes forståelse av og mulighet til å behandle aktuell sykdom. Pasienten sine plager skal tas på alvor selv om årsaksforholdene er uavklarte. Det er ikke diagnosen, men den enkeltes behov for bistand som skal avgjøre hvilke tjenester som ytes.

Det har vært en positiv utvikling i tjenestetilbudet til pasienter med CFS/ME. Vi må likevel være ydmyke for at det fremdeles er store variasjoner mellom helseregionene og et betydelig forbedringspotensial. Dette kom frem, som representanten også viser til, i evalueringen fra SINTEF våren 2011. Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten sin kunnskaps gjennomgang i februar gir dessverre heller ikke klare konklusjoner i forhold til diagnostisering, effektiv behandling og årsak. Helsedirektoratet skriver i sin redegjørelse at det ikke på generelt grunnlag lenger anbefales tilpasset treningsbehandling eller kognitiv terapi til pasienter med CFS/ME. Det er krevende å etablere gode tilbud og informere om oppfølging når kunnskapen om diagnostisering og virkningsfull behandling er uklar. Departementet har mottatt en søknad fra Helse Sør-Øst RHF om å etablere en nasjonal kompetansetjeneste for pasienter med CFS/ME. Denne vil bli vurdert etter vanlige prosedyrer for etablering av slike tjenester.

Vi mottar stadig informasjon om alternative behandlinger både i Norge og i utlandet. Noen pasienter melder om positiv effekt og andre melder om negativ eller ingen effekt og bruker til dels store summer på slik behandling. Regjeringen ønsker at norske pasienter skal ha rask tilgang til nye former for behandling med tilstrekkelig dokumentert effekt. For å sikre dette, vil det etableres et nytt system for innføring og oppfølging av nye metoder i spesialisthelsetjenesten. Det er viktig å stille krav om at nye behandlingsmetoder skal ha dokumentert effekt før de introduseres i den offentlige helsetjenesten. Vi må forholde oss til de faglige vurderingene som gjøres her i landet. Systemet skal blant annet sikre at nye metoder som er ineffektive og/eller skadelige ikke tas i bruk, samtidig som gamle metoder fases ut. Når det ikke finnes etablert behandling, kan utprøvende behandling i en forskningsstudie være et alternativ. Helse- og omsorgsdepartementet arbeider kontinuerlig for å øke omfanget av kliniske studier i Norge.

Finansdepartementet har opplyst at en forutsetning for å få særfradrag for store sykdomsutgifter ved behandling utenfor den offentlige helsetjenesten, er at den offentlige helsetjenesten ikke har et tilsvarende tilbud. I tillegg må det oppsøkte tilbudet anses som faglig forsvarlig. Dette betyr at behandlingen må bygge på prinsipper og metoder som er vitenskapelig dokumentert og anerkjent av norske myndigheter. Det er Fylkesmannen, med Helsedirektoratet som klageinstans, som tar stilling til om disse vilkårene er oppfylt. Ligningsmyndighetene er bundet av fylkesmannens og Helsedirektoratets vedtak. Det gis svært sjelden særfradrag for utgifter til behandling utenfor den offentlige helsetjenesten. Avvikling av særfradragssystemet vil derfor ha begrenset betydning for denne pasientgruppen når det gjelder utgifter til be-

handling. Eventuelle øvrige merutgifter som pådras som følge av ME, må vurderes etter de ordinære reglene for å få særfradrag. Dekning av merutgifter i forbindelse med sykdom gjennom grunn- og hjelpestønad innvilges etter regelverket i folketrygdloven.

Regjeringen foreslår i statsbudsjettet for 2012 å fase ut særfradagsordningen over tre år, og at midlene som frigjøres brukes til å styrke eksisterende ordninger på budsjettets utgiftsside med tilsvarende formål. For 2012 foreslås det at de frigjorte midlene fordeles på prioriterte tiltak knyttet til tannhelse, ombygging av bolig, transport for funksjonshemmede barn og unge og Diabetesforbundets arbeid med motivasjonsgrupper mv. Hvordan de resterende midlene skal brukes, vil bli vurdert i dialog med brukerorganisasjoner i forbindelse med budsjettprosessene for 2013 og 2014.

Når det gjelder saksbehandlingen i Arbeids- og velferdsetaten, har Arbeidsdepartementet informert meg om at fastlege, eventuelt spesialist, skal opplyse om grunnlaget for diagnosen de har stilt og gi en vur-

dering av funksjonsevne, arbeidsevne og prognose. I tilfeller der relevante opplysninger eller vurderinger ikke finnes, eller der Arbeids- og velferdsetaten finner opplysningene mangelfulle, vil etaten be om utfyllende informasjon. Ved vurdering av rett til uførepensjon vil fastlege, spesialist og rådgivende lege bistå Arbeids- og velferdsetaten i sitt arbeid med å etablere faktum i saken. Det er imidlertid etatens oppgave å vurdere sakens faktum opp mot inngangsvilkårene i folketrygdloven. Arbeidsdepartementet viser til at uførepensjon gis til personer som pga. varig sykdom, skade eller lyte har fått sin evne til å utføre inntektsgivende arbeid varig nedsatt med minst halvparten. Hensiktsmessig behandling og arbeidsrettede tiltak skal være prøvd før uførepensjon kan innvilges. Krav om uførepensjon kan ikke avslås fordi det ikke finnes hensiktsmessig behandling. Hvorvidt det foreligger en varig sykdom, må avgjøres etter en konkret vurdering. Arbeids- og velferdsetaten har gitt egne retningslinjer om hvordan ME-saker skal vurderes.

SPØRSMÅL NR. 79

Innlevert 14. oktober 2011 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 20. oktober 2011 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hvor mange vedtak om oppholdstillatelse er blitt fattet på bakgrunn av "Instruks om tolkinga av utlendingslova § 71 andre ledd tredje punktum – oppheving av innreiseforbod for faglærde i visse tilfelle"?»

BEGRUNNELSE:

Det har den siste tiden dukket opp flere enkeltsaker der gjeldene norsk utlendingspolitikk gir svært urimelige konsekvenser for både enkeltmennesker og samfunn. Dette ble spesielt synlig da regjeringen nylig fikk overlevert fire hundre "Nansenpass", på bakgrunn av at det sitter 400 barn på norske asylmottak som har vært der i mer enn tre år. Det er også vakt oppsikt at en familie i ni år har levd som statsløse asylsøkere i Lillesand. I juli fikk familien på nytt avslag på sin søknad om oppholdstillatelse.

Tidligere i år har det vært en debatt om uheldige konsekvenser av norsk utlendingspolitikk: Det førte til at regjeringen endret praksis gjennom "Instruks om tolkinga av utlendingslova § 71 andre ledd tredje

punktum – oppheving av innreiseforbod for faglærde i visse tilfelle". Det ble rettet kritikk mot denne endringen fordi den ikke ville hjelpe mennesker i samme situasjon.

Svar:

Utlendingsdirektoratet opplyser å ha behandlet ni søknader i henhold til instruks representanten viser til (GI-02/2011). Tre av søknadene ble innvilget. I de seks sakene som ble avslått, var begrunnelsen i all hovedsak at vilkårene for oppholdstillatelse som faglært ikke var oppfylt.

Instruks GI-02/2011 har et snevert formål og virkeområde. Den omfatter bare tidligere asylsøkere som er faglærte og har tilbud om jobb, og som er utvist og ilagt innreiseforbud på grunn av brudd på utlendingsloven. Instruksene innebærer at disse kan få opphevet innreiseforbudet, og dermed ha mulighet til å få oppholdstillatelse som arbeidstaker. Formålet er å motvirke at utvisning og innreiseforbud er til hinder for at norske virksomheter kan nyttiggjøre seg særskilt kvalifisert utenlandsk arbeidskraft.

SPØRSMÅL NR. 80**Innlevert 14. oktober 2011 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 28. oktober 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Når tenker miljøvernministeren å iverksette den varslede opptrappingen av omsetningspåbudet for biodrivstoff til 5 prosent som opprinnelig skulle trådt i kraft 1. juli 2011?»

BEGRUNNELSE:

I november 2010 sendte miljøvernministeren ut en pressemelding om skjerping av omsetningspåbudet fra og med 1. juli 2011, slik at 5 prosent av alt solgt drivstoff da skulle være biodrivstoff. Den varslede opptrappingen var en del av regjeringens kompromiss ved innføring av biodieselavgiften i statsbudsjettet for 2010. 5 prosent-kravet og skulle tre i kraft fra det tidspunkt EU iverksatte bærekraftskriterier for biodrivstoff. EUs bærekraftskriterier trådte i kraft 1. januar 2011. Datoen i dag er 14. oktober, men den varslede opptrappingen er fortsatt ikke iverksatt.

Det hører med til historien at Høyre, KrF og Venstre på møte i Miljøverndepartementet i desember 2008 ble enig med miljøvernministeren om opptrapping av omsetningspåbudet til 5 prosent innen 1. juli 2010, en enighet regjeringens siden gikk bort fra i forbindelse med innføring av biodieselavgiften i statsbudsjettet for 2010.

Svar:

Det vises til spørsmål til skriftlig besvarelse av 14. oktober 2011.

Biodrivstoff kan være et blant flere tiltak for å redusere klimautslipp fra transportsektoren. Samtidig

er det viktig at det er bærekraftig produsert og at det gir reelle klimagassbesparelser sammenlignet med fossilt drivstoff. Utviklingen av bærekraftskriterier for biodrivstoff internasjonalt har tatt lenger tid enn man opprinnelig hadde sett for seg, ulike bærekraftshensyn har kommet mer i fokus og vi har fått økt kunnskapstilfang om mulige negative effekter og risiko. Problemstillinger knyttet til blant annet priser på basismatvarer og netto klimavirkning på grunn av direkte arealendringer og fortrengningseffekter har vært sterkt fremme både i massemedia og i fag- og forskningsmiljøene.

Forslag til økning av omsetningspåbudet for biodrivstoff fra 3,5 % til 5 % har vært på høring, og er i høringsprosessene blitt møtt med en god del bekymring for utilsiktede effekter og krav om gode sertifiseringsløsninger og rapporteringsordninger før videre opptrapping. Samtidig har den konkrete videreutviklingen og presiseringen av EUs bærekraftssystem for biodrivstoff tatt lang tid, og det er fortsatt prosesser på viktig felt som er uavklart. Blant annet er det ennå ikke avklart hvordan hensynet til indirekte arealbruksendringer (fortrengningseffekter) skal ivaretas i bærekraftskriteriene for biodrivstoff. Det har vært god grunn til å bevege seg varsomt frem med nasjonale omsetningskrav for biodrivstoff.

Spørsmålet om opptrapping av omsetningspåbudet er av ovennevnte grunner fortsatt til vurdering, og jeg vil komme tilbake med en videre vurdering av biodrivstoff i forbindelse med den kommende klimameldingen.

SPØRSMÅL NR. 81**Innlevert 14. oktober 2011 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen****Besvart 25. oktober 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Utbedrelsen av Øksfjordtunnelen har stanset opp, og det finnes i dag ikke midler til å fortsette videre med arbeidet. Dette er blitt et halv ferdig arbeid hvor både frost og vannsikring gjenstår, uten hel asfaltering på strekning, deler av tunnelen vil være uten belysning, det gjenstår mellom 500-700 meter utbedring av en strekning på 4500 meter. Det at arbeidet nå stopper opp i påvente av nye anbudsrunder er fordyrende for prosjektet.

Hva vil statsråden foreta seg slik at tunnelen kan ferdigstilles snarest?»

BEGRUNNELSE:

Selv om det er slik at fylkeskommunen har ansvaret for fylkesveiene og for trafikksikkerheten. Så er det liten tvil om at en videre utsettelse av prosjektet vil medføre økte trafikksikkerhets problemer for strekningen, grunnet for små bevilgninger. Dette er slik jeg ser det, til syvende og sist Samferdselsministerens ansvar. En utsettelse med nye anbudsrunder vil i seg selv være fordyrende, og trekke prosjektet ut i tid. Dette er slik jeg ser det uheldig, ikke bare relatert til trafikksikkerhets spørsmål, men også negativt for næringslivet og innbyggerne i Øksfjord og i Hasvik.

Det er heller ikke satt av midler for å asfaltere strekningen i tunnelen. Slik at det blir lapp på lapp med asfalt. Dette kombinert med dårlig lys og manglende vann og frostsikring kan fort føre til ulykker og uønskede hendelser.

Svar:

Statens vegvesen har informert meg om at pågående arbeid i Øksfjordtunnelen skal være avsluttet i oktober 2011. Dette inkluderer tilstrekkelig vann- og frostsikring av tunnelen samt utbedring av eksisterende møteplasser og etablering av noen nye. I tillegg etableres to snunisjer for vogntog inne i tunnelen. Det har ikke vært forutsatt å legge ny asfalt på hele strekningen innenfor prosjektet. Senere asfaltarbeid vil tas inn i ordinære asfaltkontrakter. Deler av belysningen har vært utkoblet under anleggsarbeidene. Denne vil bli satt i drift igjen snarest mulig.

Som representanten selv påpeker i sin begrunnelse, har fylkeskommunen ansvaret for prosjektet siden Øksfjordtunnelen ligger på fv 882 i Finnmark. Ytterligere spørsmål om framdrift og prioriteringer bør derfor rettes til Finnmark fylkeskommune.

SPØRSMÅL NR. 82**Innlevert 14. oktober 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke****Besvart 21. oktober 2011 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til at statens interesser samordnes slik at den miljømessig banebrytende Brøsetutbyggingen kan gjennomføres?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til omtale i Adresseavisen 14.10.11, der det kommer frem at minst fem offentlige aktører har interesser i Brøsetområdet, som bidrar til at et svært viktig miljøprosjekt nå står i stampe. Miljøverndepartementet står bak prosjektet Framtidens Byer, som

Brøsetprosjektet er en del av. St. Olavs Hospital som sorterer under helseministeren, ønsker maksimal pris for å få muligheter til å erstatte den aktuelle sikkerhetsavdelingen for psykiatriske pasienter. St. Olav ønsker også at salget skal gi muligheter til å bygge et nytt psykiatribygg, som var lovt for mange år tilbake uten at det er kommet. Fornyings-, administrasjons- og kirkeminister har ansvaret for Statsbygg som forvalter eiendom i området. Det er altså tre statlige aktører inne. Det burde tilsi at Staten, ved Fornyingsministeren eller Samordningsministeren, bidrar til en samordning og smidighet som gjør at saken kan

løses, og at denne nyskapende klimasatsingen kan lykkes.

Trondheim Kommune samarbeider blant andre med forskningsmiljøer for å gjøre utbyggingen så klimavennlig som mulig. Blant annet vil man forsøke å bygge opp denne bydelen slik at hver innbygger kan forårsake kun 3 tonn CO₂, mens snittet i Norge i dag ligger på 8-11 tonn.

Svar:

Eiendommen Brøset utgjør totalt et område på ca. 354 da. Den var opprinnelig i sin helhet eid og forvaltet av staten v/Sosialdepartementet. Senere er det gjort overføringer av deler av området til Sør-Trøndelag fylkeskommune og St. Olavs hospital. I 1990 ble forvaltningsansvaret for mesteparten av eiendommen, inklusive fylkeskommunens eierinteresser, overført til Statsbygg. St. Olavs hospital er eier av sykehusbebyggelsen og et omkringliggende areal på 105 da. Arealene som Statsbygg forvalter, er i lengre tid blitt vurdert for salg.

I forbindelse med Miljødepartementets samarbeidsprogram "Framtidens byer" har Trondheim kommune fremmet Brøset som et mulig pilotprosjekt

i en klimanøytral bydel. En vesentlig forutsetning for å etablere hele Brøset som en klimanøytral bydel, synes å være flytting av St. Olavs hospital. En slik flytting vil være en omfattende operasjon og vil kreve involvering av flere aktører.

Staten v/Statsbygg har administrativt, faglig og økonomisk bidratt aktivt i kommunens prosess for å utvikle Brøset til en klimanøytral bydel. Det vil bli samarbeidet fra Statsbyggs side med de andre grunneierne om et salg av eiendommen når reguleringsplanen for området er vedtatt. Statsbygg følger samme opplegg for Brøset som for lignende utviklingsprosjekter som Fornebu og Pilestredert Park, der Statsbygg spilte en sentral rolle mht å understøtte en bærekraftig utvikling gjennom de miljøkravene som ble satt til utbyggerne.

Jeg ser positivt på Trondheims kommuns planer for Brøset som miljøbydel, og har stor tro på at Miljøverndepartementets prosjekt "Framtidens byer" lar seg gjennomføre på Brøset. Staten som grunneier og Statsbygg med sin kompetanse på miljøriktig eiendomsutvikling, vil være aktive bidragsytere for å nå dette målet.

SPØRSMÅL NR. 83

Innlevert 14. oktober 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke

Besvart 24. oktober 2011 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken

Spørsmål:

«Hvordan vurderer statsråden behovet for i større grad å utnytte mulighetene som ligger i slekt og storfamilie til fosterhjem ved omsorgsovertakelser i barnevernet?»

BEGRUNNELSE:

Å flytte et barn ut av sitt eget hjem og inn i et nytt, er en stor belastning for alle involverte, og først og fremst for barnet. Det er som vi vet likevel nødvendig i noen tilfeller. Det er en likevel en belastning for barnet fordi det må starte helt på nytt i forhold til de viktigste relasjonene i dets liv. Det er også en belastning fordi det svært ofte innebærer flere flyttinger, dvs. flytting til beredskapshjem før flytting til endelig fosterhjem. Fosterhjemmet må av og til også gi opp og det kan innebære flere flyttinger. Til sammen betyr det store belastninger for barna det gjelder. Vi vet at i en del tilfeller melder besteforeldre, onkler og tan-

ter, eller andre nære slektninger seg som fosterhjem når et barn i slekta må ut av hjemmet. Det skjer stadig at denne muligheten avvises av barnevernet, ofte til stor frustrasjon for hele familien. Selv om det i større grad enn før brukes familieråd, der storfamilien og øvrig nettverk utfordres, tyder også mye på at storfamilien alt for sjelden utfordres av barnevernet til å bidra.

Tidligere var kulturen i barnevernet i større grad enn i dag, at barnevernets oppgave var å "redde" unge ut av familien. I dag arbeides det i langt større grad ut fra tanken om man skal ivareta barnet gjennom å hjelpe familien til å fungere. Likevel melder mange barnevernsarbeidere og personer med lang erfaring i sektoren at holdningsendringene ikke er kommet langt nok.

Det er helt klart situasjoner der det vil være viktig og riktig at barnet flyttes helt ut av sin nåværende sammenheng og ikke bor hos slektninger. I andre til-

feller vil det mer være en avveining av ulemper ved å bo hos slektninger på den siden, veid opp mot den belastning det medfører og måtte starte helt på nytt og miste tilhørighet, kanskje også flere ganger.

Mye tyder på at det er behov for å se på hvordan disse avveiningene gjøres i dag. Det er fortsatt kø av unger som venter på fosterhjem, og behovet øker. Dersom man øker bruken av fosterhjem hos slektninger, når det er faglig forsvarlig, vil dette avlaste behovet for nye fosterhjem rekruttert "utenfra", og bidra til at færre barn blir stående i kø.

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til konstituert statsråd Tora Aaslands skriftelige svar på spørsmål nr. 786 og nr. 792 fra stortingsrepresentant Solveig Horne, som også var knyttet til fosterhjems plassering i familie og nært nettverk.

Det står uttrykkelig i Fosterhjemsforskriften § 4 at barneverntjenesten alltid skal vurdere om noen i barnets familie eller nære nettverk kan velges som fosterhjem. Hva som ligger i dette har departementet utdypet i Retningslinjer for fosterhjem, som er fra 2004. Der står det blant annet følgende:

«Vurderingsplikten innebærer at barneverntjenesten alltid må kartlegge mulighetene for en slik plassering. I utgangspunktet gjelder dette både der medlemmer av barnets familie eller nære nettverk selv ber om å bli vurdert som mulig fosterhjem, og der det ikke blir framsatt noe slikt ønske. Det er imidlertid ikke meningen at barneverntjenesten skal bruke mye tid på å kartlegge barnets familie eller nære nettverk der det er åpenbart at disse av faglige grunner og/eller av hensyn til barnets beste ikke vil kunne godkjennes som fosterforeldre.

Anser barneverntjenesten at det er en mulighet for at barnets familie eller nære nettverk vil kunne bli godkjent som fosterforeldre, må utredningen av deres egnethet gis samme omfang som for andre potensielle fosterforeldre. Også barnets familie eller nære nettverk må i utgangspunktet oppfylle de generelle kravene som stilles til fosterforeldre i forhold til for eksempel helse, økonomi og bolig, men disse kravene må kunne fravikes noe dersom det utvilsomt er til barnets beste å bli plassert nettopp i familien eller nettverket.

Barneverntjenesten bør også, så langt det er mulig, forsikre seg om at familien vil kunne takle dobbeltrollen og den mulige lojalitetskonflikten som ligger i å være både familie eller nært nettverk og fosterhjem».

Per 31. desember 2010 bodde 1 988 barn og unge i fosterhjem i egen familie. Dette utgjør ca. 23% av samtlige barn og unge plassert i fosterhjem (beredskapshjem holdt utenfor). Andelen har vært konstant, men med en svak økning de siste årene.

I likhet med stortingsrepresentant Håbrekke finner jeg det bekymringsfullt dersom barnet ikke plasseres innen familie/i nært nettverk der dette er til det beste for barnet. Vi vet fra forskning at fosterhjem i egen slekt kan være å foretrekke når barn må flytte fra sine biologiske foreldre.

Jeg mener også at barneverntjenesten i større grad må være seg bevisst hvilke forpliktelser de har på området. Derfor sendte departementet i februar i år et brev til landets fylkesmenn og kommuner v/barnevernleder og minnet om gjeldende regelverk. Vi bad også fylkesmannen, i kraft av sitt tilsynsansvar etter barnevernloven § 2-3 fjerde ledd, bokstav a), innskjerpe overfor kommunene plikten de har til alltid å vurdere om noen i barnets familie eller nære nettverk kan velges som fosterhjem.

SPØRSMÅL NR. 84

Innlevert 14. oktober 2011 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 21. oktober 2011 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud

Spørsmål:

«Slottsplassen er en fremtredende og viktig plass i hovedstaden, både i det daglige bybildet og ved mer offisielle markeringer. Forholdene på plassen etter et regnvær er imidlertid tilnærmet uverdige. Store sår kommer til syne og grus renner nedover mot Universitetet i store mengder, i det hele tatt fremstår det hele svært lite representativt. Undertegnede tok opp spørsmålet første gang i 2006. Det ble da gitt inn-

trykk av at noe var på gang. Nå skriver vi høst 2011 og spørsmålet er:

Hva skjer?»

Svar:

Jeg er enig i at Slottsplassen har høy symbolverdi og er en viktig ferdselsåre i Oslo med stor trafikk døgnet rundt. Det er estimert at ca 1,6 mill mennesker benytter seg av Slottsplassen og Slottsparken i løpet

av et år. Anslagsvis 30 tonn grus forsvinner fra Slottsplassen ved store nedbørsmengder og renner nedover Slottsbakken og til Frederiksgate. Jeg er enig i at dette er en lite tilfredsstillende situasjon for et så sentralt område.

I 2009 utarbeidet Statsbygg i samarbeid med Det kongelige hoff og Riksantikvaren et forprosjekt for rehabilitering av Slottsplassen. Et vesentlig moment i den forbindelsen var valg av toppdekke. Forprosjektet avdekket usikkerhet om i hvilken grad fortsatt bruk av et grusdekke ville medføre en reell forbe-

dring av problemene med avrenning av grus og bortføring av regnvann fra Slottsplassen. I etterkant er det derfor foretatt nye undersøkelser og utredninger om bedre løsninger for materialvalg og metode for utbedring av Slottsplassen. Statsbygg opplyser at de snart vil være ferdige med et revidert forprosjekt basert på nye tekniske vurderinger. Jeg vil da be Statsbygg om å få oversendt forprosjektet og en nærmere saksutredning fra Statsbygg, som et grunnlag for min videre vurdering av hvilke tiltak som evt. skal iverksettes for Slottsplassen.

SPØRSMÅL NR. 85

Innlevert 17. oktober 2011 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 20. oktober 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«GTL er et miljøvennlig drivstoff basert på naturgass som kan brukes i dieselmotorer. Drivstoffet gir en kraftig reduksjon i lokale utslipp. Dessverre har regjeringen bestemt at det skal være mineraloljeavgift på GTL, noe som gjør drivstoffet svært dyrt.

Vil statsråden revurdere denne avgiften på GTL slik at utslippene i de store byene kan reduseres betraktelig uten å innføre nye restriktive tiltak?»

BEGRUNNELSE:

Oslo kommune har kommet med en rekke forslag for å redusere den lokale forurensningen i byen. Lokal forurensning er jo også en utfordring som andre storbyer av og til har - spesielt på enkelte vinterdager. I Oslo vurderer en arbeidsgruppe blant annet å nekte trailere å kjøre gjennom sentrum, at folk ikke skal få kjøre dieselmotorer, samt flere andre drastiske tiltak som griper inn i folks hverdag. Alle har stor forståelse for de problemene mange med lungesykdommer har på grunn av lokal forurensning, men å fjerne mineraloljeavgiften på GTL vil være langt mindre inngripende. Jeg har tidligere tatt opp spørsmålet om rent GTL-drivstoff i mitt skriftlige spørsmål Dokument nr. 15:886 (2010-2011). Tiltakene som nå vurderes i de største byene gir finansministeren en god mulighet til å være på lag med både bilistene og miljøet.

Svar:

Problemstillingen som representanten Hoksrud tar opp er tidligere behandlet i mitt brev 18. februar 2011, som svar på representanten Hoksruks skriftlige spørsmål nr. 886. Som det framgår av nevnte brev er spørsmålet om den avgiftsmessige behandlingen av syntetisk diesel (GTL) kommet opp i kjølvannet av at en privat aktør har startet salg av mineralsk basert syntetisk diesel uten å innberette veibruksavgift på drivstoffet. Toll- og avgiftsdirektoratet har slått fast at det omhandlede drivstoffet er å regne som avgiftpliktig mineralolje. Jeg har ingen innvendinger mot denne vurderingen. Dersom denne type drivstoff skal fritas for avgift forutsetter derfor dette at reglene endres.

I en veibruksavgift på drivstoff bør på prinsipielt grunnlag alle trafikanter betale en avgift som tilsvarer de kostnadene de påfører samfunnet i form av ulykker, kø, støy, utslipp til luft og veislitasje. Det meste av kostnadene ved bruk av personbil er knyttet til ulykker, kø og støy. Dette er kostnader som i liten grad varierer med valg av drivstoff. At en drivstofftype har noe lavere verdier når det gjelder lokale utslipp kan derfor ikke alene begrunne at denne drivstofftypen skal fritas for avgift. I budsjettet for 2012 har Regjeringen varslet at den ønsker å bidra til større forutsigbarhet om fremtidige avgifter, og at Regjeringen derfor ønsker en omlegging til en mer generell veibruksavgift.

SPØRSMÅL NR. 86**Innlevert 17. oktober 2011 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 26. oktober 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Viser til svar på spm. nr. 1965 2010-2011 der svaret ikke treffer spørsmålet. Når Regjeringen bruker veibredde og budsjettrammer som begrunnelse for at det går sent å få på plass fysisk midtrekkverk er det åpenbart behov for tekniske løsninger som krever mindre plass og er rimelig.

Hva gjøres for å få på plass fysiske midtdelerløsninger som krever lite plass, er sikre og rimelige og hva gjøres for å kunne gjennomføre mindre breddeutvidelse uten omfattende og tidkrevende planarbeid?»

Svar:

Spørsmålet etterlyser smale og billige midtrekkverksløsninger. Som kjent har jeg bedt Vegdirektoratet vurdere utvidet bruk av midtrekkverk, ved mindre trafikk enn hittil og på smalere veg enn hittil. Vegdirektoratets vurderinger kom i sommer og vil bli sendt på høring bl.a. i fylkeskommunene. Kursendringer virker best hvis alle vegholdere følger samme retningslinjer.

Fra Vegdirektoratet har jeg fått opplyst: «Plasskrevende midtrekkverk er ikke noe stort problem. Flere godkjente løsninger på markedet har bredde 18-22 cm. Disse produktene er stålstoiler med rør eller firkant på toppen. Wire-rekkverk som brukes mye i Sverige har bredde 8-10 cm. Det er imidlertid verdt å påpeke at wire-rekkverk har stort utbøyingssrom fordi det er et mykt rekkverk. Wire-rekkverk er med andre ord ikke nødvendigvis en tjenlig løsning på smale veger.

Nødvendig utvidelse på veg for å bygge midtrekkverk er et større problem. Vegene har pr. i dag stort sett en bredde på 7-10 m. Vegnormalene angir i dag 12,5/14,5 m samlet vegbredde på 2/3 felts veg

med midtrekkverk. Slike veger bygges avkjørselsfrie, med god linjeføring og adskilt gang- og sykkelvegtilbud. Vegdirektoratet har godkjent noen løsninger med redusert standard (bla redusert bredde) etter vurdering i hver sak, primært på eksisterende veg. Før slike løsninger velges, bør en del forhold vurderes spesielt: Større fare for kø ved nødstop, større fare for blokkering ved hendelser, redusert framkommelighet for utrykningskjøretøyer, trangere forhold for fotgjengere og syklist, barrierevirkning, trangere forhold for spesialtransporter, noe større hyppighet av utforkjøringsulykker, noe redusert stoppsikt i venstrekurver, noe mer sporslitasje, noe mer skader på skuldre, problemer knyttet til kryss og avkjørsler.»

Når det gjelder kostnader for utbygging av midtrekkverk utgjør rekkverkskostnaden en liten andel, sjelden mer enn 2 – 5 %. Prisforskjellen mellom de ulike typene er liten. Det skjer en del utvikling når det gjelder nye rekkverkstyper som Vegdirektoratet følger nøye med på.

Midtrekkverk er et meget godt trafiksikkerhetstiltak men må brukes med nøyaktighet og omtanke. Nye slanke løsninger vil bli prøvd ut. Når en får mer erfaring vil en vurdere om slike løsninger bør tas inn i vegnormalene.

Reguleringsplan er stort sett nødvendig for oppsetting av midtrekkverk over lengre strekninger. Dette har sammenheng med konsekvensene for lokaltrafikken og for andre samfunnshensyn. Særlig gjelder dette der det er behov for vegutvidelser. Der det bare er snakk om rekkverk, kan det tenkes at byggesaksbehandling kan være tilstrekkelig, men dette må i tilfelle avklares med planmyndigheten, og byggesaksbehandling innebærer også saksbehandling i forhold til berørte.

SPØRSMÅL NR. 87**Innlevert 17. oktober 2011 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 25. oktober 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Siden NRK og Jernbaneverket ser ut til å være enige, hva er det i NRK Østlandssendingens sitat samferdselsministeren tar avstand fra?»

BEGRUNNELSE:

I spørretimen 12. oktober 2011 uttalte samferdselsministeren følgende etter et spørsmål fra undertegnede:

"Eg må i tillegg understreka at sitatet frå Østlands-sendinga, om to—tre år forseinking, tar eg avstand frå. Eg meiner det må vera klokt å ta seg dei månadene ekstra, som Jernbaneverket no ber om."

Konteksten er en utsettelse på Follobanen, som NRK Østlandssendingen påstår er 2-3 års forsinket.

Jernbaneverket publiserte 29.09.2011 en nyhet på sin hjemmeside der de sier sitat "Reguleringsplanene i Ski, Oppegård og Oslo forventes å være ferdig behandlet i 2012 eller 2013. Deretter kan prosjektet gjennomgå ekstern kvalitetssikring (KS2) i 2013, slik at byggestart tidligst kan skje i 2014. Jernbaneverket har nå estimert byggetiden til 6 til 7 år, inkludert et halvt års prøvedrift."

Det betyr at prosjektet ikke kan stå ferdig før i 2020/21. Tidligere var prosjektet anslått til å stå ferdig i 2018. Dette samsvarer med opplysningene som kom frem i NRK Østlandssendingen.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på tilleggsspørsmål fra representanten Tenden i muntlig spørre- time onsdag 12. oktober hvor jeg kommenterte lengden på forsinkelsen med to-tre år i henhold til Østlandssendingen. Forutsatt oppstart i 2014 og en byggetid på seks til sju år, inkludert et halvt års prøvedrift av anleggene, vil Follobanen kunne ferdigstilles og tas i bruk for ordinær trafikk i 2019 eller 2020. Jeg gjør dessuten oppmerksom på at i Jernbaneverkets opprinnelige anslag hvor det ble det lagt opp til at arbeidene med Follobanen ville være slutført ved utgangen av 2018, ikke var lagt inn et halvt år med prøvedrift.

Jeg viser for øvrig til det jeg sa i spørretimen om at det viktigste er å bruke den tiden som er nødvendig for å gjennomføre planlegging og utbygging av et så stort prosjekt.

SPØRSMÅL NR. 88**Innlevert 17. oktober 2011 av stortingsrepresentant Svein Harberg****Besvart 21. oktober 2011 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland****Spørsmål:**

«Oslo International Bible College ble som privatskole godkjent for inntil 150 elever. Ved overgangen fra 6a-skole til fagskole har departementet imidlertid kun gitt tilskudd til 95 elever og avslått å se på saken på nytt. Det var en forutsetning at skolene ikke skulle tape økonomisk på å gå over til å bli fagskole. NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen) har godkjent skolen som fagskole, og bekreftet at de godkjenner utvidet elevtall.

På hvilket grunnlag reduserer departementet tilskuddet, og hvordan vil statsråden følge opp saken?»

Svar:

Jeg viser til følgende spørsmål nr. 88 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Svein Harberg til forsknings- og høyere utdanningsministeren om reduksjon i tilskudd til Oslo International Bible College etter overgang fra privatskole til fagskole.

Fagskolelovens formål er å sikre fagskoleutdanning av høy kvalitet gjennom en offentlig godkjenningsordning, der NOKUT er godkjenningsorganet. Loven gjelder for den som tilbyr fagskoleutdanning, og skiller ikke mellom offentlige og private fagskoletilbydere.

Det fagskoleloven derimot skiller mellom er god-

kjenning og offentlig finansiering. Godkjenning av fagskoleutdanning er en forutsetning for å kunne få offentlig tilskudd, men det følger ikke noe rett til tilskudd med godkjenningen, jf. Ot.prp. nr. 32 (2002-2003).

Det understrekes at NOKUT i sin søknadsbehandling vurderer den faglige kvaliteten hos tilbyder. NOKUTs godkjenning av et utdanningstilbud gir ikke en automatisk utløsning av offentlig tilskudd.

Som representanten Harberg er kjent med, ble kap. 6A i privatskoleloven opphevet fra 1. juli 2007 med en overgangsperiode på 3 år, jf. Innst. O. nr. 89 (2006-2007) og Ot. Prp. nr. 39 (2006-2007). Opphevelsen av kap. 6A bygde på en forutsetning om at de skolene som da var godkjente etter kap. 6A, i løpet av perioden frem til 1. juli 2010 innrettet seg etter vilkårene i enten fagskoleloven eller andre lover. De 6A-skolene som ønsket å bli fagskoler, måtte søke NOKUT om godkjenning av utdanningen, jf. fagskoleloven § 2.

I Innst.O. nr. 89 (2006-2007) heter det:

”Flertallet forutsetter at 6A-skolene beholder like gode rammebetingelser i de lovene de kommer inn under. Dette innebærer blant annet at skolen beholder mulighet for fremtidig tilskudd for faktiske elever begrenset til det elevantallet de i dag har godkjenning for.”

På det tidspunktet Oslo International Bible College gikk over fra privatskoleloven til fagskoleloven, hadde skolen godkjenning som fagskole for 95 elever. Oslo International Bible College (tidligere Regnbuen bibelskole) fikk for årene 2008 og 2009 tilskudd til utdanningstilbud under privatskoleloven for 95 studenter begge årene. Våren før de meldte overgang til fagskoleloven (våren 2010), rapporterte de til Utdanningsdirektoratet at de hadde 91 studenter.

95 elever var utgangspunkt for beregningen av tilskudd under privatskoleloven, og er det tilskuddet som ble ført videre med finansiering under fagskoleloven. Slik har Oslo International Bible College beholdt sine rammebetingelser ved overgang til fagskoleloven. Dette er i tråd med den praksis som er lagt til grunn og fulgt for alle fagskoler som har hatt overgang til fagskoleloven fra privatskoleloven.

Bevilgningsnivå og eventuelle bevilgningsendringer til Oslo International Bible College, og andre tilsvarende skoler, behandles i de ordinære budsjettprosessene og gjennom Stortingets behandling av statsbudsjettet.

Jeg har altså ikke redusert tilskuddet til Oslo International Bible College, og de har dermed de samme økonomiske rammebetingelser under fagskoleloven som de tidligere hadde under privatskolelovens § 6A. Dette er i tråd med føringene i privatskoleforliket mellom regjeringen og KrF.

SPØRSMÅL NR. 89

Innlevert 17. oktober 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 26. oktober 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«En avvikling av ”veifritaket” vil medføre økte merverdiavgiftskostnader for bygging, vedlikehold og drift av offentlig vei.

Hva blir kostnadsøkningen for et gjennomsnittlig veiprojekt dersom avviklingen av momsfrirket gjennomføres, og hvor mye må bevilgningene til Statens vegvesen økes for å sikre provenynøytralitet?»

BEGRUNNELSE:

I merverdiavgiftsloven er det gitt et fritak for beregning av merverdiavgift ved omsetning av tjenester i siste ledd til offentlig vei. På side 76 i Prop 1 LS (2011-2012) fremgår det nå at Regjeringen vurderer å fjerne momsfrirket for vei i statsbudsjettet for

2013. En avvikling av fritaket vil uten tvil føre til økte merverdiavgiftskostnader for bygging, vedlikehold og drift av offentlig vei. Den gjennomsnittlige kostnadsøkningen for et vanlig veiprojekt vil være viktig å vite konsekvensene av tiltaket.

Svar:

Dagens regelverk om beregning av merverdiavgift i vegsektoren er svært komplisert, og er omtalt i en egen håndbok fra Statens vegvesen (Håndbok 244 - Merverdiavgift i vegsektoren). Håndboken bruker 16 sider på å forklare hvilke deler av vegen som er omfattet av fritaket. For eksempel er beplantning for å hindre utgliding av grunn fritatt for merverdiavgift, men beplantning av estetiske hensyn er med moms.

Videre er vegskilt av metall fritatt for merverdiavgift, mens eventuell belysning av skiltet ilegges merverdiavgift. Regelverket inneholder mange slike kompliserte regler og fjerning av vegfritaket vil gi store administrative besparelser for Statens vegvesen, fylkeskommunene, kommunene og entreprenørene.

Som omtalt i Prop. 1 LS (2011-2012) Skatter, avgifter og toll 2012 vurderes det å avvike fritaket for merverdiavgift knyttet til omsetning av tjenester i siste omsetningsledd for bygging, drift og vedlikehold av offentlig veg. Det legges opp til at en eventuell omlegging skal være provenynøytral for staten. Dette innebærer at økte utgifter til offentlige veger kompenseres gjennom økte bevilgninger over statsbudsjettet, som motsvares av tilsvarende økte merverdiavgiftsinntekter. For riksveger vil kostnadene til mer-

verdiavgift kunne kompenseres ved å øke bevilningene til Statens vegvesen. For kommunale og fylkeskommunale veger vil bevilningene til kompensasjonsordningen for kommunesektoren måtte økes. Videre vil også en eventuell merkostnad for den bompengefinansierte delen av bompengeprojekter måtte bli kompensert.

Før det eventuelt kan fremmes et forslag om å avvike vegfritaket, må bl.a. de økonomiske og administrative konsekvensene av et slikt forslag vurderes nærmere. Det er således for tidlig å anslå hvilke kostnadsøkninger et slikt forslag vil medføre for enkeltprosjekter og de tilhørende endringene i bevilgningsbehovene. Det tas sikte på å komme tilbake til saken i forbindelse med budsjettforslaget for 2013.

SPØRSMÅL NR. 90

Innlevert 17. oktober 2011 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 26. oktober 2011 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud

Spørsmål:

«Hvilke enkeltsaker, enten i rapporten eller generelt, er det som ligger til grunn for statsråden sine uttalelser til Aftenposten 9.10.2011?»

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten 9.10 2011 kan man lese at statsråden vurderer å dele Datatilsynet i to, en tilsynsdel og en ombudsdel. Bakgrunnen er en Difi-rapport som er skrevet på oppdrag fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet (FAD). Dette konkrete forslaget står ikke konkret i rapporten.

Difi-rapporten sier at aktivitetsnivået i Datatilsynet er høyt, tilsynet er synlig i mediene og i den offentlige debatten, de 42 ansatte kombinerer faglig dyktighet med engasjement, arbeidsmiljøet er godt, tilsynet opptrer med den uavhengigheten som loven krever og tilsynet har siden det ble opprettet i 1978 opptrådt som en kompetent forsvarer av personvernet, i tråd med intensjonen.

Difi-rapporten viser også til omdømmemålingen som Reputation Institute (representert i Norge av Apeland Informasjon) gjorde av norsk offentlig virksomhet i 2010: Datatilsynet havnet på sjetteplass blant 50 offentlige virksomheter, og kom best ut blant tilsynene.

Men rapporten sier også at "Datatilsynet for ensidig vektlegger personvern hensyn også i saker der personvern skal avveies mot andre viktige verdier og samfunnshensyn" og at Datatilsynet "ikke skiller klart nok mellom rollene [henholdsvis tilsynsrolle og ombudsrolle] og at de til tider fremstår mer som politisk aktør enn som forvaltningsorgan".

Dette sier rapporten på bakgrunn av "enkelte eksterne informanter", men disse informantene og bakgrunnen for deres påstander er anonymisert i rapporten.

På grunnlag av dette uttaler statsråden følgende til Aftenposten på spørsmål om Datatilsynet har en egen ideologi. "Jeg har registrert det som står der. Det er ikke grunn til å stille i tvil det rapporten sier."

Som svar på Aftenposten spørsmål om rapporten antyder at Datatilsynet kan utvikle seg til en politisk aktør, svarer statsråden at "Det har vært saker der vi har sett at de har vært nær grensen."

På spørsmål om Datatilsynet har gått over grensen svarer statsråden at "Ja, det er bildet i enkelte sammenhenger, som rapporten bygger opp under."

Bakgrunnen for spørsmålet er at undertegnede klarer ikke å finne en konkret sak, hverken i rapporten eller i intervjuet med statsråden, som kan brukes for å bedømme statsrådets påstander.

Svar:

Som ledd i oppfølgingen av Personvernkomisjonens rapport "Individ og integritet" fra 2009, har FAD bedt Difi om å foreta en gjennomgang og evaluering av tilsynsmyndigheten på personvernområdet.

Difi har vurdert tilsynsmyndighetens ressurser, organisering og arbeidsmåter i forhold til lovpålagte oppgaver. Rapporten konkluderer med at tilsynet har et svært bredt nedslagsfelt og krevende oppgaver som etaten håndterer bra med de ressursene de har fått tildelt. Gjennomgående får Datatilsynet gode skussmål for faglig dyktighet og gode vurderinger.

Datatilsynet er et faglig uavhengig forvaltningsorgan og er tillagt både tilsyns- og ombudsoppgaver. Difi uttaler at det i enkelte sammenhenger som noe uklart når tilsynet opptrer i de ulike rollene, og hvor grensene for de ulike rollene går.

I tillegg mener Difi at det kan være hensiktsmessig å arbeide videre med en vurdering av tilsynets roller og den uavhengighet som loven legger til dette forvaltningsorganet.

Jeg deler Difis vurdering av at rammene for tilsy-

nets uavhengige stilling og myndighetsutøvelsen kan være krevende. Det er viktig både for brukere av Datatilsynets tjenester og for FAD som overordnet departement at rammebetingelsene for tilsynets virksomhet er klare.

Det er dette som er utgangspunktet for min uttalelse om å vurdere deling av tilsynets ombuds- og tilsynsroller hvis disse kommer i konflikt med hverandre. Det er viktig for meg å understreke, slik jeg også har uttalt til pressen, at jeg ikke har konkludert med at dette er løsningen på den problemstillingen Difi omtaler. Jeg mener imidlertid at også et slikt alternativ hører hjemme i et videre arbeid med forvaltningspolitiske spørsmål.

Det er viktig med en bred diskusjon av disse problemstillingene. Difi arbeider for øvrig med en omfattende vurdering av uavhengige forvaltningsorganers rolle, og den betydningen deres situasjon har for forholdet mellom over- og underordnede forvaltningsorganer. Første fase av Difis arbeid med dette temaet var også hovedsak i fjorårets forvaltningspolitiske konferanse. Fase 2 i arbeidet pågår nå. Dette er et arbeid jeg følger med stor interesse.

SPØRSMÅL NR. 91

Innlevert 17. oktober 2011 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold

Besvart 25. oktober 2011 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken

Spørsmål:

«Flere barn født i Norge lever i dag som statsløse. Det finnes eksempler på barn som er født i Norge, med en mor som er blitt norsk statsborger og som er gift med en far med annen nasjonalitet som er statsløs fordi det knyttes tvil til hans identitet. De har felles barn som også forblir statsløse pga tvil om fars identitet. Her går altså tvilen knyttet til fars identitet i arv til barna. Dette er vel ikke en tilsiktet politikk fra regjeringens side.

Vil statsråden raskt løse dette slik at disse barna kan bli statsborgere i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til høringsbrev, datert 14.06.2010 ref 201007285

Se lenke:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/dok/hoeringer/hoeringsdok/2010/horing---endringer-i-utlendingsforskrift/Horingsbrev.html?id=608379>

Svar:

Representanten Bekkevold viser i sitt spørsmål til eksempler der barn er født i Norge, og har en mor som er blitt norsk statsborger og en far som har uavklart identitet.

Jeg forstår spørsmålet slik at verken mor eller far er norsk statsborger på det tidspunktet barnet blir født.

Dersom ingen av barnets foreldre har norsk statsborgerskap ved barnets fødsel, vil barnet måtte erverve norsk statsborgerskap ved søknad. Ved søknader om norsk statsborgerskap stilles det et krav om klarlagt identitet. Identitetsvilkåret i statsborgerloven innebærer at søkeren må ha dokumentert eller på an-

nen måte klarlagt sin identitet når forvaltningen tref-fer vedtak om innvilgelse av norsk statsborgerskap.

Ifølge statsborgerforskriften vil kravet til dokumentert identitet som hovedregel anses oppfylt dersom søkeren fremlegger et originalt, gyldig pass. Hovedregelen er at det må være åpenbart at det fremlagte passet viser søkerens rette identitet. Det kan gjøres unntak fra hovedregelen dersom det er umulig for søkeren å fremskaffe originalt, gyldig pass eller dersom søkerens sikkerhet tilsier det. Identiteten kan da anses for klarlagt etter en konkret vurdering, dersom det foreligger alminnelig sannsynlighetsovervekt for at den opplyste identiteten er den riktige.

Identitetsvilkåret i statsborgerloven gjelder på samme måte for barn som for voksne. Barns identitet utledes imidlertid av foreldrenes identitet. Praksis er i dag at den tvilen som hefter ved foreldrenes identitet også omfatter barna. Dette gjelder også i tilfeller

der barna har en forelder med avklart identitet.

Departementet sendte forslag til endringer i statsborgerloven og statsborgerforskriften på høring 25. juni 2009. Forslagene gikk blant annet ut på å senke beviskravet for identitetsfastsettelsen etter lang botid i Norge. Det ble foreslått at barn som er født i Norge og registrert i folkeregisteret, skal anses for å oppfylle identitetsvilkåret. Det ble videre foreslått at barn som er født i utlandet skal anses for å ha klarlagt sin identitet dersom de har vært registrert i folkeregisteret i 5 år og det ikke har oppstått nye forhold som gir grunn til tvil. Det ble også bedt om høringsinstansenes innspill på om det bør innføres en særregel knyttet til identitetsvilkåret i statsborgerloven for personer over 18 år.

Saken er under behandling i Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 92

Innlevert 17. oktober 2011 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 27. oktober 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Miljøverndepartementet har behandlet og konkludert når det gjelder lisensjakt på ulv. Avgjørelsen er i prinsippet en utvidelse av ulvesona i og med at hele nordre del av Hedmark unntas fra ulvejakt. Dette er områder som er utenfor ulvesona.

Hvordan kan departementet overse stortingets uttrykte mening når det gjelder ulv og forvaltningen av denne?»

BEGRUNNELSE:

Det vises i avgjørelsen til at man vil beskytte "den genetisk viktige ledertispa i Julussareviret". Dette er en underlig argumentasjon, all den tid dette gjelder en ulv av russisk herkomst. Argumentasjonen slår dermed hull i hele argumentasjonen om en truet art av ulv i Norge.

Allikevel brukes argumentet til å føre en politikk som ligger på tvers av stortingets uttrykte målsetning med en ulvesone der man avgrenser skadene som ulv påfører til en mindre del av Norge. Det minnes her om at Bondevik II-regjeringen tok ut den såkalte "Koppangflokken".

Reviret for Julussaflokken må også være ekstremt stort dersom dette er den reelle begrunnelsen.

En slik flokk bruker ikke et areal som grovt sett tilsvarer hele ulvesonas areal.

Svar:

Departementet overser på ingen måte Stortingets uttrykte mening når det gjelder forvaltning av ulv. I rovviltforliket av 17. juni 2011, som også Høyre er en del av, ble det presisert at norsk rovviltforvaltning skal skje innenfor rammen av bestemmelsene i naturmangfoldloven, Bernkonvensjonen og den todelte målsetningen etter rovviltforliket av 2004. Ulv er en fredet art som er kritisk truet, og alt uttak skal være skademotivert. Dette gjelder også lisensfelling, som ikke er jakt, men uttak motivert ut fra behovet for skadereduksjon.

Miljøverndepartementet behandlet 14. oktober 2011 tre klager på rovviltneemndene i forvaltningsregion 4 (Oslo, Akershus og Østfold) og forvaltningsregion 5 (Hedmark) sitt vedtak om lisensfelling av ulv i 2011/2012. I grunnlaget for rovviltneemndenes vedtak (sekretariatets innstilling) er det redegjort for bestandssituasjonen for ulv, og skade- og konfliktsituasjonen i regionene. I departements klagebehandling ble rovviltneemndenes vedtak om en kvotestørrelse på tre dyr opprettholdt, mens departementet en-

dret lisensfellingsområdet slik at nordre deler av Hedmark ble utelatt fra lisensfellingsområdet.

Den skandinaviske ulvestammen er sterkt preget av innavl, og er dermed avhengig av regelmessig innvandring for å være levedyktig på lengre sikt. Innvandrede ulv fra Finland eller Russland, som etablerer seg og gir opphav til valper i Skandinavia, er dermed svært verdifulle. I klagebehandlingen har departementet lagt vekt på å ivareta hensynet til den genetisk viktige ledertispa i Julussareviret. Det er usikkert hvorvidt det har vært yngling i Julussareviret i 2011. Dersom det har vært yngling vil valpenes overlevelse stå i fare hvis foreldredyr i reviret blir felt. En utilsikket felling av dette lederparet vil også redusere muligheten for å nå bestandsmålet på 3 helnorske ynglinger innenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv i 2012. I kommentarene til rovviltforskriften § 10 fremgår det at ved avgrensning av fellingsområder må det tas hensyn til familiegrupper og revirmarkerende par av ulv som en ønsker å beholde for å oppfylle bestandsmålet. Dette gjelder også i tilfeller der revir krysser grensen for forvaltningsområdet, men der mer enn halvparten av reviret er innenfor forvaltningsområdet. Utover å skjerme Julussareviret for uttak, er avgrensningen gjort for å målrette uttaket mot de deler av regionen hvor det har vært store skader på sau i sommer og hvor man kan anta at ulv oppholder seg stasjonært. I de nordlige deler av Hedmark er skader forårsaket av ulv hovedsakelig registrert i tilknytning til Alvdalsområdet. Den skadevoldende ulven ble skutt på skadefelling i sommer.

Etter at nemndenes vedtak om lisensfelling ble fattet ble det dokumentert to ulver i Engerdal, nær riksgrensa mot Sverige. Det er ikke registrert skader

på verken husdyr eller tamrein i området. Det foreligger p.t. ikke mer kunnskap om avgrensningen av leveområdet for disse ulvene. Rovviltforskriften § 7 sier at nemndene ikke har myndighet til å fatte vedtak om felling av ulv i grenserevir. Kommentarene til § 7 i rovviltforskriften sier at nemnda ikke kan fatte vedtak om felling i tilfeller der det er usikkerhet om revirets utbredelse, og at føre-var-prinsippet må legges til grunn.

Sammenligninger av DNA mellom finsk/russiske og skandinaviske ulver har vist en meget god overensstemmelse, og det er liten tvil om at våre ulver stammer fra naturlig innvandring fra øst. En sammenhengende utbredelse med utveksling av ulv mellom Skandinavia og Finland/Russland har også vært tilfelle i tider med langt høyere antall ulv enn hva vi har i dag. Ulv innvandret fra øst er derfor på ingen måte noe nytt eller unikt ved dagens ulvestamme. Selv om vi tidligere har utryddet ulven fra norsk jord, kan vi ikke stå på sidelinjen og basere oss på at andre land tar ansvaret fordi ulven skaper utfordringer for oss i enkelte sammenhenger. Norge har gjennom Bernkonvensjonen forpliktet seg til å gjennomføre nødvendige tiltak for å sikre bevaring av ulv. Det er også slik at Norge, uavhengig av internasjonale miljøavtaler, valgte å frede ulven allerede i 1971, og et bredt flertall i Stortinget har gjentatte ganger bekreftet målsettingen om å ta vare på ulven i Norge.

Departementets avgrensning av lisensfellingsområdet gjør at lisensfelling av ulv i 2011/2012 blir mest mulig målrettet og skadereducerende. Jeg mener avgrensningen er riktig på bakgrunn av den kunnskapen vi har i dag.

SPØRSMÅL NR. 93

Innlevert 17. oktober 2011 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 2. november 2011 av olje- og energiminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

«Hvilke hensyn vil statsråden vektlegge i forbindelse med utbygging av Utsirahøyden, og ser statsråden for seg at det vil bli aktuelt å bruke Petroleumsloven § 4-1 for å sørge for en løsning som tjener samfunnet best både økonomisk og i et klimaperspektiv?»

BEGRUNNELSE:

Den siste tiden har det dukket opp en diskusjon rundt den optimale utvinningsmodellen for Utsirahøyden hvor det er gjort flere funn, blant annet Avaldsnes/Aldous Major. OED har foreløpig kun krevd en samordning mellom de to mindre funnene Luno og Draupne, men flere tar nå til orde for at man kunne få til en mer samfunnsoptimal løsning ved å også inkludere Avaldsnes/Aldous Major.

I noen tilfeller er oljeselskaperenes egeninteresse ikke i samsvar med samfunnets interesse. Selskaperenes behov for rask kapitalstrøm kan eksempelvis stå i veien for en samordning, som kan ta noe mer tid, men være totalt sett billigere, og i dette tilfellet, også mer klimavennlig.

OD har selv vurdert en samordnet elektrifisering av Luno, Draupne og Dagny, samt mulighet for en elektrifisering av eksisterende innretninger og eventuelle nye funn i området, som viser at det aktuelle området kan en elektrifisering ha et økonomisk potensiale.

Petroleumsloven § 4-1 sier at "utvinning av petroleum skal foregå på en slik måte at mest mulig av den petroleum som finnes i hver enkelt petroleumsføremst, eller i flere petroleumsføremster sammen, blir produsert." og at "For å oppnå dette, skal rettighetshaver fortløpende vurdere utvinningsstrategi og tekniske løsninger og iverksette nødvendige tiltak."

Myndighetene kan derfor kreve at alle funnene i et område skal bygges ut samordnet dersom det øker verdiskapningen fra funnene. Et slikt krav kunne for eksempel blitt brukt for å ha en samordnet utbygging i norskehavet, som spørsmålstilleren har tatt opp med olje- og energidepartementet i spørsmålsform tidligere.

Svar:

Petroleumsressursene på norsk kontinentalsokkel skal utnyttes på en måte som maksimerer verdien for det norske samfunnet. Dette er grunnlaget for forvaltningen av de norske petroleumsressursene.

En utvinningstillatelse blir normalt tildelt gjennom en konsesjonsrunde. Utvinningstillatelsen regulerer rettigheter og plikter som selskapene har overfor staten, og gir enerett til undersøking, leteboring og utvinning av petroleum innenfor det geografiske området for tillatelsen.

Utvinnningstillatelsen gjelder i først omgang for en initiell periode (leteperiode) som kan vare i inntil ti år. I denne perioden skal rettighetshaverne utføre et fastsatt arbeidsprogram i form av blant annet geologisk og geofysisk forarbeid og/eller leteboring. Dersom rettighetshaverne er enige, kan utvinningstillatelsen leveres tilbake etter at arbeidsforpliktelsen er oppfylt. Dersom rettighetshaverne ønsker å gå videre med arbeidet går utvinningstillatelsen over i forlengetperiode. Denne er som hovedregel inntil 30 år.

Dersom rettighetshaverne finner det lønnsomt å bygge ut et felt, er de ansvarlige for å utarbeide og levere en plan for utbygging og drift (PUD). Før feltet

kan bygges ut, skal denne planen godkjennes av myndighetene.

Dersom det åpenbart er rasjonelt å samordne petroleumsvirksomheten for flere forekomster har rettighetshaverne en plikt til å søke å oppnå enighet om den mest rasjonelle samordningen. Dersom en forekomst strekker seg over flere utvinningstillatelser som ikke har samme rettighetshavere, vil det kunne være nødvendig med unitisering av forekomstene. Det er selskaperenes oppgave å utarbeide en slik unitiseringsavtale og forelegge denne for myndighetene for godkjenning.

Dersom myndighetene ikke finner at samordningsgevinstene er tilstrekkelig ivaretatt, har myndighetene en rett og plikt til å gripe inn for å sikre at disse blir ivaretatt. Dette kan skje på grunnlag av myndighetenes behandling av PUD og gjennom at myndighetene skal godkjenne og eventuelt bestemme hvordan slik samordnet virksomhet skal foregå.

Jeg mener at det norske systemet for forvaltning av petroleumsressursene legger til rette for god utnyttelse av ressursene og gode utbyggingsløsninger.

I enkelte tilfeller kan det være krevende for selskapene å komme frem til gode samordningsløsninger. Departementet har i brev til rettighetshaverne på Luno og Draupne (to av funnene på Utsirahøyden) påpekt den plikten rettighetshaverne har til en samordning av forekomstene. Dette ble gjort fordi myndighetene ikke kunne se at samordning mellom de to feltene ble tilstrekkelig ivaretatt.

På Utsirahøyden er det gjort mange funn den siste tiden, og jeg håper vi vil gjøre flere i tiden som kommer. De funnene som allerede er gjort her ligger i forskjellig avstand fra hverandre og er modnet i ulik grad frem mot en utbygging. Dette legger føringer på hvilken grad av samordning som er hensiktsmessig. Slik det ser ut i dag kan det være hensiktsmessig med en samordning i øst (Aldous/Avaldsnes), og en i vest (Luno/Draupne).

Det kan også være hensiktsmessig med en samordnet kraftløsning for flere av feltene på Utsirahøyden. Derfor har jeg bedt operatørene i området om å utrede denne muligheten. Statoil leder dette arbeidet. En viktig forutsetning for å hente kraft fra land, er at det kan skje uten negative effekter på kraftsystemet. Jeg kan ikke akseptere en slik løsning dersom dette kan føre til en situasjon med regionale ubalanser. Kraftsituasjonen på land må derfor også utredes grundig.

Jeg kan derfor forsikre representanten Tenden om at det arbeides aktivt for at vi på Utsirahøyden får en løsning som tjener samfunnet best både økonomisk og i et klimaperspektiv.

SPØRSMÅL NR. 94**Innlevert 17. oktober 2011 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold****Besvart 25. oktober 2011 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«I asylpolitikken kan sterke menneskelige hensyn føre til at det i spesielle tilfeller gis opphold til mennesker som ikke nødvendigvis har et beskyttelses behov, men hvor andre sterke menneskelige hensyn taler for at vedkommende skal kunne bli.

I lys av utsendelsessaken i Arendal som står omtalt i Agderposten hvor en alvorlig syk 18 åring blir tvangsreturnert før hans behandling er ferdig, er statsråden enig i at reglene tolkes for strengt i dag knyttet til sterke menneskelige hensyn?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til Agderposten oppslag lørdag 15. oktober, der en 18 år gammel, alvorlig syk asylsøker ble sendt til Italia (jf. Dubliner-forordningen) hvor det ikke ble tilbudt medisinsk hjelp.

Svar:

Som representanten er kjent med kan det etter utlendingsloven (§ 38) gis oppholdstillatelse selv om vilkårene for asyl ikke er tilstede, dersom det foreligger sterke menneskelige hensyn. Ved vurderingen av om det foreligger slike hensyn kan det bl.a. legges vekt på om det i saken er "tvingende helsemessige forhold" som gjør at utlendingen har behov for opphold i Norge. I henhold til praksis må det normalt være en akutt og livstruende lidelse for at helsemessige forhold alene skal kunne gi grunnlag for tillatelse i Norge. Det må ses hen til årsaken til helseproblemer og når lidelsen har oppstått. Helseproblemer må dokumenteres med helseerklæringer, og disse opplysningene bør fremlegges så tidlig som mulig i prosessen, eller så snart man er blitt syk dersom det skjer etter ankomst til Norge. Selv om det foreligger en akutt og livstruende lidelse, må det også vurderes hvilket behandlingstilbud som eksisterer i hjemlandet. Det er liten grunn til at personer som kan få et fullt forsvarlig helsetilbud i hjemlandet, skal bli værende i Norge. I saker som omhandler barn, må bar-

nas omsorgssituasjon ved retur til hjemlandet særlig vurderes dersom foreldrene er syke. Sosialt støttenettverk i hjemlandet vil også kunne ha betydning.

Etter det jeg har fått opplyst, har utlendingen som omtales i Agderposten oppholdstillatelse i Italia. Han ble således ikke returnert i henhold til Dublin-regelverket, men etter utlendingsloven § 32, som sier at en søknad om beskyttelse kan nektes realitetsbehandlet dersom søkeren har fått asyl eller annen form for beskyttelse i et annet land. Jeg mener det må være et klart utgangspunkt at både italienske statsborgere og andre med oppholdstillatelse i Italia, primært må henvises til helsebehandling der.

Når det gjelder saker hvor søkeren kan kreves mottatt av et annet land som deltar i Dublin-samarbeidet, må det etter utlendingsforskriften (§ 7-4) foreligge "særlige grunner" for at saken likevel skal tas til realitetsbehandling i Norge. Det er i forskriften spesifisert at helsemessige forhold som hovedregel ikke skal anses som slik grunn. I forarbeidene til forskriften fremholdt departementet at man må kunne legge til grunn at asylsøkere vil ha tilgang til nødvendige helsetjenester i enhver Dublin-medlemsstat. Det ble imidlertid understreket at helsemessige forhold i spesielle tilfeller kan tillegges vekt i en konkret helsetilsvurdering, der også andre forhold taler for realitetsbehandling i Norge.

Forut for uttransportering, uavhengig av hjemmel for avslag, vil for øvrig utlendinger som har helseproblemer bli undersøkt av legetjenesten som betjener utlendingsinternatet på Trandum. Legen vil avgjøre om vedkommende er transportdyktig. Dersom legen kommer til at det ikke foreligger medisinske forhold som tilsier at vedkommende ikke kan reise, vil uttransport bli gjennomført. Jeg er informert om at den aktuelle utlendingen omtalt i Agderposten ble undersøkt av legetjenesten ved Trandum og funnet transportdyktig. Det ble utstedt en erklæring om dette fra legen. Behandlende lege hadde også utferdiget en legeerklæring om hans medisinske behov.

SPØRSMÅL NR. 95**Innlevert 18. oktober 2011 av stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos****Besvart 31. oktober 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Er Skedsmo kommune sin tolkning av hvilke plikter som ligger til kommunene som følge av verdighetsgarantien en tolkning som statsråden deler og aksepterer?»

BEGRUNNELSE:

I Romerikets blad den 17.10.2011 står en eldre dame på 87 år frem med en sak som etter mitt syn må være et brudd på både lovverk og intensjonen i verdighetsgarantien. Ordføreren i Skedsmo fra AP uttaler følgende:

"Det er noen ganger slik at det kommer sentrale føringer som det ikke følger penger med, dermed er det vi lokalpolitikere som blir sittende igjen med svar-te Per. Vi må forholde oss til den organisasjonen vi har og de økonomiske rammene vi har."

Fremskrittspartiet har lenge hevdet at verdighetsgarantien ikke er verdt papiret den er skrevet på, dersom statsråden mener denne saken er akseptabel er det dessverre bare nok et trist bevis på vår påstand.

Svar:

Innledningsvis ønsker jeg å bemerke at den konkrete saken det vises til, nå skal være til behandling hos tilsynsmyndigheten og bli vurdert der. Jeg ønsker derfor ikke å kommentere denne saken særskilt, men ønsker på generelt grunnlag å bemerke følgende:

Gjennom forskrift om en verdig eldreomsorg (verdighetsgarantien) har vi gjort verdighet til et grunnleggende element i en forsvarlig helse- og omsorgstjeneste. Verdighetsgarantien vil på denne måten sikre at spørsmålet knyttet til et verdig tjenestetilbud blir et selvstendig vurderingstema ved prøvingen av den enkeltes tjenestetilbud. Dette betyr at dersom den enkelte påklager kommunens manglende tilbud

til helsetilsynet i fylket, vil tilsynsmyndigheten ikke bare vurdere om tilbudet rent faglig er tilstrekkelig, men også om den pleietrengende etter en samlet vurdering mottar et verdig tjenestetilbud.

For å sikre at verdighetsgarantien skal ha et reelt innhold, må kommunene settes i stand til å oppfylle sine lovpålagte forpliktelser. Dette krever en systematisk oppbygging av tjenestetilbudet.

Gjennom styrking av kommuneøkonomien på om lag 49 mrd. kroner fra og med 2005 til 2011 og en systematisk styrking av tiltakene i Omsorgsplan 2015, har vi sørget for at kommunene skal kunne oppfylle verdighetsgarantien og sine forpliktelser overfor brukerne. Vi har etablert et eget øremerket tilskudd til utbygging av sykehjemsplasser og hel-døgns omsorgsplasser med en samlet investeringskostnad på om lag 26 mrd. kroner, hvor den statlige andelen dekker om lag 9 mrd. kroner. Vårt mål om 12 000 nye årsverk i omsorgstjenestene tilsvarer et økt driftsnivå i kommunene med om lag 6,8 mrd. kroner og tilsvarer om lag 27 mrd. kroner akkumulert over planperioden. Vår satsing på kompetanseheving tilsvarer over 2 mrd. kroner i omsorgsplanperioden. I samme periode bruker vi om lag 250 mill. kroner på omsorgsforskning. Disse pengene går blant annet til kommunenes arbeid med demensomsorg, kompetanseoppbygging, fagskoleutdanning, etikkarbeid, omsorgsforskning og kulturtiltak gjennom Den kulturelle spaserstokken.

Disse målrettede tiltakene understøtter de vedtatte lov- og forskriftsendringene og setter kommunene i stand til å oppfylle kravet om et verdig tjenestetilbud. Samtidig vil forskriften om en verdig eldreomsorg sikre at eldre vil nyte godt av satsingene i en tid da omsorgstjenestene også må ta høyde for en økende andel yngre brukergrupper.

SPØRSMÅL NR. 96**Innlevert 18. oktober 2011 av stortingsrepresentant Robert Eriksson****Besvart 31. oktober 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«En person ble syk med svineinfluensa i oktober 2009. Hun fikk komplikasjoner som førte til at hun fra oktober 2010 ble innvilget 50 pst. uføretrygd. Hun arbeidet imidlertid hele perioden fra nyttår 2010 til oktober samme år i 50 pst. stilling. I desember 2010 fikk hun lungebetennelse og ble innlagt i sykehus med rekonvalesens ut januar 2011. For perioden desember 2010 ut januar 2011 ble hun nektet sykepenger for fraværet fra sin 50 pst. stilling.

Er dette riktig praktisering av regelverket?»

BEGRUNNELSE:

Avslaget fra Nav begrunnes med at hun, da hun ble innvilget 50 uførestønad, brøt perioden med yrkesaktivitet for rett til sykepenger. Det virker imidlertid svært merkelig at hun ikke har rett til å få kompensert bortfallet av den 50 stillingen hun har arbeidet i et helt år. Hun har fått opplyst fra Nav at hun kan søke arbeidsavklaringspenger, men at dette må søkes om på forhånd. Dermed er også den muligheten uaktuell. Det må være urimelig at personen ikke skal ha rett til å få kompensert bortfallet av inntekt. I tillegg har Nav brukt 8 måneder på å behandle hennes klage.

Svar:

Jeg kjenner ikke til dette konkrete tilfellet. Jeg antar imidlertid at hun var sykmeldt i ett år før hun ble innvilget 50 prosent uførepensjon fra oktober 2010. Etter folketrygdloven § 8-12 opphører rett til sykepenger fra trygden når en person har mottatt sy-

kepenger i til sammen 248 dager i de siste tre årene. Hver dag med sykmelding teller som en sykepenge-dag, uavhengig av om det gis hele eller graderte sykepenger. Det innebærer at personer som er delvis sykmeldt har rett til sykepenger i en like lang periode som personer som er helt sykmeldte.

For igjen å få rett til sykepenger fra folketrygden (i nye 248 sykepengedager), må man ha vært helt arbeidsfør i 26 uker etter at man sist fikk sykepenger fra trygden. For mottaker av gradert uførepensjon er det gitt egne regler som sikrer opptjening av ny rett til sykepenger i forhold til en deltidsstilling, jf. folketrygdloven § 8-12 tredje ledd. Utnyttelse av restarbeidsevnen i deltidsstillingen regnes i slike tilfeller som hel arbeidsførhet. Det opplyses i spørsmålet fra representanten at hun fra oktober 2010 ble innvilget 50 prosent uførepensjon. Det innebærer at hun fra dette tidspunkt startet opptjeningstiden av ny rett til sykepenger i en deltidsstilling. Da hun ble sykmeldt i desember 2010, hadde det gått mindre enn 26 uker fra hun ble innvilget uførepensjonen, og hun hadde dermed ennå ikke opptjent ny rett til sykepenger.

Jeg gjør oppmerksom på at selv om man har brukt opp sykepengeretten fra folketrygden, har man likevel fortsatt rett til sykepenger fra arbeidsgiveren de første 16 dagene av hvert sykefravær. Videre kan den som ikke har rukket å opparbeide seg ny sykepengerrett, ha rett til arbeidsavklaringspenger etter arbeidsgiverperioden hvis arbeidsevnene er nedsatt med minst 50 prosent. Stønaden kan tidligst gis fra det tidspunktet da kravet om stønaden ble satt frem, jf. folketrygdloven § 11-13 fjerde ledd.

SPØRSMÅL NR. 97**Innlevert 18. oktober 2011 av stortingsrepresentant Frank Bakke-Jensen****Besvart 25. oktober 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Ved Skatteetatens nedleggelse av kontorer med færre enn fem ansatte vil avstanden til nærmeste skattekontor bli svært lang, og fysisk oppmøte vil kreve minst én dags reise noen steder. Ved ansettelse av utenlandsk sesongarbeidere kreves det fysisk oppmøte hos Skatteetaten for å få utstedt nødvendig ID-kort.

Vil statsråden sørge for at oppmøteplikten lempes, f.eks. ved at man kan møte opp ved et annet offentlig kontor i nærheten?»

BEGRUNNELSE:

Ved nedleggelse av Skatteetatens kontor i Mehamn vil brukerne få ca 70 mil tur/retur til nærmeste skattekontor. Over hele landet vil brukerne av de lokale skattekontorene få økt reisevei til skattekontorene.

Dette er en viktig problemstilling for næringsdrivende med utenlandsk arbeidskraft i mange distrikter. Eksempler er fiskeindustrien i Finnmark og turistnæringen i Trysil, som er sesongbetont og derfor avhengig av tilreisende arbeidskraft.

Med de reiseavstander det legges opp til vil det bli både mer tidkrevende og langt mer kostnads-krevende å drive næringsvirksomhet i distriktene. Det er derfor avgjørende at Skatteetaten og Finansdepartementet legger til rette for at brukerne kan få service uten fysisk oppmøte.

Ved utstedelse av nødvendig ID-kort for utenlandske arbeidere er det krav om at skattyteren må møte fysisk opp på skattekontoret. En aktuell løsning kunne være at skattyter kan møte opp på lensmanns-kontor, rådhus eller annet offentlig kontor for å kunne arbeide og betale skatt.

Svar:

Jeg antar at det med "utstedelse av nødvendig ID-kort" menes rekvirering av d-nummer eller fødselsnummer.

Arbeidstakere fra utlandet som skal bosette seg i Norge må oppsøke skattekontoret for å melde innflytting og få fødselsnummer og skattekort. Arbeidstakere som skal være her midlertidig og ikke mer enn seks måneder, må oppsøke skattekontoret for å få skattekort og d-nummer. D-nummer er et registreringsnummer som tildeles personer som ikke er fast bosatt i Norge, men med tilknytning til Norge som gjør at de trenger et administrativt identifikasjons-

nummer. For å få fødselsnummer eller d-nummer kreves som hovedregel personlig oppmøte på skattekontoret for en identitets- og legitimasjonskontroll (ID-kontroll).

Jeg viser til at det de senere årene er avdekket svakheter i identitetskontrollen ved rekvirering av d-nummer, og det har vært flere medieoppslag om utlendingers bruk av falsk identitet. Det er per i dag en rekke aktører som kan rekvirere d-nummer (Skatteetaten, banker, NAV, Helfo, Brønnøysundregistrene m.fl.). Skatteetaten opplyser at de har avdekket flere hundre tilfeller hvor personer har fått utstedt d-nummer ved bruk av falsk identitet som følge av manglende ID-kontroll. Det opprettes da en falsk eller uriktig identitet i folkeregisteret. Folkeregisteret er statens sentrale personopplysningsregister, og navet i nærmest all offentlig personrelatert forvaltning. Det er blant annet avdekket at falske d-nummer har vært misbrukt i forbindelse med anskaffelse av bankkort, registrering i foretaksregisteret og utbetaling av trygdeytelser.

Skatteetaten innførte i januar 2011 nye rutiner for identitetskontroll av personer med d-nummer ved utstedelse av skattekort. Dette er et tiltak for å redusere de tilfellene der utenlandsk borgere har fått tildelt d-nummer og skattekort på grunnlag av falsk legitimasjon. Den nye rutinen innebærer at personer med d-nummer som skal søke om skattekort, må møte opp personlig på skattekontoret for ID-kontroll. Tidligere har disse fått tilsendt skattekort automatisk. Det skal synliggjøres ved avmerking i folkeregisteret i hvilke tilfeller det ikke er foretatt betryggende identitetskontroll. Oppmøte er derfor påkrevet for alle utlendinger som søker om skattekort for første gang og for allerede d-nummerregistrerte som trenger nytt skattekort etter at det ble innført ordning om avmerking. De som møter opp og får avmerket at identitetskontroll er gjennomført, behøver som hovedregel ikke møte opp på nytt ved utstedelse av påfølgende skattekort. Disse vil i fremtiden få tilsendt skattekort automatisk i de tilfellene hvor adresse er registrert. Tidligere kunne arbeidsgiver sende kopi av passene til sine ansatte til skattekontoret, som på grunnlag av dette rekvirerte d-nummer og utstedte skattekort til de ansatte. For at Skatteetaten skal kunne foreta en tilfredsstillende ID-kontroll, er personlig fremmøte vurdert som et nødvendig tiltak.

Med bakgrunn i de avdekkede svakhetene har Skattedirektoratet (SKD) gjennomført et utredningsarbeid om ID-kontroll av utenlandske arbeidstakere

og mottak/saksbehandling av innvandringsmeldinger. Dette er en kompleks oppgave som krever spesiell kompetanse og spesielt tilpasset utstyr. I tillegg krever oppgaven fysisk nærhet til politimyndighet. På bakgrunn av utredningsarbeidet har SKD foreslått at arbeidet med ID-kontrollen ikke lenger bør gjennomføres ved samtlige skattekontor, men ved 29 nærmere bestemte skattekontor. Valg av skattekontorer er balansert mellom tilgjengelighet og sikkerhet. Geografi, demografi og fagmiljø ved skattekontorene er hensyntatt, og det er vurdert hvilke kommuner som i løpet av året har flest innvandringer og/eller d-nummerrekvisisjoner. Kontorene som er foreslått vil rustes opp for å kunne håndtere den økte saksmengden. Ny organisering er også sett i sammenheng med det pågående arbeidet med ny kontorstruktur i Skatteetaten og samarbeid med andre etater (nærhet til politi og lokasjoner i førstelinjetjenesten UDI/politi).

Færre skattekontor hvor ID-kontroll gjennomføres, vil medføre lengre reisevei for enkelte arbeidstakere. Gode alternative tilbud forventes imidlertid å bøte på dette. Jeg er opptatt av at den nye organiseringen av ID-kontrollen ikke skal gjøre det vanskeligere enn nødvendig å få utført disse tjenestene, verken for utenlandske arbeidstakere eller næringsdrivende i Norge. Jeg er kjent med at Skatteetaten nå utreder nærmere hvilke tiltak som på en god måte ivaretar disse tjenestene i kommuner hvor denne oppgaven ikke lenger vil bli utført. Tiltakene som vurderes

er blant annet oppsøkende virksomhet, timebestilling, oppmøte utenfor åpningstiden og unntak fra oppmøteplikt. Stortingsrepresentanten peker på at en aktuell løsning kan være at arbeidstaker møter opp på lensmannskontor, rådhus eller annet offentlig kontor. Dette spørsmålet vil bli vurdert som ett av flere alternative tiltak, men det er viktig at den som utfører oppgaven har tilstrekkelig kompetanse. Ny organisering av Skatteetatens arbeid med ID-kontroll vil iverksettes så snart tilfredsstillende alternative tilbud til arbeidsgivere og utenlandske arbeidstakere er på plass.

Jeg ser det som helt avgjørende at Skatteetatens ID-kontroll holder en tilfredsstillende kvalitet. Det er viktig at etaten iverksetter tiltak for å bedre kvaliteten i dette arbeidet. En forutsetning for at d-nummer ikke skal bli rekvirert og tildelt på grunnlag av falske eller fiktive legitimasjonsdokumenter er at rekvirenten foretar en tilfredsstillende ID-kontroll. Dette vil normalt innebære personlig oppmøte og kontroll av originale legitimasjonsdokumenter. Det forsettes både kompetanse og nødvendig teknisk utstyr. Dette kan bli oppfattet som mindre brukervennlig, men hensynet til å beskytte samfunnet mot faren for falske identiteter må i slike tilfeller veie tyngre.

Jeg vil for øvrig vise til at det er nedsatt en tverrdepartemental arbeidsgruppe som ser nærmere på svakheter ved regelverket og praksis knyttet til d-nummerordningen.

SPØRSMÅL NR. 98

Innlevert 18. oktober 2011 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide

Besvart 25. oktober 2011 av kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Forskriftskravet om tilgjengelighet i bygningsmassen stilles uavhengig av type bolig.

Vil statsråden vurdere om kravene til tilgjengelighet i studentboliger kan endres slik at det bare stilles krav om tilgjengelighet for en del - eksempelvis 20 prosent - av boligene?»

BEGRUNNELSE:

Imidlertid er det slik at kravet om tilgjengelighet fører til økte byggekostnader, noe som gjør det enda vanskeligere for unge å få innpass på boligmarkedet.

I tillegg har ikke alle boligkjøpere samme krav til tilgjengelighet. På den bakgrunn må det vurderes hvorvidt det kan lempes på regelverket slik at kravet til tilgjengelighet ikke må omfatte alle leilighetene i et nytt boligprosjekt.

Studentboliger bebos i hovedsak av personer i alderen 18-30 år, og for en kortere periode. For studentboliger slår ikke tanken om livsløpsstandard inn på samme måte. Dermed har ikke kravene om tilgjengelighet samme vekt for studentboliger som for boliger der målgruppene er personer i alle aldre.

Svar:

Jeg er klar over at studentsamskipnadene og studentorganisasjonene er opptatt av denne problemstillingen og ser at det her kan være behov for forskrifts- endring.

Kommunal- og regionaldepartementet har satt i gang et arbeid der vi vurderer hvordan et unntak fra tilgjengelighetskravene for studentboliger kan utføres.

SPØRSMÅL NR. 99

Innlevert 18. oktober 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 26. oktober 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen utaler til Nasjonen 18. oktober: Jeg mener markedet for økologiske foredlete kjøttvarer må bli mindre politiserte og heller handle mer om hva markedet etter-spør. Det må være et samspill mellom produksjon, foredling og produktutvikling som er knyttet til mar-kedet. Regjeringens politikk på økologiske matvarer er feilslått og fungerer ikke.

Vil statsråden følge sin partikollega og legge om regjeringens feilslåtte politikk og la markedet styre?»

Svar:

I St.prp. nr 1 S (2010-2011) framgår det at Stortinget har satt som mål at det norske landbruket skal dekke etterspørselen etter varer det er naturlig å produsere i Norge, og i Regjeringens politiske plattform er det satt som mål at 15 pst. av matproduksjonen og matforbruket skal være økologisk i 2020.

Som Landbruks- og matminister er jeg opptatt av at vi i Norge skal produsere mat vi har forutsetning for å produsere og som forbrukerne etterspør.

Fram til finanskrisen så vi en årlig stigende etterspørsel etter økologiske landbruksvarer, og vi hadde underdekning på flere sentrale produkter. Jeg vil minne representanten Trældal om at jeg så sent som i 2008 fikk overlevert et opprop fra en samlet dagligvarebransje hvor de utfordret meg på hvordan vi kunne øke den økologiske matproduksjonen i Norge.

Gjennom de påfølgende jordbruksoppgjør er det siden, og med tilslutning fra et flertall på Stortinget, gjennomført flere tiltak for å stimulere til økt økologisk produksjon.

Erfaringen etter finanskrisen har imidlertid vist at lavpriskjedene med lite utvalg av økologisk mat har vunnet markedsandeler, og den tidligere økningen i etterspørselen etter økologiske matvarer stoppet opp. Omsetning av økologiske matvarer utgjør i dag ca 1 pst. av den totale omsetningen i dagligvarehandelen.

Resultatene fra første halvår 2011 viser imidlertid at det igjen er større interesse for økologiske produkter. Dette er en positiv utvikling og som vi også ser i våre naboland.

Som representanten Trældal er kjent med, er Matkjedeutvalgets rapport "Mat, makt og avmakt – om styrkeforholdene i verdikjeden for mat" på høring med høringsfrist 1.12. Utvalget peker i sin utredning på at samarbeidet mellom de ulike ledd i verdikjeden ikke fungerer godt nok.

Det er en målsetting å øke produktmangfoldet og forbrukernes valgmuligheter i matvaremarkedet. Det er i denne sammenheng flere individuelle grunner til at norske forbrukere ønsker å velge økologiske produkter, herunder ønske om å ivareta miljø, dyrevelferd og egen helse. Dette tilsier at de økologiske produktene har tilleggsverdier for forbrukeren, og at de slik bidrar til økt mangfold i matvaremarkedet.

Vi skal produsere økologisk mat i Norge først og fremst fordi forbrukerne vil ha dette tilbudet. Men, jeg finner også grunn til å framheve den viktige og nødvendige funksjonen som økologiske driftsformer kan ha som utviklings- og læringsarena for en mest mulig miljøriktig produksjon og som også vil være nyttig for det konvensjonelle landbruket.

For meg er det langsiktige målet selvsagt at markedets etterspørsel skal være styrende for produksjonen. Markedssvikten vi opplever tilsier imidlertid at det fortsatt er nødvendig å innrette virkemidlene for å stimulere til balanse mellom produksjon og forbruk. Det økologiske markedet er lite og umodent og det må forventes at vi vil oppleve ubalanse også i framtida. Produksjon av jordbruksvarer har på sin side ofte karakter av å være mer langsiktig og der det ikke er mulig å slå produksjonen av eller på i lys av raske og skiftende markedssvingninger.

For Regjeringen er det derfor viktig å føre en langsiktig og forutsigbar politikk, ikke å endre kurs og virkemidler basert på brå og forbigående svingninger i markedet.

SPØRSMÅL NR. 100**Innlevert 19. oktober 2011 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 26. oktober 2011 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«EUs kapitaldekningsdirektiv er endret fra 1. januar 2011. Dette innebærer blant annet at direktivet vil redusere Eksportfinans sine muligheter til å yte langsiktig finansiering til norsk eksportnæring.

Hvilke konkrete tiltak vil statsråden foreta seg overfor EU for at Norge skal få permanent unntak fra direktivet?»

BEGRUNNELSE:

EUs kapitaldekningsdirektiv ble endret fra 1. januar 2011. Ett av elementene i det endrede direktivet vil redusere Eksportfinans sine muligheter til å yte langsiktig finansiering til norsk eksportnæring.

Både innenfor petroleums- og den maritime næringen er det store enkeltprosjekter og et betydelig finansieringsbehov som berøres av dette. Den type langsiktig kontrakts finansiering som Eksportfinans tilbyr, kan ikke uten videre tilbys av andre aktører i finansmarkedet.

Ifølge Norsk Industri og Maritimt Forum vil dette kunne medføre en nedbygging av store deler av norsk maritim industri og ramme et stort antall arbeidsplasser.

Ifølge Norges Rederiforbund er det 17 EU-land som har unntak fra direktivet i dag, noe som har gjort disse landene i stand til å hjelpe sin nasjonale industri med milliardlån. Som eksempel har Danmark gitt unntak fra direktivet for Danmarks Skibskredit.

Norge har fått et midlertidig unntak for implementering av EU direktivet som går ut 31. desember 2011, og det er i denne forbindelse denne problemstillingen aktualiserer seg.

Svar:

Eksportfinans er en norsk kredittinstitusjon som driver virksomhet og tar risiko på lik linje med andre norske kredittinstitusjoner. Eksportfinans forvalter også en ordning for subsidierte lån til kjøpere av norske kapitalvarer på vegne av staten. Eksportfinans er underlagt vanlig norsk regelverk for banker og andre kredittinstitusjoner. Kapitalkravene skal reflektere risikoen ved ulike typer engasjementer og bidra til at kredittinstitusjonene har tilstrekkelig kapital til å bære risikoen de tar på seg. Dette er viktig for stabiliteten i vårt finansielle system.

Etter tidligere regelverk kunne kredittinstitusjoner kort gjengitt ha fem ganger så store engasjementer med andre kredittinstitusjoner sammenlignet med

grensen for engasjementer med de fleste andre enkeltmotparter. Erfaringene fra finanskrisen tilsier at store engasjementer med andre kredittinstitusjoner bør behandles på samme måte som store engasjementer med andre typer motparter fordi risikoen prinsipielt sett kan være den samme. EU fastsatte derfor i 2009 nye regler om kredittinstitusjoners store engasjementer i EUs kapitalkravsdirektiv (direktiv 2006/48/EF). De nye reglene innebærer de samme begrensningene for kredittinstitusjoners engasjementer med hverandre som kredittinstitusjoners engasjementer med de fleste andre motparter.

Direktiv 2006/48/EF er tatt inn i EØS-avtalen. Direktiv 2009/111/EF, som endrer reglene om store engasjementer i direktiv 2006/48/EF, er også tatt inn i EØS-avtalen. Beslutningen i EØS-komiteen om innlemmelse av direktiv 2009/111/EF i EØS-avtalen ble tatt med såkalt forfatningsrettslig forbehold. Dette forbeholdet er ennå ikke opphevet av alle EØS/EFTA-statene. I henhold til EØS-avtalen art. 103 (2) skal beslutningen derfor anvendes midlertidig i påvente av at de forfatningsrettslige krav oppfylles.

Nye norske regler som gjennomfører EØS-regler som svarer til bestemmelser i EUs kapitalkravsdirektiv (direktiv 2006/48/EF) som endret ved direktiv 2009/111/EF, ble fastsatt i forskrift i desember i fjor. Finansdepartementet har som kjent gitt en overgangsregel for Eksportfinans. Finansdepartementet opplyste onsdag 19. oktober 2011 at denne overgangsregelen vil bli forlenget ut 2012. Overgangsregelen innebærer at Eksportfinans kan benytte reglene om store engasjementer slik de gjaldt per 15. desember 2010.

Virkeområdet for EUs kapitalkravsdirektiv er i hovedsak en videreføring av virkeområdet for EUs første bankdirektiv fra 12. desember 1977 (direktiv 77/780/EØF). Artikkel 2 i EUs kapitalkravsdirektiv (direktiv 2006/48/EF) gir et generelt unntak fra direktivets virkeområde for sentralbanker, postgirokontorer og enkelte navngitte kredittinstitusjoner i EUs medlemsstater. Disse generelle og konkrete unntakene svarer stort sett til de generelle og konkrete unntakene i artikkel 2 i første bankdirektiv (direktiv 77/780/EØF).

Det ble ikke tatt inn noen unntak i EØS-avtalen knyttet til direktiv 77/780/EØF for Eksportfinans før EØS avtalen trådte i kraft 1. januar 1994. Etter min vurdering var det heller ikke noe grunnlag for dette. EØS-avtalens bestemmelser om banker og andre kredittinstitusjoner ble omtalt på s. 212–216 i St.prp. nr.

100 (1991–1992) om samtykke til ratifikasjon av Avtale om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS), jf. vedlagte kopi (vedlegg 1). Jeg har også lagt ved kopi av direktiv 77/780/EØF art. 2, som var tatt inn i St.prp. 100 (1991–1992) vedlegg 2 bind 10, s. 118–119 (vedlegg 2), og kopi av punktet i EØS-avtalen der dette direktivet er tatt inn, med tilpasningstekst, slik dette fremgikk av St.prp. nr. 100 (1991–1992) vedlegg 1, s. 336 (vedlegg 3).

I innstillingen fra utenriks- og konstitusjonskomiteen om samtykke til ratifikasjon av Avtale om Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet (EØS), undertegnet i Oporto 2. mai 1992, står det følgende:

«Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at kapital de seneste årene har beveget seg stadig friere over landegrensene. Dette er en utvikling som gjelder hele den industrialiserte verden, og det er en betydelig utfordring å motvirke uheldige virkninger av utviklingen ved å avtalefeste felles regler og internasjonale samarbeidsprosedyrer. Etter flertallets oppfatning er det derfor av stor betydning at et felles regelverk for bank, forsikring og verdipapirhandel vil bli gjort gjeldende i EØS.»

(Innst. S. nr. 248 (1991–1992), s. 72)

Det har etter 1994 ikke vært endringer i Eksportfinans' virksomhet eller innretning som skulle tilsi en annen prinsipiell vurdering. Jeg er ikke kjent med at noen har tatt opp spørsmål om at Norge skulle forsøke å få unntak fra plikten til å regulere Eksportfinans på samme måte som andre kredittinstitusjoner før Eksportfinans tok dette opp høsten 2010, etter at det var oppnådd internasjonal enighet om strengere grenser for kredittinstitusjoners engasjementer med andre kredittinstitusjoner.

Det forhold at et land har unntak i et direktiv eller i EØS-avtalen for en type institusjon eller en konkret navngitt institusjon, innebærer at landet ikke har en folkerettslig plikt til å regulere institusjonen med nasjonalt regelverk som gjennomfører direktivet eller EØS-forpliktelsen som svarer til direktivet. Institusjonen kan likevel bli underlagt nasjonale krav. Institusjonen kan også selv velge å forplikte seg til å følge visse standarder gjennom f.eks. vedtekter. Institusjonene som er unntatt fra EUs kapitalkravsdirektivs virkeområde er forskjellige, og de er organisert på ulike måter. Virksomhetene varierer fra bl.a. utviklingsbankvirksomhet og landbruksfinansiering til boliglån og eksportfinansiering. Mange er 100 pst. eiet av stat eller kommune. Det er derfor lite grunnlag for å sammenligne institusjoner bare ut fra det forhold at de er nevnt i artikkel 2 i EUs kapitalkravsdirektiv eller er unntatt i en tilpasningstekst i forbindelse med at direktivet er tatt inn i EØS-avtalen.

Jeg har lagt ved en oversikt over navngitte institusjoner som har generelt unntak fra virkeområdet til

gjeldende kapitalkravsdirektiv (direktiv 2006/48/EF) og det tilsvarende EØS-regelverket med krav til nasjonal regulering av banker og andre kredittinstitusjoner (vedlegg 4). For ordens skyld legger jeg også ved kopi av direktiv 2006/48/EF art. 2 med gjeldende direktivunntak (vedlegg 5) og oppdatert versjon av EØS-avtalens vedlegg IX pkt. 14 (vedlegg 6) der tilpasningsteksten til direktivets art. 2 fremkommer.

Danmarks Skibskredit A/S er som det nevnes en av institusjonene som er unntatt fra kapitalkravsdirektivets virkeområde. Danske myndigheter utnytter imidlertid ikke dette handlingsrommet. Danmarks Skibskredit er underlagt en egen særlov og store deler av det danske soliditetsregelverket (som bygger på kapitalkravsdirektivet). Institusjonen har nedfelt i sine vedtekter at den likevel skal følge hovedreglene om store engasjementer, og den har meget høy kapitaldekning. Per utgangen av 2010 hadde Danmarks Skibskredit en egenkapitaldekning (egenkapital i prosent av uvektet balansesum) på 11,3 pst.¹

Et annet eksempel er Svenska Skeppshypotekskassan. Denne institusjonen er unntatt fra direktivets virkeområde, er 100 pst. statlig eiet, og har høy kapitaldekning. Per utgangen av 2010 hadde Svenska Skeppshypotekskassan en egenkapitaldekning (egenkapital i prosent av uvektet balansesum) på 22 pst.² En annen svensk eksportfinansieringsinstitusjon, AB Svensk Exportkredit, er derimot ikke unntatt fra direktivet. Svensk Exportkredit driver etter det departementet er kjent med nokså tilsvarende virksomhet som Eksportfinans, herunder CIRR-lån. Per utgangen av 2010 hadde Svensk Exportkredit en egenkapitaldekning (egenkapital i prosent av uvektet balansesum) på 3,7 pst.³ Til sammenligning hadde Eksportfinans en egenkapitaldekning på 2,4 pst. på samme tidspunkt.⁴

Eksportfinans låner stort sett ut med garanti fra GIEK (staten) eller fra banker. Grensen for hvor stort et engasjement med en annen kredittinstitusjon (f.eks. i form av bankgaranti) kan være i forhold til ansvarlig kapital er satt vesentlig ned for å redusere risikoen i finanssektoren. Det er ikke endringer i hvor stort et engasjement med garanti fra staten kan være. En finansinstitusjon som tar risiko har selv et ansvar for å ha tilstrekkelig kapital til å møte forskjellige utfordringer. Egenkapitalen er «førstelinjeforsvaret», og det er viktig at den er tilstrekkelig. Dette innebærer kort gjengitt at Eksportfinans enten må øke egenkapitalen eller redusere størrelsen på utlån med bankgaranti.

Formålet med de nye EU-reglene om store engasjementer er å styrke soliditeten i banker og andre

¹ Kilde: Danmarks Skibskredit, Årsrapport 2010.

² Kilde: Svenska Skeppshypotekskassan, Årsredovisning 2010.

³ Kilde: Svensk Exportkredit, Årsredovisning 2010.

⁴ Kilde: Eksportfinans, Annual Report 2010).

kredittinstitusjoner. Norge støtter det internasjonale arbeidet for å stille strengere krav til finansinstitusjoners kapital. Det er svært viktig at lærdommene fra den internasjonale finanskrisen følges opp med nytt regelverk, også i Norge. Norsk finansmarksregulering bygger på at lik risiko skal reguleres likt.

De offentlig støttede eksportlånene under den såkalte CIR/108-ordningen er, sammen med garantiene som tilbys av GIEK, viktige bidrag til at norske eksportbedrifter kan hevde seg i konkurransen med utenlandske bedrifter. Regjeringen har styrket og sikret disse ordningene de senere årene. Finansdepartementet samarbeider med Nærings- og handelsdepartementet for å sikre en fortsatt god eksportfinansieringsordning for norsk næringsliv. Dette kan om nødvendig skje i statlig regi.

6 vedlegg til svar:

1. Omtale av EØS-avtalens bestemmelser om banker og andre kredittinstitusjoner fra St.prp. nr. 100 (1991–1992), s. 212–216.
2. Kopi av direktiv 77/780/EØF art. 2 fra St.prp. nr. 100 (1991–1992), s. 118–119.
3. Utdrag fra EØS-avtalen der direktiv 77/780/EØF er tatt inn, med tilpasningstekst, fra vedlegg nr. 1 til St.prp. nr. 100 (1991–1992), s. 336.
4. Oversikt over navngitte institusjoner som har generelt unntak fra virkeområdet til direktiv 2006/48/EF og det tilsvarende EØS-regelverket.
5. Kopi av gjeldende direktiv 2006/48/EF art. 2.
6. Kopi av oppdatert versjon av EØS-avtalens vedlegg IX pkt. 14.

Lenke til vedleggene:

<http://www.stortinget.no/dok15-201112-100-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 101

Innlevert 19. oktober 2011 av stortingsrepresentant Ib Thomsen

Besvart 26. oktober 2011 av kulturminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Er statsråden enig i at det er uheldig når enkeltpersoner bekler mange maktposisjoner innen samme sektor samtidig, og at dette kan føre til en for sterk maktkonsentrasjon?»

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstiller er kjent med at bl.a. Norsk kulturråds leder sitter med flere sentrale verv innen norsk kulturliv, og det er i den forbindelse interessant å stille spørsmål ved prinsippet om rolleblanding i norsk kulturliv. Det må presiseres at spørsmålsstiller ikke har registrert noe som skal tilsi at det er grunn til å sette spørsmålstegn ved jobben som gjøres av Baardson per i dag, men når kultursektoren faktisk preges av såpass mange verv knyttet til samme person er det betimelig å stille spørsmålet på mer generelt plan.

Det er derfor interessant for undertegnede å få vite statsrådets syn på denne problemstillingen, og også hvorvidt det tenkes i retning av å innføre ret-

ningslinjer for hvor mange ulike verv det offentlige skal bidra til at en og samme person kan bli sittende med innen samme sektor.

Svar:

Ved oppnevninger av medlemmer til styre og råd i norsk kulturliv er det mange hensyn som må avveies, kravet til kunst- og kulturfaglig kompetanse, innsikt i drift av større institusjoner, geografisk representasjon, kjønnsmessig balanse, hensynet til mangfold og at flere miljøer skal representeres. Den enkeltes kvalifikasjoner må også ses i sammenheng med styrets eller rådets samlede profil og kompetanse.

Som i andre sektorer vil det også innenfor kunst- og kulturlivet finnes personer som innehar flere offentlige verv. I arbeidet med oppnevninger blir det lagt vekt på en best mulig spredning av verv.

Jeg ser imidlertid ikke at det er behov for å innføre retningslinjer for hvor mange ulike offentlige verv én og samme person kan inneha.

SPØRSMÅL NR. 102**Innlevert 19. oktober 2011 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen****Besvart 28. oktober 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Med bakgrunn i Bergens Tidende oppslag i dag 19. oktober der en syk kvinne måtte hjelpe seg selv gjennom saksgang og klage til Nav er det vel mer enn noen gang behov for et Nav ombud. Det kan ikke være slik at en er heldig hvis en har kunnskap og ressurser selv og at dette er avgjørende for de feil som blir begått av Nav og videre klageprosess er opp til enkeltmenneske. Forvaltningsmessig blir det feil.

Hva vil statsråden foreta seg når det gjelder Nav ombud og det at Nav er på klagetoppen?»

BEGRUNNELSE:

I Bergens Tidende i dag 19. oktober ser en at Nav er på klagetoppen. Urovekkende og lite tillitskapende. Denne personen som står frem hadde så sterke egne ressurser at hun tok opp kampen alene samtidig som hun var syk. Slik kan vi ikke ha det. I oppslaget viser en til lang saksbehandlingstid, avslag og at man generelt føler seg dårlig behandlet. Dette viser igjen at et Nav ombud bør være på plass. Noe som FrP har tatt opp ved flere anledninger, fremdeles uten at dette er på plass selv om regjeringen har gitt positive signaler til dette. Når en nå ser at behovet fremdeles er stort til stede samtidig at man ut i fra et forvaltningsansvar ovenfor alle brukere av Nav uansett egne tilgjengelige ressurser.

Svar:

Det er et klart mål at Arbeids- og velferdsforvaltningens brukere skal bli møtt med service og respekt samt god informasjon og tilgjengelighet. Det skal legges vekt på å gi et likeverdig tilbud til alle, uavhengig av brukernes bakgrunn.

I de krevende oppstartsårene for Arbeids- og velferdsetaten, har servicen overfor brukerne samlet sett vært svakere enn ønskelig. Det er derfor iverksatt en rekke tiltak for å bedre servicen og tilgjengeligheten for brukerne. Det har vært en positiv utvikling i arbeids- og velferdsforvaltningens arbeid på disse områdene i 2010. Bl.a. har etaten videreutviklet en rekke nettbaserte tjenester på nav.no, herunder «Finn skjema», «Din Pensjon», «Ditt NAV» og tjenesten «Dine utbetalinger». Flere av disse har ført til økt bruk av nav.no og har dermed økt tilgjengeligheten for man-

ge av brukerne. Et annet eksempel er innføring av elektronisk dokumenthåndtering for å forenkle og øke kvaliteten på saksbehandlingen. Selv om saksbehandlingstidene på en del områder fortsatt er for lange, har det også på dette området skjedd betydelige forbedringer etter framleggelsen av St.prp. nr. 51 (2008-2009).

Serviceklager omfatter både klager på tilgjengelighet, publikumsbehandling, informasjonsutforming og manglende eller mangelfulle svar på henvendelser fra publikum og brukere. Som varslet i Prop. 1 S (2011-2012), er Arbeids- og velferdsdirektoratet i ferd med å omorganisere håndteringen av serviceklager i etaten. Formålet med omorganiseringen er bedre klagesaksbehandling og bedre publikumskontakt. Oppfølging av klagen skal skje både individuelt og som en del av etatens systematiske kvalitetsarbeid og intern kontroll. I tillegg vil NAV Klageinstans få en tydeligere rolle i håndteringen av serviceklager gjennom koordinering og oppfølging av disse. Det tas sikte på at første fase i dette arbeidet vil kunne lanseres i desember.

Jeg merker meg at Sivilombudsmannen i nevnte oppslag bekrefter en økning i tallet på klager som gjelder arbeids- og velferdsforvaltningen, noe som illustrerer at sivilombudsmannen har en betydelig ombudsfunksjon også overfor brukere av arbeids- og velferdsforvaltningen. Jeg merker meg også at Sivilombudsmannen framhever at samarbeidet med arbeids- og velferdsforvaltningen er blitt noe bedre med årene og at Sivilombudsmannens anbefalinger nesten alltid blir fulgt. Jeg har på denne bakgrunn vært i kontakt med Sivilombudsmannen, og vi har avtalt at Sivilombudsmannen minst en gang årlig skal inviteres til departementet for å orientere om deres arbeid med klager mv. rettet mot arbeids- og velferdsforvaltningen.

Spørsmålet om en eventuell etablering av et særskilt ombud for arbeids- og velferdsforvaltningen er fortsatt til vurdering i departementet.

Jeg er svært opptatt av at det fortsatt er behov for fortsatt forbedringer i arbeids- og velferdsetatens møte med og oppfølging av sine brukere, og jeg vil derfor fortsette å følge utviklingen på dette området nøye framover.

SPØRSMÅL NR. 103**Innlevert 19. oktober 2011 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 26. oktober 2011 av forsvarsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Aftenposten har i dag 19.10.11 en sak om tilbakebetaling av bonuser for HV soldater og befal som tilhørte 016 avdelinger. Flere av dem fikk utbetalt sluttbonuser som nå kreves tilbakebetalt. Jeg vil anta at nok en negativ sak om HV ikke står øverst på statsrådens ønskeliste.

Mitt spørsmål blir derfor om statsråden vil gripe inn og sørge for at de som har fått utbetalt sluttbonuser faktisk kan få beholde disse uten tilbakebetaling?»

BEGRUNNELSE:

Penger man mottar i god tro kan vanligvis ikke kreves tilbakebetalt. I denne saken ser det ut til å

være en del av bakteppet. Videre er jeg redd for at denne saken vil slutte seg til en rekke saker som rammer Forsvarets omdømme, noe statsråden bør være opptatt av. Jeg håper derfor at statsråden griper inn og gir denne saken en fornuftig avslutning. Det vil være til fordel både for statsråden, Forsvaret og de berørte fra HV.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 19. oktober 2011, hvor stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen spør om forsvarsministeren vil sørge for at de som feilaktig har fått utbetalt sluttbonuser kan få beholde disse. Svaret er nei, jeg har ingen planer om det.

SPØRSMÅL NR. 104**Innlevert 19. oktober 2011 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve****Besvart 31. oktober 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Forstår helseministeren den uroen som befolkningen i Møre og Romsdal føler når livsviktige behandlingstilbud kuttes for å spare penger, og hva vil statsråden gjøre for å sikre lik helsebehandling i hele landet - også i Møre og Romsdal, slik Stortinget har sagt?»

BEGRUNNELSE:

Helse Møre og Romsdal er pålagt av Helse Midt å spare inn 133 mill kroner. Jeg viser forøvrig til mitt spørsmål nr 1878 om fordeling av rammemidler Helse Midt-Norge RHF. Disse innsparingene jobbes det nå med i Helse Møre og Romsdal, ved at det foreslås dramatiske kutt i helsetilbudet. Kutt foreslått innenfor rehabilitering kan medføre at rehabiliteringssenteret Mork i Volda (med særlig vekt på slagpasienter), Nevrohjemmet i Ålesund, (som er eneste tilbudet i fylket for MS-pasienter), eller Aure på Nordmøre (ortopedi, slagpasienter og nevrologi) blir lagt ned. Samtidig skal tilbudet til barn og unge kuttes (Molde

og Ålesund) psykisk helsevern. Med de lange ventelistene som vi opplever i dagens helsevesen spesielt innenfor rehabilitering og psykiatri, er det klart at dersom dagens behandlingstilbud bygges ned, må dette erstattes enten ved at det bygges opp et annet sted. Alternativet blir at en må sende pasienter fra Møre og Romsdal ut av fylket for å unngå ytterligere økning i ventelistene, med de kostnader og ekstra lidelser dette vil bety for både pasienten og samfunnet forøvrig. Det er ikke foretatt konsekvensutredning i forhold til kuttene som er økonomisk betinget. Dette skaper stor uro blant befolkningen i hele fylket, som frykter at helsetilbudet i Møre og Romsdal nå nedbygges til fordel for Sant Olavs Sjukehus som har blitt svært kostnadskrevende for Helseregionen.

Svar:

Styret for Helse Midt-Norge har nettopp med bakgrunn i å sikre lik helsebehandling i vedtatt å innføre ny finansieringsmodell i Helse Midt-Norge.

Dette ikke er et krav om innsparinger, men en omfordeling for å utjevne de skjevheter som er påvist

i forbruket mellom helseforetakene i Helse Midt-Norge. Forslag til statsbudsjettet for 2012 som regjeringen har lagt fram for Stortinget, legger opp til økte rammer for pasientbehandlingen. I Midt-Norge skal denne veksten fordeles mellom helseforetakene slik at befolkningen får et best mulig og likeverdig tilbud, men effekten blir ikke reduksjon i Møre og Romsdal. I forslag til aktivitetsfordeling blir det vekst i alle hel-

seforetak. Det vil derfor bli behandlet flere pasienter i Møre og Romsdal neste år, ikke færre slik man kan få inntrykk av.

Det gjelder også etter at en tar hensyn til den nylig vedtatte finansieringsmodellen som skal føre til gradvis omfordeling mellom helseforetakene over en periode på fire år.

SPØRSMÅL NR. 105

Innlevert 19. oktober 2011 av stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen

Besvart 28. oktober 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Når mener statsråden alle mottakere av AAP kan forvente å få en individuelt tilrettelagt aktivitetsplan?»

BEGRUNNELSE:

En sentral del av omleggingen til arbeidsavklaringspenger og Nav-reformen, var at hver bruker skulle få en individuelt tilrettelagt aktivitetsplan. Selv om tallene er forbedret det siste året er det svært mange som ikke har fått en slik aktivitetsplan.

Svar:

Alle som henvender seg til arbeids- og velferdsforvaltningen og som ønsker eller trenger bistand til å komme i arbeid, har en lovfestet rett til å få en skriftlig vurdering av sitt bistandsbehov (jf. arbeids- og velferdsforvaltningslovens § 14 a). Brukeren får vurderingen i form av et oppfølgingsvedtak. Oppfølgingsvedtaket skal gi bruker en vurdering av mulighetene for å komme i arbeid, hva slags arbeid som skal være målet, og eventuelt hvor mye arbeidsevnen er nedsatt og hvilken type bistand som kan være aktuell for bruker. Med utgangspunkt i oppfølgingsvedtaket skal NAV-kontoret og bruker sammen finne fram til tiltak og virkemidler for å nå den felles målsettingen.

Blant de som mottok arbeidsavklaringspenger i september 2011, var det 63 300 personer som ikke hadde et oppfølgingsvedtak. Dette tilsvarer en andel på 37 prosent. Blant disse er det imidlertid 32 900 personer (52 prosent) som enten deltar på tiltak eller som har en aktivitetsplan. Mange av disse fikk utarbeidet en aktivitetsplan før den lovfestede retten til arbeidsevnevurderinger ble innført. Det samme gjel-

der for personer som deltar på tiltak uten å ha et oppfølgingsvedtak. Arbeids- og velferdsdirektoratet har derfor ikke vurdert det som hensiktsmessig å prioritere nye vurderinger av bistandsbehov for disse gruppene.

Blant nye mottakere av arbeidsavklaringspenger var det i september 85 prosent som hadde oppfølgingsvedtak. Dette er en kraftig økning siden arbeidsavklaringspenger ble innført i mars 2010, da andelen kun var 7 prosent.

NAV-lovens § 14a gir brukere som har fått fastslått at de har et bistandsbehov, rett til å delta i utarbeidelsen av en konkret plan for hvordan de skal komme i arbeid (aktivitetsplan). Blant de som mottok arbeidsavklaringspenger i september hadde 107 100 personer (62 prosent) en godkjent aktivitetsplan. Også her har veksten vært sterk, da andelen var 27 prosent på innføringstidspunktet for arbeidsavklaringspenger. Blant nye mottakere av arbeidsavklaringspenger var det 67 prosent som hadde en godkjent aktivitetsplan.

Det er fortsatt for mange som ikke har oppfølgingsvedtak og en aktivitetsplan, men andelen som har dette fortsetter å øke. Arbeids- og velferdsdirektoratets målsetning er at 75 prosent av alle mottakerne av arbeidsavklaringspenger skal ha aktivitetsplan og oppfølgingsvedtak innen utgangen av 2011.

Jeg er opptatt av at de som kontakter arbeids- og velferdsforvaltningen skal få god bistand og oppfølging. Dette er et arbeid som departementet har bedt Arbeids- og velferdsetaten om å prioritere høyt, etter som det er viktig dersom vi skal nå målet om flere i arbeid og færre på trygd. Jeg vil ikke si meg fornøyd før rettighetene i arbeids- og velferdsforvaltningsloven til oppfølgingsvedtak og aktivitetsplan oppfylles, både i volum og med nødvendig kvalitet. Det er imid-

lertid en utfordring å sørge for at flest mulig får aktivitetsplan raskest mulig, og samtidig sørge for at kvaliteten på planene er god. Dette arbeidet skal gjøres ordentlig, og det viktigste er at dette gir resultater over tid.

Jeg kan nå ikke si konkret hvor lang tid det vil ta

før tilnærmet alle som har rett til det får en aktivitetsplan med nødvendig kvalitet. Dette er imidlertid som nevnt en prioritert oppgave for Arbeids- og velferds-etaten, og jeg legger til grunn at det vil skje en betydelig forbedring også gjennom 2012. Jeg vil følge utviklingen på dette området nøye.

SPØRSMÅL NR. 106

Innlevert 19. oktober 2011 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal

Besvart 26. oktober 2011 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«24. januar 2008 ble rapporten "Fra ord til handling" levert av Voldtektsutvalget. I følge Dagsavisen 19. oktober 2011 sa statsråden sitat: "Jeg mener at tiltakene er gjennomførbare. Det er konkrete innspill som er lette å innføre og vanskelige for politikere å vri seg unna".

Hvilke tiltak fra rapporten er fulgt opp?»

Svar:

Jeg vil først og fremst understreke at jeg ser på voldtekt som svært alvorlig kriminalitet, og at jeg prioriterer arbeidet med å få på plass en god politikk på området. Det er viktig å redusere den lidelse og de problemer overgrepsutsatte opplever. I tillegg er arbeidet viktig for å redusere den frykten risikoen for voldtekt fører med seg. Voldtekt rammer foruten de direkte ofre, også alle kvinner som opplever utrygghet og som får sin bevegelsesfrihet begrenset av frykt for selv å bli et offer. I tillegg kommer familier/partnere som bekymrer seg for sine nærmeste.

Voldtektsutvalgets NOU 2008: 4 Fra ord til handling inneholder en rekke gode forslag til tiltak. Justisdepartementet utarbeider nå en statusrapport for de tiltakene som ble foreslått av utvalget. Vi har i den forbindelse bedt om innspill fra de øvrige departementene om å rapportere på tiltak som hører inn under deres ansvarsområder. Statusrapporten vil bli lagt ut på regjeringens hjemmeside, www.regjeringen.no. Statusrapporteringen vil gi en oversikt over hva som er gjort, hva som gjenstår og hva som bør videreføres av de foreslåtte tiltakene.

I påvente av statusrapporteringen vil jeg nevne noen viktige tiltak som er iverksatt for å bekjempe voldtekt. Som oppfølging av Voldtektsutvalgets utredning (NOU 2008: 4) har vi etablert en etterforskningsgruppe ved KRIPOS, som skal arbeide mot

seksualisert vold. I løpet av 2011 vil 12 stillinger være på plass. Regjeringen foreslår å styrke voldtektsgruppa ved KRIPOS med ytterligere fire nye stillinger i 2012. Voldtektsgruppa vil dermed bestå av 16 stillinger.

Etterforskningsgruppen ved KRIPOS har fem hovedmål for voldtektssatsningen, som skal bidra til økt kvalitet, redusert behandlingstid og raskere oppklaring:

1. Bidra til at voldtektsforbrytelser med felles modus eller andre likhetstrekk identifiseres, og at etterforskningen koordineres på en hensiktsmessig måte.
2. Monitorere de mest aktive voldtektsforbryterne og bidra til at gjerningspersoner identifiseres så tidlig som mulig for å forebygge nye voldtekter.
3. Gi politidistriktene faglige råd og bistå med godt kvalifisert personell i etterforskningen av voldtektssaker.
4. Overta etterforskningsansvaret i voldtektssaker etter gjeldende kriterier.
5. Etablere et nasjonalt fagmiljø for informasjons- og kompetansedeling innen saksområdet voldtekt.

KRIPOS har også utarbeidet en nasjonal tilgjengelig elektronisk dreiebok for etterforskning av voldtektssaker.

I den nye straffeloven som ble vedtatt i Stortinget våren 2009, økes den øvre strafferammen for mishandling i nære relasjoner fra 3 til 6 år, og minstestraffen for voldtekt fra 2 til 3 år.

Som et ledd i å forbedre kvaliteten på politiets og påtalemyndighetens behandling av slike saker ga riksadvokaten i februar 2008 nye påtalemessige direktiver, herunder at det rutinemessig vurderes opp-
tak av lyd og/eller bilde av fornærmedes politiforkla-

ringer i voldtektssaker. Riksadvokaten har også gjennomført et fagseminar for politi og påtalemyndighet om bevisvurdering og aktorering i voldtektssaker.

Retten til inntil 3 timers advokatbistand som fritt rettsråd ved vurdering av anmeldelse av voldtekt, ble innført fra 1. januar 2006, men vi har også, med virkning fra 1. juli 2008, foretatt en mer generell styrking av fornærmede og etterlattes rettigheter til informasjon og deltakelse i straffesaksbehandlingen.

DNA-reformen som ble iverksatt 1. september 2008, er trolig ett av de viktigste redskapene for oppklaring av kriminalitet, fordi registeret vil effektivisere etterforskningsarbeidet. Gjennom å åpne for at også mindre alvorlig kriminalitet kan registreres i DNA-registeret, håper vi å identifisere lovbrøtere så tidlig som mulig.

Et viktig bidrag for å øke anmeldelseshyppigheten er å sørge for at den som kommer til politiet møtes med empati og profesjonalitet. Ordningen med familievoldskoordinatorer er hjørnesteinen i politiets arbeid på dette området. Fra 2008 er alle politidistriktene pålagt en minstandard; familievoldskoordinatorfunksjonen skal være en 100 prosent stilling og i tillegg omfatte seksuelle overgrep. I de største politidistriktene er det etablert egne team.

Vi må også legge til rette for bedre oppfølging av overgrepsofsatte. Overgrepsmottakene skal sikre bevis og oppfølging, og bidra til at politi og helsevesen

møter ofre med nødvendig kunnskap og forståelse. Det er etablert døgnåpne overgrepsmottak i alle fylker.

Det gjennomføres nå fire studier om henholdsvis forekomst av voldtekt og kjennetegn ved voldtektsmenn. Forekomst studien er lagt inn som del av den større omfangsundersøkelsen om vold i nære relasjoner som skal gjennomføres av Nasjonalt kunnskaps-senter om vold og traumatisk stress (NKVTS) i løpet 2011/2012. De øvrige studiene gjennomføres i samarbeid mellom de regionale kompetansesentrene for sikkerhets- fengsels og rettspsykiatri helseregion sør øst, vest og midt og NTNU.

Det er gjort mye for at overgrepene skal forebygges, etterforskes og irettesføres på en god måte. Det gjenstår imidlertid flere utfordringer, og vi kan ikke si oss fornøyd. Fra Oslo politidistrikt har vi nylig mottatt Voldtektsrapporten for 2010, Voldtekt i den globale byen – endringer i anmeldte voldtekter og seksualkultur i Oslo, og en strategiplan for å forebygge voldtekt. Oslo politidistrikt vil legge fram forslag til tiltak i løpet av høsten 2011 på bakgrunn av rapporten og strategiplanen. Dette vil det være viktig å dra nytte av i det videre arbeidet. Statusrapporteringen over voldtektsutvalgets forslag til tiltak vil også være et viktig verktøy i det videre arbeidet for å bekjempe voldtekt.

SPØRSMÅL NR. 107

Innlevert 19. oktober 2011 av stortingsrepresentant Lars Myraune

Besvart 4. november 2011 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud

Spørsmål:

«Mandag 3. oktober lanserte EU konkrete mål for bredbåndsdekning. Målet er å tilby alle europeere fiberoptisk bredbåndstilknytning innen 2020.

Kommer samferdselsministeren til å følge opp EUs ambisiøse planer?»

BEGRUNNELSE:

Mandag 3. oktober lanserte Neelie Kroes, visepresident i Europakommisjonen og kommissær for digital dagsorden, et mål om at alle EU-borgere skal ha tilgang til et bredbåndstilbud med nedlastningshastighet på minst 30 megabit per sekund (mbps). Innen 2020 skal halvparten av EU-borgerne ha tilgang til bredbåndstjeneste med minst 100 mbps. Også for Norge er det viktig å oppnå slike hastighe-

ter. Det er helt nødvendig at vi styrker vår konkurransekraft. Om vi skal klare å oppnå dette, må både privatpersoner og næringsliv kunne ha tilgang til høyhastighetsbredbånd.

EU anslår at det er nødvendig å investere 270 milliarder euro for å kunne tilby alle europeere fiberoptisk bredbåndstilknytning innen 2020. EU er på offensiven. Målet er å gi teleselskapene sterkere incentiver til å satse på fiberoptisk bredbånd. I Europa i dag er gamle kobbernett en melkeku for teleselskaper, og det fører til en underinvestering i fibernett. Å gradvis skru av kobbernettet er forespeilet å øke investeringstakten i fibernettet. Vi bør vurdere det er aktuelt for Norge å følge samme spor som EU ved å planlegge en styrt avvikling av kobbernettet for å stimulere til investeringer i fibernett.

Svar:

I regjeringserklæringen Soria Moria II sa vi at regjeringen vil fortsette arbeidet for å tilrettelegge for bredbånd med tilstrekkelig kapasitet til å møte fremtidige behov innen skole, helse, næringsliv og husholdninger i hele landet.

Det har vi gjort, og Norge ligger i dag svært langt framme i europeisk målestokk på bredbåndsområdet. Dette gjelder både andelen som kan få bredbånd og andelen som faktisk abonnerer. I Norge har 67 prosent av befolkningen i 2011 tilbud om bredbånd med 25 Mbit/s, som er en økning fra 55 prosent i 2010. Om lag 41 prosent har tilbud om bredbånd med 50 Mbit/s eller mer, som er en økning fra 19 prosent i 2010. Dette er langt bedre enn de fleste europeiske land. I EU sett under ett er dekkningen for 30 Mbit/s under 30 prosent. I Norge er 90 prosent av befolkningen regelmessig på nett, mens i EU er tallet 65 prosent. Disse tallene viser at EU har større utfordringer enn Norge i bredbåndspolitikken.

Regjeringen har i år satt av totalt 143 millioner kroner øremerket bredbånd, senest 15 millioner kroner i en støtteordning som vil bli utlyst av Forskningsrådet nå i høst. Siden 2006 har vi satt av over en milliard kroner øremerket bredbånd, som er fordelt fylkeskommunene for utbygging av bredbånd i områder hvor det ikke finnes eller vil komme et kommersielt bredbåndstilbud.

Dagens situasjon kjennetegnes ved at det er sterk vekst i andelen av befolkningen som kan få bredt bredbånd, men samtidig er det fremdeles relativt få brukere av de høyeste hastighetene. Selv om rundt 7 av 10 husholdninger i Norge kan få bredbåndshastigheter over 25 Mbit/s, er det trolig bare rundt 1 av 10 husholdninger som abonnerer på slike hastigheter. Bredbåndstilbudet kan ikke bygges ut uavhengig av etterspørselen. Regjeringen vil fortsatt la markedet være hovedmekanismen i bredbåndspolitikken. Ved å utvikle nye verdiskapende tjenester som kan utnytte den stadig høyere båndbredden, vil kundene etterspørre bredbåndstilkobling og høye bredbåndshastigheter og tilbyderne vil se lønnsomhet i utbygging. For å understøtte markedet vil vi fortsette arbeidet for å legge til rette for kostnadseffektiv kommersiell utbygging gjennom ulike tiltak som kan redusere omkostningene for utbyggerne.

Samtidig vil vi kontinuerlig vurdere behovet for statlige tilskudd i forbindelse med statsbudsjettet.

Vi vil sørge for en frekvensforvaltning som legger til rette for et fremtidsrettet mobilt bredbånd og for at frekvensbåndet 790-862 MHz tas i bruk.

Regjeringens politikk bygger på prinsippet om teknologinøytralitet. Vi er opptatt av et godt tilbud til innbyggere og næringsliv, og ikke hvilken teknologi som gir dette tilbudet. Dette er særlig viktig på et område med rask teknologisk utvikling. Det vises i spørsmålet til at EU skal ha satt som mål å tilby alle innbyggere fiberoptisk bredbåndstilknytning. Jeg vil understreke at bredbånd med 30 Mbit/s allerede i dag vil kunne leveres med flere teknologier enn fiberoptisk tilknytning, og jeg kjenner ikke til at EU har fastsatt noe mål om at alle europeere skal ha fiberoptisk tilknytning. Selv om de fleste moderne bredbåndsteknologier inneholder fiberoptiske elementer i deler av nettene, finnes det flere ulike aksesssteknologier som kan tilby hastigheter på 30 Mbit/s eller mer og som ikke innebærer fiberlinjer helt hjem til kunden.

Når det gjelder de konkrete mål EU har satt for bredbåndstilbud og bredbåndsbbruk, har Regjeringen ikke definert slike måltall, men vi vurderer fortløpende om det er hensiktsmessig og om det reelt vil bidra positivt til bredbåndsutviklingen.

Det vises avslutningsvis i spørsmålet til at ”i Europa i dag er det gamle kobbernett en melkeku for teleselskaper, og det fører til underinvestering i fibernett. Å gradvis skru av kobbernettet er forespeilet å øke investeringstakten i fibernettet. Vi bør vurdere om det er aktuelt for Norge å følge samme spor som EU ved å planlegge en styrt avvikling av kobbernettet for å stimulere til investeringer i fibernett.” Jeg kjenner ikke til at EU har lansert planer om en styrt avvikling av kobbernettet, som det her vises til. I Norge er det Telenor som eier det kobberbaserte aksessnettet (telefonnettet) som i tillegg til telefoni brukes til å tilby bredbåndstjenester (DSL), både av Telenor og av andre tilbydere. Regjeringen kan ikke beslutte å legge ned eller avvikle dette nettet. Nettet er for øvrig en viktig infrastruktur i forbindelse med oppfyllelse av avtalen mellom staten og Telenor fra 2004 om leveringspliktige tjenester, som tilgang til offentlig telefontjeneste. Nettet er videre en viktig forutsetning for levering av høyhastighets bredbåndstjenester (som VDSL) og for at vi har en relativt velfungerende konkurranse mellom ulike infrastrukturer i bredbåndsmarkedet i Norge i dag.

SPØRSMÅL NR. 108**Innlevert 19. oktober 2011 av stortingsrepresentant Bent Høie****Besvart 28. oktober 2011 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Lektor II-ordningen har bidratt til tettere bånd mellom skole og ressurspersoner i arbeidslivet, noe som bidrar til en styrket og mer variert undervisning for elevene.

Vil statsråden legge til rette for at ordningen også kan omfatte opplæring i yrkesfagene?»

BEGRUNNELSE:

Lektor II-ordningen bidrar til at ressurspersoner i arbeidslivet kan knyttes til undervisning i ungdomsskolen og den videregående skolen i fagområder der dette virker hensiktsmessig for skolen og faglæreren. På det nåværende tidspunkt omfatter ordningen undervisning i realfagene, men det har blitt gitt uttrykk for at ordningen vurderes utvidet til å gjelde flere fagområder.

På bakgrunn av dette synes det interessant å få statsrådets vurdering på om ordningen også bør utvides til å omfatte opplæring i yrkesfagene.

Svar:

Lektor II-ordningen innebærer at fagpersoner fra arbeidslivet involveres direkte i undervisningen innen områder hvor skolen/faglæreren ser dette som en mulighet for å øke elevenes læringsutbytte og interesse for faget. Faglærere og eksterne kompetansepersoner utvikler gjennom et formalisert samarbeid læreplanrettede undervisningsopplegg som holdes av fagpersonene.

Undervisningsoppleggene vil normalt utgjøre i størrelsesorden tre til ti undervisningstimer, dette undervisningsopplegget kan gjennomføres i skolen eller i bedriften. Foreløpig omfatter ordningen realfa-

gene, dette fordi ordningen kom i stand gjennom et samarbeid i Nasjonalt forum for realfag, der næringslivets organisasjoner og utdanningsorganisasjonene deltar. Disse har sørget for utvikling av ordningen. Lektor II-ordningens formål er å skape interesse og økt faglig utbytte i realfagene i grunnskolens ungdomstrinn og i videregående opplæring. Intensjonen er videre at eksterne kompetansepersoner kan tilføre kompetanse på områder innen realfagene som skolen ikke dekker selv.

Innen opplæring i yrkesfagene har vi i dag hospiteringsordninger, der det er åpnet for at videregående skoler med yrkesfag kan gjøre avtaler med instruktører eller andre i bedrifter om hospitering i skolen. Denne ordningen administreres av skoleeiere. Bedriftsrepresentanter kan gjennom dette trekkes inn i undervisningen på både yrkesfag og fellesfag.

Hovedformålet med hospiteringen er å utvikle yrkesfaglærere og instruktører/faglige ledere og bidra til å styrke fag- og yrkesopplæring. Videre ønsker jeg at dette skal øke samarbeidet skole – arbeidsliv og bidra til å se opplæringen i et sammenhengende fire-årig løp. Ved å innhente erfaringer med hospitering som en metode for kompetanseutvikling for aktører som driver opplæring innen fag- og yrkesopplæringen, vil ordningen kunne utvikles og bli bedre. Det er seks fylkeskommuner som har startet opp utprøving av forskjellige modeller for hospiteringsordninger i eget fylke.

Jeg ser fram til Fafos evaluering av forsøk med ulike modeller når det gjelder hospitering for å vurdere hvordan en slik ordning kan utvikles videre. På bakgrunn av denne evalueringen vil jeg se om det er aktuelt å vurdere om lektor II-ordningen kan utvides til også å omfatte yrkesfagene.

SPØRSMÅL NR. 109**Innlevert 19. oktober 2011 av stortingsrepresentant Åge Starheim****Besvart 31. oktober 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Helsedepartementet har tidlegare lagt opp til eit nært samarbeid mellom sjukehusa på Eid og Volda. No registrerar vi at det kan skje store strukturelle endringar ved sjukehuset i Volda, som følgje av store underskot ved sjukehusa i Møre og Romsdal.

Ser ikkje statsråden at det då er nødvendig å reversere planane om nedlegging av fødeavdelinga og akuttberedskapen ved lokalsjukehuset på Nordfjordeid for at befolkninga i Nordfjord skal få eit like godt sjukehusstilbod som i resten av landet?»

Svar:

Regjeringen har besluttet å slå sammen fødeavdelingene i Nordfjordeid og Volda og lokalisere den felles fødeavdelingen til Volda. Sammenslåingen av de to fødeavdelingene skal skje etter at Kvivsvegen åpner i 2012. Regjeringens beslutning er lagt til grunn for vedtak i foretaksmøtet for Helse Vest RHF 28. april 2011 og i Helse Midt-Norge 8. juni 2011.

Helse Møre og Romsdal må som alle andre helseforetak omstille driften for å møte fremtidens krav til en moderne spesialisthelsetjeneste. I Helse Midt-Norge gir den vedtatte Strategi 2020 føringer for denne omstillingen. De regionale helseforetakene har et helhetlig ansvar for investeringer og drift i sin region. Helse Midt-Norge har informert meg om at et av målene i det vedtatte langtidsbudsjettet for Helse Midt-Norge er en gradvis dreining av ressurser fra drift og til nødvendige investeringer, noe som vil medføre behov for effektivisering av driften. Styret i Helse Møre og Romsdal skal behandle administrasjonens forslag til omstillingstiltak på styremøtet 27. oktober. Saken sendes deretter til Helse Midt-Norge RHF's styre for beslutning 2. desember 2011.

Helse Midt-Norge har forsikret meg om at eventuelle omstillingstiltak ikke vil berøre fødeavdelingen i Volda. Videre vil sykehuset i Volda sikres tilstrekkelig akuttberedskap til å understøtte en fullverdig fødeavdeling.

SPØRSMÅL NR. 110**Innlevert 19. oktober 2011 av stortingsrepresentant Else-May Botten****Besvart 25. oktober 2011 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen****Spørsmål:**

«Fra 1. januar 2011 trådte ny losforskriften i kraft. Lostjenesten er viktig for å sikre at fartøy som seiler på norskekysten har den kompetanse og lokalkunnskap som er nødvendig, for å kunne navigere trygt. Årets sesong har derfor gitt nye og ulike erfaringer rundt lostjenesten. Jeg mener det er viktig at vi ser på hvordan denne ordningen best kan fungere både knyttet til sikkerhet og brukerne, men også mtp. nye teknologiske muligheter.

Kan fiskeri- og kystministeren foreta en helhetlig gjennomgang lostjenesten?»

BEGRUNNELSE:

En slik gjennomgang av lostjenesten, må ivareta alle områdene knyttet til ordningen. Brukernes erfaringer med de ulike trafikkstasjonene, administrasjon, forutsigbarhet og muligheten til bruk av farledsbevis. Kystverket sin rolle og hvordan de drifter ordningen. Lostjenestens utadrettede virksomhet bygd på kompetanse og erfaring, satt i sammenheng med moderne teknologi og effektivisering, kan gi muligheter for enda bedre framtidrettede løsninger, til beste for sjøsikkerheten.

Svar:

Lostjenesten er et av våre viktigste sjøsikkerhetsrettede tiltak, som skal ivareta hensyn til liv, helse og

miljø langs kysten. Samtidig har de siste års erfaringer vist at lostjenesten står ovenfor noen utfordringer. Lostjenesten setter også en del viktige rammebetingelser for skipsfartsnæringen, med en kostnadsramme på ca. 650 mill kroner i året som er 100 pst. finansiert av brukerne.

En del tiltak er gjennomført for å løse de utfordringer som lostjenesten står ovenfor.

Regjeringa har fått gjennomført en utredning om lostjenesten i tråd med hva som er skissert i Nasjonal transportplan 2010-2019. Som følge av denne gjennomgangen ble nye forskrifter om losplikt og losavgifter fastsatt med virkning fra 1. januar i år.

Målsetningen med losgjennomgangen har vært å tilpasse lostjenesten til dagens trafikkbilde og navigasjonshjelpemidler. Videre er det lagt til grunn at sikkerheten skal ivaretas på samme nivå som før losgjennomgangen. Det er derfor lagt opp til justeringer fremfor større endringer i lospliktsystemet. Endringene som nå er gjennomført er anslått å medføre mellom 10 og 15 pst. reduksjon i losplikten.

Statistikken så langt i år viser at det har vært en vekst i den samlede lospliktige trafikken. I dette bildet med underliggende vekst har seilas med los økt marginalt med 1,6 pst. mens seilas med farledsbevis har økt med hele 11,3 pst. Man skal være forsiktig med å tolke statistikk, men dette resultatet tyder på at de nye reglene har virket etter hensikten. Farledsbevisordningen gir fartøyene mulighet til å seile med farledsbevis fremfor å ta los. Ordningen innebærer også en betydelig innsparing for både Kystverket og skipsfarten hva gjelder ressursbruk.

Selv om vi har oppnådd noen av målsetningene med den nye lospliktforskriften, gjenstår det imidlertid flere utfordringer som vi ennå ikke har fått løst så godt som vi ønsker. Eksempelvis har den økonomiske situasjonen i lostjenesten de siste årene ført til avgiftsøkninger som til tider har ligget over den forventede prisutvikling i samfunnet for øvrig. Videre har praktiseringen av den nye lospliktforskriften vakt en del reaksjoner. Enkelte av de utfordringer som har skapt reaksjoner har blitt løst i løpet av året. Imidlertid gjenstår det enkelte utfordringer som må ses i en

større sammenheng. Det knytter seg blant annet til det samlede omfanget av lostjenesten og i hvilken grad farledsbevisordningen kan erstatte bruk av los om bord i fartøyet. Det har også skjedd en teknologisk utvikling innen navigasjonsutstyr og kompetanse ombord på fartøy som trafikkerer i norske kystfarvann. Lospliktens omfang og organisering bør derfor vurderes opp mot den teknologiske utviklingen i et større perspektiv.

Det er nå mer enn 10 år siden sist det ble foretatt en samlet gjennomgang av lostjenesten. Det var i forbindelse med St.meld. nr. 47 (1997-1998) Om evaluering av losplikt- og losgebyrsystemet. Etter regjeringas vurdering er det som vist til ovenfor flere forhold som tilsier at det nå bør foretas en ny gjennomgang av lostjenesten. Regjeringa har derfor besluttet å nedsette et offentlig utvalg som skal foreta en fullstendig gjennomgang av lostjenesten og regelverket knyttet til los.

Utvalget skal utrede lostjenestens omfang og organisering. Det skal særlig ses på hvordan lostjenesten sammen med andre sjøsikkerhetsrelaterte tiltak kan bidra til å forebygge ulykker som setter liv, helse og miljø i fare. Blant annet skal utvalget se på hvilke fartøyer og geografiske områder som bør omfattes av losplikten. I denne sammenheng skal utvalget også se på hvorvidt farledsbevis kan erstatte faktisk bruk av los. Utvalget skal også vurdere om Kystverkets øvrige tjenester kan erstatte bruk av los i større eller mindre grad. Videre skal utvalget se på hvilken betydning utviklingen innen navigasjonsutstyr og kompetanse innen skipsfartsnæringen har for behovet for lostjenester. Disse vurderingene gjør det naturlig at utvalget skal vurdere om lostjenesten bør organiseres som i dag eller om det kan være aktuelt med andre organisasjonsformer.

Regjeringa ønsker å videreutvikle lostjenesten som en fremtidsrettet, kostnadseffektiv og brukervennlig tjeneste, som skal fortsette å ivareta viktige samfunnsoppgaver knyttet til miljø og sikkerhet. Utvalgets arbeid vil være et sentralt innspill i regjeringas arbeid med å videreutvikle lostjenesten.

SPØRSMÅL NR. 111**Innlevert 20. oktober 2011 av stortingsrepresentant Torstein Rudihagen****Besvart 27. oktober 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Tine har varslet en kraftig reduksjon eller nedlegging av Fosheim meieri i Vestre Slidre. Det har skapt sterke reaksjoner. Et flertall av melkeprodusentene har også gått imot dette. Staten bruker milliarder på å støtte landbruket bl.a. for å ivareta bosetting, kulturlandskap og levende bygder. Det er et viktig distriktpolitisk verktøy.

Hva mener landbruks- og matministeren om at landbruket selv går motsatt veg og legger ned sin virksomhet i distrikta, og vil statsråden foreta seg noe i denne saken?»

Svar:

Jeg er kjent med at det foreligger forslag om reduksjon eller nedlegging av Tine Meieriet Fosheim. Etter den informasjon jeg har mottatt, skal konsernstyret fatte vedtak i saken i løpet av 2011. Jeg har stor forståelse for at planer om eventuell nedlegging av en arbeidsplass med 42 ansatte i Vestre Slidre skaper stort engasjement i regionen. Dersom konsernstyret i Tine vedtar nedlegging eller større reduksjon i antall ansatte ved anlegget, legger jeg til grunn at Tine på en best mulig måte ivaretar hensynet til de ansatte som blir berørt av endringen.

Regjeringens landbrukspolitikken skal ivareta et aktivt og variert jordbruk over hele landet. Virkemidlene i politikken er i hovedsak rettet inn mot primærjordbruket, og vi har ingen reguleringer i landbrukspolitikken når det gjelder lokalisering av næringsmiddelindustrien som Tine er en del av. Jeg vil imid-

lertid peke på at importvernet og generelle økonomiske virkemidler som differensiert arbeidsgiveravgift, er viktige bidrag for at næringsmiddelindustrien skal ha grunnlag for anlegg i distriktene.

Regjeringen ønsker at samvirket kan ivareta sin rolle som markedsregulator og avtaker av norske råvarer fra hele landet. Det er derfor viktig at Tine-konsernet kan levere et tilfredsstillende resultat til sine eiere og leverandører i norsk jordbruk. For at Tine skal være konkurransedyktig i markedet, må konsernet derfor kunne gjennomføre effektivisering og rasjonalisering på linje med andre foretak i næringsmiddelindustrien.

Det er landbrukssamvirket som eier som har den beste informasjon om lønnsomheten knyttet til eventuelle endringer i anleggsstrukturen. Samvirkeforetakene er privateide selskap og myndighetene har ikke grunnlag for å overstyre foretakenes beslutninger. Jeg vil i den sammenheng peke på at det er viktig at bøndene som medlemmer i og eiere av landbrukssamvirket er aktive i beslutningsprosessene knyttet til utviklingen av samvirkeforetakene.

Avslutningsvis vil jeg framheve regjeringens satsing for å bedre rammevilkårene for norsk landbruk. Fra vårt første jordbrukssoppgjør i 2006 og fram til i dag er det lagt til rette for en inntektsutvikling som er høyere enn gjennomsnittet for andre grupper regnet i kroner. Denne utviklingen, sammen med regjeringens særlige tiltak for grovfôrbasert husdyrproduksjon, er viktig for landbruket i Oppland.

SPØRSMÅL NR. 112**Innlevert 20. oktober 2011 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 27. oktober 2011 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen****Spørsmål:**

«Norge har en mengde gamle fiskebåter som med fordel kunne vært skrotet for å bli erstattet av nye båter.

Hva vil statsråden gjøre for å bidra med fornyelse av vår fiskeflåte?»

Svar:

Representanten viser til at det finnes en mengde gamle fiskebåter i Norge, og jeg vil gi han en del rett i det. Det er fortsatt en tendens til at gjennomsnittsalderen i den norske helårsdrevne fiskeflåten stiger.

Jeg vil likevel være tilbakeholden med å si noe eksakt om hvor stort fornyingsbehovet i fiskeflåten egentlig er, siden også fornyingsbehovet er knyttet opp mot hvor godt vedlikeholdt flåten er. Jeg har også merket meg at det i den senere tid har skjedd et ikke ubetydelig antall kontraheringer av nye fartøy, både i havfiskeflåten og i kystflåten. Denne utviklingen gir god grunn til optimisme. I et større perspektiv må vi heller ikke glemme at Norge har en av verdens mest moderne og effektive fiskeflåter.

På det overordnede plan henger fornying av fiskeflåten i stor grad sammen med lønnsomheten i næ-

ringen. Myndighetenes rolle i så måte er å sørge for gode og forutsigbare rammebetingelser, så er det opp til næringen selv å sørge for utviklingen. Bærekraftig forvaltede bestander, som kan gi et høyt langtidsutbytte, er i så måte en av de viktigste grunnleggende faktorene. De langt fleste av våre viktige kommersielle bestander er for tiden i meget god forfatning. I dette ligger et godt grunnlag for en fortsatt fornyelse av fiskeflåten.

Samtidig er jeg opptatt av at forvaltningen også må være villig til å vurdere mer konkrete tiltak dersom dette kan bidra til ønsket fornying.

Dette er bakgrunnen for at jeg 5. oktober i år besluttet å gjøre en endring i de såkalte kvoteutnyttelsesreglene som gjelder i alle de viktigste kommersielle fiskeriene. Endringen skjedde etter dialog med næringen og innebærer at fiskebåtrederier etter søknad kan oppnå en gunstigere kvoteutnyttelse dersom de har inngått kontrakt om levering av nytt fartøy innen to år. Dette vil kunne gi et sikrere inntektsgrunnlag for rederier som velger å selge sitt gamle fartøy på et økonomisk gunstig tidspunkt, før nybygget er klart for drift, og vil derigjennom bidra til finansiering av det nye fartøyet.

SPØRSMÅL NR. 113**Innlevert 20. oktober 2011 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten****Besvart 28. oktober 2011 av forsvarsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Ifølge NRK vil Forsvaret ta bort merkingen av en del sanitetspersonell i Afghanistan for å gi dem tyngre våpen og økt evne til selvforsvar. Forsvaret anfører at slik merking med røde kors på hvit bunn ikke respekteres av væpnede opprørere.

Er dette en praksis som Forsvaret i økende grad vil gå over til i Afghanistan og andre konfliktområder, er det i strid med Genevekonvensjonens siktemål og hva mener statsråden kan bli konsekvensene dersom stadig flere land tar i bruk en slik praksis?»

BEGRUNNELSE:

Kommunikasjonssjefen ved Forsvarets operative hovedkvarter, oberstløytnant John Espen Lien, har til NRK uttalt at Forsvaret vil ta bort Røde Kors-merkingen av en del norsk sanitetspersonell i Afghanistan. Begrunnelsen er at det ikke gir den beskyttelse som forutsettes i Genevekonvensjonen. Forsvaret vil da heller gi sanitetssoldatene tyngre våpen for å styrke deres evne til selvforsvar. Presidenten i Norges Røde Kors, Sven Mollekleiv uttaler til NRK.no at dette vil være "uklokt for sikkerheten, ikke bare til personellet, men også livsfarlig for pasientene de har plikt til å hjelpe."

Svar:

Hovedregelen er og blir, og det er også mitt klare ønske, at merking med beskyttelsesemblemet skal gjennomføres for saniteten, og at en fjerning av emblemet vil måtte vurderes konkret og fortløpende avhengig av utviklingen i den enkelte operasjon. Det er derfor ikke grunnlag for å si at dette er en praksis eller noe vi i økende grad vil vurdere. Mitt utgangspunkt er at terskelen for å fjerne merking er og skal være høy.

Det er viktig å presisere at fjerning av emblemet er tillatt etter forsvarssjefens direktiv om etterlevelse av enkelte folkerettslige forpliktelser vedrørende saniteten, og at fjerning av emblemet ikke er i strid med internasjonal humanitærrett, ei heller i strid med Genèvekonvensjonenes formål.

Flere andre ISAF-deltakende land har allerede fjernet emblemet. Etter mitt syn står imidlertid det røde korset sterkt i folks bevissthet, og jeg kan ikke se at en fjerning av emblemet i Afghanistan vil svekke respekten for emblemet på lengre sikt. Det vil snarere kunne svekke respekten for emblemet dersom merking med emblemet kun gjennomføres av politiske årsaker og man samtidig utsetter sanitetspersonellet for stor risiko ved at de ikke kan yte tilstrekkelig selvforsvar mot rettsstridige angrep.

Vi vil uansett med tilgjengelige sanitetsressurser og øvrige ressurser i operasjonsområdet fortsatt oppfylle forpliktelsene etter Genèvekonvensjonene om å hjelpe syke og sårede på begge sider av konflikten.

SPØRSMÅL NR. 114

Innlevert 20. oktober 2011 av stortingsrepresentant Siv Aida Rui Skattem

Besvart 28. oktober 2011 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hva vil ministeren foreta seg for å sikre at 2-ukersfristen for dommeravhør overholdes slik at straffesaksbehandlingen av disse overgrepssakene ikke blir unødig belastende for barna, og ser ministeren at den lange ventetiden kan utgjøre et rettssikkerhetsproblem, og hvis så er tilfelle, hva vil ministeren gjøre for å bøte på dette?»

BEGRUNNELSE:

Fristen for å gjennomføre dommeravhør av barn er to uker fra anmeldelse. I realiteten er det sjelden fristen holdes, og det er ikke uvanlig at det går 2 og nærmere 3 måneder før barnet blir avhørt.

Dette er belastende for barnet, fordi saken må holdes "aktiv" så lenge, samtidig som man vanligvis ikke tilrår behandling og bearbeidelse av hendelsene før avhøret er foretatt. Dette begrunnes gjerne med at en slik bearbeidelse av hendelsene kan påvirke barnets frie forklaring. Samtidig er det svært uheldig at barnet står uten mulighet til å få bearbeidet hendelsen i disse ukene.

I enkelte tilfeller griper barnevernet inn og akutt-plasserer barnet utenfor hjemmet, hvis det er mistanke om vold eller overgrep i hjemmet. Dersom dommeravhøret senere viser at det ikke var grunnlag for denne bekymringen skal barnet tilbake. Jo lengre en

slik akuttplassering skjer, desto større belastning for familien og for barnet.

Videre kan ventetiden for avholdelse av dommeravhør også utgjøre et rettssikkerhetsproblem fordi man vet at det er vanskelig, særlig for små barn, å huske hendelser lenge etter at de har skjedd.

Barns erindring kan også påvirkes av hendelser og personer rundt det. Jo lengre tid som går, jo flere påvirkningsfaktorer vil inntreffe og jo større blir usikkerheten knyttet til barnets gjengivelse av sannheten.

Årsakene til fristoverskridelsene er vanligvis kapasitetsproblemer i politiet, mangel på tilgjengelige kvalifiserte avhørere og kapasitetsproblemer ved barnehusene.

Svar:

Etterforskning av saker om seksuelle overgrep eller vold mot barn er en prioritert oppgave. I den praktiske håndtering av den enkelte sak er det viktig å sikre bevis samtidig som hensynet til den anmeldtes rettssikkerhet ivaretas. Det er også et viktig hensyn at gjentatte avhør av barn bør unngås.

Forskrift om dommeravhør og observasjon 2. oktober 1998 § 4 slår fast at avhøret «skal foretas så fort som mulig og senest innen to uker etter at anmeldelsen av den straffbare handlingen er inngitt til politiet,

med mindre særlige grunner tilsier at det foretas senere».

Det er domstolen som berammer avhørene. Det skal være dommer, forsvarer, påtalejurist, etterforsker og bistandsadvokat til stede under avhørene. Ut fra opplysninger departementet tidligere har mottatt, er det sjelden mangelfull kapasitet hos politiet som skaper problemer for berammelsene. Man er heller ikke kjent med at kapasitetsproblemer i domstolene eller ved barnehusene er noe problem. Det kan imidlertid i noen tilfeller være forbundet med visse utfordringer å finne berammelsestidspunkt som passer for alle de nevnte deltakerne, samtidig som fristen overholdes.

I enkelte tilfeller oversender ikke politiet umiddelbart saken til domstolen. Dette skyldes etterforskingstaktiske hensyn. Det kan være behov for å innhente ytterligere informasjon eller sikre bevis før det er hensiktsmessig med et avhør. I disse sakene skal gjentatte avhør så vidt mulig unngås. En siktet/mistenkt vil kunne få kunnskap om forestående dommeravhør, og har derigjennom mulighet til å kunne fjerne andre bevis dersom ikke sikring av disse bevisene gis prioritet foran dommeravhøret. At dommeravhøret i tid kommer etter enkelte andre etterforskingsskritt vil også kunne bidra til en bedre gjennomføring av dommeravhøret, fordi man har et bedre grunnlag for spørsmålsstillingen/fokus i avhøret.

Dette viser at hensynet til en best mulig etterforsking i en del tilfeller nødvendiggjør at dommeravhøret finner sted litt senere enn hva dommeravhørsforskriften forutsetter som en hovedregel. Utformingen av forskriften viser imidlertid at dette var en pro-

blemstilling man var klar over da reglene ble fastsatt.

I forhold til spørsmålet vil jeg spesielt understreke at det sentrale i denne type saker, som i andre straffesaker, er at hensynet til rettssikkerheten både for fornærmede og siktede ivaretas og at etterforskningen gjennomføres på en måte som ikke utsetter den fornærmede for unødvendig belastning. Hvordan dette løses i den enkelte sak vil bero på en konkret vurdering.

Justisdepartementet har nedsatt en arbeidsgruppe som skal gjennomgå regelverket om dommeravhør og observasjon av barn og psykisk utviklingshemmede og fremme forslag til endringer. Arbeidsgruppen skal som en av oppgavene vurdere fristreglene i forskriften, da det i praksis bl.a. av ovennevnte grunner har vist seg at mange saker ikke behandles innen fristen. I denne sammenheng vil også arbeidsgruppens vurderinger om dommeravhør bør kunne gjennomføres som fjernmøte med videooverføring, kunne få positiv betydning. Arbeidsgruppen skal i så fall foreslå retningslinjer for dette. Videre skal arbeidsgruppen også vurdere om hensynet til barnet eller etterforskningen fortsatt tilsier at gjentatte avhør bør unngås eller om det er grunnlag for å myke opp reglene. I den sammenheng skal arbeidsgruppen vurdere dommerens medvirkning og rolle ved avhøret, eller om det kan åpnes for å ha innledende politiavhør. En eventuell oppmyking av reglene her, uten at det går på bekostning av rettssikkerheten, vil kunne bidra til en mer effektiv behandling av denne type saker. Av naturlige grunner kan det vanskelig sies noe nærmere om eventuelle endringer før arbeidsgruppens forslag foreligger og denne er nærmere vurdert.

SPØRSMÅL NR. 115

Innlevert 20. oktober 2011 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 28. oktober 2011 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Mener statsråden det er viktig at samarbeidet mellom etterforskere og påtaleseksjonene fortsatt er så nært som mulig for å sikre effektivitet og nærhet til beslutninger og har statsråden eller POD gitt signaler eller anbefalinger om organisering av påtaleseksjonene i politidistriktene?»

BEGRUNNELSE:

Det nære forholdet mellom etterforskere og politijurister har ofte vært fremholdt som et system som bidrar til effektivitet og nærhet knyttet til konkrete etterforskninger. Det skaper trygghet i relasjoner og korte beslutningslinjer.

Det er store forskjeller på organiseringen av påtaleseksjonene i de ulike politidistriktene, men det er en del forhold som kan antyde at et stadig sterkere kostnadsfokus kan resultere i en sentralisering av påtaleseksjonene i ulike politidistrikt.

Svar:

Organisatoriske og strukturelle tiltak er ikke mål i seg selv, men virkemidler for styrke måloppnåelsen. Jeg deler fullt ut representanten Anundsens betraktninger om viktigheten av god samhandling mellom etterforskere og påtalejurister på alle stadier av straffesaksbehandlingen. En velfungerende påtaleledelse representerer også en rettssikkerhetsgaranti for så vel siktede/mistenkte som fornærmede i straffesaker, og det bidrar til effektiv ressursutnyttelse.

Viktigheten av fremskutt, integrert påtalesfunksjon har vært understreket i mange politiske dokumenter som et viktig virkemiddel for god måloppnåelse på straffesaksfeltet. I St.meld. nr. 22 (2000 – 2001) pkt. 4.2.1 heter det: «En fremskutt, integrert påtaleledelse er nødvendig for at juristene skal kunne ivareta de oppgaver de etter straffeprosessloven, påtaleinstruksen og riksadvokatens rundskriv er tillagt under etterforskningen. Således er integrert påtale påkrevd for å sikre at etterforskningsmaterialet tilfredsstiller kravene om høy kvalitet; at rettssikkerhetshen-syn blir ivaretatt under etterforskningen; at saksbe-handlingstiden blir så kort som mulig ved at etterfor-skingen målrettes, fremdriften følges opp og påtale-vedtak treffes straks saken er ferdig etterforsket; og at ressursene utnyttes effektivt fordi overflødig etterfor-sking unngås når sakene avgrenses og etterforskin-gen målrettes».

Viktigheten er også understreket i Prp. 1 S (2011

– 2012) hvor det heter: «Kontinuerlig oppfølging av straffesaksbehandlingen fra høyt nivå i politidistriktet og oppmerksomhet på påtalemessig ledelse av etterforskningen er særlig viktig for god måloppnåelse. Engasjement fra politimestrene, som leder av den lokale påtalemyndighet, og et velfungerende integrert påtaleledd er nøkkelfaktorer. Et godt samarbeid mellom etterforsker og påtalejurist er en av de viktigste suksessfaktorene for en god og riktig etterforskning. Videre er det viktig at det blir lagt til rette for at påtalejuristen leder etterforskningen i riktig og formåls-tjenlig retning».

Organisasjonsutviklingsprosesser gjennomføres i det enkelte politidistrikt. I tilknytning til dette har Politidirektoratet i brev av 13.10.2010 til politimestrene uttalt: «I den grad omorganiseringer i politidistriktene berører påtalesfunksjonen anbefaler direktoratet at de foreslåtte løsningene drøftes med statsadvokatene». Riksadvokaten har opplyst at statsadvokatene vil bli bedt å ta aktiv del i disse spørsmålene under iaktakelse av de føringer som er gitt fra Stortinget, Regjeringen og Riksadvokaten om at forholdene skal legges til rette for godt og tett samarbeid.

Med den felles forståelse som eksisterer om viktigheten av å tilrettelegge for godt og tett samarbeid, har jeg full tillit til at det tilrettelegges for gode løsninger i politidistriktene. Hvordan løsningene vil kunne bli i de enkelte politidistriktene, vil imidlertid kunne variere noe ut fra lokale forhold.

SPØRSMÅL NR. 116

Innlevert 20. oktober 2011 av stortingsrepresentant Bente Thorsen

Besvart 2. november 2011 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Haugesund Toppidrettsgymnas ble våren 2011 godkjent som Toppidrettsgymnas etter nye skjerpede regler for godkjenning av Norges Idrettsforbund. HTG tilbyr dag 13 ulike idretter og har foretatt investeringer i ny skole, instruktører, treningsarenaer og utstyr. Skolen har ett sterkt ønske om å utvikle skole og idrett i samsvar med kvalitetskravene til Toppidrettsgymnas. HTG som den eneste av de godkjente skolene får ikke toppidrettstilskudd.

Vil ministeren sørge for at HTG gis tilskudd i statsbudsjettet?»

BEGRUNNELSE:

I Stortingets spørretime den 03.mars 2010 viste ministeren til at det var to ting som skulle til for at Haugesund Toppidrettsgymnas skulle kunne få statlig tilskudd. Det ene var å bli godkjent av Norges idrettsforbund. Dette er innfridd. Den andre grunnen var at det var en budsjett sak som ministeren ville komme tilbake til i budsjettet for år 2012. I innstillingen til Statsbudsjettet for 2012 så er ikke HTG tilgodesett med tilskudd. Dette kan synes noe merkelig sett ut fra at samtlige andre tilsvarende skoler har fått tilskudd. Etter beregninger skolen har gjort ville ett tilskudd utgjort ca 2 million, ikke det store beløp på Statsbudsjettet, men av stor betydning for skolen.

Som forøvrig viser til at de har foretatt store investeringer for å ivareta og videreutvikle et godt skoletilbud.

Svar:

I statsbudsjettet blir det gitt tilskudd til private toppidrettsgymnas på kap. 228 post 79 Toppidrett. Målet med ordningen er å bidra til at de skolene som er omfattet av ordningen kan legge bedre til rette for at toppidrettsutøvere kan kombinere trening med videregående opplæring.

Inntil 2010 ble det i tråd med et budsjettvedtak i Stortinget i 1999 gitt toppidrettstilskudd til to navngitte skoler – Wang og NTG. Det var da satt et tak på 810 elever som kunne utløse toppidrettstilskuddet. Fra 2010 er ordningen med toppidrettstilskudd lagt om. Nå gis det ikke lenger tilskudd per elev, men per skole. Samtidig med omleggingen ble rammen på posten økt med 10 mill. kroner.

Ordningen gjelder for de skolene som er godkjent etter privatskoleloven og gir tilbud om særskilt tilrettelagt videregående opplæring i kombinasjon med toppidrett, og som i tillegg er godkjent som toppidrettsgymnas av Norges idrettsforbund. I forslag til budsjett for 2012 gis det en oversikt over de skolene som per i dag er omfattet av ordningen.

Kap. 228 post 79 er en budsjettstyrt post. Dersom flere skoler som er godkjent etter privatskoleloven og gir tilbud om særskilt tilrettelagt videregående opplæring i kombinasjon med toppidrett, blir godkjent av Norges idrettsforbund som toppidrettsgymnas, vil derfor disse skolene ikke automatisk omfattes av ordningen, jf. Kunnskapsdepartementets Prop 1 S (2011-2012). En eventuell innlemming av nye skoler i ordningen må behandles i forbindelse med de årlige budsjettforslagene.

Haugesund Toppidrettsgymnas (HTG) er godkjent etter privatskoleloven, og har tidligere søkt om toppidrettstilskudd. På det tidspunktet var ikke HTG godkjent som toppidrettsgymnas av Norges idrettsforbund. Denne godkjenningen foreligger nå, og Kunnskapsdepartementet fikk brev fra Norges idrettsforbund om dette i juni 2011.

I forslag til budsjett for 2012 er det ikke funnet rom for å prioritere økte midler til nye skoler og ordningen er derfor foreslått videreført på samme nivå som i 2011. En økning av bevilgningen til dette formålet i senere år er et budsjettspørsmål som må vurderes opp mot andre satsinger, og er noe jeg må komme tilbake til i de årlige budsjettforslagene.

SPØRSMÅL NR. 117

Innlevert 21. oktober 2011 av stortingsrepresentant Solveig Horne

Besvart 28. oktober 2011 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken

Spørsmål:

«Kan statsråden garantere at krisesentrene har et tilfredsstillende tilbud som møter kravene i krisesenterloven, og hva vil statsråden gjøre for å sikre forsvarelig finansieringen av krisesentrene?»

BEGRUNNELSE:

Flere krisesentre melder nå om en forverret økonomisk situasjon etter at kommunen overtok finansieringsansvaret, og at de ikke klarer å møte kravene som ligger i krisesenterloven. Stortinget har sagt at vi skal ha et krisesentertilbud som gjør at alle de som trenger hjelp skal få hjelp.

Nå viser det seg at noen kommuner ikke følger opp sine forpliktelser når det gjelder å finansiere krisesentrene fullt ut.

Svar:

Det er kommunene som har ansvaret for å oppfylle kravene i krisesenterloven. Lov om kommunale krisesentertilbud (krisesenterlova) slår fast at det er et kommunalt ansvar å sørge for at personer som er utsatt for vold i nære relasjoner, får vern, hjelp og oppfølging i form av et krisesentertilbud. Loven slår også fast at kommunen skal sørge for god kvalitet på tilbudet. Fylkesmannen skal føre tilsyn med at kommunene oppfyller pliktene de er pålagt i loven.

Lovarbeidet ble varslet allerede i mai 2007 (Kommuneproposisjonen 2008) og fulgt opp med et høringsnotat i 2008. Loven og finansieringsordningen ble vedtatt av Stortinget i juni 2009, og loven trådte i kraft 1. januar 2010. Det øremerkede statstilskuddet til krisesentre ble innlemmet i rammeoverføringene til kommunene 1. januar 2011 etter et overgangså med fortsatt øremerking for å gi kommunene

tid til bl.a. å inngå avtaler om interkommunalt samarbeid. Reformen er velfinansiert ved at det ble lagt inn ekstra midler de siste årene før innlemmingen for å øke kvaliteten. Rammefinansiering styrker muligheten til helhetstenkning og samordning av tiltak.

Kommunene har hatt god tid til omstilling, og jeg har tillit til at kommunene på dette området som på andre områder oppfyller sine lovpålagte plikter.

Det skal gjennomføres en toårig evaluering av kommunenes implementering av loven om kommunale krisesentertilbud. Evalueringsoppdraget vil bli

utformet i samråd med KS og bli lagt ut på anbud våren 2012. Prosjektet skal inneholde en kartlegging og vurdering av hvilke endringer loven har medført bl.a. når det gjelder organisering og innhold i tilbudene, ressursbruk, tilrettelegging for ulike brukergrupper – herunder grupper med særlige behov – og samarbeid mellom krisesentertilbudene og øvrig hjelpeapparat. Evalueringen skal gi kunnskap om i hvilken grad kommunene oppfyller lovens krav, om det er mangler/svakheter i regelverket og om fylkesmennenes tilsyn er tilstrekkelig for å sikre et godt tilbud.

SPØRSMÅL NR. 118

Innlevert 21. oktober 2011 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 28. oktober 2011 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken

Spørsmål:

«Når en i tillegg til begrunnelsen under vet at det ikke er nødvendig antall plasser tilgjengelig i regionen, mener statsråden at forvaltningens vurderinger og grensedragninger som beskrevet i begrunnelsen er en riktig måte å ivareta det ansvar Staten har for å sørge for at det finnes et tilstrekkelig antall institusjonsplasser med den nødvendige differensiering i forhold til regionens behov?»

BEGRUNNELSE:

Bufetat Region Sør har denne høsten besluttet å stanse inntak av vanskeligstilte familier på Stiftelsen Vilde i Horten. Begrunnelsen er at stiftelsen driver med utredning av foreldrenes omsorgsevne og at det er kommuner som har ansvaret for utredninger. Men stiftelsen driver utredningen i kombinasjon med døgkontinuerlige hjelpetiltak, hvor disse er nært knyttet til utredningen og omvendt, naturlig nok i denne type livssituasjoner. Det er selvsagt da både problematisk og lite hensiktsmessig å foreta grensedragninger i oppgave- og ansvarsfordelingen mellom stat og kommune. Denne problematikken er også be-

skrevet av departementet selv i Rundskriv Q-06-2007 " Oppgave -og ansvarsfordeling mellom kommuner og statlige barnevernmyndigheter".

Svar:

Enkelte regioner i Bufetat besluttet tidligere i år å ikke lenger kjøpe plasser i private sentre for foreldre og barn, men heller bistå kommunene med alternative tilbud for denne gruppen. Denne praksisendringen har medført at jeg har fått en rekke henvendelser fra ulike aktører.

I Ot.prp. 69 (2008-2009) Om lov om endringer i barnevernloven som ble behandlet av Stortinget våren 2009, er det gitt føringer om at Bufetat har plikt til å bistå barneverntjenesten i kommunene ved plassering i sentre for foreldre og barn, og til å fordele eksisterende plasser ved behov. Den 24. oktober 2011 ble denne plikten presisert i brev til Bufetat. Dette innebærer at etaten ikke skal endre praksis for kjøp av plasser ved sentre for foreldre og barn, og at de regioner som har fattet beslutninger på annet grunnlag, må reversere disse. Dette er også meldt direkte til Vilde, som er en av institusjonene som ble berørt.

SPØRSMÅL NR. 119**Innlevert 21. oktober 2011 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen****Besvart 28. oktober 2011 av kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Som følge av finanskrisen trapper nå solcelleselskapet REC ned sin virksomhet i Norge. I industrikommunen Meløy kan så mye som 1000 arbeidsplasser ryke og rundt 500 vil miste jobben i Narvik. I disse to kommunene er det naturlig nok krisestemning.

Hva akter Regjeringen å foreta seg av strakstiltak for å avbøte situasjonen, og vil Regjeringen sørge at virkemiddelapparatet nå retter et hovedfokus mot disse to kommunene, og vil statsråden tilby Meløy og Narvik nye statlige arbeidsplasser eller institusjoner?»

BEGRUNNELSE:

Den alvorlige situasjonen i Meløy og Narvik som følge av at solcelleselskapet REC nå trapper ned og sannsynligvis avvikler sin virksomhet, krever politisk handling og straksløsninger. Allerede er ressurspersoner fra Meløy og Narvik på søk etter andre attraktive jobber, hovedsakelig utenfor kommunen og landsdelen. Situasjonen krever at virkemiddelapparatet raskt retter et hovedfokus mot disse to kommunene. Slik at både midlertidige som permanente tiltak kan iverksettes. Situasjonen krever også at regjeringen har en god dialog med eierne av REC, slik at også selskapet ivaretar sitt "naboskap" og forpliktelser i denne perioden.

Narvik er Nord Norges teknologisenter og bør kunne tilbys økt oppmerksomhet innenfor de statlige program for energi og klimaforskning. Som følge av en kommende dobling av jernmalmproduksjon i nord Sverige kreves det nå raske statlige initiativ for å få på plass dobbeltspor på Ofotbanen, slik at Narvik skal kunne utvikles som utskipningshavn og knutepunktshavn.

Meløy er blant landets kraftproduksjonsgiganter hvor særlig statlige institusjoner som Statkraft, NVE og Statnett bør kunne bidra på en positiv måte til lokale ringvirkninger.

Å vente til fremlegging av revidert nasjonalbudsjett for 2012 med fremme forslag til tiltak, vil medføre at verdifull tid går tapt. Situasjonen krever handling nå.

Svar:

Jeg har stor forståelse for den vanskelige situasjonen som Meløy og Narvik har kommet opp i som følge av nedtrappingen av REC sin virksomhet i de to kommunene. Både nærings- og handelsministeren og jeg har hatt møter med representanter fra de to kommunene og Nordland fylkeskommune. Nærings- og handelsministeren har også hatt møte med den største eieren i dag som er Orkla.

På møtet som jeg hadde med Meløy kommune og fylkeskommunen ble det opplyst at de nå jobber med å utarbeide en konsekvensanalyse som ville danne grunnlaget for en søknad om ekstraordinære omstillingsmidler. De opplyste at søknaden trolig vil være ferdig i begynnelsen på november slik at den kan sendes til Kommunal- og regionaldepartementet innen midten av november.

På møtet med nærings- og handelsministeren deltok også representanter for virkemiddelapparatet. Jeg legger til grunn at både Innovasjon Norge og SIVA følger utviklingen nøye, og bidrar til å skape alternative arbeidsplasser, nyskaping og ny vekst gjennom de ordninger og ressurser selskapene rår over. Arbeidsmarkedsmyndighetene, som også deltok på det samme møte, opplyste at de også vil følge opp de to kommunene.

Når søknaden fra Meløy kommune kommer, vil regjeringen behandle den så raskt som mulig. Dermed er det aktuelt å bidra med ekstraordinære økonomiske midler, vil saken bli fremmet for Stortinget på ordinær måte.

Når det gjelder Ofotbanen, viser jeg til samferdselsministerens svar datert 13.10.2011 på spørsmål nr. 40 fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen.

SPØRSMÅL NR. 120**Innlevert 21. oktober 2011 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 27. oktober 2011 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Regjeringen ligger langt på etterskudd i målet om å nå 2 politiutdannede pr. 1000 innbygger i 2020. Til Romerikes Blad den 15. oktober 2011 uttaler en seksjonssjef i POD at direktoratet ikke vil gi noen garanti om at målet nås i 2020.

Hvis dette er tilfellet så betyr det at regjeringen og Stortinget styrer mot et mål som det ikke er realistisk å oppnå, og kan statsråden gi en garanti om at vi vil nå målet om 2 pr. 1 000 innen 2020?»

Svar:

Det er et overordnet mål for Regjeringen å sikre at etaten har tilstrekkelig bemanning og kompetanse for de oppgaver som skal utføres. Politidirektoratet la i 2008 fram rapporten «Politiet mot 2020 – Bemannings- og kompetansebehov i politiet». Politidirektoratet og politiets organisasjoner var enige om å anbefale at politibemanningen skulle økes med 2 700 polititjenestemenn og 1 000 sivile stillinger fram mot 2020 for å nå målsettingen om to polititjenestemenn per 1 000 innbyggere innen 2020. Regjeringen har i budsjettforslagene fulgt anbefalingene i rapporten ved å øke opptaket til Politihøgskolen og øke bevilgningene for å legge til rette for at nyutdannede skal kunne tilbys jobb i etaten.

I rapporten anbefalte Politidirektoratet at oppta-

ket til Politihøgskolen måtte økes til 560 studenter fra 2009. I 2009 ble opptaket økt til 552 studenter. I 2008 var antallet polititjenestemenn som sluttet i politiet høyere enn de forutsetninger som lå til grunn i beregningene i rapporten. I 2010 og 2011 ble derfor opptaket økt til 720 studenter og det samme høye opptaket er foreslått i 2012. Ved et fortsatt like høyt opptak vil forutsetningene om en økning på 2 700 polititjenestemenn nås før 2020. Det har også vist seg at antall polititjenestemenn som slutter i politiet er redusert, og har i 2009 og 2010 vært lavere enn de forutsetninger som lå til grunn i beregningene i rapporten.

I 2009, 2010 og 2011 ble budsjettet økt for å legge til rette for å øke antall politiårsverk med hhv 104, 106 og 108. Dette tilsvarte prognosene for differansen mellom det antall studenter som ble uteksaminert fra Politihøgskolen og antallet med politiutdanning som sluttet i etaten. I 2012 er tilsvarende tall økt til 202 politiårsverk. I 2009 ble det opprettet 460 sivile årsverk, som bidro til at ca 280 ansatte med politiutdanning ble frigjort til operativt arbeid.

Så langt har regjeringen fulgt anbefalingene i rapporten fra Politidirektoratet. Jeg kan imidlertid ikke gi noen garanti for at det vil være to polititjenestemenn per 1000 innbyggere innen 2020. Dette vil blant annet avhenge av de årlige forslag til statsbudsjett og stortingsbehandlingen av disse fram til 2020.

SPØRSMÅL NR. 121**Innlevert 21. oktober 2011 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 4. november 2011 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Til Aftenposten 21. oktober blir Politidirektør Øystein Mæland referert på at "skyting pågår"-instruksen ikke gjaldt ved et slikt tilfelle som på Utøya den 22. juli 2011.

Kan statsråden redegjøre for i hvilke tilfeller instruksen "skyting pågår" gjelder, og kan statsråden offentliggjøre instruksen til undertegnede i svaret på dette spørsmål?»

Svar:

Jeg viser til uttalelse fra konstituert politidirektør Vidar Refvik gjengitt i media, blant annet i Aftenposten 21.10.2011, om at retningslinjene «skyting pågår» gjelder i de situasjoner hvor politiet er involvert, herunder også angrepet på Utøya.

Konstituert politidirektør Vidar Refvik har opplyst at retningslinjene har følgende innhold: Ved melding om at skyting pågår i tett beferdet område (innendørs eller utendørs) skal politiet gjøre alt for å

stoppe gjerningspersonen(-e) så raskt som mulig, slik at uskyldig tredjepart blir minst mulig skadelidende. Politiet må derfor raskest mulig gjøre klar til å gå direkte inn i aksjonsfasen. Dette er viktig fordi

- lokaliseringsfasen formentlig vil kortes inn og fordi lyder fra hendelsen samt løpende info fra publikum vil gi informasjon om oppholdssted,
- observasjons- og isolasjonsfasen må prioriteres ned, til fordel for direkte forsøk på pågrep av gjerningspersonen (-e),
- evakueringsfasen begrenses til de aller nærmeste

områdene rundt gjerningspersonen (-e), som man fysisk kan anrope,

- en reell forhandlingsfase ikke kan gjennomføres, men politiet må aktivt prøve å få gjerningspersonen(-e) til å avslutte sine handlinger,
- innsatsleder skal forsøke å benytte mannskaper med best mulig kompetanse i aller fremste linje under konfrontasjonen med gjerningspersonen (-e).

Det er videre opplyst at retningslinjene flere ganger har vært gitt ut fra Politidirektoratets side.

SPØRSMÅL NR. 122

Innlevert 21. oktober 2011 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 2. november 2011 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Et statsråden villig til å se på regelverket slik at innvandrere med videregående utdanning fra land utenfor EU/EØS lettere kan få muligheten til å ta opp manglende fag og oppnå generell studiekompetanse i Norge?»

BEGRUNNELSE:

I følge en artikkel i Universitas 12. oktober d.å. har Utdanningsdirektoratet avgitt en ny tolkning av opplæringsloven i april i år. Lovtolkningen innebærer i følge artikkelen at utenlandske søkere ikke har rett til videregående utdanning i Norge dersom de har tilsvarende utdanning fra hjemlandet.

Generelt er det imidlertid slik at innvandrere fra land utenfor EU/EØS som regel behøver ytterligere utdanning i tillegg til fullført videregående skole i hjemlandet for å få godkjent generell studiekompetanse av Samordna opptak. Utenlandske søkere med videregående opplæring fra hjemlandet, men uten generell studiekompetanse, får dermed ikke muligheten til å ta høyere utdanning i Norge, med mindre de tar de manglende fagene som privatist og betaler for dette selv - noe som kan være vanskelig for mange.

Undertegnede mener på generelt grunnlag at det er viktig at man sikrer at innvandrere fra land utenfor EU/EØS kan oppnå generell studiekompetanse og ta høyere utdanning i Norge, og at det ikke må være for høye terskler i denne forbindelse.

Svar:

Representanten Trine Skei Grande viser til artikkel i Universitas, og stiller spørsmål om jeg er villig til å se på regelverket slik at innvandrere med videregående utdanning fra land utenfor EU/EØS lettere kan få muligheten til å ta opp manglende fag og oppnå generell studiekompetanse i Norge. I artikkelen heter det at Utdanningsdirektoratet har foretatt en ny tolking av opplæringsloven som medfører at denne gruppen ikke lenger har rett.

Jeg vil først vise til opplæringsloven § 4A-3, som bestemmer at voksne som har fullført grunnskolen eller tilsvarende, men som ikke har fullført videregående opplæring, etter søknad har rett til videregående opplæring. Dette innebærer at utenlandske søkere som har fullført videregående opplæring i sitt hjemland, men som trenger ett eller flere fag for å oppnå generell studiekompetanse i Norge, etter loven ikke har krav på opplæring i de fagene de mangler. Bestemmelsene om voksnes rett til videregående opplæring trådte i kraft 1. august 2000, og vilkåret om at bare voksne som ikke har fullført videregående opplæring har rett, har stått uendret siden. Denne lovforståelsen ble presisert i brev fra departementet til daværende statens utdanningskontorer av 25. august 2000. Det er dermed ikke foretatt noen ny tolking av opplæringsloven på dette punktet.

Jeg er kjent med den problemstillingen som reises i spørsmålet. I den forbindelse viser jeg til at heller ikke personer som har fullført videregående opplæring i Norge, men som ikke har bestått enkelte fag,

har rett til senere opplæring i de fagene de trenger for å få bestått.

Det følger av St.meld. nr.44 (2008-2009) Utdanningslinja at departementet vil vurdere om opplæringsloven bør endres, slik at voksne som tidligere har fullført, men ikke bestått, videregående opplæring skal få rett til fornyet opplæring slik at de kan oppnå nødvendig formell kompetanse. En slik eventuell lovendring kan utformes slik at også utenlandske søkere som trenger ett eller flere fag for å oppnå generell studiekompetanse i Norge, gis rett til videregående opplæring i de fagene de mangler. Det vises

til at en lovendring som utvider voksnes rett til videregående opplæring i samsvar med ovennevnte, vil medføre økte kostnader for fylkeskommunene og dermed også er et budsjettspørsmål som må vurderes i forbindelse med de årlige budsjettforslagene.

Til slutt vil jeg vise til at opplæringsloven angir minimumskrav, og at den enkelte fylkeskommune kan tilby opplæring også til voksne uten rett. Jeg viser også til at personer som trenger opplæring i ett eller flere fag for å få generell studiekompetanse har muligheten til å ta dette som privatister.

SPØRSMÅL NR. 123

Innlevert 21. oktober 2011 av stortingsrepresentant Per Arne Olsen

Besvart 28. oktober 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Vil helseministeren sørge for at evalueringen som skal gjennomføres tar hensyn til at den norske HPV-testen har vært benyttet i kombinasjon med celleprøve?»

BEGRUNNELSE:

1 2005 ble det etablert et prøveprosjekt med HPV-test i sekundärscreening. Prosjektet inngikk som en del av masseundersøkelse mot livmorhalskreft i Kreftregisteret og skulle evalueres etter en prøveperiode på 3 år. Evalueringen ble av ulike årsaker ikke gjennomført i prøveperioden. Kreftregisteret har tidligere estimert omfanget av evalueringen til 1-2 årsverk. Nylig fremlagte data fra bl.a. forskere ved Oslo universitetssykehus, som har gjennomført evaluering av prøveperioden, viser at den norskutviklede HPV-testen PreTect HPV-Proofer i samtidig kombinasjon med celleprøve er like sikker men betydelig mer nøyaktig enn ved bruk av andre HPV tester i slik sekundärscreening. Dette har ført til en reduksjon i belastningen på helsevesenet og dermed synes testen og være kostnadsbesparende sammenlignet med andre HPV tester. På bakgrunn av innspill fra høringsinstansene i forbindelse med høring om endring i forskrift om refusjon av HPV-test besluttet departementet å utsette avgjørelsen om endring i forskriften til Kreftregisteret har evaluert bruken av ulike HPV-tester i Norge. Det har både gjennom ulike høringsuttalelser og i media flere ganger fremkommet opplysninger som gjør at enkelte har stilt spørsmålstegn til

Kreftregisterets nøytralitet. Det hevdes videre at Kreftregisterets evaluering ikke vil ta hensyn til at de ulike testene har vært benyttet på ulik måte. Dette gjør at enkelte aktører frykter at testen ikke blir evaluert i kombinasjon med måten er brukt på i prøveprosjektet. Spørsmål knyttet til denne typer saker er etter min vurdering avgjørende at har tillit også blant de ulike leverandørene, og signalene om hvordan denne evalueringen vil foregå er i så måte viktig.

Svar:

I 2005 ble det åpnet for å bruke HPV-tester i screeningen mot livmorhalskreft. Bruken skulle i hovedsak skje i sekundärscreening, altså hos kvinner der den innledende celleprøven (primärscreeningen) ikke kunne avgjøre om kvinnen burde utredes for sykdom eller om man kunne gi råd om å vente i tre år før ny celleprøve. Det ble utarbeidet faglige retningslinjer for hvordan prøvingen skulle skje. I tiden før HPV-testing ble innført, brukte man celleprøver til slik utprøving. HPV-testene skulle altså delvis erstatte celleprøvene.

Kreftregisteret evaluerer om innføringen av HPV-tester har vært til nytte. Data er fra før og etter 2005, og er preget av de faglige retningslinjer og den organisering av arbeidet med screening som har vært gjeldende. Fordi screeningen består av både celleprøver og HPV-tester, vil evalueringen omfatte begge i kombinasjon. Det er forventet at resultatene fra evalueringen vil være nyttige i den faglige diskusjon om hvordan screening på dette området bør gjennomføres.

res. Grunnlagsdata vil være tilgjengelig for miljøer utenom Kreftregisteret som vil bruke dem til forskningsformål.

Etter hva jeg har fått opplyst, er evalueringen

ikke forsinket. Kreftregisteret opplyser at databasen var klar etter nyttår, og at evalueringen er ferdig om kort tid.

SPØRSMÅL NR. 124

Innlevert 21. oktober 2011 av stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide

Besvart 27. oktober 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Miljø og utviklingsministeren hadde fredag 14. oktober et møte med to ministre fra Sri Lanka.

Hvordan bedømmer statsråden utviklingen av den politiske, humanitære og menneskerettslige situasjonen på Sri Lanka i lys av dette møtet, og hvordan gav statsråden uttrykk for Norges syn, særlig vedrørende manglene ved det pågående arbeidet i LLC-kommisjonen, til de besøkende ministrene?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge medier på Sri Lanka skal de to besøkende ministrene ha informert statsråd Solheim om status for repatrieringen av fordrevne sivile, den humanitære utviklingen og den generelle politiske situasjonen. Norske myndigheter skal i tillegg ha blitt bedt om å forby LTTE.

Svar:

Den politiske, humanitære og menneskerettslige situasjonen på Sri Lanka er kompleks. Norge følger utviklingen nøye.

På det politiske plan har president Mahinda Rajapakse og hans regjering solid grep om makten med 2/3 flertall i parlamentet. Det er mitt klare inntrykk at det foreløpig ikke har vært særlig framgang i forhandlingene mellom regjeringen og opposisjonspartiet Tamil National Alliance (TNA) om mer selvstyre i de tamilske områdene. På den positive siden noterer vi oss at det har vært avholdt lokalvalg, også i de nordlige tamilske områdene.

Den humanitære situasjonen i landet er betydelig forbedret siden krigens dager. Det er slutt både på krigshandlinger og terrorangrep. Det store flertallet av internt fordrevne er ute av flyktningleirene. Åpenhet rundt prosessen knyttet til relokering av de gjenværende internt fordrevne er svært viktig.

Det har også vært en positiv utvikling mht. løslatelse av tidligere LTTE-kadre. Av de opprinnelige ca

11 000 som ble internert i såkalte rehabiliteringssentre har vi fått opplyst at det nå er i underkant av 1000 igjen.

Menneskerettighetssituasjonen er således forbedret siden krigens slutt, men det er fortsatt et godt stykke igjen før den er tilfredsstillende. En svak rettskultur, angrep på journalister og generelt dårlige kår for en fri og åpen debatt preger fortsatt Sri Lanka. Det er positivt at unntakslovgivningen ble opphevet i august, men kritikkverdig at antiterror-lovgivningen fortsatt opprettholdes. Denne åpner for fengsling uten lov og dom. Den sterke militære tilstedeværelsen i nord og øst er også bekymringsfull. Kvinner, og særlig krigsenker, er svært sårbare i militariserte lokalsamfunn.

Sri Lanka gjennomførte den 14. oktober et ministerbesøk til Norge. Delegasjonen besto av ministrene De Silva og Yapa. De Silva leder regjeringens forhandlinger med TNA. Han var også tidligere myndighetenes forhandlingsleder i fredsprosessen med Norge og LTTE.

Både jeg og utenriksminister Jonas Gahr Støre hadde møter med delegasjonen. Vi hadde et klart og omforent budskap:

Vi ga klar beskjed om at Sri Lankas regjering må forplikte seg til en politisk løsning som er akseptabel for minoritetene i landet, basert på prinsippet om økt lokalt selvstyre.

President Rajapakse har nå, med sin brede støtte i folket og i parlamentet, en anledning til å lansere en slik løsning. Vi oppfordret srilankiske myndigheter til å gripe denne sjansen. Norge og andre land har høye forventninger, og vi følger nøye med på utviklingen i dialogen mellom regjeringen og TNA.

Den srilankiske delegasjonen bekreftet at slutt-rapporten fra Sri Lankas egen forsoningskommisjon (Lessons Learned and Reconciliation Commission) er forventet ferdig den 15. november. Vi ga uttrykk for, slik vi også gjorde det overfor Sri Lankas utenriksminister da vi møtte ham under FNs Generalfor-

samling i september, at regjeringen må iverksette FN-panelets anbefaling om troverdig gransking av krigens siste fase. Vi understreket at forsoningskommisjonens rapport vil bli lest nøye, og at den srilankiske regjeringen vil bli målt på hvordan den følger opp denne.

Det er samtidig hevet over tvil at kommisjonens mandat og virkemåte ikke tilfredsstiller internasjonale standarder for en uavhengig og effektiv mekanisme for etterforskning av påstander om folkerettstridige handlinger. Det vil følgelig fortsatt være avgjørende at Sri Lankas regjering følger opp FN-panelets anbefalinger. Jeg la personlig vekt på at dette vil bli avgjørende for det internasjonale samfunns fremtidige holdning til Sri Lanka. Utenriksministeren ga også uttrykk for at Norge vil bidra til å holde saken på den internasjonale dagsorden hvis Sri Lankas regjering skulle velge ikke å følge rapportens anbefalinger.

Den srilankiske delegasjonen ba Norge forby

LTTE. Vårt svar var at norske myndigheter ikke vil tillate ulovlige aktiviteter og brudd på norsk lov, men at i spørsmål om terrorlisting forholder Norge seg til FNs liste. Vi har i vår kontakt med det tamilske miljøet i Norge sterkt understreket at diasporaen må arbeide innen demokratiske rammer, både i Norge og i Sri Lanka.

Det er min vurdering at forholdene nå ligger bedre til rette enn på lenge for å komme fram til en politisk løsning som adresserer årsakene til konflikten på Sri Lanka. Det er også en mer forsonlig tone blant miljøer som tidligere har vært de fremste talsmenn mot kompromiss og politisk løsning. Jeg mottok den 25. oktober en delegasjon bestående av flere innflytelsesrike buddhistmunker fra Sri Lanka. En av munkene hadde for noen år tilbake deltatt i demonstrasjoner og brenning av norske symboler utenfor vår ambassade i Colombo. Nå var munkene opptatt av at tiden er kommet for forsoning.

SPØRSMÅL NR. 125

Innlevert 24. oktober 2011 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 27. oktober 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Bygging av Jondalstunnelen på Fv 107 i Hordaland ble besluttet av Stortinget 4.11.2008 (ref. St.prp.nr. 72 (2007-2008)). Dette er et viktig prosjekt for å bedre kommunikasjonen i Hardanger-regionen og for økt transporteffektivitet mellom vest og øst over Haukeli. Prosjekt ligger langt foran skjema og kan åpne alt i sep 2012. Da er det nødvendig at både ferjekapasitet og biloppstillingsplass på ferjekaier er tilstrekkelig. Staten bidrar med penger til bygging.

Hvordan følger staten opp kapasitet på ferje og biloppstilling?»

Svar:

Statens bidrag til finansieringen av fv 107 Jondalstunnelen må sees i sammenheng med overgangsordningen for store fylkesvegprosjekter, der det innenfor den fylkesfordelte rammen til øvrige riksveger for perioden 2002-2005 var gitt anledning til å prioritere tilskudd på inntil 50 mill. kr til store fylkesvegprosjekter. For prosjektet Jondalstunnelen ble det åpnet for å utvide ordningen til også å omfatte perioden 2006-2009.

Jeg vil understreke at Jondalstunnelen med tilliggende vegnett og ferjesamband er fylkeskommunens ansvar. Behov for tiltak som følge av ev. trafikkøkning etter at Jondalstunnelen åpnes for trafikk, må derfor vurderes av Hordaland fylkeskommune.

SPØRSMÅL NR. 126**Innlevert 19. oktober 2011 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 31. oktober 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Vil statsråden i forbindelse med krav om regodkjenning av animalske virksomheter etter hygieneregelverket, gjøre unntak for illeggelse av gebyr til virksomheter som har autorisering eller godkjenning etter tidligere regelverk?»

BEGRUNNELSE:

I det nye hygieneregelverket for næringsmiddelvirksomheter, gjort gjeldende fra 1.mars 2010, stilles det krav om at alle animalske virksomheter som er godkjenningspliktige etter animaliehygieneforskriften (forordning 853/2004 art 4 nr 2) skal godkjennes på nytt.

I den forbindelse har Mattilsynet lansert en ny skjematjeneste via Altinn for virksomheter som trenger godkjenning/regodkjenning eller registrering.

Ifølge Mattilsynet blir bedriftene belastet med et gebyr for godkjenningen. Gebyrene varierer etter hvor omfattende arbeidet med godkjenningen er.

Ved illeggelse av gebyr gjøres det ikke forskjell om virksomhetene har autorisering eller godkjenning etter tidligere regelverk eller om det er snakk om førstegangsregistrering for nye foretak.

Svar:

Både det gjeldende og det tidligere regelverket om hygiene og kontroll krever at visse virksomheter som håndterer produkter av animalsk opprinnelse, skal godkjennes (tidligere autoriseres). Det følger av animaliehygieneforskriften, jf også kontrollforskriften. Forskriftene gjennomfører forordningene om hygiene og kontroll som er innlemmet i EØS-avtalen. Kravet om godkjenning gjelder også virksomheter som omsatte animalske produkter før det nye regelverket kom til anvendelse. Mattilsynet har derfor krevd at alle tidligere godkjente virksomheter som faller inn under animaliehygieneforskriften, må sette fram en søknad om regodkjenning.

Etter forskrift 28. januar 2004 nr.221 om avgifter og gebyr i matforvaltningen § 12 skal det betales ge-

byr for særskilte ytelser fra Mattilsynet, og gebyret skal kunne dekke Mattilsynets kostnader ved saksbehandlingen.

Hvilke ytelser det skal betales gebyr for, er fastsatt i forskrift 13. februar 2004 nr. 406 om betaling av gebyrer for særskilte ytelser fra Mattilsynet. Behandling av søknad om godkjenning er gebyrpliktig. Gebyr for regodkjenning er ikke omtalt i forskriften, men er antatt å ligge innenfor begrepet godkjenning på grunn av den arten ytelse som dette arbeidet representerer, og grunnlaget for gebyrbestemmelsene. Mattilsynet har dermed ansett at behandling av søknad om regodkjenning er underlagt gebyrplikt.

I forskrift 13. februar 2004 nr. 406 er gebyrene fastsatt ut fra en forhåndsstipulert ressursbruk for hver type særskilt ytelse. Ved gebyr for godkjenning, er det i den forhåndsstipulerte ressursbruken tatt høyde for relevant utredningsarbeid for alle etappene i prosessen.

Alt etter hvilken type virksomhet som skal godkjennes, vil gebyret ligge innenfor gebyrklassene c-f, dvs. fra kr. 2.400 til kr. 19.195. Dette tilsvarer ressursbruk fra fem timeverk opp til to ukeverk. Ved behandling av søknad om regodkjenning vil faktisk ressursbruk i noen tilfeller kunne være lavere enn den forhåndsstipulerte ressursbruken for den aktuelle gebyrklassen. Det er da forutsatt at gebyret skal settes ned, slik at brukerne ikke betaler for mer enn Mattilsynets faktiske ressursbruk. I noen tilfelle kan beløpet settes ned til kr. 480 som er gebyret i den laveste gebyrklassen, og forutsetter at faktisk ressursbruk ikke er mer enn to timer.

Det er dermed lagt til rette for at gebyret vil bli lavt der faktisk ressursbruk tilsier det.

Jeg vil til slutt peke på at regjeringen har lagt til rette for en betydelig reduksjon av brukerfinansieringen av Mattilsynets tilsyns- og kontrollvirksomhet i 2012. Forslaget i statsbudsjettet for 2012 om avvikling av avgiftene i matforvaltningen forventes å redusere andelen brukerfinansiering av Mattilsynet fra om lag 64 pst. påløpt i 2011 til om lag 10 pst. påløpt i 2012.

SPØRSMÅL NR. 127**Innlevert 24. oktober 2011 av stortingsrepresentant Torstein Rudihagen****Besvart 31. oktober 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Statskog vil i årene fremover legge ut flere eiendommer for salg. Dette gjelder bl.a. eiendom i Vestre Slidre. En gårdbruker her leier en teig på 7 dekar som han har dyrket opp og en skogteig på 7 dekar. Han har leiekontrakt på 40 år fra år 2000 på den oppdyrkede teigen. Disse arealene er en del av det som Statskog nå skal selge og gårdbrukeren ønsker å kjøpe disse arealene. Det får han avslag på fordi arealene ikke skal deles opp.

Vil statsråden bidra til at gårdbrukeren og ev. andre kan få kjøpe parseller?»

BEGRUNNELSE:

Gårdbrukeren ønsker tilleggsjord. Det vil styrke driftsgrunnlaget for gården. Mange andre i landet er i samme situasjon. En slik arealmessig disponering vil være i tråd med jordbrukslov og landbrukspolitik.

Det synes derfor merkelig at Statskog ikke vil kunne dele opp parsellene som skal selges.

Jeg viser ellers til vedlagte brev fra den aktuelle gårdbrukeren. Her er en grundig beskrivelse av saken.

Vedlegg til spørsmål:

Hei, legger ved en del informasjon og momenter ang. salg av statsskog. For meg og Vestre Slidre haster det, siden Neste Statsskog legges ut for salg på fredag. Bør ikke også andre berørte kommuner i Valdres engasjere seg? Håper dette kan tas opp på Stortinget gjennom enten Torstein Rudihagen eller Alf Holmelid. Statskog vil i årene framover legge ut flere eiendommer for salg. I alt skal Statskog selge om lag 500 000 dekar skog- og utmarkseiendommer. Statskog legger nå ut de første 19 eiendommene for salg. Dette gjelder i første omgang eiendommer i følgende fylker (se også meny til venstre): Buskerud, Hordaland, Møre og Romsdal, Oppland, Rogaland, Sogn og Fjordane og Vest-Agder.

Kommune	Eiendom	Totalt areal	Prisantydning
Nord Fron	Koloteigene	460 daa	kr 570 000
Sel	Rindhovda	5780 daa	kr 5 340 000
Sel	Romundgardsteigen	2758 daa	kr 2 300 000
Sel	Koloteigen	193 daa	kr 285 000

Eiendommer som kommer for salg 30. september (ca. daa)

Kommune	Eiendom	Totalt areal
Nord Aurdal	Får	790 daa
Vang	Øye	1150 daa
Vestre Slidre	Neste	1040 daa
Øystre Slidre	Vindingstad	900 daa

Eiendommene skal selges til høystbydende, og etter spørsmål fra meg om salg av oppdyrket parsell på 8 da som jeg har leiekontrakt på i 40 år fra 1999, har jeg fått opplyst at departementet har pålagt Statskog å selge eiendommene raskt. Det er derfor ikke tid til noen deling av eiendommene. Som oversikten viser, dreier det seg i de fleste tilfellene om relativt store eiendommer. 1000 dekar skog tilsvarer flere gjennomsnittlige gårdsskoger i øvre Valdres. For bøndene ville det være en stor fordel om det ble mulighet til å kjøpe deler av eiendommene. Et regneek-

sempel: totalarealet 500 000 dekar vil gi 250 dekar til 2000 bønder (5 % av bøndene i landet). Vi bønder oppfordres til å finne flere bein å stå på. Skog er ett av disse beina, og skog er et offentlig satsingsområde både når det gjelder bygningsmaterialer og virke til for eksempel bioenergi. Områder av dårligere bonitet kan i enkelte tilfeller gi lokale inntekter ved for eksempel hyttebygging/turisme. Salg av store arealer vil ofte kunne føre til at eiendommene kommer på utenbygds hender. Dette vil gi liten lokal verdiskaping, og er uheldig med tanke på risiko for framtidige konflikter.

Eiendommene skal selges til høystbydende. Det er ikke opplagt at salgsinntekten vil bli høyest ved salg av hver eiendom samlet. En del bønder har gjennom tidene leid areal av Statsskog for nydyrking. Det er lagt ned mye penger og arbeid i disse nydyrkingsfeltene, og i mange tilfeller utgjør de en viktig del av ressursgrunnlaget for brukerne. Feltene brukes til forproduksjon, beite og seterdrift. Leietakerne har regnet med Statsskog som en sikker utleier. Hvis

Statsskogs eiendommer kommer på andre hender, vil det være helt uvisst om leiekontraktene kan fornyes etter hvert som de løper ut. Hvis de ikke fornyes, vil dyrka mark gro igjen og bli ødelagt.

Mye av eiendommene har god bonitet, og er egnet for nydyrking. I forkant av Stortingsmeldingen om landbrukspolitikken har statsråden signalisert at norsk matproduksjon må øke i takt med befolkningsutviklingen. Dette kan neppe oppnås uten betydelig nydyrking. Salget av 500 000 dekar statsskog er en unik mulighet til å bidra til dette. Målet vil uansett bli vanskeligere å oppnå hvis dyrka mark gror igjen (se ovenfor).

Statsskog har et overordnet formål: "Statsskog skal ivareta og utvikle alle verdier på fellesskapets grunn."

Dette blir ikke ivaretatt når store og varige ressurser selges ut som en hastesak uten at bygdene får være med.

Jordlovens formål er:

§ 1. Føremål

Denne lova har til føremål å leggja tilhøva slik til rette at jordviddene i landet med skog og fjell og alt som høyrer til (arealressursane), kan verte brukt på den måten som er mest gagnleg for samfunnet og dei som har yrket sitt i landbruket. Arealressursane bør disponerast på ein måte som gir ein tenleg, variert bruksstruktur ut frå samfunnsutviklinga i området og med hovudvekt på omsynet til busetjing, arbeid og driftsmessig gode løysingar.

Ein samfunnsgagnleg bruk inneber at ein tek omsyn til at ressursane skal disponerast ut frå framtidige generasjonar sine behov. Forvaltinga av arealressursane skal vera miljøforsvarleg og mellom anna ta omsyn til vern om jordsmonnet som produksjonsfaktor og ta vare på areal og kulturlandskap som grunnlag for liv, helse og trivsel for menneske, dyr og planter.

Den måten Statsskog nå selger ut 500 000 dekar på, er ikke den "mest gangnelege for samfunnet og dei som har yrket sitt i landbruket". Det legges ingen vekt på "busetjing, arbeid og driftsmessig gode løysingar". Det tas ingen hensyn til "framtidige generasjonar" (når leietiden utløper, kan ny eier nekte å forne kontraktene), og hvis dyrket areal derfor gror igjen, tas det ikke "omsyn til vern om jordsmonnet som produksjonsfaktor" eller "kulturlandskap". Salg av store, udelte teiger fremmer heller ikke en "varierte bruksstruktur".

Min sak:

Det dreier seg om en teig på 7 dekar som jeg fikk dyrket opp i 2000 på heimstølen samt en skogteig på ca. 8 dekar, også på heimstølen. Disse teigene er en del av neste Statsskog som skal legges ut for salg i høst. Jeg har leiekontrakt på 40 år fra år 2000 på den oppdyrkete teigen. Da jeg fikk brev fra Statsskog om det forstående salget, tok jeg kontakt med salgssvarlig Raymond C. Solberg i Statsskog for å forhøre meg om kjøp, men ble avvist, først fordi kommunal saksbehandling kunne ta "opptil flere år". Fra teknisk etat i kommunen fikk jeg opplyst at den oppdyrkete teigen som jeg allerede leier kunne fradeles som en ren kontorsak, mens den andre teigen kunne måles opp og saksbehandles med en gang salg var inngått. Solberg var likevel avvisende.

Mine argumenter for kjøp:

- 1: Vi har lagt ned 40 000 kroner i innleid nydyrkingarbeid i tillegg til betydelig egeninnsats i form av steinplukking, kalking, gjødsling, gjerding og såing. teigen er i dag i god hevd, og gir stor avling.
- 2: Jeg søkte opprinnelig Statsskog om å kjøpe teigen, men fikk leiekontrakt med muntlig tilsagn om mulighet for kjøp senere hvis teigen var i god hevd.
- 3: Det står igjen 29 år av leiekontrakten. Om ca. 15 år når jeg pensjonsalder, og håper å kunne overdra bruket til nye brukere. De vil da stå med en leiekontrakt på 15 år, noe som er kort tid i landbruket.
- 4: I leiekontrakten står det at den ikke kan sies opp så lenge det drives jordbruk på teigen. Det er likevel usikkert hvem ny eier vil bli, og om ny eier er like trygg som Statsskog.
- 5: Ad skogsteigen på ca. 6 på sørsida av veien: Denne ville jeg rydde til kulturbeite for avlsokse, hest og kalver. På denne måten ville jeg få frigjort fulldyrket areal til slått og vinterfôr. Vi bruker avlsokse for å sikre konsentrert kalving om våren, noe som er viktig for best mulig utnyttelse av utmarksbeitene, noe som er sentralt i osteproduksjonen vår. bruk av avlsokse er også viktig for å ta vare på Dølafeet, en utryddingstruet feras (ca. 150 voksne kyr Norge i dag).
- 6: Området rundt heimstølen (Vikaeggen) var fram til nylig et mye brukt beiteområde. Nå gror området igjen siden det er få beitedyr igjen. Sikting av fortsatt jordbruksdrift er et viktig tiltak mot gjen groing, og et kulturbeite vil åpne landskapet og øke det biologiske mangfoldet. få heimstøler er i drift i dag, og det er viktig å ta vare på dette landskapet.

Ole-Jacob

Svar:

Arronderingssalget til Statskog SF skjer som en oppfølging av foretakets kjøp av selskapene Borregaard Skoger AS, Borregaard Vafos AS og Børresen AS fra Orkla ASA.

I Prop. 11 S (2010-2011) Kapitalforhøyelse og statlig lån til Statskog SF framgår det at styret i Statskog SF la til grunn at oppkjøpet av selskapene ville muliggjøre salg av spredte skogeiendommer foretaket eier fra før i sør- og midt-Norge for å effektivisere skogsdriften ytterligere. I Innst. 153 S (2010-2011) uttrykte flertallet i næringskomiteen tilfredshet med at det i regjeringens forslag var lagt opp til et omfattende arronderingssalg, men ba regjeringen vurdere arronderingssalg av spredte teiger også i Nordland og Troms.

Jeg har på dette grunnlag og etter tett dialog med foretaket, vedtatt kriterier og opplegg for Statskog SFs arronderingssalg i ekstraordinært foretaksmøte i Statskog SF 27. mai i år.

Det skal selges eiendommer over hele landet etter kriterier og en tidsplan som gjør det mulig å effektivisere Statskog SFs skogsdrift og bidra til å styrke foretakets økonomi. Eiendommene skal selges til markedspris gjennom budgivning og Statskog SF skal søke å oppnå høyest mulig pris for eiendommene. Direktoratet for naturforvaltning er gjennom kriteriene gitt en forkjøpsrett på markedsmessige vilkår. Den aktuelle eiendommen i Vestre Slidre, som er utgangspunkt for representanten Rudihagens spørsmål, er kjøpt av Direktoratet for naturforvaltning.

I tillegg til at arronderingssalget vil styrke Statskog SFs økonomi, representerer salget en unik mu-

lighet til å styrke næringsgrunnlaget for private skogeiere, kommuner og allmenninger. Dette vil gi muligheter for et aktivt lokalt eierskap slik Stortinget har forutsatt.

Det er knyttet et omfattende arbeid til gjennomføringen av salget, både med hensyn til utvelgelse, taksering, avklaring av rettigheter m.m. Salget av eiendommene skal ikke påvirke de avtaler og rettigheter ulike brukere av arealene har i dag. Statskog har i forkant av salgene sendt brev med varsel om salg til de som har rettigheter på eiendommene og anbefalt at disse tinglyses for å sikre bedre rettsvern. Uten å gå inn på enkeltdetaljer knyttet til de eiendommene Statskog SF selger, kan jeg slå fast at gårdbrukeren i Vestre Slidre vil kunne fortsette sitt leieforhold hos en ny eier av skogeiendommen i henhold til den avtalen han har hatt med Statskog SF.

Det er Statskog som har ansvaret for gjennomføringen innenfor de rammene som er gitt gjennom kriteriene og opplegget for arronderingssalget. Spørsmålet om eiendommene skal deles opp i parseller før de legges ut til salg til høystbydende er en vurdering Statskog SF må gjøre i forhold til hva som er mest hensiktsmessig for å sikre framdriften og målsetningen med salget. Dette er imidlertid ikke til hinder for at flere kan gå sammen om å kjøpe eiendommer for deretter å dele disse opp. Det var eksempelvis dette som ble gjort da Norges Skogeierforbund i sin tid kjøpte eiendommer fra Norske skog for videresalg, og kan være en mulighet dersom det er flere i et lokalmiljø som kun ønsker mindre tilleggsarealer enn det Statskog SF legger ut for salg.

SPØRSMÅL NR. 128

Innlevert 24. oktober 2011 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 2. november 2011 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Regjeringen har varslet en stortingsmelding om fremtidens velferdsyrker.

Vil denne meldingen inkludere yrker og profesjoner med yrkesfaglig utdanningsbakgrunn eller bare yrker og profesjoner med høyere utdanning?»

Svar:

Stortingsmeldingen om utdanning for velferdstjenestene vil omfatte alle helse- og sosialfaglige utdanninger i videregående skole, i fagskoleutdanning og i høyere utdanning.

SPØRSMÅL NR. 129**Innlevert 24. oktober 2011 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker****Besvart 9. november 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Viser til enstemmig komitemerknad om behovet for en gjennomgang av bl.a. prehospitale tjenester der tilgang på luftambulans kan spille en avgjørende rolle for at pasienten raskt kan komme under kyndig behandling, enten ved at lege fraktes ut til pasienten og/eller rask transport til sykehus.

Hva er status for den videre utbygging av luftambulansetjenesten i Norge slik at folk uavhengig av bosted kan sikres et likeverdig helsetjenestetilbud også når det gjelder luftambulans?»

BEGRUNNELSE:

Nord-Norges mest folkerike region Nordre Nordland og Sør-Troms er en av få regioner som per i dag ikke har tilgang til luftambulans innenfor rimelig tid. Værmessige forhold i landsdelen gjør dessuten at det ikke er noen selvfølge at helikopter fra Tromsø eller Bodø kan ta oppdrag. Dette er bakgrunnen for at det er reist krav om etablering av en ny luftambulansbase i denne regionen, konkret lokalisert i tilknytning til Harstad sykehus, beliggende midt i regionen.

”Komiteen viser til at sentralisering og desentralisering av behandlingstilbudet, demografisk utvikling og bedre muligheter for rask diagnostikk og behandling for et økende antall lidelser vil kunne øke etterspørselen av både luftambulansetjenester og andre ambulansetjenester. Spesialisering av behandlingstilbudet innebærer flere og lengre transporter av syke og skadde pasienter. Komiteen understreker behovet for at pasienter som skal fraktes lengre til sykehusene, ofte raskt trenger bistand av kompetent helsepersonell som kan stille diagnose og starte behandlingen før pasienten ankommer sykehus.

For å sikre at pasienten fraktes til rett sykehus og at transporten er trygg og rask, mener komiteen at de regionale helseforetakene kontinuerlig må vurdere om det er behov for å øke kapasiteten i luftambulansetjenesten.”

Svar:

Det vises til tidligere svar, datert 24.6.2011, på skriftlig spørsmål nr. 1670 fra representanten Elisabeth Aspaker om ambulanshelikoptertjenesten i Sør-Troms og Nordre Nordland.

De regionale helseforetakene har ansvar for planlegging, organisering og drift av det akuttmedisinske tilbudet i sin region, herunder bil-, båt- og luftambulansetjenesten.

Det er et grunnleggende prinsipp at befolkningen skal ha tilgang på kompetent helsehjelp i akutte situasjoner. Ambulansetjenesten, herunder også luftambulansene, spiller en viktig rolle i å sikre befolkningen likeverdig tilgang til akuttmedisinske tjenester. Luftambulansetjenesten kan gi raskere behandling og transport for de som trenger det, og den kan bringe pasienter til de sykehusene der spesialiserte tilbud er tilgjengelige.

Representanten peker særlig på forholdene i Nordre-Nordland og Sør-Troms. Jeg minner i den forbindelse om at styret i Helse Nord RHF har vedtatt å gjennomføre en utredning av konsekvenser av regionalt traumesystem for kommunehelsetjenesten, samt konsekvenser for kapasitet og kompetanse i de prehospitale tjenestene og AMK- funksjonene. Spørsmålet om en eventuell økning av kapasiteten i luftambulansetjenesten skal vurderes i forbindelse med evaluering av ambulansetjenesten etter at nasjonale kvalitetskrav for tjenesten er innført. Helse Nord RHF har informert om at utredning og konsekvensanalyser er forsinket, men at arbeidet vil bli slutført i løpet av 2012.

Det har skjedd en betydelig styrking av ambulansetjenesten de siste årene, både når det gjelder kvalitet og kompetanse. Jeg kan imidlertid forsikre om at jeg fortsatt vil følge arbeidet med utvikling av det akuttmedisinske tilbudet tett. Større grad av arbeidsdeling og samarbeid mellom sykehus er nødvendig for å sikre et pasienttilbud av god kvalitet. Dette forutsetter bl.a. en fortsatt styrking av ambulansetjenesten, både når det gjelder bil-, båt- og luftambulansene.

Helse- og omsorgsdepartementet arbeider nå med en revisjon av forskriften om akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus. Formålet er blant annet å avklare hvilke krav som bør stilles til transport av ulike pasienter, og hvilke kompetansekrav som bør stilles til ambulansetjenesten for å møte kravet om stadig mer avansert behandling utenfor sykehus.

SPØRSMÅL NR. 130**Innlevert 25. oktober 2011 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland****Besvart 9. november 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Deler helseministeren vurderingen om at en tredeling av foreldrepermisjonen kan skape utfordringer når det gjelder muligheten til å følge helsemyndighetenes råd om amming?»

BEGRUNNELSE:

Helsemyndighetene gir råd om at barn av helsemessige grunner bør få brystmelk i minst ett år, og at de første seks månedene bør brystmelk være den eneste føden for barnet. Audun Lysbakken sier til Dagbladet 22. oktober 2011 at mødre bør kunne slutte og amme før barnet er ett år med god samvittighet. Med regjeringens kommende forslag om tredeling av foreldrepermisjonen vil denne anbefalingen for mange være vanskelig å følge.

Svar:

Helseeffektene av amming på kort og lang sikt er godt dokumentert. I tillegg til å tilfredsstille behovet for næring, modnes barnets immunsystem. På kort sikt gir dette lavere risiko for infeksjoner. På lengre sikt har forskning vist at morsmelkernæring blant annet er forbundet med redusert risiko for utvikling av overvekt og fedme i barne- og ungdomsårene. Effekten av amming for forebygging av overvekt ser ut til å øke ved økende lengde av ammeperioden og ved eksklusiv amming.

Helsedirektoratet er i gang med å gjennomgå det faglige grunnlaget for anbefalingene, med sikte på å ferdigstille nye retningslinjer for spedbarnsernæring 2012/13. De gjeldende anbefalinger er disse:

- Spedbarn bør få morsmelk som eneste næring i de første seks levmånedene, og ammingen bør opprettholdes gjennom hele det første leveåret.
- Dersom amming ikke er mulig, eller det er behov for annen melk i tillegg til morsmelk, bør hovedsakelig morsmelkerstatning brukes frem til 12 måneders alder.
- Når spedbarnet er seks måneder gammelt, bør fast føde gradvis introduseres som tillegg til morsmelken, slik at behovet for energi og næringsstoffer dekkes. Noen barn kan ha behov for fast føde før seks måneders alder, men introduksjon bør skje tidligst ved fire måneders alder.
- Barn som ikke får morsmelk, kan introduseres til fast føde ved 4-6 måneders alder.

Sverige har nylig publisert nye råd om mat for spedbarn der de anbefaler, som i Norge, fullamming i seks måneder og videre mens barnet introduseres til fast føde. Samme anbefaling gjelder i USA og i 20 av 24 europeiske land.

Sammenlignet med mange andre land, er omfanget av amming bra i Norge, men det er likevel langt igjen til anbefalingene fra helsemyndighetene er oppfylt.

Siste landsrepresentative data for Norge som er publisert fra Helsedirektoratet i 2008, viste at 82 % fullammet ved 4 ukers alder, 46 % fullammet ved 4 måneders alder, 25 % ved 5 måneders alder og 9 % fullammet ved 6 måneders alder. 80 % ammet helt eller delvis ved 6 måneders alder.

Så godt som alle mødre starter å amme, og kun 1 % av spedbarn har aldri fått morsmelk.

Den gode svangerskapspermisjonen i Norge er ansett som et svært viktig virkemiddel for å oppnå og opprettholde en god situasjon med hensyn til amming. I Handlingsplan for bedre kosthold i befolkningen (2007-2011) er dette omtalt i tiltak 3.4 Opprettholde etablerte fødselspermisjonsordninger for kvinner og utrede muligheten for betalt ammefri slik at alle kvinner som ønsker det kan amme i samsvar med helsemyndighetenes anbefalinger.

Det er et mål for helsemyndighetene å øke omfanget av fullamming de første 6 månedene. I Handlingsplanen for kosthold i befolkningen er det satt et mål om å øke til 20 % i handlingsplanperioden. Et langsiktig mål er at flest mulig skal oppfylle anbefalingene om fullamming i 6 måneder. Selv om en mindre andel kvinner ifølge landsrepresentative data fra 2006-2007 fullammet ved 6 måneders alder, ammet de mye, nesten 7 ganger per døgn. WHO's vekststudie 2006 viste at norske kvinner som ammet til barnet var ett år, ga bryst 5 ganger daglig ved 9 måneders alder. Å opprettholde en slik ammehyppighet krever god tilrettelegging. Helsemyndighetene oppfordrer aktivt spedbarnsmødre til å prioritere barnet og mulighetene for amming de første 6 månedene, det vil si ca 26 uker, og videre fortsette å amme til barnet er ett år, mens barnet tilvennes fast føde.

Det er viktig at menn deltar aktivt i spedbarns- og småbarnsperioden. Jeg mener dette kan gjøres, selv om det tilrettelegges for at mor kan amme i tråd med anbefalingene.

Fra 1. juli i år er stønadsperioden for foreldrepenger henholdsvis 47 og 57 uker for 100 % og 80 % permisjon i forbindelse med fødsel, hvorav 12 uker er

forbeholdt far. Vurdering av en eventuell tredeling av foreldrepermisjonen er varslet i Meld. St. 6 (2010-2011) "Likestilling for likelønn".

En eventuell tredeling av foreldrepermisjonen som foreslått i likelønnsmeldingen, vil kunne innebære at foreldrene selv vil kunne velge fordelingen av de ukene som ikke er forbeholdt mor eller far. Med den dokumentasjonen som ligger til grunn for anbefalingene om amming, er jeg opptatt av at vi gjennom en fremtidig foreldrepermisjonsordning skal kunne tilrettelegge for at anbefalingene om amming kan praktiseres på en best mulig måte. For å kunne amme i ett år i tråd med anbefalingene, er det viktig at det tilrettelegges for at mor får ro og tid til å amme også etter 6 måneder for å vedlikeholde produksjonen av morsmelk. Det krever god tilrettelegging fra arbeidslivets side for mødre som velger å gå ut i jobb tidlig.

9 av 10 kvinner som ammer, angir at ammingen har vært en god opplevelse, men dette forutsetter god veiledning. Jeg er derfor opptatt av betydningen av god informasjon og veiledning om amming på syke-

hus og helsestasjoner, men også om alternativene for de som av en eller annen grunn ikke kan amme. Der- som barnet ikke fullammes eller ammes, skal foreldrene få god veiledning fra helsepersonell i bruk av morsmelkerstatning.

Helse- og omsorgsdepartementet har gitt støtte til Nasjonalt kompetansesenter for amming for etablering av ammekyndige helsestasjoner - et initiativ for å styrke kunnskapen om ammeveiledning ved helsestasjonene. Dette er en videreføring av mor-barn-vennlig initiativ ved norske føde-, barsel- og neonatalavdelinger, som har bidratt til økt amming i Norge. Høsten 2011 var tjenestene i 18 kommuner/bydeler sertifisert som Ammekyndig helsestasjon og 105 kommuner er i en slik prosess. Disse betjener 48 % av barnebefolkningen. Denne prosessen fordrer et økt samarbeid mellom svangerskapsomsorgen, sykehuset og helsestasjonstjenesten, helt i tråd med Samhandlingsreformen. Dette er et viktig tiltak som kan bidra til å styrke familiens kunnskap om betydningen av amming som et viktig element når foreldrene velger fordeling av permisjon.

SPØRSMÅL NR. 131

Innlevert 25. oktober 2011 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 2. november 2011 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Er statsråden enig i at det er positivt når foreldre ved enkelte skoler arrangerer skoleturer til tidligere konsentrasjonsleire i den hensikt å gi sine barn kunnskap og innsikt i denne delen av historien og er statsråden enig i at det er akseptabelt at elever som deltar på slike turer får kollektivt fri fra skolen en til to dager for å delta på turen, og mener statsråden dette ligger klart innenfor foreldrenes rett, eller vil statsråden forsøke å hindre denne typen arrangement?»

Svar:

Jeg vil først understreke at jeg er enig i at turer til tidligere konsentrasjonsleire kan være en viktig del av det holdningsskapende arbeidet mot diskriminering og rasisme. Det er positivt at mange skoler arrangerer slike turer for sine elever, og at flere foreldre tar med sine barn på slike turer i skoleferiene.

Barn og unge har plikt til grunnskoleopplæring, men foreldre kan søke om permisjon for sine barn. Permisjoner fra grunnskoleopplæringen er regulert i

opplæringsloven § 2-11. Regelen fastsetter at kommunen kan gi den enkelte eleven permisjon i inntil to uker, når dette vurderes som forsvarlig av kommunen. Om permisjonen er forsvarlig eller ikke må avgjøres av kommunen etter en konkret vurdering av den enkelte elevs opplærings situasjon. Ett av hovedhensynene bak regelen er at foresatte skal ha mulighet til å feriere med sine barn også utenom grunnskolens ordinære ferier, når dette er forsvarlig.

Bestemmelsen regulerer imidlertid permisjoner knyttet til den enkelte elev, og ikke permisjoner for en gruppe av elever. Når kommunen skal vurdere om fravær fra den pliktige grunnskoleopplæringen er forsvarlig, må dette gjøres for hver enkelt elev. Kommunen kan derfor ikke innvilge permisjon for en gruppe elever med hjemmel i opplæringsloven § 2-11, men må vurdere hver enkelt elevs søknad for seg.

Jeg vil avslutningsvis bemerke at det er viktig at permisjonsordningen ikke brukes med det formål å omgå gratisprinsippet. Alle elever i en skoleklasse skal ha mulighet for å delta på skoleturer, uavhengig av foreldrenes økonomi.

SPØRSMÅL NR. 132**Innlevert 25. oktober 2011 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland****Besvart 1. november 2011 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken****Spørsmål:**

«Hvor mange foreldre benytter seg av muligheten til å ta ulønnet permisjon i etterkant av foreldrepermisjonen, og hvordan er fordelingen mellom mor og far i hvem som tar ut og hvor lenge de tar ut ulønnet permisjon?»

BEGRUNNELSE:

Foreldre har rett til å ta ut permisjon barnets første leveår. NAV rapport nr 2 2009 har tatt for seg utvalgte foreldrenes bruk av foreldrepermisjon. 21 % av de spurte foreldrene oppga at de benyttet seg av muligheten til å ta ulønnet permisjon etter foreldrepermisjonen. 18 % av mødrene og 6 % av fedrene tok ut ulønnet permisjon. Spørsmålstilleren har fått flere henvendelser fra foreldre som må ta ulønnet permisjon etter sitt uttak foreldrepermisjonen i de tilfeller far ikke har anledning til å ta ut hele eller deler av fedrekvoten. Barnet er etter uttak av mors del og fellesdelen av foreldrepermisjonen rundt ni måneder. Retten til barnehageplass trer ikke inn før barnet er tidligst ett år og rett til kontantstøtte trer inn fra barnet er 13 måneder. I denne mellomperioden er ulønnet permisjon en løsning mange foreldre må ty til for å få hverdagslogistikken til å gå opp.

Svar:

Rett til permisjon etter arbeidsmiljøloven faller inn under arbeidsministerens ansvarsområde. Jeg svarer derfor i samråd med statsråd Bjurstrøm.

Foreldre har rett til permisjon i barnets første leveår og alltid så lenge det ytes foreldrepenger fra folketrygden. Etter foreldrepengerperioden har hver av foreldrene rett til permisjon i inntil tolv måneder. Det finnes ikke registreringsordninger for ulønnet permisjon etter fødsel. Permisjonssøknad rettes til arbeidsgiver, og offentlige myndigheter blir ikke involvert med mindre det oppstår en konflikt mellom arbeidsgiver og arbeidstaker om rettighetene. Det foreligger derfor ikke statistikk over uttak av ulønnet permisjon.

Den kunnskapen vi har om bruk av ulønnet permisjon kommer i all hovedsak fra utvalgsundersøkelser, som for eksempel undersøkelsen fra NAV som representanten Helleland viser til. Jeg har ikke tilgjengelig kunnskap som går ut over det som følger av denne undersøkelsen.

Noe mer kunnskap om dette håper vi å få på basis av data samlet inn i Statistisk sentralbyrås barnetilsynsundersøkelse som ble gjennomført høsten 2010. En analyse av "Bruk av foreldrepermisjoner og holdninger til fedrekvote" skal etter planen publiseres som en artikkel i "Samfunnspeilet" i starten av 2012.

SPØRSMÅL NR. 133**Innlevert 26. oktober 2011 av stortingsrepresentant Solveig Horne****Besvart 4. november 2011 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken****Spørsmål:**

«Mener statsråden det er rett tolkning av regelverket fra NAV at en skal betale barnbidrag til et barn som har fylt 21 år, og hvor lenge mener statsråden et voksent barn kan forsette å kreve bidrag grunnet utdanning?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er gjort kjent med at en far etter et opphold på 2,5 år har fått krav fra sin datter om å be-

tale barnebidrag da vedkommende har tatt opp igjen utdanning. Vedkommende er over 21 år og valgte allerede som 16 åring droppet ut av skolen og valgte å gå ut i arbeidslivet. Etter barneloven § 68 annet ledd skal det ytes bidrag ved utdanning som barnet "holder frem med" etter fylte 18 år. I denne saken har det gått mer enn 3,5 år fra videregående opplæring påbegynte til restant, og mer enn 2 år siden fylte 18 år. Når vedkommende nå i en alder av 21,5 år får innvilget bidragsrett fra far kan dette oppleves som svært lite

forutsigbart for bidragspliktig. I så hensende burde både mor og far i den anledning vært bidragspliktig. Slik undertegnede ser det så kan ikke intensjonen med loven her samsvare med virkeligheten.

Svar:

Det følger av lov 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre (barneloven) § 66 at begge foreldrene har plikt til å bære utgiftene til barnets forsørgelse og utdanning etter deres økonomiske evne, når barnet selv ikke har midler til det. Foreldre har forsørgingsplikt for barna uavhengig av om de bor sammen med dem eller ikke. Dersom den ene eller begge foreldrene ikke bor sammen med barnet, oppfylles forsørgingsplikten ved at faste pengetilskudd betales til barnet, jf. barneloven § 67. Det er fastslått i barneloven at ingen kan gi avkall på den retten barnet har til forsørgelse. Underholdsplikten varer som hovedregel ut den kalendermåneden barnet fyller 18 år med mindre annet er avtalt eller fastsatt.

Det følger av lovens § 68 andre ledd at dersom barnet etter fylte 18 år vil fortsette med vanlig skolegang, har det krav på pengetilskudd for den tiden skolegangen varer. Bestemmelsen henger sammen med retten til videregående opplæring etter lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova) § 3-1. Når barnet fyller 18 år, er det barnet selv som part i bidragssaken, jf. barneloven § 70 fjerde ledd. Det innebærer at barnet selv kan gjøre avtale om bidrag med den ene eller

begge av foreldrene, eller be om offentlig fastsettelse av bidrag utover fylte 18 år fra en eller begge av foreldrene. Jeg legger til at barnet anses økonomisk selvforsørget ved en inntekt på 100 ganger forhøyet bidragsforskott (per 1. juli 2011 kr. 141 000 kroner), jf. forskrift 15. januar 2003 nr.123 om fastsetjing og endring av fostringstilskot § 5, og bidrag etter fylte 18 år fastsettes i så tilfelle ikke.

Bidrag etter fylte 18 år skal tidsbegrenses, noe som vanligvis vil være til og med den måneden barnet har fullført skolegangen. Bidrag utover fylte 18 år fastsettes således i praksis som oftest for en periode på ikke lenger enn mellom ett til to år. Som vanlig skolegang regnes skolegang i videregående skole. Noen linjer har videregående kurs tredje skoleår, og så er utdanningen ferdig. På andre skoler går elevene i lære tredje skoleår og eventuelt også et fjerde skoleår før de er ferdig med utdanningen. Et års forlengelse som følge av at et skoleår må tas på nytt, vil vanligvis gi rett til tilsvarende forlengelse av perioden med bidrag. I tillegg kan forlengelse gis mer enn en gang dersom det finnes rimelig, for eksempel ved lærevansker el. Det bør imidlertid ikke være et stort sprang i tid fra fylte 18 år til den unge går i gang med videregående skolegang, jf. lovens ordlyd "halde fram". Noe mer enn 2-3 år godtas normalt ikke. Mitt generelle inntrykk er at NAV forvalter reglene om fastsettelse av bidrag etter fylte 18 år på en god måte i tråd med intensjon i loven.

SPØRSMÅL NR. 134

Innlevert 26. oktober 2011 av stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide

Besvart 4. november 2011 av forsvarsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Flere canadiske medier melder om at de første F-35 som planlegges levert til Canada vil ha tekniske mangler knyttet til avansert satellittkommunikasjon, særlig hva gjelder software. Dette kan potensielt vanskeliggjøre operasjoner i nordområdene.

Vurderes denne problemstillingen som relevant for det norske prosjektet, særlig sett i lys av den planlagte anskaffelsen av sikker norsk tilgang til satellittkommunikasjon, ref. Prop. 56 S (2009-2010), jf. Innst. 188 S (2009-2010)?»

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 26. oktober 2011 med spørsmål fra stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide om tekniske mangler knyttet til avansert satellittkommunikasjon på F-35 som omtalt i canadiske medier er relevant for det norske prosjektet. Dette spesielt sett i lys av den planlagte anskaffelsen av sikker norsk tilgang til satellittkommunikasjon, ref. Prop. 56 S (2009-2010), jf. Innst. 188 S (2009-2010). Det vises også til foreløpig svar av 2. november 2011 fra Forsvarsdepartementet i saken.

Norge har som kjent operert F-16 kampfly i nordområdene under krevende forhold gjennom flere tiår.

Jeg vil derfor innledningsvis understreke at F-35, slik flyet planlegges levert til Norge i 2018, vil inneha de samme kommunikasjonsmuligheter som dagens F-16 har.

I det flernasjonale F-35-programmet er det imidlertid et krav om at flyet skal kunne kommunisere over store avstander og være uavhengige av radioinstallasjoner (såkalt Beyond Line of Sight-kommunikasjon (BLOS)), over hele kloden. En mulighet for å møte dette kravet er ved hjelp av satellittkommunikasjon.

Det eksisterer i dag ikke en ferdigutviklet og integrert løsning for F-35 som imøtekommer dette kravet, og det er heller ikke planlagt som en del av den pågående fasen i programmet (System Development & Demonstration (SDD)-fasen). I den videre utviklingen av F-35 planlegges det derimot å inkorporere en kommunikasjonsløsning for lengre rekkevidde som en del av det videre oppgraderingsprogrammet. En slik løsning forventes å være tilgjengelig i 2020 (Block 4) eller 2022 (Block 5). Dette arbeidet ivaretas gjennom det flernasjonale F-35-programmets kapasitetsutviklingsseksjon, hvor man sammen med industrien følger den teknologiske utviklingen og vurderer aktuell teknologi for integrasjon i flyet.

Fly levert i perioden før en BLOS-kapasitet er integrert og tilgjengelig for F-35, vil dermed inneha de samme kommunikasjonsmuligheter som dagens F-16 har. F-35 som leveres uten BLOS-kapasitet forventes å få tilført dette som en del av Block-oppggraderingene som er planlagt gjennomført i programmet.

Når det gjelder satellittkommunikasjon, er det vanlig å benytte såkalte geostasjonære satellitter. Disse satellittene befinner seg i verdensrommet over ekvator. Denne plasseringen gir en utfordring for brukerne når disse befinner seg langt mot nord eller sør på jordkloden. På grunn av jordkrumningen blir vinkelen mellom satellitten og jordens overflate veldig liten og avstanden gjennom atmosfæren mellom satellitten og bruker lang, noe som medfører at signalene blir relativt svakere enn når man befinner seg

nærmere ekvator. Dette resulterer i behov for større antenner jo lenger nord/sør man kommer, noe som er en utfordring i et kampfly med begrenset plass. På fartøyer eller mobile kommunikasjonsløsninger på land er dette en mindre utfordring. Anskaffelsen av en kommunikasjons satellitt til Forsvaret, som omtalt i Prop. 56 S (2009-2010), jf. Innst. 188 S (2009-2010), vil være av geostasjonær type og primært dekke behovet for de nye fregattene, Skjold-klassen, det planlagte logistikkfartøyet og mobile kommunikasjonsløsninger for landoperasjoner, inkludert i de områder norske styrker er eller har vært engasjert i operasjoner i utlandet de senere år.

Det finnes også systemer for satellittkommunikasjon som benytter satellitter som går i polare baner. Disse har god dekning over hele kloden, men disse løsningene har i dag begrensninger når det gjelder båndbredde. Iridium er et slikt system som benyttes av blant annet satellitt-telefoner. Canadiske F-18 kampfly bruker i dag et system som kalles Fighter Aircraft Command Control & Communication Enhancement (FACE II) for BLOS-kommunikasjon. Dette er en missillignende kapsel som inneholder et Iridium relè og henges på en utvendig våpenstasjon på flyet. Man kan da anvende flyets UHF/VHF-radio til BLOS-kommunikasjon over Iridium-systemet via dette relèet.

Det pågår i dag også videreutvikling av teknologi innen satellittkommunikasjon for å kunne møte det fremtidige behovet for god dekning og økt båndbredde over hele kloden, inkludert polare strøk.

Hvilken BLOS-kommunikasjonsløsning som vil bli integrert på F-35 er i dag ikke bestemt. En slik løsning vil ikke bli inkorporert som en del av SDD-fasen i programmet. Det foreligger planer for å møte kravet til BLOS-kommunikasjon i den videre oppgraderingen av F-35 i Block 4 eller 5, og løsningen forventes å være tilgjengelig i 2020 eller 2022. Norge vil følge opp disse planene gjennom vår deltakelse i F-35-programmet og samarbeide tett med de partnerne som har tilsvarende behov som oss.

SPØRSMÅL NR. 135**Innlevert 26. oktober 2011 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen****Besvart 4. november 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Til tross for at både Arbeidsmiljøloven og Likestillingsloven har forbud og sanksjoner mot diskriminering i arbeidslivet, ser vi gjentakende eksempler på at arbeidsgivere bryter lovverket overfor gravide kvinner.

Hvordan har statsråden tenkt å løse disse utfordringene når det allerede ligger et forbud samt sanksjonering i lovverket, samtidig som det er krav til tilrettelegging for gravide kvinner, også gjennom IA-avtalen, for IA-bedrifter, når kvinner stadig opplever diskriminering på arbeidsplassen?»

BEGRUNNELSE:

Dagbladet hadde 20. oktober et oppslag om en ung kvinne som var gravid og jobbet som assistent for en handikapt mann for andelslaget Uloba, som har arbeidsgiveransvaret for assistentene. Denne kvinnen opplevde å bli presset ut av arbeidsgiveren fordi hun angivelig var gravid og ikke kunne ivareta de samme oppgavene som før hun ble gravid. Denne kvinnen opplevde også trusler om å bli sagt opp, og opplevde tilslutt at situasjonen ble så uholdbar at hun fryktet for sitt ufødte barn. Dette er ett av mange eksempler der gravide kvinner blir behandlet dårlig og i strid med det som loven krever av tilrettelegging. Likestillings- og diskrimineringsombudet la 11. juni 2009 fram "Praksis-rapporten", der ombudet presenterer sin juridiske virksomhet. Ombudet har mottatt spesielt mange klager om graviditetsdiskriminering innen helsesektoren.

Svar:

Innledningsvis vil jeg for ordens skyld gjøre oppmerksom på at spørsmålet også berører barne-, likestillings- og inkluderingsministerens ansvarsområde, og at svaret derfor er utarbeidet i samarbeid med ham.

Vi er med rette stolt av den høye yrkesdeltakelsen blant kvinner i Norge, og jeg ser naturligvis svært alvorlig på enhver form for diskriminering av kvinner i arbeidslivet generelt og av gravide spesielt. Derfor har vi på plass et sterkt rammeverk som skal beskytte gravide mot diskriminering både ved ansettelse og under arbeidsforholdet, herunder regler som skal beskytte mot særlige risikofaktorer i arbeidsmiljøet og mot utstøting pga. graviditet.

I bakgrunnen til spørsmålet er det vist til en situasjon hvor en gravid arbeidstaker ble truet med oppsigelse fordi hun ikke kunne utføre sine normale oppgaver under graviditeten. Hovedregelen når en ar-

beidstaker blir gravid, er at hun skal fortsette i sitt vanlige arbeid; om nødvendig etter særlig tilrettelegging fra arbeidsgiver. Dersom en frisk gravid kvinne ikke kan fortsette i sitt vanlige arbeid under svangerskapet fordi det kan medføre risiko for seg eller fosteret, skal hun primært omplasseres til annet arbeid. Dersom dette ikke er mulig, tar staten over lønnsansvaret ved å tilstå den gravide "svangerskapspengen". Gravide har for øvrig rett til permisjon fra arbeidet i inntil tolv uker under svangerskapet og har som kjent et særlig sterkt oppsigelsesvern. Det er imidlertid ikke slik at det gjelder andre regler eller krav til tilrettelegging overfor gravide for "IA-bedrifter" enn det som gjelder for andre virksomheter.

Vernet for gravide kvinner har blitt styrket ved flere anledninger, sist i 2010 da det ble lovfestet et uttrykkelig forbud mot å spørre om graviditet og familieplanlegging i ansettelsesintervjuer. I Meld. St. 6 (2010-2011) Likestilling for likelønn varslet dessuten regjeringen at den vil vurdere behovet for å presisere rettigheter ved foreldrepermisjon slik at arbeidstakere ikke skal få svekkede lønns- og arbeidsvilkår som følge av at de tar foreldrepermisjon. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet arbeider nå med oppfølging av tiltakene i meldingen.

Som det indikeres i spørsmålet, er det imidlertid ikke nok at det er forbud mot å diskriminere gravide. Det må også etableres en bevissthet om dette i virksomhetene. I likestillingsloven er det derfor en bestemmelse som sier at alle arbeidsgivere skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling mellom kvinner og menn og å hindre diskriminering på grunn av kjønn (den såkalte "aktivitetsplikten"). I sin personalpolitikk må derfor arbeidsgiverne ta hensyn til at de ansatte blir gravide, tar foreldrepermisjon og har et familieliv, og sette i verk konkrete forebyggende tiltak mot diskriminering.

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet arbeider nå med forslag til ny diskrimineringslovgivning. Dette arbeidet er en oppfølging av Diskrimineringslovutvalgets innstilling, NOU 2009: 14, som blant annet foreslo endringer for å styrke arbeidsgivernes gjennomføring av aktivitetsplikten og kontrollen med at plikten blir oppfylt. Regjeringen har også bedt Likestillingsutvalget, som ledes av Hege Skjeie, om å vurdere virkemiddelapparatet i likestillingsarbeidet, herunder Likestillings- og diskrimineringsombudets roller og oppgaver. Utvalget skal levere en delinnstilling om dette i november. Denne utredningen skal på bred høring før eventuelle endringer i likestillingsloven foreslås.

SPØRSMÅL NR. 136**Innlevert 26. oktober 2011 av stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke****Besvart 4. november 2011 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken****Spørsmål:**

«Ifølge Dagens Næringsliv 26/10/11 skjuler de store kleskjedene hvilke fabrikker som produserer klærne de selger. Svært få opererer med åpne leverandørlistor eller offentliggjør informasjon om sine leverandører på annen måte.

Hva slags virkemidler har myndighetene for å sikre mer åpenhet og styrket forbrukerinformasjon rundt leverandører og produksjonsbakgrunn?»

Svar:

Jeg forstår spørsmålet slik at det gjelder produksjons- og leverandørkjeder i andre verdensdeler.

Jeg er svært opptatt av at norske forbrukere må få en reell mulighet til å velge etisk- og miljøvennlig produserte varer. Forbrukerne etterspør mer åpenhet rundt arbeidsforhold og miljøbevissthet i produksjonsprosessen. Norske myndigheter har ikke juridiske virkemidler som kan pålegge næringslivet å gi denne typen informasjon. De politiske virkemidlene er også begrenset fordi det handler om produksjon utenfor Norges grenser.

Etter EØS-avtalen kan for eksempel ikke Norge ha egne regler med krav om opplysninger om hvor varer er produsert. Dette blir ansett som en ulovlig handelshindring. Det er likevel svært positivt at noen aktører velger å være åpne rundt leverandører og produksjonsforhold.

EU-kommisjonen skal avgi rapport til EU-parlamentet og Rådet om å innføre eventuelle nye merkekrav innen 30. september 2013. Opprinnelsesmerking er et av kravene som skal vurderes i rapporten.

Den enkelte forbruker har begrenset mulighet til å påvirke produsenter. Regjeringen legger stor vekt på at offentlige innkjøpere, som utgjør en betydelig markedsmakt, kan stille krav om at det tas etiske hensyn i offentlige innkjøp. Dette vil gi et sterkt incentiv til næringslivet som ønsker det offentlige som kunde, å utvikle prosedyrer og framskaffe dokumentasjon for at de følger opp leverandørkjeden også i andre land.

Det er viktig å arbeide internasjonalt for å skape en felles plattform for åpenhet og håndtering av arbeidsforhold i leverandørkjeder. BLD har vært med på å utvikle nye internasjonale retningslinjer for hvordan organisasjoner kan utvise sosialt, etisk og

miljømessig ansvar i sin daglige virksomhet (ISO 26000). Representanter for i overkant av 90 land har vært med på å utvikle disse retningslinjene som ble vedtatt høsten 2010.

Det nasjonale kontaktpunktet for OECDs retningslinjer for flernasjonale selskap har sitt sekretariat i UD. OECDs retningslinjer er nylig revidert og gir konkrete råd for hvordan bedrifter kan følge opp sitt samfunnsansvar i praksis. De nye retningslinjene vektlegger blant annet selskapenes plikt til å sørge for at forbrukerne kan gjøre informerte valg om deres produkter.

BLD gir økonomisk støtte til bransjerettete tiltak som fokuserer på håndtering av leverandørkjeder. Et eksempel er Tekstilpanelet som har som formål å bidra til en utvikling hvor kles- og tekstilbransjen baserer seg på mer miljøvennlig og etisk forsvarlig produksjon. Et annet eksempel er El-etikk som har som målsetning at norske forbrukere skal få innsikt i hva en mobiltelefon inneholder, under hvilke forhold den er produsert og hvordan den kan gjenvinnes. Det er også gitt midler til et prosjekt i regi av Zero for å se om det er mulig å spore klimapåvirkning av bestemte produkter.

Det er først og fremst næringslivet som har ansvar og virkemidler for å sikre åpenhet og gjennom-siktighet rundt sine leverandørkjeder. Regjeringen har adressert næringslivets samfunnsansvar i Stortingsmelding 10 (2008-09) "Næringslivets samfunnsansvar i en global økonomi".

Initiativ for Etisk Handel har, med støtte fra UD, utviklet en veileder for næringslivets arbeid med å sikre anstendige arbeidsforhold og menneskerettigheter i sine leverandørkjeder.

Næringsdrivende står fritt til å velge merkeordninger for å synliggjøre sitt arbeid for etikk i leverandørkjeden og bidra til at forbrukerne kan gjøre informerte valg. Det er flere merkeordninger som gir etterprøvbare, forbrukerrettet informasjon om forhold i leverandørkjeder. Fairtrade Norge og UTZ Good Inside er eksempler på merkeordninger som bidrar til åpenhet i leverandørkjeder i dagligvarebransjen. Det finnes også flere eksempler på selskapers egne merkeordninger. Regjeringen er opptatt av at de merkene som benyttes på forbruksvarer er etterrettelige og gir god informasjon til forbrukerne.

SPØRSMÅL NR. 137**Innlevert 26. oktober 2011 av stortingsrepresentant Afshan Rafiq****Besvart 11. november 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«I dag er det et legeårsværk for 1,5 pasienter på sykehus, mens det på sykehjem er et legeårsværk for 140 pasienter. Pasientene på sykehjem er ikke 100 ganger friskere enn på sykehus, tvert imot. Det er også behov for tverrfaglig kompetanse som fysioterapi, ergoterapi, aktivitet m.m. noe de fleste sykehjem ikke har.

Hvilke konkrete tiltak vil statsråden sette i verk for å gi de eldre en verdig alderdom med en eldreomsorg som er tilpasset deres ønsker og behov?»

BEGRUNNELSE:

I Norge er det ca. 500 000 pensjonister. I 2050 vil det være ca. 1,5 mill. viser tall fra SSB. Dette viser at våre år som pensjonister vil fordobles. Samtidig vil flere sårbare gamle oppleve ensomhet, isolasjon og inaktivitet på slutten av sitt liv. De kan oppleve at de dør sosialt før kroppen dør. Et godt omsorgstilbud i sitt nærmiljø er i denne sammenheng av enorm betydning.

En viktig forutsetning for dette er tilgang til kompetent lege og helsepersonell ved alle sykehjem hele uken, hele døgnet.

Svar:

Representanten Afshan Rafiq vektlegger både sosiale og medisinske behov hos de eldre i sitt spørsmål. Det er bra, for det er viktig å se hele menneskets behov når vi snakker om omsorgstjenester, og ikke bare de enkelte delene. Dette er tema vi var opptatt av i St.meld. nr. 25 (2005-2006) om framtidens omsorgsutfordringer, og som står sentralt i meldingas handlingsplan Omsorgsplan 2015.

En rekke undersøkelser tyder på at dagens kommunale omsorgstjenester kan bli bedre på det sosiale og kulturelle området. Spesielt gjelder dette beboere i sykehjem, aldershjem og omsorgsboliger og andre som har stort behov for bistand. Kommunene har en plikt til å bidra til at mennesker som ikke kan ha omsorg for seg selv, eller som er helt avhengig av praktisk eller personlig hjelp, skal få mulighet til å leve og bo selvstendig og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre.

Regjeringen har derfor vektlagt kultur, aktivitet og trivsel som helt sentrale og grunnleggende elementer i et helhetlig omsorgstilbud. I Omsorgsplan 2015 er aktiv omsorg én av fem hovedstrategier for å møte framtidens omsorgsutfordringer. Blant tiltakene

kan jeg nevne tilskuddsordningen for den kulturelle spaserstokken. Tilskuddet legger til rette for økt samarbeid mellom kultursektoren og omsorgssektoren, slik at det utvikles gode kunst- og kulturprosjekter lokalt innenfor et mangfold av sjangrer og uttrykk.

Et annet godt eksempel på aktiv omsorg er etableringen av hjemmerehabilitering i Fredericia kommune i Danmark. Fredericia-modellen har hatt stor utbredelse i Danmark og synes nå også å bre seg til norske kommuner. Med tidlig innsats, opptrening i hjemmet og brukernes personlige mål som utgangspunkt, har Fredericia kommune redusert behovet for hjemmehjelp betydelig og bidratt til økt kvalitet for mange brukere.

Dette er sentrale temaer i NOU 2011:11 Innovasjon og omsorg, som nå er ute på høring med høringsfrist 15. november. Jeg vil ta stilling til videre oppfølging av utredningen når hørings svarene er gjennomgått.

Omsorgsplan 2015 inneholder en rekke andre tiltak for å styrke kapasiteten, kompetansen og kvaliteten på omsorgstjenestene, som utgjør de tiltakene representanten etterspør. Jeg vil her nevne noen av de mest sentrale.

For det første har regjeringen ambisiøse mål knyttet til årsverksvekst i omsorgssektoren. I Soria Moria I hadde regjeringen mål om 10 000 nye årsverk innen utgangen av 2009, ut fra nivået i 2004. I Soria Moria II har regjeringen mål om 12 000 nye årsverk i perioden 2008-2015. Samlet viser tall fra Statistisk sentralbyrå en vekst på om lag 19 000 nye årsverk hittil i denne regjeringsperioden. Om lag 80 % av årsverksveksten har bestått av personell med helse- og sosialfaglig utdanning.

Regjeringens kompetanse- og rekrutteringsplan Kompetanseløftet 2015 inngår i Omsorgsplan 2015 og har som mål å bidra til å sikre omsorgstjenestene tilstrekkelig, kompetent og stabil bemanning. I perioden 2007-2010 har om lag 12 500 ansatte i omsorgssektoren gjennomført grunn-, videre- og etterutdanning med tilskudd fra Kompetanseløftet 2015, og i 2011 er om lag 7 800 ansatte under utdanning eller opplæring. Ett av delmålene i Kompetanseløftet 2015 er å skape større faglig bredde med flere faggrupper og økt vekt på tverrfaglighet.

Kommunene fastsatte i 2007 lokale normer for legedekningen i sykehjem etter rundskriv fra Helse- og omsorgsdepartementet. Ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå har antallet legeårsværk i sykehjem økt med til sammen nesten 40 pst. fra 2006 tom 2010.

Økningen i årsverk av leger i sykehjem viser at lokal normering har vært viktig for å styrke det medisinske tilbudet til beboere i sykehjem.

Videre har regjeringen et mål om tilskudd til 12 000 heldøgns omsorgsplasser i perioden 2008-2015. Tall fra Husbanken viser at det ved utgangen av august 2011 har kommet foreløpige søknader til om lag 9 700 enheter siden tilskuddets oppstart i 2008.

Jeg vil også nevne Demensplan 2015, som har som mål å bidra til økt kompetanse, kapasitet og kvalitet i tjenestetilbudet til personer med demens og deres pårørende. Regjeringen har i budsjettet for 2012 foreslått å etablere et eget øremerket stimuleringsstil-

skudd slik at om lag 5 000 flere mennesker med demens skal få et dagtilbud deler av uken. I dag har kun 9,3 pst. av alle hjemmeboende personer med demens et dagaktivitetstilbud.

Jeg er svært opptatt av å gi de eldre en verdig alderdom. Regjeringen fastsatte i 2010, med virkning fra 1. januar 2011, en forskrift om en verdig eldreomsorg. Forskriften understreker og presiserer de rettighetene eldre har etter gjeldende lovgivning, og bidrar til å sikre en riktig prioritering av innsatsen i omsorgstjenesten, slik at eldre kan få en verdig og god eldreomsorg.

SPØRSMÅL NR. 138

Innlevert 26. oktober 2011 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 9. november 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hvorfor har regjeringen valgt en ordning som resulterer i at 25-30 private høreapparatformidlere, som autoriserte audiografer, ikke lenger skal kunne formidle høreapparater via Nav i samarbeid med tilknyttet avtalespesialist, og vil det være en løsning å utarbeide egen mønsteravtale gjennom HELFO, slik at autoriserte audiografer får rekvisisjonsrett og refusjonsrett i forbindelse med formidling av høreapparater gjennom Nav?»

BEGRUNNELSE:

I Norge er det mer enn 500 000 hørselshemmede. I gjeldende regelverk står det at det er avtalespesialister (ØNH-spesialister) som har rekvisisjonsrett og refusjonsrett på tildeling av høreapparater og medfølgende helsetjenester, men at høreapparattilpasning kan skje hos tilknyttet autorisert audiograf. Tildelte høreapparater dekkes da gjennom NAV. Autoriserte audiografer har verken rekvisisjonsrett eller refusjonsrett. Pasienter må derfor betale hele utgiften på tjenestene alene, og de kan heller ikke føre utgiften på egenandelskortet. Regionale helseforetak ønsker å løse denne problemstillingen ved å pålegge avtalespesialister å ansette egne autoriserte audiografer, samt avvikle samarbeid med de private høreapparatformidlerne. En slik organisering vil føre til nedbygging av eksisterende audiografklinikker, lengre køer, økt reisevei for pasienter og dårligere tilgang på audiograf-tjenester ute i distriktene. Dette strider mot

hele samhandlingsreformens intensjon om nærhet til brukeren. Det bør tilrettelegges for nye og mer effektive rammeavtaler for autoriserte audiografer, som er den eneste yrkesgruppen i Norge, som har spesialistkompetanse på hørselstesting og høreapparattilpasning. En slik positiv justering av regelverk og rammebetingelser, vil ha stor betydning for bedret funksjonsevne for hørselshemmede i Norge.

Svar:

I henhold til dagens regelverk er det hørselssentral og avtalespesialist med skriftlig avtale med de regionale helseforetakene om formidling av høreapparat som har rett til å søke stønad til høreapparat på vegne av bruker. Dette fremgår av forskrift om stønad til høreapparat og tinnitusmaskerer, jf. folketrygdloven § 10-7 bokstav b. Det er ikke gjort endringer i regelverket på dette punktet.

I henhold til gjeldende regelverk kan NAV derfor bare utbetale stønad til høreapparat på bakgrunn av søknad om er undertegnet av hørselssentral eller avtalespesialist. Det er de regionale helseforetakene som utformer, og evt. stiller nærmere angitte krav til avtalespesialisten og hans virksomhet i avtalene om formidling av høreapparat.

Brukerne skal i henhold til gjeldende regelverk ikke betale for konsultasjon/formidling av høreapparat hos høreapparatformidler.

Forskrift om godtgjørelse av utgifter til helsehjelp som utføres poliklinisk ved statlige helseinsti-

tusjoner og ved helseinstitusjoner som mottar driftstilskudd fra regionale helseforetak er endret slik at undersøkelse, behandling eller kontroll utført av audiografer inngår i egenandelstak 1.

Det foreligger ikke planer om å gi privatpraktiserende audiografer refusjonsrett over folketrygdens budsjett på linje med avtalespesialister og psykologer.

SPØRSMÅL NR. 139

Innlevert 26. oktober 2011 av stortingsrepresentant Jon Georg Dale

Besvart 9. november 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Vil helseministeren ta initiativ for at dei regionale helseforetaka må sjå på det totale rehabiliteringstilbudet også på tvers av føretaksgrenser slik det no er lagt opp til i akutt- og fødetilbod?»

GRUNNGJEVING:

Statsråden har tidlegare vore utfordra på situasjonen knytt til rehabiliteringstenesta i helse Møre og Romsdal, og då særleg knytt til Mork rehabiliteringssenter. I samband med endringar i funksjonsfordelingar i lokalsjukehusa vart det sendt politiske signal om at ein måtte sjå på tilbodet også på tvers av føretaksgrenser. Dette medførte eksempelvis at det vart etablert samarbeid mellom helse vest og helse midt. Når no rehabiliteringsinstitusjonar er truga av nedlegging ville det etter undertekna si oppfatning vore naturleg at det vert sendt tilsvarende signal til dei regionale helseforetaka. Det er tross alt slik at rehabiliteringsinstitusjonar som Mork dekkjer tilbodet til mange pasientar i helse vest.

Svar:

Rehabilitering innanfor helsetjenesten skjer både i kommuner og i spesialisthelsetjenesten. Rehabilitering i spesialisthelsetjenesten skjer i sykehus, både i avdelingar for fysikalsk medisin og rehabilitering og i andre avdelingar, poliklinikker, gjennom rehabiliteringsteam og lærings- og mestringssentre, i rehabiliteringssentre i det regionale helseforetaket og i priva-

te opptrenings- og rehabiliteringsinstitusjoner som det regionale helseforetaket har avtale med.

En rehabiliteringsprosess innebærer gjerne flere tilbud. Det er viktig at ulike aktører samarbeider, og at det er samarbeid mellom kommunen og spesialisthelsetjenesten. For å få til en god rehabiliteringsprosess må dei ulike tilbudene være koordinerte og være basert på felles målsettinger. Samhandlingsreformen har som intensjon samarbeid og samhandling i utforming av en tjeneste. Dette fokuset er særleg viktig for å få til et godt rehabiliteringstilbud til den enkelte. Samhandlingsreformen forutsetter at tiltak i primærhelsetjenesten blir tillagt større vekt innanfor rehabilitering. Det pågår nå et arbeid der ein ser på avgrensning av innholdet i rehabiliteringstilbudet i kommunehelsetjenesten og i spesialisthelsetjenesten.

Opphold i institusjon kan være et viktig tilbud i en rehabiliteringsprosess. Det regionale helseforetaket må vurdere det helhetlige tilbudet i regionen og organiseringen av tilbudet innanfor spesialisthelsetjenesten. I tillegg til tilbud innanfor helseforetakene, inngår dei regionale helseforetakene avtaler med private opptrenings- og rehabiliteringsinstitusjoner om kjøp av tjenester. Det er ikke noe i veien for at et regionalt helseforetak kan inngå avtale med et annet regionalt helseforetak om kjøp av visse tjenester for å dekke behovet til befolkningen i regionen. Det er det regionale helseforetaket som må vurdere behovet for og hensiktsmessigheten av å kjøpe tjenester i en annen region.

SPØRSMÅL NR. 140**Innlevert 26. oktober 2011 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 7. november 2011 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Vil regjeringen sørge for at pengestøtten til Norgespaviljongen i Walt Disney Worlds Epcot park gjenopptas slik at paviljongen igjen kan bli en attraktiv og tidsriktig markedsfører for Norge?»

BEGRUNNELSE:

Norgespaviljongen i Walt Disney Worlds Epcot park har vært Norges eneste permanente verdensutstilling gjennom mange år. Paviljongen ble åpnet i 1988 av daværende Kronprins Harald, og var finansiert av staten og norske bedrifter. Paviljongen ble solgt til Disney i 1992, men den norske staten bidro årlig med 200.000 dollar til utstillingen frem til 2002. Etter dette har ikke paviljongen mottatt midler fra Norge. Innovasjon Norge og myndighetene mente at ikke paviljongen ga noe mer turisme til Norge og derfor ikke var et satsingsområde. Konsekvensene av dette var at turistinformasjonsstanden ble fjernet, de norske managerne forsvant, de norske kokkene forsvant, restauranten ble omgjort til en prinsesse story-book dining og dermed mindre norsk. Svært lite i paviljongen blir oppgradert eller gjort noe med. Reklamefilmen fra om Norge som turistattraksjon er den samme som snurret i 1988.

Norgespaviljongen er bra promotering for Norge. Det er 11 millioner besøkende hvert år, og paviljongen går i driftsmessig overskudd hvert eneste år. Det vil være en lønnsom investering for Norge å få laget en ny reklamefilm om Norge, produsere nytt relevant informasjonsmateriell og få en generell oppdatering av paviljongen. En årlig pengestøtte på ca. 200.000 dollar vil føre til at Disney tar paviljongen på alvor slik at den blir mer attraktiv for besøkende til parken.

Svar:

Jeg viser til svar i Stortingets spørretime 11.5.2011 vedrørende samme sak, hvor jeg gav utfyllende informasjon om historien til denne saken.

Den norske paviljongen ble solgt til Disney i 1992, og fram til 2002 støttet vi paviljongen med 200 000 dollar årlig. Etter et forprosjekt i 2006, støttet av

Innovasjon Norge og Utenriksdepartementet, ble det i samråd med reiselivsnæringen, bl.a. gjennom reiselivets Markedsstrategiske råd, og ledende internasjonale filmprodusenter sagt nei til å støtte prosjektet videre i 2007.

I nært samarbeid med norsk reiseliv og en egen markedsgruppe for USA, vurderer Innovasjon Norge markedsføringsmetodene for å fremme Norge som reisemål i USA. I denne gruppen er det enighet om at markedsføringsmidlene best benyttes gjennom videoutvikling av nettbasert markedsføring i sosiale medier og nettsiden Visitnorway, gjennom TV- og radioproduksjoner og annet presserett arbeid i Norge og USA, og ikke minst ved målrettet bearbeiding av turoperatører som selger reiser fra USA til Norge. Vi må bruke våre markedsføringsmidler der det er mest lønnsomt for norsk reiseliv og øvrig norsk næringsliv.

Sammen med Innovasjon Norge har vi kontakt med Disney om videre samarbeid. Innovasjon Norge har laget en ny norgesprofileringsfilm i digitalt HD-format. Tidligere har Disney ikke akseptert tilbudet fra Innovasjon Norge om å bruke deres norgesprofileringsfilm vederlagsfritt. Nå vurderer imidlertid Disney tilbudet på nytt, mot at de får bruke filmmaterialet til selv å sette sammen en film til bruk ved den norske paviljongen. Innovasjon Norge har her en løpende dialog med Disney.

Disney er også interessert i et bredere samarbeid med Norge i forbindelse med den norske paviljongen og har lagt frem forslag om et forprosjekt hvor de søker 100000–150000 USD i eksterne midler. Forprosjektet dreier seg om utviklingsmulighetene for paviljongen. Innovasjon Norge søker i disse dager etter norske bedrifter med interesser i USA som kan være villige til å bidra med støtte til forprosjektet.

Mitt syn er at eventuell støtte til paviljongen bør ytes med den begrunnelsen at dette kan fremme norsk, eksportrettet næringsliv i USA og at det bidrar til å øke den generelle kunnskapen om Norge i USA. Slik støtte bør kun ytes på bakgrunn av dokumentert finansieringsinteresse fra relevante norske, eksportrettede næringsaktører.

SPØRSMÅL NR. 141**Innlevert 26. oktober 2011 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 3. november 2011 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«I etterkant av tsunamien kom det såkalte Reinås utvalget med flere innspill til løsninger om hvordan man skulle stå bedre rustet ved tilsvarende hendelser i fremtiden. Blant annet ble det best om å finne en måte for å kunne ha en oversikt over nordmenns reise- og oppholdsmønster. Firmaet UMS har laget et verktøy som kalles TAS til et slikt formål.

Når har utenriksministeren en ambisjon om å ha et slikt verktøy på plass?»

BEGRUNNELSE:

I St.meld. nr. 37 (2004-2005) ble det gitt føringer om at UD måtte sørge for å skaffe seg en måte å ha oversikt over nordmenn i utlandet på en akseptabel måte. Et slikt verktøy er tilgjengelig, men UD har så langt ikke funnet å ville gå til anskaffelse av et slikt system. Jeg har oppfattet at kritikken mot norske myndigheter etter tsunamien gikk på flere forhold, men det ble også understreket at det var svært viktig å ha en oversikt over hvor nordmenn befinner seg når ulykken inntreffer. Jeg ser derfor frem til å få utenriksministerens vurdering av hvordan dette skal håndteres.

Svar:

Utenriksdepartementet har fulgt opp Reinås-utvalgets anbefaling om å ha oversikt over nordmenn i de områder beredskapsplanene dekker uten at det eksisterer registreringsplikt. Dette gjøres gjennom gode, effektive rutiner som gjør det mulig raskt å etablere en akseptabel oversikt over hvem som kan være

berørt, dersom en krise/katastrofe oppstår i et område.

Det eksisterer i dag ikke noe enkeltverktøy som gir en fullgod oversikt over norske borgere i et avgrenset geografisk område. Departementet baserer seg derfor på flere forskjellige tiltak. Det er bl.a. etablert rutiner ved utenriksstasjonene for tilbud om frivillig registrering, og departementet har fra 1. juni i år etablert en webbasert løsning hvor reisende kan registrere sine og andre i reisefølgets planlagte turer og opphold (www.reiseregistrering.no).

Ved en krise/katastrofe vil det pågå en kontinuerlig innsamling av informasjon om pårørte. Dette vil være fra utenriksstasjons registre og fra reiseregistreringen, samt fra de som selv er rammet, pårørende eller andre som kan bidra. Mengden av informasjon og informasjonskilder vil variere fra type hendelse og geografisk område. I tillegg til egne ressurser har UD støtte fra KRIPOS i dette arbeidet, og i tillegg hentes støtte fra andre samarbeidspartnere som for eksempel Sjømannskirken når det er relevant.

Verktøyet TAS som er utviklet av UMS, vil kunne være et tilleggsinstrument for å skaffe en oversikt over nordmenn i områder som er rammet av krise eller katastrofe. Utenriksdepartementet har vurdert den teknologiske løsningen nøye og prøvd den i praksis ved flere anledninger. Utenriksdepartementet følger nøye med på utviklingen av teknologiske løsninger som kan bidra til å gi oss en best mulig oversikt over nordmenn i en krisesituasjon hvor som helst i verden. Grunnen til at TAS ikke er valgt, er at kostnadene ved innkjøp og bruk av systemet er høye i forhold til den nytte vi vil ha av å anskaffe og bruke det.

SPØRSMÅL NR. 142**Innlevert 26. oktober 2011 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 4. november 2011 av forsvarsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«HV 08 har etter det jeg har grunn til å tro, ikke tilgang til skytebaner i eget område hvor de kan skyte med sine 12,7 våpen. Dersom jeg tar feil går jeg ut fra at statsråden vil informere meg om det.

Så da er spørsmålet ganske så enkelt, medfører det riktighet at de ikke kan benytte slike våpen innenfor eget område eller ei?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har forstått det slik at man fra HV 08 faktisk har reist til Trøndelag for å kunne skyte på en forsvarlig måte. Dersom det medfører riktighet er det en tragedie etter mitt skjønn. Det bør være adgang til slik trening i samtlige HV distrikter. Jeg imøteser derfor statsrådens svar med stor interesse.

Svar:

Jeg viser til brev av 27. oktober 2011 fra Stortingets president med spørsmål fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen om tilgang til skytebane for skyting med våpen av 12,7 mm kaliber i Agder Heimevernsdistrikt 08 (HV 08). Det vises også til foreløpig svar av 2. november 2011 fra Forsvarsdepartementet i saken.

HV 08 har tre skyte- og øvingsfelt innenfor eget distrikt. Disse feltene utfyller hverandre når det gjelder skyte- og treningsmuligheter samt transportavstander. De gir samlet sett HV 08 mulighet til å øve med alle Heimevernets våpen opp til 84 mm rekylfri kanon. HV 08 kan benytte det ene av de tre feltene, skyte og øvingsfeltet i Evje og Hornnes kommune, ved skyting med hånd- og avdelingsvåpen av 12,7 mm kaliber.

Banen for bruk av 12,7 mm kaliber på Evje har i sommer og høst vært stengt pga. sikkerhetsmessige forhold. Forsvarsbygg har i løpet av de siste månedene gjennomført nødvendige tiltak og banen ble 24. oktober sikkerhetsmessig godkjent og kan igjen benyttes.

SPØRSMÅL NR. 143**Innlevert 26. oktober 2011 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen****Besvart 3. november 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«I Fredrikstad blad 26.10.11, så kan en lese om en sak som gjelder ungdom og arbeid. Det viser seg i dette eksempelet at ungdom velger bort arbeid fremfor trygd når en blir tilbudt mindre stillingsbrøker.

Hva mener statsråden om dette, og har en tenkt å foreta seg noe slik at en får endringer som gjør at det lønner seg å arbeide også for ungdom?»

BEGRUNNELSE:

Den 26. oktober kan en lese i Fredrikstad blad om bemanningsbyrået Orcus må nærmest konkurrere med Nav og da om ungdom ønsker arbeid hos dem

eller velge trygden hos Nav. Dette er alvorlig. De unge føler at de taper penger på å arbeide. Dette gjelder hvis en få tilbud som bare fyller 50 eller 60 %, da mister de trygden sin. Fordi de har ikke "lov" til å arbeide mer enn 50 %. Derfor viser det seg at de unge da velger å ikke arbeide. Da sier de heller nei til 60 % stilling og takker heller ja til å gå hjemme å få lønn fra Nav til å ikke gjøre noe. Da hadde det kanskje vært en løsning om Nav hadde gitt de resterende pro-senter opp slik at mindre prosentstillinger ikke er grunnen til at ungdom velger trygd fremfor arbeid. Det skal lønne seg å arbeide og med dette eksempelet så viser en det stikk motsatte.

Svar:

I artikkelen fra Fredrikstad blad 26. oktober 2011, vises det til arbeidsledig ungdom som takker nei til stillinger på 50 eller 60 pst. fordi de da mister trygden sin. Det hevdes at ungdom velger å være passive stønadsmottakere fremfor å ta imot tilbudet om 50 pst. stilling. Jeg forutsetter i mitt svar at ungdommene det her vises til mottar dagpenger, og at det er dagpengene de heller vil beholde enn å ta i mot en lønnet stilling på 50 pst.

Dagpenger er en delvis erstatning for tapt arbeidsinntekt. For å ha rett til dagpenger under arbeidsledighet, forutsettes det at en har fått arbeidstiden redusert med minst 50 pst., og har fått utbetalt arbeidsinntekt på minst 1,5 G i siste avsluttede kalenderår, eller minst 3 G i løpet av de siste tre avsluttede kalenderår.

De fleste ungdommers arbeidserfaring begrenser seg til ekstrajobber ved siden av skole og studier. Dette innebærer at noen ikke har opparbeidet seg ret-

tigheter til dagpenger ved arbeidsledighet, eller at dagpengene er lave. For disse ungdommene vil det i stor grad lønne seg å ta imot det arbeidet som tilbys.

For personer som har opparbeidet seg rettigheter til dagpenger gjennom en forutgående tilknytning til arbeidslivet, er det også en forutsetning for å motta dagpenger at personen ønsker å opprettholde en slik arbeidsmarkedstilknytning. Det stilles derfor krav om at personen er en reell arbeidssøker, og stiller seg til disposisjon for arbeidsmarkedet. Dette innebærer at arbeidssøkeren plikter å ta imot den bistanden NAV tilbyr, og den stilling som eventuelt tilbys i arbeidsmarkedet. Arbeids- og velferdsetaten har, med hjemmel i dagpengeregelverket, rett til å stanse utbetalingen av dagpenger dersom vedkommende takker nei til tilbudt stilling, jamfør eksempelet representanten Reiertsen viser til. Dette gjelder uavhengig av om den tilbudte stillingen kommer fra Arbeids- og velferdsetaten, eller direkte fra arbeidsgiver.

SPØRSMÅL NR. 144

Innlevert 26. oktober 2011 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos

Besvart 4. november 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Mener statsråden det er akseptabelt at Nav hindrer personer som selv vil tilbake til arbeidslivet nødvendig oppfølging, og isteden bidrar til å holde mennesker på varige trygdeytelser?»

BEGRUNNELSE:

En tidligere rusmisbruker som nå har gått på metadonbehandling med nedtrapping de siste 7 årene, vil nå tilbake til et rusfritt liv og til arbeidslivet. For å klare dette har han søkt NAV om bistand til å komme i arbeid. Som et ledd i dette har denne mannen søkt om at Nav istedenfor å betale for husvære på et hospits, heller kan betale for tilbudet ved en rehabiliteringsinstitusjon. Nav forklarer dette med at de vurderer alle rehabiliteringstiltak som fåfengte, dette til tross for at denne mannen gjennom de siste 7 årene ikke har ruset seg. En rehabiliteringsinstitusjon kunne bidratt til at denne personen fikk gå helt av metadonbehandling og vende tilbake til arbeidslivet. For min del fremstår det som i strid med alle politiske signaler Stortinget har gitt, når Nav bidrar til å holde personer på varige trygdeytelser fremfor å bidra til å få flere tilbake i arbeid.

Svar:

Et helt sentral mål med NAV-reformen er flest mulig i arbeid og færrest mulig på stønad. Stønadsmottakere som har en mulighet for å komme i arbeid, skal gis bistand for å nå dette målet. Jeg er opptatt av at alle som er i kontakt med arbeids- og velferdsforvaltningen skal få god bistand og oppfølging. Gode behovs- og arbeidsevnevurderinger, aktivitetsplaner og kvalifiseringsprogram er sentrale virkemidler i dette arbeidet. Med innføring av arbeidsavklaringspenger i mars 2010, fikk nye grupper rett til en aktivitetsplan. Det er fortsatt en del som ennå ikke har fått dette, men utarbeidelse av planverktøy er en prioritert oppgave for Arbeids- og velferdsetaten. Direktoratet har som mål at 75 prosent av mottakere av arbeidsavklaringspenger skal ha en aktivitetsplan og oppfølgingsvedtak innen utgangen av 2011.

I begrunnelsen for representant Kjønås Kjos' spørsmål, viser hun til en rusmiddelmissbruker som har vært i legemiddelassistert rehabilitering i 7 år, og som ønsker bistand fra NAV-kontoret til å komme i arbeid. Han skal ha bedt NAV-kontoret om et rehabiliteringsopphold for å bli avvendt med metadon, fordi han ser dette som en forutsetning for å kunne vende

tilbake til arbeidslivet. Det hevdes at arbeids- og velferdsforvaltningen ikke har fulgt opp hans ønske om innleggelse i rehabiliteringsinstitusjon som alternativ til den legemiddelassisterte rehabiliteringen han deltar i (og som inkluderer legemiddelet metadon).

Jeg har ikke grunnlag for å kommentere på denne enkeltsaken, utover å peke på at NAV-kontorets rolle og ansvar i slike saker må vurderes opp mot helsetjenestens ansvar. Spesialisthelsetjenesten skal sørge for tilbud om behandling for rusavhengighet. Behandlingen kan gis i form av legemiddelassistert rehabilitering (LAR) eller som medikamentfri behandling i eller utenfor institusjon. Personer på legemiddelassistert rehabilitering skal ha aktiv oppfølging, og spesialisthelsetjenesten er i et eget regelverk (LAR-forskriften) gitt et ansvar for å utarbeide individuelle planer og ta initiativ til et samarbeid med ak-

tuelle instanser om oppfølging av planene. Arbeids- og velferdsforvaltningen vil i noen tilfeller være en aktuell samarbeidspartner, avhengig av målsettingene i den enkelte plan. Pasienter som ønsker å avslutte medikamentbehandling, kan overføres fra LAR til annen rusbehandling i spesialisthelsetjenesten, om nødvendig med døgnopphold i institusjon. Beslutningen om overgang fra legemiddelassistert rehabilitering til medikamentfri behandling, treffes imidlertid av lege i spesialisthelsetjenesten (LAR-forskriften § 5). NAV-kontoret kan ikke på eget initiativ avslutte eller endre et rehabiliteringsopplegg i regi av spesialisthelsetjenesten. Vedkommende pasient og bruker vil imidlertid selv kunne ta sitt ønske om overgang til en medikamentfri behandling opp med sin behandlingsansvarlige lege. Det framgår ikke av spørsmålet om dette er gjort.

SPØRSMÅL NR. 145

Innlevert 26. oktober 2011 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos

Besvart 11. november 2011 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Mener statsråden at det er akseptabelt at personer som etter syv år på metadon og nedtrapping ikke får tilbud om avvenningsplass?»

BEGRUNNELSE:

Det er allment kjent at mange rusmisbrukere venter på plass på avvenningsinstitusjon. Det er likevel et kjent sitat fra helseministeren at rusfrihet er mål nummer en. Jeg er informert om en sak der en tidligere rusmisbruker som har hatt 7 rusfrie år på metadon. Gjennom årene har han trappet ned doseringen. Nå ønsker han avvenning slik at han kan bli helt rusfri. Dette får han avslag på. Dette er altså en mann som kunne vært tilbake i arbeidslivet og endelig opplevd et rusfritt liv. Undertegnede synes det er uholdbart at disse menneskene ikke får den nødvendige oppfølgingen for å kunne vende tilbake til rusfrie liv.

Svar:

Som representanten Kjos er jeg opptatt av at rusmiddelavhengige skal få tilbud om helsetjenester som er best mulig tilpasset den enkeltes behov. Som kjent ble legemiddelassistert rehabilitering (LAR) landsdekkende fra 1998 for personer med langvarig opiatavhengighet. Etter dette er LAR blitt en viktig behandlingsform for denne pasientgruppen.

I 2010 ble det fastsatt ny forskrift for LAR. Samtidig ga Helsedirektoratet ut Nasjonale retningslinjer for legemiddelassistert rehabilitering ved opiatavhengighet. I disse retningslinjene fremgår det følgende:

”Noen pasienter velger av ulike grunner å avslutte substitusjonsbehandlingen. Beslutningen kan skyldes en stor grad av stabilitet i livssituasjonen, bivirkninger av substitusjonslegemiddelet eller misnøye med kontrolltiltak. I slike situasjoner er det pasienten selv som tar beslutningen etter rådgivning fra behandlingsansvarlig i samarbeid med spesialisthelsetjenesten og ansvarsgruppa.”

Videre fremgår det av retningslinjene at nedtrapping skal skje langsomt og etter avtale med pasienten. En kontrollert og gradvis nedtrapping skal bidra til å fange opp situasjoner som kan føre til svikt i rusmestringen hos den enkelte. Det fremgår videre at pasienter som selv velger å avslutte LAR bør følges opp med tett rådgivning og støtte, både under og etter nedtrapping, for å redusere faren for tilbakefall.

Nedtrapping kan i noen tilfeller innebære behov for en skjermet avslutning i institusjon. Behovet for dette må vurderes individuelt. Det er vanskelig å vurdere en enkelt situasjon uten å kjenne detaljene i denne. Dersom det ikke oppnås enighet om hvordan målet kan nås, kan pasienten be om en fornyet vurdering fra en annen instans.

Det er i tråd med de nasjonale retningslinjene fra Helsedirektoratet at en pasient i LAR selv kan bestemme seg for å avslutte medisineringsen, men dette skal gjøres i samråd med spesialisthelsetjenesten og pasientens fastlege.

Avslutningsvis vil jeg også nevne at en pasient kan klage til Helsetilsynet i fylket/fylkesmannen på manglende oppfyllelse av rettigheter etter pasientrettighetsloven.

SPØRSMÅL NR. 146

Innlevert 26. oktober 2011 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 3. november 2011 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Har statsråden vurdert å øke ressursene til arbeidet med alternativer til dyreforsøk, i tråd med anbefalingen fra næringskomiteen og de nye EU-reglene?»

BEGRUNNELSE:

I Regjeringens budsjett til Landbruks- og matdepartementet for 2012 står det:

Nye meir omfattende og strengere regler i Europa for bruken av forsøksdyr gjør dessuten forskning retta mot utvikling av alternativ til dyreforsøk viktig. Jf. og næringskomiteen si anbefaling i innstillinga til St.meld. nr 12 (2002-2003) om dyrehold og dyrevelferd.

I innstillingen til stortingsmeldingen skrev næringskomiteen blant annet:

"Komiteen ber også regjeringen følge opp etableringen av en nasjonal plattform med forsknings- og utviklingsfond etter Svensk modell.

Norecopa, som er den nasjonale plattformen for erstatning, reduksjon og forbedring av dyreforsøk, mottar pr. i dag en bevilgning fra departementene som dekker en halv stilling og kr. 200.000 i årlige driftsmidler. Da Norecopa ble skiftet i 2007, sa statssekretær Ola T Heggem at "oppfølging av plattformen har prioritet i begge departementene".

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet vises det blant annet til størrelsen på det statlige bidraget til Norecopa og at nytt EU-regelverk kan ha betydning for ressursbehov på området forsøksdyr. Det vises også til komitéinnstillingen fra behandling av St.meld. nr. 12 (2002-2003) der opprettelsen av en nasjonal plattform med et forsknings- og utviklingsfond for alternativer til dyreforsøk var omtalt.

Det nye EU- direktivet om forsøksdyr er for tiden til vurdering i Norge. Direktivet setter strenge krav til brukere av forsøksdyr, strenge krav til kompetanse,

strenge krav til myndighetenes forvaltning av området og peker på initiativer som er tatt og behov for samordnet europeisk forskning på alternative metoder.

Gjennom den nye dyrevelferdsloven, underliggende regelverk, Mattilsynets tilsynsvirksomhet og forsøksdyrutvalgets behandling av søknader om bruk av dyr til forskning, er flere av kravene allerede godt ivare tatt her i Norge. Mattilsynet utreder for tiden hvordan eksisterende aktører best kan ivareta de konkrete myndighetsforpliktelsene som er beskrevet i direktivet.

Medlemsorganisasjonen Norecopa ble opprettet i 2007 som en nasjonal plattform for alternativer til dyreforsøk. Norecopa skal blant annet fremme bruken av de tre R-ene "Replacement", "Reduction" og "Refinement" (erstatning, reduksjon og forbedring) når det gjelder bruk av dyr til forsøk. Sekretariatet ligger på Veterinærinstituttet og finansieres over LMD og FKD sine budsjetter. I følge vedtektene skal Norecopa fungere som et kompetansesenter. Medlemmene er offentlig forvaltning, industri, dyrevernorganisasjoner og forsknings- og undervisningsinstitusjoner.

Det er ikke intensjonen at Norecopa selv skal drive med forskning, men de kan fungere som plattform for å legge til rette for å identifisere behovet for forskning også gjennom europeisk samarbeid. Fagmiljøet innenfor forsøksdyr må ses i sammenheng med de øvrige miljøene vi har på dyrevelferdsområdet. For å sikre god utnyttelse av tilgjengelige ressurser, har departementet så langt funnet det hensiktsmessig å kanalisere midler til forskningsfinansiering gjennom Norges forskningsråd heller enn å gå inn for opprettelse av et eget fond spesifikt for forskning på alternativer til dyreforsøk.

Departementet vurderer en rekke ulike innspill om styrking av budsjettet gjennom budsjettprosessen. LMDs budsjettforslag for 2012 viderefører forskningen innen sektoren på et høyt nivå.

SPØRSMÅL NR. 147**Innlevert 27. oktober 2011 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 4. november 2011 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden sørge for at den private sikkerhetsbransjen blir en naturlig og implementert del av planleggingen av samfunnets totale sivile beredskap fremover?»

BEGRUNNELSE:

Vektene fra ulike private sikkerhetsselskaper gjorde en betydelig innsats under og etter terrorangrepet den 22. juli 2011, i form av å bistå politi, helsevesen mv. Disse fortjener en stor honnør og takk for innsatsen de gjorde. For fremtiden bør den private sikkerhetsbransjen i langt større grad involveres i planarbeid for samfunnets totale sivile beredskap da de både i form av antall og kompetanse utgjør en betydelig utnyttet ressurs.

Svar:

Som stortingsrepresentanten viser til i begrunnelsen for sitt spørsmål, gjorde også vektene fra de private vaktelskapene en betydelig samfunnsinnsats under terrorangrepene den 22. juli. De fortjener honnør for sin innsats på samme måte som alle andre som bidro til å redde liv og redusere skadene under disse dramatiske hendelsene.

Stortingsrepresentanten etterspør den private sikkerhetsindustriens rolle i samfunnets sivile beredskap. La meg slå fast at politiet er den sentrale aktøren i det sivile samfunnets beredskap mot store ulykker, naturkatastrofer og terroranslag. Når slike alvorlige hendelser truer sentrale samfunnsinstitusjoner og vår felles sikkerhet er det avgjørende at de håndteres effektivt, basert på klare strukturer, avklarte ansvarsforhold og tydelige kommandolinjer mellom beredskapsaktørene. Et godt samvirke med andre etater, kommuneledelse, lokalt næringsliv, frivillige organisasjoner og publikum er avgjørende for å lykkes. Selv om den private sikkerhetsbransjen ikke tildeles en formell rolle i beredskapssystemet, er de et betydningsfullt supplement og en viktig del av samfunnets samlede innsats.

Mange vaktelskaper har etablert et godt samarbeid med politiet og vakt og sikkerhetsnæringen dekker et stort og voksende behov for sikring av privat eiendom og andre formuesgoder. Ut fra grunntanken om at bekjempelse av kriminalitet er et fellesansvar, vil et godt og strukturert samarbeid mellom politiet og sikkerhetsindustrien ha stor betydning for resultatene.

SPØRSMÅL NR. 148**Innlevert 27. oktober 2011 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 7. november 2011 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Kan miljøvernministeren bekrefte at det statsråden uttalte i valgkampen fortsatt står ved lag, og at Stortinget vil bli forelagt en klimamelding fra regjeringen i januar 2012?»

BEGRUNNELSE:

Tidligere i år ble det klart at regjeringens klimamelding vil bli ytterligere forsinket. I en debatt mellom undertegnede og Miljøvernminister Erik Solheim på Dagsnytt 18 i valgkampen uttalte miljøvern-

ministeren at meldingen ville bli utsatt i et par måneder, og at den ville komme i januar 2012.

I den muntlige spørretimen onsdag 26. oktober 2011 svarte Statsministeren på et spørsmål fra representanten Skei Grande om klimaforliket at han var usikker på det eksakte tidspunkt regjeringens klimamelding ville bli forelagt Stortinget.

Venstre ser seg derfor nødt til å få en klargjøring på Statsministerens svar fra spørretimen onsdag 26.10.2011.

Svar:

Regjeringa står ved klimaforliket og Norges klimapolitiske forpliktelser. Norges klimapolitikk er bredt politisk forankret gjennom avtalen om klimameldinga som ble inngått mellom regjeringspartiene og Høyre, Kristelig folkeparti og Venstre på Stortinget i januar 2008 (klimaforliket). Etter klimaforliket ble Klimakurutredningen igangsatt, og denne ble framlagt i 2010. Klimakurutredningen vil være en viktig del av grunnlaget for Regjeringas vurdering av

klimapolitikken som skal legges fram for Stortinget i en ny klimamelding.

Ny politikk må bygges på et solid grunnlag, slik at vi når de målene vi setter oss på best mulig måte. Det er nødvendig å vurdere ytterligere virkemiddelbruk for å nå det nasjonale målet for 2020. Jeg viser for øvrig til Miljøverndepartementets budsjettproposisjon hvor det omtales at Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med en klimamelding i 2012.

SPØRSMÅL NR. 149

Innlevert 27. oktober 2011 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 3. november 2011 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Til Aftenposten 27. oktober sier integreringsrådgiver ved Norges ambassade i Jordan, Eva Torill Jacobsen, at hun har sett ”flere saker der barna og moren er folkeregistrert i Norge, men etterlates i opprinnelseslandet”. Samtidig hever ektemannen i Norge penger for kontantstøtte, barnetrygd og sosialstønad fra mors norske konto. ”Dermed kan ektemannen leve godt av pengene”, sier Jacobsen.

Hvorfor stanser ikke regjeringen trygdeutbetalingene når slike saker av åpenbart misbruk skjer?»

Svar:

Det er alvorlig at kvinner og barn folkeregistrert i Norge etterlates i opprinnelseslandet. En forutsetning for at Arbeids- og velferdsetaten skal kunne gripe inn mot misbruk av ulike trygdeytelser, er at etaten faktisk kjenner til at misbruk pågår. Misbruk avdekkes oftest gjennom kontroll fra etaten eller via tips fra andre.

Jeg kan forsikre om at Arbeids- og velferdsetaten stanser utbetalingen av ytelser dersom grunnlaget for å utbetale dem ikke er til stede. Dette er en soleklar plikt, og jeg vil framheve at etaten arbeider målrettet

for å forbygge og avdekke misbruk, også på grunnlag av konkrete tips i enkeltsaker. Også tips fra ansatte ved norske utenriksstasjoner vil selvsagt bli vurdert og fulgt opp. Jeg kjenner imidlertid ikke til om ambassaden i Jordan har henvendt seg til Arbeids- og velferdsetaten i tillegg til å uttale seg til Aftenposten.

Jeg vil også nevne at det i folketrygdloven (§ 21-4 fjerde ledd) er fastsatt at skoler har plikt til, rutinemessig og fortløpende, å melde fra til Arbeids- og velferdsetaten om elevers fravær som kan skyldes utenlandsopphold. Plikten retter seg mot tilfeller der elever er fraværende utover vanlige ferier. Slike meldinger kan gi etaten grunnlag for å følge opp blant annet saker om barnetrygd.

Jeg er opptatt av at misbruk skal forebygges og avdekkes. Arbeids- og velferdsetatens arbeid med å forebygge og avdekke misbruk av trygdeytelser, samt avdekke feilutbetalinger, ble styrket med 15 mill. kroner i 2011. For tiden er flere forslag om tiltak for å avdekke og forebygge misbruk på høring, og jeg vil på bakgrunn av høringsuttalelsene følge opp saken med sikte på eventuelle lovendringer i løpet av våren 2012.

SPØRSMÅL NR. 150**Innlevert 27. oktober 2011 av stortingsrepresentant Jon Georg Dale****Besvart 7. november 2011 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Vil statsråden prioritere ei viss opprusting av strekninga gjennom Volda sentrum i påvente av ny trafikkoridor, og meiner stasråden det er fornuftig at ein etter å ha tatt vekk bompengefinansiering på denne strekninga med bakgrunn i eit for lavt trafikkgrunnlag no krev at vidare trase i hovudsak skal finansierast av nettopp bompengar?»

GRUNNGJEVING:

Når Stortinget vedtok oppstart på ny E- 39 frå Kjøs bru til Volda sentrum (Kvivsvegen) vedtok stortinget samstundes at denne strekninga ikkje skulle være bompengefinansiert. Argumentasjonen som vart nytta for denne avgjerda var at trafikkgrunnlaget var for lite til at ei bompengefinansiering var tilrådeleg. Underteikna er særst glad for dette standpunktet, og meiner dette var ei fornuftig vurdering frå regjeringa si side. Dei seinare åra har statens vegvesen planlagt vidare trase gjennom Volda sentrum til Furene. Framstegspartiet la allereie ved behandlinga av NTP om at denne strekninga måtte innarbeidast i NTP ved første rullering. Statens vegvesen har ikkje sett i verk eit einaste tiltak for å betre trafikkflyten gjennom Volda sentrum, og er tydeleg på at tunell på denne strekninga er naudsynt. Dei er vidare krystallklare på at den likevel ikkje vil kome dersom ein ikkje etablerer ein bomring, som vil bidra til at også all lokaltrafikk, også den som er komen til Volda Sentrum med fergje frå dagens E-39 Stigedalen. Det

er pr. dato ikkje kome signal om at det vert gjort utbetringar på dagens vegnett i påvente av ny trafikk-løysing. Dette gjer at ein står i fare for at stamvegtrafikken vert unødig hindra i mangel på gode trafikk-løysingar gjennom Volda sentrum.

Svar:

Statens vegvesen opplyser at arbeidet med kommunedelplan for E39 utanom Volda sentrum er i slutfasen, og at planen truleg vert sendt på høyring tidleg i 2012. I handlingsprogrammet for perioden 2010-2013 er det ikkje sett av midlar til tiltak i Volda sentrum. Prioritering av tiltak på E39 i Volda, inkl. eventuelle avbøtande tiltak i påvente av ei meir omfattande utbygging, må derfor vurderast i samband med Nasjonal transportplan for perioden 2014-2023 og påfølgjande handlingsprogram.

Eg stiller meg positiv til bompengefinansiering for å sikra raskare gjennomføring av vegprosjekt enn det som elles vil vera mogeleg gjennom løyvingar over offentlege budsjett åleine. Det er likevel ein klar føresetnad at det er lokalpolitisk tilslutning til dei bompengeprojekta som blir lagt fram for Stortinget. I tillegg vil Regjeringa gjera ei konkret vurdering ved kvart enkelt prosjekt, mellom anna av bompengepotensial og samanheng mellom nytte og betaling. I den samanhengen finn eg grunn til å påpeika at trafikkgrunnlaget er langt høgare i Volda sentrum enn på Kvivsvegen.